Ființe bizare, computere conștiente, aventuri interplanetare și călătorii în timp, într-o nouă carte a cunoscutului scriitor

LIVIU RADU

ÎNTRE CER ȘI PĂMÂNT

NAUTILUS

Liviu Radu, născut la București în 1948, și-a început cariera de scriitor de Science fiction și fantasy în 1993, când i-a apărut povestirea „Fața nevăzută a planetei Marte” în revista *Quasar.* În anul 1991 a debutat în volum cu romanul *Trip-Tic.* A semnat, de asemenea, romane ca *Opțiunea* (2004), *Spaime* (2004), *Waldemar* (2007), *Modificatorii* (2010), *Vânzoleli nocturne* (2012) și volume de proză scurtă, cele mai recente fiind *Povestiri fantastice* (2008) și *Singur pe Ormuza* (2011). Autorul a colaborat, de-a lungul timpului, cu publicații ca *Jurnalul SF, Anticipația CPSF, Nautilus.* Scrierile lui de ficțiune au apărut în volume colective. Liviu Radu este și un traducător cunoscut și face parte din Uniunea Scriitorilor din România și din Societatea Română de Science Fiction și Fantasy.

LIVIU RADU

ÎNTRE CER ȘI PĂMÂNT

CĂLĂTORIA ÎMPUTERNICITULUI IMPERIAL

Nava plutea deasupra vălurelii mărunte care acoperea întinderea nesfârșită ce delimita cele două medii. Cățărați pe catargele înalte, străjeri înarmați cu ocheane supravegheau depărtările, sperând să zărească cetaceele imense ce nu puteau fi descoperite prin alte mijloace. Aparatura sofisticată a navei nu avea putere asupra lor, pentru că doar privirea le putea identifica printre valuri.

Așa că străjerii priveau cu sârg, căutând să nu-și lase atenția atrasă de adâncurile fără de fund, aflate sub suprafața pe care pluteau. Căci străfundurile acelea, ascunse sub suprafața transparentă, păreau întunecate datorită hăului incomensurabil din ele și, în ciuda întunericului sau poate tocmai din cauza acestuia, santinelele zăreau uneori în ele licăriri bizare, ca și cum abisul ar fi reflectat luminile cerești — sau poate abisul în sine era un alt cer, populat cu aștri. Își spuneau însă că luminițele acelea arătau doar că în străfunduri locuiau făpturi fosforescente, de un soi pe care nu și-l imaginau, de parcă făpturile fosforescente din adâncurile insondabile ar fi reprezentat ceva mai logic și mai posibil decât aștrii aruncați într-un univers de neînțeles...

Apoi, dintr-odată, un străjer scoase trei țiuituri iuți, puternice, care anunțau că zăriseră o balenă — și arătau și direcția în care o văzuse.

Toate privirile se îndreptară într-acolo. Nu exista nici urmă de îndoială: cetaceul se săltase deasupra valurilor, lovind atmosfera cu coada-i imensă, ca și cum ar fi vrut să se înalțe cât mai sus, să se ridice până la aștrii îndepărtați, să se sature de lumină și căldură... Apoi picase înapoi, în mediul din care venise, iar suprafața ușor vălurită îl lăsase să pătrundă prin ea, să treacă în celălalt mediu — pentru că făptura imensă se simțea acasă în ambele medii, o adevărată minune a naturii, ce respira într-un mediu, dar se putea hrăni numai în celălalt, fiind obligată

să treacă fără încetare dintr-o lume în alta.

La un ordin, nava își opri motoarele.

Căpitanul nu îndrăznea să se apropie mai mult — balena ar fi simțit sosirea ambarcațiunii uriașe și ar fi dispărut în adâncuri, apoi ar fi ieșit din nou la suprafață după mult timp și într-un loc imposibil de prevăzut.

Echipajul coborî pe valuri o șalupă măruntă, plată, cu motor silențios, ce plutea deasupra suprafeței fără să transmită în aceasta vibrații sau alte semne ale prezenței sale ce puteau fi detectate de cetaceu. Cinci matelotți erau de ajuns pentru a dirija ambarcațiunea, minusculă în comparație cu prima, și pentru a efectua operațiunea de interceptare. Unul dintre ei privea printr-o lunetă fixată într-un suport, lunetă ce transmitea informațiile vizuale dispozitivului de dirijare. Altul se instalase lângă tunul lansator de harpoane și verifica dacă otgonul era bine rulat pe mosor.

Ceilalți stăteau pregătiți să intervină acolo unde ar fi fost nevoie de priceperea lor. Bineînțeles, totul se făcea sub supravegherea constantă a echipajului de pe nava-mamă.

După ce observatorul zări balena ce se zbenguia fără grijă — adică se cufunda repede, apoi țâșnea la suprafață, în noi încercări zadarnice de a ajunge la astre —, stabili cursul, iar șalupa se năpusti în tăcere spre prada ei, un asasin mut și nemilos, iute ca gândul...

Când ajunseră la o distanță convenabilă, reduseră viteza și așteptară ca balena să-și execute saltul mortal — de data asta cu adevărat mortal — către cer.

În momentul în care cetaceul atinse punctul maxim al saltului, tunul bubui puternic, iar harponul fu aruncat către țintă, târând după el otgonul ce nu putea fi rupt nici măcar de puterea uriașă a balenei.

Mateloții priviră arma ucigașă zburând către balenă. Niciunul dintre ei nu se îndoia că metalul ascuțit nu se va înfige unde trebuia — dispozitivele de ochire erau prea sofisticate ca să se înșele —, iar singura întrebare era dacă harponul va atinge cetaceul cât timp el se afla complet în mediul în care se găseau ei (situație în care balena ar fi devenit prada lor, o pradă pe care o doreau de multă, multă vreme) sau dacă balena ar fi fost deja în cădere și ar fi atins — măcar un pic, cu vârful cozii — mediul din care țâșnise (caz în care ar fi avut încă destule de făcut...).

Oricum, erau pregătiți pentru ambele posibilități, căci expediția fusese planificată de amar de vreme și se așteptau la orice.

Așa că, din moment ce se așteptau la orice, stăteau și priveau cum harponul zboară către țintă, sperând că cetaceul avea să rămână în mediul lor încă un pic, cât să fie atins de vârful ascuțit al armei…

Izbucniră în urale când văzură prin lunetă că harponul se înfipse în trupul uriaș al balenei… și izbucniră în blesteme când descoperiră — în aceeași clipă — că făptura ce trăia în ambele medii făcuse o mișcare bizară în timpul saltului (ca și cum ar fi știut ce-o așteaptă) și-și îndreptase brusc și în mare viteză coada în jos, astfel că în momentul în care fusese lovită de ascuțișul harponului, vârful cozii atinsese suprafața vălurită.

Ca urmare, balena se cufundă în celălalt mediu, deși rămăsese legată de șalupă prin intermediul otgonului prins de harpon.

La început, cetaceul se scufundase iute ca vântul și ca gândul la mare adâncime — probabil înnebunit de durere și sperând că durerea va dispărea, dacă se va îndepărta de sursa acesteia.

Otgonul se derulase nebunește de pe mosor, apoi se terminase, iar eforturile balenei de a scăpa de durere avuseseră ca efect târârea nebunească a șalupei, cu aruncarea ei dintr-o parte în alta… Echipajul pornise dispozitivele de stabilizare. Din moment ce balena fusese lovită și priponită, nu mai conta dacă nava care dorea s-o tragă la suprafață făcea zgomot și era auzită de cetaceu.

Observatorul privi cu atenție de-a lungul otgonului. Acesta pătrundea în suprafața vălurită fără să aibă contact direct cu ea. În jurul funiei se păstrase un manșon subțire, alcătuit din mediul din care venea. Probabil că manșonul se întindea până la capătul harponului. Și era normal să se întâmple așa, pentru că cele două medii nu se puteau amesteca…

Odată stabilizată șalupa, mateloții porniră instalația de extragere. Aceasta începu să rotească mosorul (care fusese prins de tamburul instalației), înfășurând pe el otgonul indestructibil. Încetul cu încetul, balena începu să fie trasă către suprafață, deși se străduia să opună rezistență.

Între timp, nava-mamă se apropiase și ea, gata să dea ajutor, dacă ar fi fost nevoie.

Însă lucrurile mergeau bine, nu era nevoie de sprijin din afară, echipamentele fuseseră proiectate așa cum se cuvine, iar balena nu avea nicio șansă.

Mateloții priveau întinderea vălurită, priveau otgonul care pătrundea în ea și zăreau, dincolo de această suprafață, umbra întunecată a balenei care se zbătea, încercând disperată să se elibereze. Iar mateloții râdeau și o îndemnau — ironic — să se zbată în continuare, știind că nu avea scăpare.

Atunci, în hăul de sub ei apăru o altă siluetă întunecată. Își dădură seama cu uimire că balenei îi venise în ajutor un semen al său și că el putea să le răstoarne ambarcațiunea cu o lovitură de coadă, în ciuda dispozitivelor de stabilizare.

Lansară un apel disperat către nava-mamă, solicitându-i să le vină repede în ajutor și să-i ridice la bordul ei — pentru că nici balena balenelor n-ar fi putut s-o răstoarne pe aceasta.

Preocupați de propria lor salvare, ignorară ce se petrecea în adâncuri și abia după ce instalațiile imense de ridicare îi duseră la adăpost, iar otgonul fu prins în instalațiile mult mai puternice ale navei-mamă, aruncară o privire (prin intermediul dispozitivelor de observare) spre cele aflate sub ei.

Se speriaseră degeaba — sau se speriaseră prea puțin.

Umbra cea neagră care urcase din hău nu era o balenă, ci o navă imensă, potrivită hăului în care se afla, care venise să elibereze cetaceul. Din navă ieșiseră membri ai echipajului, în echipamente argintii, cu dispozitive de propulsare și cu lămpi ce luminau bezna. Izbeau cu arme bizare în otgon, fără a reuși să-l atingă, deci fără nicio șansă să-l taie.

Alții încercau să tragă cu un soi de proiectile în nava lor, dar proiectilele nu reușeau să străbată suprafața care despărțea cele două medii, după cum nici proiectilele trase de pe navă către indivizii în argintiu nu o străbăteau.

Apoi, văzând că nu reușeau să desprindă otgonul, nici să-i izgonească pe cei care încercau să captureze cetaceul, nou-veniții scoseseră un soi de chingi din nava lor, prinseseră chingile de balenă și porniseră niscaiva utilaje de pe ambarcațiunea lor, comparabile ca putere cu cele de pe nava-mamă…

Balena era trasă în direcții diferite de forțe relativ egale.

Toți — atât cei de deasupra, cât și cei de dedesubt — păreau curioși să vadă cum avea să se termine toată povestea și

nimănui nu-i păsa de balenă (care se zbătea înnebunită în chingi), de durerea ei și de faptul că putea fi sfâșiată în două.

Apoi totul se sfârși brusc și altfel decât speraseră cei de pe nava-mamă: harponul de rupse, o parte din el rămase înfipt în balenă, iar cealaltă fu smucită în mare viteză și trasă înapoi în mediul din care venise, odată cu otgonul de care era legată.

După aceea căpitanului nu-i rămase decât să dea ordin de plecare. Nu mai aveau ce căuta în partea aceea a lumii. Aveau să colinde întinderile vălurite până să descopere altă balenă și aveau să se străduiască s-o captureze pe aceea. Iar, dacă norocul era de partea lor — și echipamentele, mai bune —, aveau să vâneze cetaceul și să se întoarcă liniștiți acasă...

În acest timp, dedesubt, în hăul de dincolo de suprafața vălurită, siluetele în uniforme argintii se strânseseră în jurul balenei.

O lăsaseră prinsă în chingi pentru că nu doreau să fugă înainte să-și termine treaba.

Anesteziaseră zona din jurul rănii provocate de harpon, după care tăiaseră carnea de lângă bucata de armă înfiptă în cetaceu. Cu grijă, să n-o desprindă, pentru că în clipa în care frântura de metal sau ce va fi fost nu avea să mai fie ținută de țesuturile balenei, avea să se întoarcă înapoi în mediul din care venise, iar făpturile în uniforme argintii nu doreau asta.

O creatură făcu un semn, iar alte câteva se grăbiră să aducă iute un recipient mare aproape cât una dintre ele. Puseră recipientul deasupra frânturii de harpon și tăiară fără milă carnea din jur, iar bucata de armă se desprinse din țesuturile cetaceului și țâșni ca un glonț către lumea din care venise.

Dar recipientul fusese bine proiectat — sau, mai bine zis, cel care-l proiectase avusese fler și nimerise soluția potrivită — pentru că fragmentul de harpon rămase în interiorul acestuia, nu-l sparse, nici nu se strecură printre molecule, rămase pur și simplu captiv în împletitura de câmpuri gravitaționale și antigravitaționale generate de recipient.

Făpturile în uniforme argintii rămaseră un timp în așteptare — parcă nu le venea să creadă că reușiseră —, apoi una dintre ele se grăbi să închidă capacul. Recipientul avea o sursă proprie de energie, care-i permitea să mențină funcțional ansamblul de câmpuri câteva mii de ani standard, așa că bucata de harpon era în siguranță.

— Și acum ce facem? întrebă una dintre ființele în uniformă argintie.

— Cred că e cazul și dăm drumul balenei. N-are rost s-o mai ținem priponită. O să se sufoce și o să moară.

— Și o să se descompună în particule imposibil de identificat, care o să dispară fără urmă, adică n-o să ne alegem cu nimic, bombăni alt purtător de uniformă argintie, apoi apăsă un buton.

Hamurile care țineau locului balena se desprinseră din jurul cetaceului, apoi fură trase în interiorul navei. Balena rămase câteva clipe nemișcată, ca și cum nu i-ar fi venit să creadă că suferința ei luase sfârșit. În cele din urmă, dădu încet din coadă... iar după ce simți că era liberă și că putea să se ducă unde voia, izbi puternic spațiul cu lopata-i imensă, iar izbitura o propulsă către suprafața ce delimita cele două medii. Sări în lumea de dincolo — probabil dornică să respire —, apoi trecu de mai multe ori dintr-un mediu în altul, îndepărtându-se cât mai mult de nava care o ținuse prizonieră.

Până se îndepărtă atât de tare, încât oamenii n-o mai văzură.

Nu se osteniră să verifice dacă aparatele lor știau unde se află. Nici radarele, nici sonarele, nici inductoarele gravitaționale nu-i puteau da de urmă. În ciuda asemănării cu cetaceele terestre, balenele cosmice aveau prea puțin din universul oamenilor în trupul lor ca să poată fi descoperite de aparate ce funcționau conform legilor din universul omenesc.

Scăpați de grija balenei, indivizii în uniforme argintii se strânseră pe nava lor, grăbindu-se să pună la adăpost recipientul prețios.

După ce-și scoaseră echipamentul pentru spațiul cosmic, după ce se adunară într-o sală de consfătuiri și se bucurară că duseseră la bun sfârșit o misiune veche de secole — pe care mulți dintre ei o consideraseră imposibil de îndeplinit —, după ce Stătură îndelung de vorbă și sorbiră băuturi menite să le ofere senzația de satisfacție și împlinire potrivită unui asemenea eveniment, unul dintre membrii echipajului puse din nou întrebarea care rămăsese ceva mai devreme fără un răspuns potrivit:

— Și acum ce facem?

Îl priviră cu toții cu solemnitate, ca și cum ar fi exprimat gândurile tuturor, apoi se întoarseră fără să scoată vreo vorbă către unul dintre ei, așteptând un răspuns.

Cel pe care-l priveau toți era un bărbat între două vârste, cu părul de-un albastru intens, argintat la tâmple. Purta uniformă simplă, cenușie, ca toți ceilalți, ce se deosebea de a altora doar pentru că avea brodat în dreptul inimii un semn auriu. Un semn despre care prea puțini știau că reprezenta, într-un alfabet antic, simbolul sunetului „i”. Dar toți cei de față știau că semnul arăta că în fața lor se afla împuternicitul împăratului.

Iar împuternicitul îi privi cu seninătate și răspunse:

— Vom face singurul lucru pe care-l putem face: vom duce mostra de substanță din celălalt univers la Curtea Imperială. Noi nu putem să ne dăm seama pe deplin de importanța acestui fragment de harpon. Știm doar că-i important, știm că noi, ultimul avanpost al oamenilor în această margine de univers, ne-am străduit generații întregi să-l obținem. Și mai știm că noi nu avem aici nici cunoștințele, nici mijloacele tehnice ca să-l valorificăm așa cum se cuvine. Deci vom duce mostra la Curtea Imperială.

Și astfel, prin câteva cuvinte nemeșteșugite, a început misiunea lui Iuligar, împuternicit imperial în zona Astruga.

Sigur, vorbele respective au definit în linii generale un plan, care a fost apoi detaliat și pus în practică.

Pentru că niciunul dintre cei prezenți nu-și imagina că transportarea mostrei la Curtea Imperială e o sarcină ușoară. Nu-și închipuia așa ceva niciunul dintre membrii Consiliului Zonei Astruga, în momentul în care Iuligar a cerut resursele necesare. În calitate de împuternicit imperial, Iuligar nu avea nevoie de aprobarea Consiliului — nu avea nevoie de învoirea nimănui — pentru a face ce considera el că e cazul să facă, dar avea nevoie de resurse și trebuia să i le dea cineva. Căci nu-i simplu să ceri, trebuie să știi ce să ceri. Altfel, ți se dă exact ce ai cerut și după aia rămâi în pustietatea dintre găurile de vierme, sperând să apară cineva și să te ia de acolo…

Oricum, Iuligar a explicat ce intenționa, inteligențele artificiale ale Consiliului s-au certat îndelung cu membrii Consiliului, ba chiar au îndrăznit să-l contrazică în câteva rânduri pe împuternicitul imperial, după care au elaborat câteva variante de plan — fiecare cu costuri, necesar de materiale și de timp, precum și calculul probabilității ca misiunea să se termine cu bine.

Având în vedere puterea lor de calcul, inteligențele artificiale

terminaseră treaba imediat ce Consiliul le adresase solicitarea. Dar, conform tradiției, au prezentat răspunsul în scris a doua zi, în mai multe exemplare.

Unul dintre ele a fost transmis dis-de-dimineață, tot conform tradiției, la locuința împuternicitului.

Iuligar se trezise, dar zăbovea în așternuturile moi și confortabile. Visase — probabil pentru că se gândise intens la drumul pe care urma să-l facă — că nu mai dormise de veacuri întregi într-un pat, că nava cu care călătorea se defectase și fusese obligat să rămână în costumul de protecție. Rămăsese în interiorul costumului ani întregi, iar trupul i se acoperise cu o crustă de murdărie, care-l împiedica să se miște. Numai că trebuia să comande nava, iar pentru că sistemele audio nu mai funcționau, era silit să le utilizeze pe cele manuale, deci să tasteze comenzile prin beznă, făcând eforturi înfiorătoare să-și miște degetele. Îl durea corpul, îi era frică și simțea că se descompune în mizeria generată de propriul lui corp…

Așa că, atunci când se trezise și descoperise că e întins între cearșafurile mătăsoase, dorise să prelungească senzația aceea minunată până când avea s-o uite cu desăvârșire pe cea din vis.

După un timp deschisese ochii și descoperise că servitorul stătea lângă pat, cu un plic în mâna-i mecanică, așteptând răbdător să fie băgat în seamă.

Iuligar făcea parte dintre oamenii moderni, care nu credeau că servitorii electronici au suflet — de fapt, nu erau convinși că oamenii ar avea suflet —, dar care detestau să-și trateze *ajutorul menajer* (nume agreat de cercurile pe care le frecventa) ca pe un obiect fără simțire.

Prin urmare se ridică în capul oaselor și spuse (încercând să pară cât mai degajat și să ascundă că se enervase pentru că fusese silit să se trezească înainte de a avea chef):

— Bună dimineața, Cotirans. Ce ai acolo?

Nimeni nu știa de ce se numea robotul Cotirans, dar asta nu deranja pe nimeni, fiindcă același număr de persoane, adică niciuna, nu știa de ce împuternicitul imperial se numea Iuligar. Numele erau — chestie bine cunoscută tuturor — chestii arbitrare, care nu foloseau la nimic, nici măcar la identificare, din moment ce existau mai mulți purtători ai aceluiași nume. Pentru identificare erau coduri unice, complicate și imposibil de falsificat. Da, își spuse Iuligar, oamenii păstrau o grămadă de

tradiții prostești, vechi și inutile. Era clar că numele proveneau din perioada de dinainte de inventarea codurilor personale — adică dinainte de descoperirea extensiilor de memorie, căci era la fel de clar că mintea unui om primitiv n-ar fi putut reține cu ușurință șirurile imense de cifre ale codurilor de identificare. Adică — își spuse Iuligar cu oarecare mirare, fiindcă era prima oară când îi trecea prin minte o asemenea idee — e posibil ca moda numelor să provină dintr-o epocă istorică extrem de îndepărtată, poate chiar din vremea în care oamenii locuiau pe o singură planetă, poate chiar dintr-o perioadă în care oamenii erau atât de puțini, încât un nume să fie purtat doar de câțiva indivizi, deci greu de confundat între ei, ba chiar să existe purtători unici de nume, care, astfel, era un cod inconfundabil de identificare!

Dădu din mână a lehamite, izgoni gândurile inutile care îi răpeau timp prețios și luă plicul din mâna lui Cotirans.

La contactul cu degetele lui Iuligar, plicul îi identifică ADN-ul, verifică dacă persoana care îl ținea în mână era cea căreia îi fusese adresat, apoi, știind cu certitudine că ajunsese la destinație, se desfăcu într-o foaie subțire, pe care era scris mesajul ce trebuia transmis.

Împuternicitul imperial oftă.

Detesta să citească și evita, atât cât era posibil, această corvoadă.

Oftatul său fu interpretat cum se cuvine de plic, care se comută imediat la rețeaua internă a lui Iuligar și-i transmise direct în memoria auxiliară textul conținut.

Apoi — pentru că-și îndeplinise misiunea, iar mesajul adus la destinație fusese înregistrat, deci nu mai putea fi pierdut, rătăcit sau uitat — plicul se descompuse în particule microscopice, care fură absorbite de sistemul de curățenie al locuinței.

Împuternicitul rămase cu mâna întinsă doar câteva secunde, apoi, dacă tot stătea așa, pocni din degete, ca și cum ar fi vrut să-i atragă atenția lui Cotirans.

Robotul menajer făcu o plecăciune și întrebă cu solicitudine:

— Cu ce vă pot fi de folos, stăpâne?

O întrebare încuietoare… Ce naiba să-i răspundă?

Se spune că, în urmă cu multe secole — adică înainte ca primul împuternicit imperial să fi fost trimis în zona Astruga, ba chiar înainte să fi fost colonizată zona Astruga — lumea fusese

preocupată de o problemă aparent banală, dar care își avea importanța ei. Da, îi povestise cândva, cu amar de ani în urmă, Iulinar — tatăl lui Iuligar și împuternicit imperial înaintea lui — la început oamenii nu-și dăduseră seama cât de importantă era problema aceea, a fost nevoie să se întâmple anumite chestii (bătrânul nu-i povestise și ce chestii) ca lumea să înțeleagă că roboții (fie ei menajeri sau industriali, dar în principal cei menajeri) nu puteau să-și respecte stăpânii și să le execute ordinele fără discuție dacă aveau simțul umorului.

Iar acum, în timp ce stătea cu mâna întinsă, ca un caraghios, și se întreba ce să-i ceară servitorului, Iuligar concluzionă că individul care avusese ideea să transforme inteligența roboților în una lipsită de umor și de simț critic (în ceea ce-i privea pe stăpâni) avusese o minte ieșită din comun.

Se mulțumi să dea din mâna întinsă — ca și cum s-ar fi răzgândit —, după care spuse, de parcă i-ar fi făcut o favoare lui Cotirans:

— Deocamdată o să mă gândesc un pic la mesajul pe care mi l-ai adus… și abia după aceea o să mă spăl, o să mă îmbrac și o să mănânc ceva. Poți să te gândești la un meniu mai deosebit… ca să-mi faci o plăcere dis-de-dimineață…

Cotirans făcu plecăciunea obișnuită și plecă, iar Iuligar începu să analizeze atent proiectul inteligențelor artificiale ale Consiliului.

Ca de obicei, un asemenea proiect începea cu un preambul, cu o introducere ce conținea informații generale — chestii care se învățau în școala primară. Împuternicitul își spuse — ca în multe alte rânduri — că inteligențele artificiale tindeau să fie atât de meticuloase, încât deveneau plictisitoare. Și se întrebă — tot ca în multe alte rânduri — dacă meticulozitatea lor reprezenta un defect de proiectare sau un mod discret de a-și manifesta disprețul față de oameni, față de memoria redusă și cu ștergere automată (de fapt, incontrolabilă) a acestora…

De obicei, Iuligar sărea peste preambul, ignora demonstrațiile și justificările diferitelor variante de soluții și trecea direct la concluzii. De data asta — din motive care nu-i erau limpezi, poate pentru că știa că va lipsi vreme îndelungată din zona Astruga — se apucă să citească textul de la început.

După ce parcurse câteva pagini — ce naiba, textul ăla păruse mult mai scurt când fusese sub formă de plic, apoi își dădu

seama că impresia lui era eronată, foaia cu informații trimisă de inteligențele artificiale avea capacitatea de reprezentare vizuală derulantă, iar treaba asta îl enervă, avea sentimentul că fusese fraierit, dacă ar fi fost conștient că pălăvrăgeala inteligențelor artificiale — care, oricum, nu aveau altă treabă — ar fi sărit direct la concluzii, ca de obicei — își dădu seama că autorii prezentării copiaseră fragmente dintr-un manual pentru copii: o scurtă descriere a structurii universului, câteva cuvinte despre miliardele de galaxii cunoscute, câteva fraze despre milionul de galaxii integrate deja în imperiu (probabil că acum erau mai multe, își spuse Iuligar; aici, la marginea fizică a universului, la granița cu un alt univers, necunoscut și, probabil, ostil, informațiile de la centru ajungeau cu mare întârziere, cu toate că zona Astruga era (din punct de vedere informațional și științific) o zonă cu prioritate zero, un comentariu fără umor despre faptul că, în linie dreaptă (urmau apoi comentarii la comentariu, care explicau că, din punct de vedere fizic, între cele două puncte în discuție nu se putea trasa o linie dreaptă, din cauza distorsiunilor spațiu-timp inerente) distanța era — cu aproximarea de rigoare — de câteva milioane de ani-lumină...

Iuligar se enervă, avu impresia că autorii memoriului își băteau joc de el. Sau, mai grav, îl considerau atât de tâmpit, încât li se părea necesar să-i explice tot, de-a fir a păr...

Nu mai rezistă și sări peste partea care-i explica ce este o gaură de vierme, modul în care se poate instala și întreține o gaură de vierme, cum se călătorește prin interiorul unei găuri de vierme și alte chestii despre găurile de vierme, căci era sigur că, după ce ar fi citit tot capitolul, ar fi vomitat dacă ar mai fi întâlnit vreodată termenul *gaură de vierme.*

Apoi se opri, surprins.

În text fusese inserat un marker, un semnal, un delimitator sau ceva asemănător care-i transmise un șoc mintal, ce se putea traduce logic prin următoarele cuvinte:

TREBUIE NEAPĂRAT SĂ CITEȘTI PARAGRAFUL URMĂTOR!

Iuligar tresări.

Nu fusese conștient că inteligențele artificiale ale Consiliului știau că nu le citea textele în întregime. Probabil că toți oamenii făceau la fel, își spuse el și, ascultător, parcurse cu atenție

paragraful respectiv, la scrierea căruia se folosiseră caractere speciale, menite să-i sară în ochi cu adevărat (pentru că simțea niște impulsuri aparte în ochi, dar și în minte).

Rețeaua de găuri de vierme a imperiului a fost clădită în mii de ani. Ea conține trei tipuri de găuri de vierme:
— Pentru distanțe reduse (care leagă între ele sisteme solare din cadrul aceleiași galaxii);
— Pentru distanțe medii (care leagă între ele sisteme solare din galaxii apropiate);
— Pentru distanțe mari (care leagă între ele sisteme solare din galaxii îndepărtate).
Fiecare gaură de vierme face legătura între două puncte anume și doar între acele două puncte.

Iuligar oftă, exasperat. Ce credeau inteligențele artificiale? Prostiile alea despre găurile de vierme le știau și copiii de grădiniță! oftă încă o dată și citi în continuare.

Distanța minimă dintre două găuri de vierme este de 100 minute-lumină.

Da, asta era o informație interesantă — din cine știe ce motive, o uitase sau n-o știuse niciodată…

Ca atare, traseul pe care urmează să-l parcurgi ca să ajungi din zona Astruga pe Pământ reprezintă o selecție optimă de găuri de vierme (în sistemul imperial există peste cinci milioane de găuri de vierme) și a drumului optim între ele.
Am stabilit trei trasee posibile — unul considerat optim și două de rezervă, pentru cazul în care au intervenit modificări în informațiile de care dispunem.

Păi, da, dacă ai de ales între cinci milioane de găuri de vierme, nu poți să umbli bezmetic de colo-colo, că nu se știe unde nimerești, își zise Iuligar, de-acum convins că inteligențele artificiale ale Consiliului își luaseră treaba în serios.
Bineînțeles că avea să-și încarce în extensiile de memorie toate informațiile necesare despre cele trei trasee — date astronomice de identificare, coduri de recunoaștere, parole de

acces… și tot ce era considerat necesar și fusese trecut în memoriu.

Consideră că muncise suficient și-l chemă pe Cotirans. Servitorul apăru imediat, ducând abil pe creștet o tavă imensă, plină cu bunătăți. Opinia robotului despre un mic dejun copios era destul de interesantă — calitatea era foarte importantă pentru el, dar și cantitatea, iar Iuligar pierduse deseori timp prețios încercând să-i explice că stomacul lui avea o capacitate limitată și măsurabilă, deci nu avea rost să-i aducă mâncare cât pentru zece oameni. Cotirans îi răspunsese că o masă copioasă înseamnă hrană nu numai pentru stomac, ci mai ales pentru ochi și pentru nas. În plus, adăugase el, citând din maeștri bucătari de care Iuligar nu auzise niciodată (dar, știind că un robot nu știe să mintă, era convins că maeștrii aceia existaseră cu adevărat), belșugul face poftă de mâncare, iar o cantitate redusă de alimente puse pe masă îi provoacă un șoc subconștientului, îl face pe acesta să considere că grupul uman din care face parte individul căruia îi aparține trece printr-o perioadă de lipsuri, ca urmare subconștientul declanșează un proces ce provoacă reducerea poftei de mâncare, în scopul creării de rezerve de hrană. Însă noi avem hrană din belșug, concluzionase Cotirans, deci nu avem niciun motiv să vă reducem pofta de mâncare…

Iuligar oftă din nou — remarcă, în treacăt, că în colaborarea lui cu diferite tipuri de inteligențe artificiale fuseseră lăsate multe locuri goale pe care scria „inserați un oftat“ apoi se apucă să mănânce. Renunțase de mult să se întrebe cum se numeau mâncările alea sofisticate și uluitor de gustoase (Cotirans îi furniza întotdeauna informațiile respective, dar el le uita cu încăpățânare, ceea ce însemna că, de fapt, nu voia să le știe, cum scrie în orice manual de psihanaliză pentru începători).

Dar mintea continua să prelucreze memoriul abia primit. Combinația mâncare-memoriu e delicioasă, își spuse el.

Deci memoriul conținea un text foarte lung, foarte complicat și plin de formule care explicau de ce distanța dintre găurile de vierme nu poate fi mai mică de 100 minute-lumină. Iuligar își zise că reușise să supraviețuiască până atunci fără să știe ce e cu distanța aceea și se hotărî să supraviețuiască în continuare în aceleași condiții.

Așa, în treacăt, se întrebă dacă autorii memoriului se așteptau

cu adevărat să citească cineva documentul în întregime. Și își răspunse singur că nu: un om n-ar fi avut suficientă răbdare, energie și încăpățânare, iar o inteligență artificială *știa* deja toate chestiile alea, deci n-ar fi pierdut vremea să le citească. Doar dacă… ar fi urmărit ceva anume, niște detalii care puteau să scape chiar și unei inteligențe artificiale, iar acele detalii ar fi spus unei minți pricepute mai mult decât tot memoriul…

O clipă Iuligar avu impresia că descoperise ceva foarte important, la care trebuia să se gândească pe îndelete, dar Cotirans îi aduse o ceașcă din care se ridica un abur aromat, iar ideea aceea, care păruse inteligentă și de perspectivă, dispăru fără urmă, dizolvându-se în aburul frumos mirositor…

Urmă un capitol ce ar fi putut fi interesant, dacă n-ar fi fost atât de plictisitor: explica — în detaliu și cu exemple ca pentru copiii tâmpiți ce este un castru. Bineînțeles, povestea începea cu castrele romane (cu planuri, poze, reconstituiri istorice și citate din principalii istorici ai epocii precosmice). Iar când ajunse la castrele ce păzeau intrările în găurile de vierme, Iuligar era atât de scârbit de subiect, încât trecu fără remușcare la următorul capitol.

Acesta ar fi putut fi interesant, dacă ar fi fost prezentat într-o formă mai… literară, își zise Iuligar, în timp ce parcurgea exasperat paginile despre regatele clientelare. Ca de obicei, povestea începea cu exemple din antichitatea romană — atât de multe, încât Iuligar era convins că scopul lor fusese să-i exaspereze pe eventualii cititori care se încăpățânaseră să ajungă până acolo, după care textul explica apariția acestor regate în perioada Imperiului Timpuriu… și tot așa, cu exemple peste exemple, cu citate după citate, până se ajunse la Imperiul Contemporan…

Iuligar oftă din nou, decise să sară peste lista regatelor clientelare *actuale* (mă rog, actuale fiind un termen exagerat, majoritatea informațiilor erau mai vechi de trei-patru sute de ani), iar dacă te luai după informațiile prezentate în același memoriu (sau, poate, informații reținute de el din timpul școlii) durata medie de viață a unui regat clientelar era de o sută cincisprezece ani, adică era posibil ca în momentul în care ar fi citit lista să nu mai existe niciunul dintre regatele acelea despre care se zicea că sunt actuale — adică existente în clipa în care citeai informația. Altfel spus, n-avea niciun rost să citească lista

aia, pentru că ar fi însemnat o adevărată pierdere de vreme.

Bine.

În linii mari, terminase de citit memoriul și reținuse traseul stabilit. Trebui să recunoască — deși nu exista niciun motiv să nu recunoască — faptul că inteligențele artificiale ale Consiliului se pricepeau la optimizări și că traseul ales era cu adevărat optim.

Chestia cu traseele de rezervă era o idioțenie.

Nimeni nu avea cum să prevadă când și unde putea să intervină ceva *neprevăzut,* deci nu putea fi anticipat un traseu de rezervă. În cazul unei catastrofe — care necesita o schimbare majoră de planuri —, trebuia recalculat un nou traseu, probabil o rută ocolitoare, deci era bine să ia cu el toată baza de date privind găurile de vierme (localizare, mod de identificare a utilizatorilor, mod de contactare a conducătorilor castrelor și alte mii și milioane de informații fără de care nu puteai să călătorești prin spațiu).

Abia atunci, adică în momentul în care termină memoriul și, ce coincidență!, exact în clipa în care se opri din mâncat, Iuligar înțelese subit că modul lui de viață, cel cu care se obișnuise și care i se păruse singurul posibil, avea să înceteze pentru totdeauna.

Pentru că, își dăduse el seama, drumul până în capitala imperială, adică până pe Pământ, avea să dureze (dacă nu intervenea nimic *neprevăzut)* cel puțin patruzeci, cincizeci de ani. Bun… și dacă mai țineam seama și de faptul că era posibil — posibil, dar nu obligatoriu — să fie reținut un timp în capitală pentru eventuale explicații, consultații sau festivități, însemna că avea să se întoarcă în zona Astruga peste vreo sută de ani. Dacă adăuga vârsta lui din momentul plecării în călătorie, patruzeci și cinci de ani standard, rezultatul era descurajant: la înapoiere avea să fie un om bătrân (sau măcar trecut de vârsta a doua), ceea ce însemna că…

Însemna că era mai bine să aibă în vedere că n-o să se mai întoarcă în zona Astruga.

De fapt, își spuse cu oarecare uimire Iuligar, nici nu avea de ce să se întoarcă în sistemul solar în care se născuse și crescuse, căci odată cu obținerea fragmentului de harpon din celălalt univers încetase misiunea împuterniciților imperiali în zonă.

Nimic nu era întâmplător, remarcă el, uimit de-a binelea: nu exista nimeni în zonă care să-i ia locul ca împuternicit imperial, nu avea nicio rudă directă care să fi moștenit modificările genetice necesare acestei funcții! Ca și cum cineva — o forță necunoscută lui, dar explicabilă și dirijată conform unui plan întocmit cu grijă — decisese că misiunea împuterniciților fusese îndeplinită, deci nu mai era nevoie de perpetuarea lor.

Primul împuternicit imperial sosise aici cu peste o mie de ani în urmă, la scurt timp după colonizarea zonei — adică, de fapt, după ce se descoperise granița (imposibil de străbătut) cu un alt univers. Zona Astruga fusese desemnată de la început să fie un avanpost științific al Imperiului, un avanpost ce avea puține legături cu restul lumii, care primea puțini coloniști independenți și care fusese proiectat să studieze lumea cea străină, lumea de dincolo de membrana care putea fi străbătută doar de cetaceele cosmice, un avanpost ce producea tot ce-i trebuia ca să supraviețuiască și primea puține mesaje de la Curtea Imperială. Mesajele — cifrate și transmise doar la câteva zeci de ani — aduceau în zona Astruga tehnologii de ultimă oră, tehnologii ce nu fuseseră nici măcar testate în alte părți și care îi confereau acestui avanpost o superioritate științifică, tehnologică, industrială și militară care să-i permită să facă față cu succes unei eventuale confruntări cu zonele din jur, ba chiar și cu vecinul de dincolo de graniță. În același timp, zona Astruga le părea vizitatorilor ocazionali (care nu cunoșteau adevărata ei funcție) o regiune periferică banală, lipsită de perspectivă și de interes.

În realitate, Iuligar se întrebase de multe ori ce rost are păstrarea secretului — atât al scopului pentru care fusese creată zona, cât și al existenței unui alt univers. Sigur, oamenii erau tâmpiți, erau egoiști și lacomi, credeau orice, erau dependenți de sistemele de informații la care aveau acces și care erau controlate de autorități, nu-și puneau întrebări la care nu găseau răspuns facil și, în general, nu se osteneau să gândească prea mult.

Dar inteligențele artificiale?

Erau și ele la fel de neștiutoare?

Sau ascundeau adevărul, din cauza a cine știe ce reguli introduse în codul lor?

Examină din nou — de data asta cu mai multă grijă —

propunerile memoriului, iar o serie de măsuri care i se păruseră inițial exagerate, stupide sau inutile se dovediră justificate — poate de motive ce nu-i erau limpezi în totalitate, dar motivate… Dar de ce nu pricepea motivele acelea?

Și atunci Iuligar descoperi cu spaimă că, dedicat misiunii sale, ca toți împuterniciții imperiali de dinaintea sa, nu știa mare lucru despre lumea de dincolo de granițele zonei Astruga. Universul oamenilor îi era la fel de străin ca universul de dincolo de granița transparentă, dar de netrecut…

Oftă încă o dată, deși nu avea de-a face cu niciun robot, și decise să se supună judecății impersonale a inteligențelor artificiale ale consiliului.

Decise, în același timp, că o să plece pe furiș, fără să-și ia rămas-bun de la nimeni. Pentru că nu avea de la cine. Nu păstrase legătura cu celelalte rude de sânge ale sale — descendenți, ca și el, din împuterniciții imperiali anteriori, dar care nu moșteniseră modificările genetice. Părinții îi muriseră de mult. Nu avea relații deosebit de strânse cu colaboratorii, nici cu membrii consiliului. Nu avea o prietenă, nici vreo iubită… nu avusese timp, nici chef să se implice emoțional în vreo legătură de durată… și se întrebă dacă chestia asta fusese programată genetic…

Asta ar fi însemnat că individul care proiectase modificările ce transformau un copil obișnuit într-un viitor împuternicit imperial să fi știut, cu mii de ani în urmă, când se termina misiunea acestuia sau să fi instalat în genele sale detectoare fine, care să sesizeze din timp inutilitatea sa, începând cu un moment dat… Ideea i se păru stupidă — probabil era o manifestare a paranoiei provocate de stresul încheierii misiunii de procurare a unei mostre din celălalt univers și trecerea la o nouă misiune, una pentru care nu se pregătise suficient, adică misiunea de a transporta mostra până la Curtea Imperială — pentru că nu existase niciun element care să avertizeze cu zeci de ani în urmă că harponul indivizilor de dincolo avea să se rupă. Sau că evenimentele fuseseră stabilite cu multă vreme în urmă, iar el fusese un instrument orb al destinului, un robot care executase fără să crâcnească un program scris de Marele Programator al Universului…

Iuligar oftă din nou, apoi se răzgândi și ridică din umeri. Nu credea în divinitate, nu credea în predestinare, nu credea în

programarea inițială a întâmplărilor. Trăise toată viața într-o comunitate științifică și credea doar în legile științei — și, mai mult decât orice, credea că fiecare individ știe prea puțin din tainele universului ca să-și dea cu părerea în chestii care depășeau, chiar cu un strop, stricta sa specializare.

Bine.

Avea să plece pe furiș, fără să anunțe pe nimeni, de îndată ce nava avea să fie gata, iar recipientul în care se afla fragmentul de harpon avea să fie dus la bord.

De fapt, cu cât se gândea mai bine, cu atât mai corectă i se părea ideea. Ce rost avea să piardă vremea cu festivități imbecile, cu discursuri nesincere și cu sentimentalisme ieftine?

El era un tip lipsit de emoții — și se pomeni spunându-și cu oarece surprindere că semăna, din acest punct de vedere, cu robotul său, Cotirans. De fapt, singura persoană (dacă putea s-o considere astfel) de la care și-ar fi luat rămas-bun era Cotirans. Și, dacă se gândea bine, ar fi preferat să-l ia pe Cotirans cu el, dar memoriul întocmit de inteligențele artificiale nu prevedeau asta. Iar Cotirans era un bun al societății, repartizat lui doar pentru folosință (deci nu-i aparținea în totalitate, ca să poată să-l ia cu el în cealaltă parte a lumii)…

Nu putea să-și ia rămas-bun de la un robot! Ar fi fost caraghios…

Dar era bine, era corect să plece pe furiș, fără să-și ia rămas-bun, fără să le mulțumească tuturor celor care-i fuseseră colaboratori apropiați atâta vreme? Era mai bine să se facă de râs cu toții, să se lase în voia emoțiilor primitive, ca niște lighioane lipsite de inteligență?

Rămase un timp nemișcat, privind fără rost peisajul liniștit de afară, fără să găsească o soluție. Apoi permise aparaturii casnice să-l ducă în baie, să-l spele, să-l radă, să-i facă manichiura și pedichiura… adică să-l supună rutinei de fiecare dimineață… și când fu adus înapoi și îmbrăcat în hainele comode de zi, Cotirans apăru ca de obicei, fără să scoată niciun zgomot, se opri lângă el și-l anunță, cu o voce parcă mai lipsită de intonație ca de obicei:

— Am fost informat că nava e pregătită, iar recipientul e la bord. Puteți porni la drum oricând. Vă pregătesc prânzul, să mâncați înainte de plecare, sau vreți să gustați ceva după ce ajungeți la bord?

Iuligar rămase cu gura căscată. Se părea că toate frământările lui fuseseră inutile și că alții (mai mult ca sigur inteligențele artificiale ale consiliului) deciseseră deja în locul lui.

Se uită urât la robot și-l întrebă, morocănos:

— Tu cum crezi că-i mai bine?

Cotirans păru că se înseninează, apoi răspunse vioi:

— Eu aș propune să vă ospătați ca lumea, că de aici încolo n-o să mai aveți parte multă vreme de preparate ca ale mele! Și, din câte am aflat, nici eu n-o să mai am ocazia să-mi dezvolt talentele culinare, căci noul meu stăpân trebuie să țină regim…

Peste câteva ore, într-unul dintre puținele momente de luciditate din seara aceea, Iuligar își spuse că robotul se întrecuse pe sine și regretă că avea o conștiință care nu-i permitea să încalce legile și să-l ia pe Cotirans pe navă. Dar robotul aduse alt platou, îi turnă în pahar un alt lichid parfumat, iar împuternicitul imperial uită de regrete, uită de toate…

Așa că împuternicitul imperial fu dus de doi roboți menajeri în nava sa abia după ce se întunecase zdravăn. Făcuse bine că nu plănuise nicio festivitate de despărțire, pentru că era atât de beat și de îndopat, încât i-ar fi fost tare greu să audă ceva, darămite să mai și spună ceva…

Se trezi abia după vreo douăzeci și patru de ore standard cu o durere groaznică de cap și cu dorința aprigă de a se sinucide imediat. Regretă nespus că nu avusese curajul să încalce legea și să-l fure pe Cotirans, căci l-ar fi încântat să aibă posibilitatea să-l strângă de gât pe robot. Știa că nu așa i-ar fi trecut mahmureala, dar i-ar fi adus un pic de bucurie în viața lui tristă, nespus de tristă…

Era gata să-și plângă de milă, când o voce gravă se recomandă, cu bunăvoință și cu oarecare compătimire:

— Eu sunt Robotul dumneavoastră, adică sunt inteligența artificială a navei. Vă stau la dispoziție. Pentru început, dați-mi voie să vă ofer o licoare recomandată de prietenul nostru comun, Cotirans, pentru asemenea cazuri…

Și așa începu călătoria cea lungă a împuternicitului imperial: cu o mahmureală cruntă. Iar Iuligar își zise că poate treaba asta prevestește anumite lucruri, după care se întrebă ce se întâmpla cu el de începuse să aibă înclinații spre misticism.

După care nu mai avu timp să se întrebe nimic, pentru că

lichidul pe care fu obligat să-l bea îi luă mahmureala cu mâna (după care se întrebă cum era posibil așa ceva, din moment ce lichidele n-au membre), deci se simți în stare de funcționare și se apucă să cerceteze nava care gonea de zor către o destinație deocamdată necunoscută lui.

Era o navă mică și amărâtă, ponosită, cu mobilier jerpelit și cu echipamente parcă furate dintr-un muzeu.

Dar pentru cineva care știa să privească, așa cum era împuternicitul imperial, înfățișarea aceea nu putea să ascundă realitatea: avea în față una dintre cele mai performante nave din univers, înzestrată cu surse de energie incredibil de puternice și care aveau să dureze mii de ani.

Dar de ce fusese deghizată astfel? Trebuia să se aștepte la dificultăți și la adversități?

Robot — pentru că așa se numea și refuzase cu încăpățânare să accepte un alt nume — îi confirmă bănuiala, și totuși încercă s-o minimalizeze:

— E mai bine să fii pregătit pentru orice decât să regreți că n-ai fost pregătit...

Și se mulțumi să-l îndrume în vizita navei, să-i dea explicații și lămuriri când era nevoie, evitând însă cu îndârjire să aibă vreo inițiativă.

Iuligar oftă în sinea lui: roboții erau toți o apă și-un pământ, încăpățânați și orgolioși, de parcă ar fi fost oameni!

De fapt, vizitarea navei se termină iute, pentru că nava aia chiar era un jeg, o chestie mică, fără apartamente de lux, fără săli de distracții și de instruire, cum se găseau într-o navă cât de cât decentă.

Mai mult, Robot se încăpățânase să-i prezinte echipamentul de conducere al navei — cel fals, bineînțeles, sau mai degrabă cel alternativ, pentru că puteai dirija nava cu el —, asigurându-l pe Iuligar că în zilele următoare îl va instrui astfel încât să poată conduce nava prin mijloace manuale. Și erau manuale, remarcă uimit împuternicitul imperial, fiindcă existau console și tastaturi — da, incredibil, dar existau!

Într-un mic depozit se găseau rații alimentare, ambalate în cutii cu etichete colorate, bidoane cu apă și butelii cu oxigen. Iuligar avea impresia că nimerise într-un film antic, de dinainte de cucerirea spațiului cosmic, când oamenii aveau idei bizare despre zborurile interstelare.

Însă toată înscenarea aceea nu-l amuzase în niciun fel. Dimpotrivă, îl îngrozise nespus. Avea impresia că inteligențele artificiale care-i pregătiseră călătoria cea lungă până la Curtea Imperială avuseseră în vedere o probabilitate foarte mare ca nava să fie capturată de dușmani și pregătiseră o înfățișare a acesteia care să nu-i tenteze prea mult pe acei inamici necunoscuți, să-i facă să creadă că nu merita să confiște epava aceea și că era mai bine pentru ei s-o lase să-și continue drumul.

Asta însemna că inteligențele știau că-l pândeau anumite pericole, și totuși preferaseră să nu-l informeze și pe el.

De ce?

Se temeau că va reacționa greșit, dacă ar fi fost pregătit să riposteze sau considerau că reacțiile lui normale, instinctive, dirijate de extensiile de memorie și senzoriale, ar fi fost mai eficiente decât cele conștiente? Adică inteligența sa era mai mică decât instinctele?

Era un punct de vedere nou și surprinzător.

Iuligar își propuse să se gândească la asta mai târziu și deocamdată să se lase în voia sfaturilor și a îndrumărilor de la binevoitorul Robot. Avea multe de învățat și era conștient că, dacă voia să se integreze în planul de înșelare a dușmanilor gândit de inteligențele artificiale, trebuia să se miște cu dezinvoltură în fața tastaturilor, să-i lase oricărui privitor (mai ales unuia bănuitor) impresia că era obișnuit cu acel echipament, că-l folosise multă vreme și că nu avea nimic de ascuns.

Urmară zile îndelungate de trudă, iar Iuligar trebui să recunoască faptul că nu s-ar fi descurcat, dacă n-ar fi dispus de extensii.

Între timp, Robotul insistă să învețe să deschidă cutiile cu alimente, să încălzească mâncarea într-un cuptor cu microunde și să depoziteze resturile în containere speciale.

Evident, servitorul electronic nu intenționa să-l lase să moară de foame, căci pusese în funcțiune sintetizatorul de hrană, deghizat chiar în cuptor cu microunde. Iar captatorul de particule — care strângea din spațiul cosmic micrometeoriți, atomi izolați, fotoni, praf cosmic și alte rămășițe, din care aparatura îi sintetiza o mâncare gustoasă și aromată, precum și apă de băut plăcută ca apa de izvor — arăta ca o antenă antică,

așa că tot echipamentul ultramodern de supraviețuire era deghizat în anexe rablagite ale navei, anexe care n-ar fi atras atenția vreunui hoț.

Pe neștiute, trecură luni de zbor, iar Iuligar nu avu timp să se plictisească, nici să-și dea seama că era singur la bordul navei, pentru că Robotul cel tăcut părea hotărât să-l facă pe împuternicit să conștientizeze în fiecare clipă că el nu era om, nici substitut de om. Avea multe de învățat, avea multe de făcut și-și dădu seama cât de ocupați fuseseră cosmonauții din vechime. Ăia chiar nu avuseseră timp nici să respire!

Nu-l mirase că nu se întâlnise cu nimeni pe drum — se găsea într-o regiune periferică a universului, slab populată și puțin circulată.

Își dădu seama că timpul trecuse doar când se pomeni că recepționa semnalul balizei castrului, responsabil cu siguranța în zona din jurul intrării în gaura de vierme spre care se îndrepta, prima gaură de vierme din șirul imens prin care trebuia să treacă în drum către împărat.

Se grăbi să-și transmită codul de identificare, parola de acces și restul informațiilor necesare pentru a nu fi confundat cu vreun dușman venit să atace castrul sau să saboteze trecătoarea dintre galaxii.

Iuligar se pomeni că răsuflă ușurat când primi răspuns din partea castrului — un răspuns prin care i se confirma dreptul de a trece prin gaura de vierme și i se solicita permisiunea de a i se atașa un purtător de mesaje.

— Cum a fost drumul până acum, *Filomela?* îl întrebă operatorul castrului, iar Iuligar se grăbi să-i dea un răspuns liniștitor, amabil și care dorea să lase impresia că se bucura să audă o voce de om (deși existau mari șanse ca vocea aceea să aparțină unei inteligențe artificiale).

Discută un timp cu operatorul, schimbă câteva vorbe și cu un coleg al acestuia…

Reținu că nava sa se numea Filomela și se întrebă de ce nu-l informase Robotul până atunci, dar, în același timp, se întrebă de ce nu fusese curios să afle pe ce navă călătorea și de ce nu-l rugase pe Robot să-i furnizeze informația. Numele nu-i spunea nimic, nu-l auzise niciodată, nu aparținea vreunei nave care participase la tentativele sale de a procura o mostră de substanță din universul învecinat.

Oricum, se bucură că discuția cu soldații din castru se terminase cu bine.

Nu-și închipuise că se lăsase cuprins de paranoia sugerată de Robot într-atât încât să se teamă că garnizoana din castru ar fi putut să-l considere dușman. Oftă, râse și-și văzu de treburi liniștit, ca și cum temerea aceea n-ar fi existat. De fapt, operatorul cu care discutase îl cunoștea — doar din auzite, ce-i drept — și nu ar fi putut să-l confunde cu altcineva.

În scurt timp pe ecran apăru imaginea castrului: blindajele energetice ce protejau cazarma și depozitele ei, antenele imense, care recepționau mesaje din întreaga galaxie…

Apoi dispozitivele navei semnalară apropierea unui vehicul de mici dimensiuni. Abia după aceea primiră și mesajul de identificare: era purtătorul de mesaje despre care discutase înainte cu operatorul castrului. Iuligar îi răspunse și-i dădu permisiunea să se prindă de corpul navei.

Undele radio nu puteau trece prin gaura de vierme, așa că mesajele dintre galaxii se transmiteau prin intermediul unor înregistrări, transportate dintr-o parte în alta a găurii de vierme cu ajutorul unei navete ce se lipea magnetic de corpul unei nave ce traversa gaura de vierme.

După ce purtătorul de mesaje se prinse de nava lui, Iuligar pătrunse în gaura de vierme, un tunel larg, prin care se putea zbura ușor. Ieși din el aproape instantaneu, lângă castrul din partea cealaltă a găurii de vierme. Naveta se desprinse — după ce transmise un mesaj de mulțumire — și se îndreptă spre castru. Acolo înregistrările aveau să fie difuzate cu viteza luminii către destinatarii mesajelor. Aveau să sosească peste câțiva ani, dar distanța dintre expeditor și destinatar era de mii de ani-lumină, așa că transportul înregistrărilor prin gaura de vierme era rentabil…

După ce schimbă mesaje de salut cu operatorul castrului — care nu auzise în viața lui despre împuternicitul imperial, lucru normal, din moment ce omul viețuia în altă galaxie decât cea din care venea Iuligar, dar care se dovedi amabil și binevoitor — Iuligar își văzu de drum.

Sistemul primitiv de conducere al navei nu-i permitea introducerea de destinații prea îndepărtate, trebuia să stabilească rute de lungime redusă și să urmărească sistematic dacă nu se îndepărtase de ruta stabilită. Adică stătea tot timpul

cu ochii pe aparate, corecta mereu mici deviații de la curs (era convins că sunt făcute de Robot special ca să-l oblige să fie în alertă perpetuă...), iar când nu se holba la ecrane satrapul electronic îl gonea afară, în spațiul cosmic, să verifice învelișul exterior al navei — care, vezi Doamne, putea fi perforat de vreun meteorit care trebuia neapărat să-și intersecteze traiectoria cu a lor...

Iuligar știa că trebuia să facă toate chestiile alea ca și cum viața i-ar fi depins cu adevărat de ele — dar nu putea să nu se întrebe de ce refuza sugestiile politicoase ale robotului și să nu lenevească, măcar un timp... după care își dădea seama că, lenevind, nu avea cum să-și împiedice mintea să o ia razna și să se gândească la posibilele pericole care-l amenințau... așa că se întorcea spășit la șmotru... și zilele treceau, nava gonea ca disperata prin bezna cosmică...

...și, din când în când, ajungea la o nouă poartă cosmică, discuta un pic cu operatorii castrului, apoi, după ce căpăta aprobarea să treacă prin gaura de vierme (eventual transportând în partea cealaltă și un purtător de mesaje) ajungea într-o altă galaxie, îndepărtându-se tot mai mult de casă...

...și-și dădea seama că, tot sărind din galaxie în galaxie, avea de-a face cu oameni care semănau tot mai puțin cu el. Observase asta doar discutând cu operatorii diferitelor castre. Dacă la început semănaseră cu el — siluetă zveltă, cap țuguiat, piele verde, capabilă de fotosinteză, păr albastru și membre subțiri, delicate, de om care nu fusese supus unei gravitații puternice —, acum întâlnea (deocamdată doar pe ecran) indivizi îndesați, cu țeastă turtită, cu piele neagră, fără păr. Erau oameni ca și el — dar, în același timp, și făpturi capabile să trăiască în alt mediu, mai mult ca sigur cu alte obiceiuri și alte tradiții. Probabil că în urmă cu mii de ani, înainte de Marea Răspândire, oamenii arătaseră cu toții la fel...

Se gândea deseori să facă un popas, să zăbovească o lună, două, într-un port important, să afle cu ce se ocupau oamenii de acolo...

...dar nava gonea mai departe, către alt castru, grăbindu-se să treacă în altă galaxie. Iar el nu se îndura să-i oprească goana pentru că avea o misiune, una importantă, căreia i se dedicaseră generații de împuterniciți imperiali.

Era atent la ecrane, apăsa cu dexteritate pe taste, ca și cum n-ar fi făcut niciodată altceva, și ignora cu desăvârșire porturile, planetele, stațiile cosmice și navele pe lângă care trecea. Din când în când, primea din partea acestora mesaje — saluturi, oferte de afaceri sau pur și simplu încercări de a pierde vremea. Le ignora, lăsându-l pe robot să fie politicos în locul său. De obicei, cei pe lângă care trecea îl ignorau și ei și, după ce-și îndeplineau obligația de a fi politicoși, își vedeau de treaba lor.

Se obișnuise să nu le acorde atenție, de aceea fu surprins când, într-un sistem solar oarecare, o navă — una banală, arăta ca un transportor obișnuit de mărfuri — deschise focul fără niciun avertisment.

Iuligar rămăsese cu gura căscată, se uita ca boul la sfera de foc ce năvălea cu o viteză amețitoare spre el, fără să facă nimic.

Atunci, într-o fracțiune de secundă, Robotul preluă conducerea navei și, printr-o manevră riscantă, reuși să se dea din calea proiectilului energetic.

Abia atunci Iuligar își recăpătă darul vorbirii și întrebă, buimac:

— De ce n-ai coborât scuturile?

— Pentru că nu voiam ca adversarii noștri să-și dea seama că avem de mijloace de apărare nepotrivite pe un hârb de navă, așa cum pare *Filomela,* privită de la distanță.

Nava necunoscută nu acceptă eșecul și, mărind viteza, se apropie tot mai mult de *Filomela,* trăgând cu tot armamentul de care dispunea.

Iuligar nu știa ce să facă: să preia conducerea navei, să coboare scuturile energetice și să riposteze la atacul nejustificat sau să-l lase pe robot să continue ce începuse.

De fapt, modul decis și fără ezitări în care acționa inteligența artificială a navei dovedea că aceasta își pregătise din timp un plan, ceea ce însemna că se așteptase la atac. Ceea ce însemna că Robot știa anumite lucruri pe care nu i le spusese și lui — și Iuligar își dădu seama că se lăsase cuprins de panică, așa că hotărî să lase inteligența artificială să se descurce pentru moment așa cum știa ea, să n-o deranjeze cu nimic și să pună întrebările mai târziu, într-un moment mai potrivit.

Filomela mări și ea viteza și, printr-o serie de manevre ciudate, reuși să evite încărcăturile energetice.

Între timp, numărul urmăritorilor crescuse. Apăruseră ca din

senin încă trei nave, asemănătoare ca formă cu prima. Toate patru păreau cuprinse de o frenezie ucigașă și trăgeau de zor către nava lui Iuligar, dorind s-o transforme în cenușă.

— Cred că ne confundă cu altcineva, reuși împuternicitul imperial să dea o formă gândurilor care-i bântuiau prin țeastă. Nu le-am făcut nimic, venim dintr-o galaxie îndepărtată… Presupun că ne vor lăsa în pace, de îndată ce le vom explica cine suntem și de unde venim…

— Dacă reușești să iei legătura cu ei, n-ai decât să le explici tot ce vrei, îi răspunse sec Robot, care făcu o manevră riscantă și ocoli la mică distanță două globuri energetice care nu reușiră să-și schimbe direcția la fel de iute și se ciocniră între ele, anihilându-se reciproc.

În prima clipă, Iuligar simți nevoia să preia dispozitivul de comunicare și să trimită un apel pe o scală largă, încercând să contacteze navele care făceau o manevră evidentă și pentru un individ neexperimentat (adică încercau să atace *Filomela* simultan din mai multe părți). Se opri, fiind convins că atotștiutorul Robot încercase chestia asta cu mult timp în urmă. O clipă simți nevoia să insiste, să încerce să-i contacteze pe nebunii care încercau să-l omoare fără motiv, sperând că va avea mai mult succes decât inteligența artificială — cu ce bucurie i-ar fi râs în nas lui Robot, arătându-i că reușise acolo unde acesta dăduse greș! –, dar renunță și se mulțumi să întrebe, nedumerit:

— Nu vrei să discuți cu ei, ca să-i convingi să ne lase în pace. Nu vrei să-l dobori, deși ai putea s-o faci cu ușurință. Nu vrei nici să folosești viteza maximă a *Filomelei,* ca să scăpăm de ei. Vrei măcar să-mi explici ce intenții ai, ca să știu la ce să mă aștept?

— Nu știm câte nave inamice sunt în vecinătate, nici cum sunt răspândite, nici care e viteza cu care comunică între ele, binevoi să-i răspundă însoțitorul său electronic. Deci n-are rost să fugim sau să le distrugem, câtă vreme nu știm dacă n-o să nimerim din lac în puț. Mi se pare că singura soluție e să-i convingem că ne-au distrus și așa să înceteze orice acțiune în ceea ce ne privește.

Robot vorbea și continua să manevreze nava, schimbându-i cursul cu o viteză uimitoare, evitând încărcăturile energetice și reușind să dejoace planurile inamicilor, care încercau în continuare s-o înconjoare pe *Filomela.*

Apoi, întrucât în goana lor cele cinci nave se apropiaseră de o planetă, *Filomela* abandonă orice rezistență și fugi cu disperare spre planeta aceea, sperând să găsească adăpost. Navele inamice o urmăreau îndeaproape.

În timp ce pătrundea în atmosferă, globurile energetice trase de inamic explodau în jurul ei, într-o izbucnire spectaculoasă de scântei.

Filomela se prăbuși în viteză către sol, iar Iuligar nu-și stăpâni spaima și izbucni într-un țipăt îngrozit.

— Potolește-te! îi spuse calm Robot. Deocamdată n-ai niciun motiv de țipat. Dar, dacă nu încetezi, cine știe ce ți se mai poate întâmpla…

Iuligar fu atât de uimit, încât rămase cu gura căscată și țipătul îi înghețã pe loc.

Nu auzise, nu citise, nu aflase, nu se zvonise vreodată că o inteligență artificială ar fi amenințat un om!

Ar fi vrut să-i ceară explicații Robotului, nevenindu-i să creadă că auzise ceea ce tocmai auzise, dar evenimentele se desfășurau cu o asemenea viteză, încât nu avu timp de discuții.

Filomela părea să se prăbușească pe planetă — probabil că fusese avariată grav de proiectilele trase de cele patru nave necunoscute.

Printr-o întâmplare ciudată, atinse solul tocmai în craterul unui vulcan.

Racheta izbi magma fierbinte și se cufundă în ea.

Iuligar tresări violent, gata să țipe din nou, dar amintirea cuvintelor Robotului îl făcu să tacă. O clipă își spuse că nu trebuia să se teamă de inteligența artificială, pentru că oricum aveau să se topească amândoi în magma încinsă… dar în clipa următoare descoperi că în cabină nu era mai cald ca înainte… și-și dădu seama că Robot ridicase scuturile energetice.

În ultima clipă.

Cu o fracțiune de secundă înainte de a atinge magma.

Adică exact atunci când era nevoie ca să scape cu viață, dar astfel încât urmăritorii neidentificați să nu-și dea seama de nivelul tehnologiei de care dispuneau.

Apoi pe ecranul tabloului de comandă apăru un mesaj:

ÎNCEARCĂ SĂ NU SCOȚI NICIUN ZGOMOT.
NU VORBI, NU TE MIȘCA.

Iuligar se supuse, fără să priceapă de ce Robot îi cerea așa ceva. Rămase nemișcat un timp îndelungat. Amorțise, simțea o mâncărime enervantă în creștet, dar nu îndrăznea să se scarpine.

Tocmai când credea că o să înnebunească, Robot îi spuse cu glasul lui calm și nepăsător:

— Cred că acum putem să ne mișcăm. O să rămânem aici, în vulcan, încă o zi, două, până când o să fim siguri că dușmanii nu ne mai caută.

Apoi, îi timp ce Iuligar se scărpina de zor, inteligența artificială îi povesti că detectase — în timp ce simula prăbușirea către solul planetei necunoscute (ei, nu era chiar necunoscută, Robot reușise s-o identifice și să-i afle codul din catalog, dar asta nu însemna mare lucru) — unde de cercetare emise de cele patru nave. Dușmanii neidentificați intenționau să-i termine definitiv, ca atare urmăreau orice emisie de căldură, mișcare sau sunete care ar fi putut să provină de la bordul *Filomelei.* Ca atare, nu trebuia să le dea nimic de bănuit și dirijase nava către vulcan. Sigur, fiind acoperiți de un strat protector de magmă, nu puteau fi detectați de o aparatură obișnuită… dar, mărturisi Robot, nu putea să știe dacă dușmanii nu dispuneau de senzori extrem de sensibili…

Rămaseră în vulcan, în timp ce Robot urmărea ce se întâmplă în jur — fiind o inteligență polivalentă, nu se mulțumi să supravegheze vecinătățile, se apucă să extragă magmă și o descompuse în elementele componente, pe care le folosi ca să sintetizeze o masă copioasă. În timp ce se îndopa, Iuligar își spuse că inteligențele artificiale aveau o părere simplistă despre oameni, dar suficient de apropiată de realitate pentru a le oferi acestora momente de fericire reală. Prin intermediul hranei de calitate. Mda… La urma urmei, cine îl împiedica să refuze mâncarea, dacă se simțea manipulat?

Timpul trecea, Iuligar se plictisea, dormea, se uita pe pereții navei… și regreta zilele în care trebăluise de zor la consolă, zilele în care timpul se scursese iute, chiar năvalnic… în timp ce acum băltea pe loc, parcă împotmolit în magma vulcanului. În cele din urmă, Robot decise că nu-i mai pândea niciun pericol. Dar, ca măsură de siguranță suplimentară, propuse să mai aștepte o zi.

Iar Iuligar nu îndrăzni să-l contrazică. Se lămurise că inteligența artificială nu-l amenințase și că încercase, poate cu niște cuvinte nepotrivite, să-l facă să nu scoată niciun sunet care ar fi putut fi detectat de dușmani, dar rămăsese cu o teamă nedefinită în suflet. Avea impresia că Robot îi era devotat, foarte devotat, dar nu lui ca persoană, ci mai degrabă misiunii sale, iar misiunea era mai importantă decât omul Iuligar, așa că, dacă ar fi fost nevoie, Robot n-ar fi ezitat să-i facă rău, dacă asta ar fi fost spre binele misiunii…

Era evident că începuse s-o ia razna, își spuse împuternicitul imperial. Din cauză că nu avea cu cine să stea de vorbă, că nu avea cu cine să se certe din când în când… pentru că nu puteai să te cerți cu o inteligență artificială…

Și tocmai când se străduia să descopere motivele *reale* pentru care nu te puteai certa cu o inteligență artificială nava se zgâlțâi puternic, se rostogoli, se răsuci, se dădu peste cap, fu aruncată în sus și pluti multă vreme înainte de a se prăbuși o veșnicie și jumătate, înainte de a se izbi puternic de ceva tare.

Apoi se rostogoli, probabil la vale, ca o bilă lansată pe o pantă.

În prima clipă Iuligar fusese proiectat în sus, către tavanul rachetei, de care se izbise zdravăn. Probabil că ar fi urmat să fie aruncat dintr-un perete în altul, dacă Robot n-ar fi acționat imediat și nu ar fi declanșat dispozitivul ce asigura stabilitatea cabinei, indiferent de mișcările navei. Așa că Iuligar rămăsese așezat pe fotoliu (ancorat de acesta cu centuri de siguranță, pentru cazul în care cabina ar fi fost supusă unor șocuri mai puternice decât cele pentru care fusese proiectată) și privise pe ecran imaginile din exteriorul navei — imagini prelucrate și sintetizate astfel încât să fie inteligibile, și nu o înșiruire de poze ale unei lumi ce se răsturna fără încetare (adică nava se rostogolea, nu lumea, dar, dacă te uitai în afară din interiorul navei, sigur că lumea se dădea peste cap fără încetare…) — văzuse cum săriseră bucăți de lavă din gogoloiul strâns în jurul *Filomelei* și care fusese expulzat din vulcan în momentul în care începuse erupția, văzuse cum sfera de magmă se rostogolise de-a lungul pantei muntelui și se dusese, se tot dusese la vale, până când se oprise undeva, într-o albie secată de râu…

— N-ar trebui să rămânem aici. Riscăm să fim acoperiți de cenușă vulcanică și de pietre, șoptise Robot. Nu cred că o să ne

detecteze cineva în balamucul ăsta de gaze fierbinți, bulgări de lavă și cenușă cât să îngroape câteva orașe…

Filomela se scutură ca un câine ieșit din apă, aruncă ultimele resturi de lavă, apoi făcu un salt și zbură un timp la mică înălțime, cât să se îndepărteze suficient de vulcanul ce le fusese adăpost la nevoie.

Inteligența artificială descoperise un ascunziș în mijlocul unei păduri — un soi de pădure, sigur — alcătuită din arbori imenși, cu scoarță metalică și frunze mari, cărnoase, ce păreau făcute din catifea portocalie. Așezase nava între plantele acelea, din care se ridicau nori deși, alcătuiți dintr-un soi de aburi gălbui, și oprise motoarele. În jurul lor, terenul era acoperit cu un soi de iarbă — verde, ca orice iarbă —, dar cu rădăcini întinse în aer, nu înfipte în sol…

Planeta era în curs de terraformare, îi explică apoi Robot, o terraformare de lungă durată, cu niște specificații mai ciudate, dar solicitate foarte insistent de viitorii utilizatori ai planetei. Evident, Robot știa toate astea din bazele de date de care dispunea — și care fuseseră actualizate cu ceva timp în urmă, pentru că, în ciuda tuturor încercărilor sale, nu reușise să acceseze Infosfera. Poate din cauza distanței — în care caz durata de comutare ar fi fost foarte mare —, poate pentru că în zonă se întâmpla ceva ciudat…

Da, îi explică foarte calmă inteligența artificială, releele de telecomunicații și acceleratoarele de informații păreau a fi scoase din funcțiune. În plus, atacul acela nejustificat nu era semn de normalitate…

Încercase — în timpul extrem de scurt pe care-l avusese la dispoziție — să detecteze vreo conversație, vreun schimb de informații… Nu captase nimic. Asta însemna că navele respective comunicau într-un mod pe care el — adică Robot, pentru că inteligența artificială se referea la ea însăși ca și cum ar fi fost un personaj masculin — nu-l cunoștea. Treaba asta era puțin probabilă, din moment ce atacatorii erau, din punct de vedere al armamentului, al vitezei de deplasare și al performanțelor previzionale ale calculatoarelor de bord, inferiori *Filomelei.* Deci mai degrabă erau niște nave automate de distrugere, cu o inteligență redusă și o misiune clară — așa că nu aveau ce discuta în timp ce duceau la îndeplinire ordinele primite.

Întrebarea era dacă aveau ordin să doboare orice navă întâlnită... sau una anume. Iar în acest caz, victima trebuia să fie *Filomela* sau fuseseră confundați cu altcineva?

Oricum, în timp ce-i povestea toate astea lui Iuligar, Robot cercetase planeta, și nu găsise nimic demn de interes, cercetase împrejurimile planetei, și nu descoperise nicio amenințare, așa că ajunse la concluzia că puteau să se îndrepte liniștiți spre gaura de vierme aflată în apropierea acelui sistem solar.

Decolară imediat, după ce Robot înhățase o cantitate zdravănă de ierburi, apă și ramuri de copaci, ceea ce însemna că intenționa să pregătească din nou un ospăț pantagruelic, deduse Iuligar, și, conform obiceiului său de când se afla la bordul *Filomelei,* se întrebă ce însemna exact cuvântul „pantagruelic”. Apoi se întrebă dacă imponderabilitatea de lungă durată, izolarea și lipsa unor companioni umani îl aduseseră în halul acela de surmenaj, încât discuta cu el însuși.

Sau, cumva, tărășenia aia avea vreo legătură cu Robot?

Inteligența artificială îi dirija gândurile, îl îndruma, treptat, spre nebunie, pentru a putea să-l transforme într-o marionetă lipsită de încredere în sine?

— Ei, cum poate să-ți treacă prin minte asemenea gânduri? se grăbi să protesteze Robot. Sigur, ți-am supravegheat mintea, dar nu mi-am permis *niciodată* să intervin în activitatea complicată, instabilă și greu de priceput a creierului tău. Nu, întrebările pe care ți le pui tot timpul și pe care ți le-ai pus și în momentele de inactivitate și de singurătate trăite în zona Astruga sunt generate de mintea ta. Numai că atunci când viețuiai acolo activitatea neîncetată și faptul că făceai parte dintr-o societate care te considera un membru important al ei nu-ți oferea decât rareori clipe în care rămâneai singur cu gândurile tale. Nu ai de ce să fii îngrijorat, asemenea lucruri se petrec în mintea tuturor oamenilor, nu ești o excepție de la regulă. Dimpotrivă. Treci la consolă și apucă-te de treabă, ca să-ți iasă gărgăunii din cap!

Iar Iuligar reveni la rutina obișnuită, cea în care era ocupat până peste cap și în care nu avea timp să-și pună întrebări ciudate.

Ca o măsură suplimentară de precauție, Robot lăsă în funcțiune aparatura de cercetare ca să fie sigur că avea să

descopere din timp apariția vreunei nave agresoare.
Dar nu întâlniră nicio navă, agresoare sau nu.
Și, fără să-și dea seama, Iuligar se pomeni în vecinătatea găurii de vierme.
Lansă un apel către castrul din apropierea acesteia, oferind operatorului informații despre *Filomela* și cerând învoirea să treacă prin poarta cosmică.
Nu primi niciun răspuns.
Insistă, dar degeaba, soldații din castru nu-l băgară în seamă.
Brusc îngrijorat, Robot încercă să ia legătura cu inteligența artificială a postului de pază.
Fără niciun rezultat.
O analiză a emisiilor video și de oricare alt fel dovedi că în vecinătatea găurii de vierme nu se afla niciun castru.
Ciudățenia cea mare era că poarta cosmică se afla la locul ei, având coordonatele specificate în bazele de date.
Atunci, unde dispăruse castrul? Fusese distrus de o catastrofă naturală sau de dușmani nemiloși? Poate chiar de navele care încercaseră să-i distrugă și pe ei…
Cei doi tovarăși de drum se sfătuiră în grabă. Concluzia era clară: nu aveau multe alternative — sau încercau să treacă prin gaura de vierme, sperând că aceasta rămăsese operațională, indiferent ce se petrecuse cu castrul și cu soldații din el ori se îndreptau către un alt sistem solar, din celălalt capăt al galaxiei în care se aflau, încercând să descopere acolo o altă gaură de vierme, care avea să-i ducă cine știe unde, oricum nu acolo unde plănuiseră inițial să meargă… Adică asta însemna prelungirea călătoriei cu vreo zece, douăzeci de ani…
— Eu zic să riscăm și să trecem prin gaura de vierme. Și ce-o fi o fi! propuse Iuligar, cuprins brusc de un curaj de neînțeles.
Pătrunseră în gaura de vierme. Inima lui Iuligar se făcuse cât un purice… se aștepta, din clipă în clipă, să i se întâmple ceva groaznic, fără să știe prea bine la ce să se aștepte.
Apoi tunelul dintre galaxii se termină, împuternicitul imperial văzu pe ecran cerul negru, plin de stele și de constelații necunoscute… Ajunseseră la capătul găurii de vierme.
Respiră ușurat.
Și, în aceeași clipă simți o durere copleșitoare, mușchii i se crispară, i se blocară… iar mintea i se prăvăli într-o beznă nesfârșită. Apucă să-l audă pe Robot (sau mintea sa își imagină

lucrul acela imposibil și, de fapt, inimaginabil) exclamând indignat:

— Ce Paștele mă-sii…

După care nu mai știu nimic.

Își reveni după un timp, cu trupul amorțit și cu o durere cumplită de cap — mai cumplită decât cea provocată de cea mai teribilă mahmureală de care reușea să-și amintească.

Stătea întins pe un soi de canapea. Nu-și amintea ca pe *Filomela* să fi existat o asemenea mobilă… ceea ce implica o chestie ciudată: nu mai era la bordul navei sale. Sau, poate, visa… sau delira…

Apoi auzi o voce:

— Te-ai trezit?

Întoarse capul în direcția din care veniseră cuvintele și zări un individ în uniformă albastră, o uniformă militară, de felul celei purtate de soldații ce alcătuiau garnizoanele castrelor.

— Scuze că te-am paralizat, spuse soldatul, fără ca vocea lui să exprime vreo părere de rău. N-am avut de ales. Veneai de dincolo, iar dincolo se întâmplă lucruri nu prea… liniștitoare.

— Cine ești? reuși să bâiguie Iuligar. Eu sunt…

— Știu cine ești, îl întrerupse militarul. Ți-am cercetat nava și am găsit documentele legate de misiunea ta. Ești Iuligar, ambasador al zonei Astruga la Curtea Imperială, și ai misiunea să oferi împăratului cadoul simbolic prin care respectiva zonă își reînnoiește declarația de vasalitate. Echipa mea a examinat și cadoul — o sculptură alcătuită din câmpuri gravitaționale și antigravitaționale — și a categorisit-o ca aparținând, din punct de vedere artistic, perioadei numită în cataloage Simbolistica Imperială Primitivă. Sunteți cam izolați, dragul meu, e evident că nu mai aveți nicio legătură cu centrele culturale… Oricum, birocrații imperiali o să vă accepte cadoul și o să-l depoziteze în vreo pivniță, unde n-o să-l vadă nimeni și, ca urmare, n-o să râdă nimeni de voi…

Iuligar se stăpâni cu greu să nu-i zică vreo două — îndeosebi pentru că durerea de cap nu-i permitea să reacționeze prea iute. Reținu doar că Robot avusese grijă să ascundă cu dibăcie adevărata misiune a navei și să deghizeze într-un mod credibil (și neatrăgător) mostra pe care trebuia s-o ducă la Curtea Imperială.

Militarul se uită la el, îl văzu încruntat, presupuse că acest

lucru se datora durerii de cap și se grăbi să-l liniștească:

— O să-ți dăm niște pastile și o să-ți revii imediat. Medicul castrului o să te examineze de îndată și o să te pună pe picioare. Apropo, ca să-ți răspund la întrebare, sunt Mihamat, comandantul acestui castru. O să continuăm discuția după ce o să primești îngrijirile necesare.

După ce medicul militar îi turnă pe gât un lichid grețos — dar foarte eficient în înlăturarea efectelor armei paralizante — Iuligar fu invitat în apartamentul conducătorului castrului. Probabil că Mihamat se plictisea, probabil că nu mai fusese vizitat de cineva de mult sau, la fel de probabil, era de fel un om ospitalier și amator de pălăvrăgeală. Ori poate se simțea vinovat că atacase un ambasador, îl paralizase și-i sechestrase nava. Indiferent de motiv, pregătise un ospăț sardanapalic, menit să-l impresioneze pe musafir.

Iuligar, care nu avea niciun motiv să-și indispună gazda, se prefăcu încântat. În realitate, sintetizatorul de hrană al castrului era inferior celui de pe *Filomela,* iar talentul culinar al inteligenței artificiale ce-l slujea pe militar nu se compara cu cel al lui Robot. Cât despre eventualitatea de a-l compara cu talentul lui Cotirans…

Oricum, după ce mâncară și băură zdravăn, Iuligar îndrăzni să-l întrebe pe ofițer care urma să-i fie soarta.

— În locul tău, m-aș întoarce acasă. Numai că în galaxia pe care abia ai traversat-o se întâmplă tot felul de lucruri ciudate — de aceea scoatem din circulație tot ce vine de acolo, adică scoatem din circulație doar temporar, până ne lămurim cu cine avem de-a face —, deci nu știu dacă-i bine să te întorci… Eu zic să rămâi aici. Dacă vrei, îți găsim o slujbă în castru, că avem nevoie de oameni pricepuți…

— Mulțumesc frumos pentru ofertă, dar trebuie neapărat să ajung la Curtea Imperială. N-am voie să întârzii pe drum, sunt interese mari în joc… Dacă, bineînțeles, pot să plec și nu aveți niciun motiv să mă rețineți…

Ofițerul oftă discret (ca și cum și-ar fi zis: „Of, provincialii ăștia își închipuie că soarta lumii depinde de mușuroiul de furnici în care viețuiesc ei!”), apoi spuse împăciuitor:

— Bineînțeles că nu avem niciun motiv să te reținem, bineînțeles că poți să pleci oricând…

După care se gândi un pic și adăugă:

— Știu că o flotă comercială pornește peste două zile din Zafiiha spre gaura de vierme din celălalt capăt al galaxiei. Printre negustori sunt câțiva care vor să ajungă la Curtea Imperială. Dacă dorești, pot să discut cu ei și să-i conving să te accepte în caravana lor, cel puțin până veți ajunge în zone mai liniștite.

Iuligar era tentat să-l refuze, fiindcă era convins că navele comercianților nu se comparau cu *Filomela,* ca viteză și ca posibilități de apărare. Adică ar fi pierdut vremea mergând în convoiul lor. Dar mintea sa percepu un mesaj clar, ca și cum i-ar fi șoptit cineva cuvintele la ureche:

— E mai bine să acceptăm propunerea, să nu dăm nimic de bănuit. Iar mai încolo o să vedem noi ce va fi…

Robot își revenise și el, se bucură Iuligar.

Și așa se făcu că peste câteva zile *Filomela* naviga în coada unui convoi alcătuit din douăzeci de nave de transport — mari, greoaie și încărcate zdravăn cu tot felul de mărfuri prețioase — și șapte nave mici, iuți și înarmate până-n dinți (probabil până-n dinții căpitanilor, își spuse Iuligar, căruia îi revenise și obiceiul de a comenta toate cele), care asigurau paza caravanei.

Negustorii erau niște palavragii isteți, puși pe căpătuială, dispuși să vândă orice oricui, dar Iuligar nu se temea de ei, pentru că Robot veghea și-l sfătuia, dacă era cazul. Din când în când împuternicitul imperial își vizita tovarășii de drum pe navele lor (pentru că a lui era mică și neelegantă, nedemnă de a fi onorată cu prezența unor persoane atât de importante) și le dăruia licori fine, tutun aromat și băuturi care-ți dădeau senzații plăcute — toate fabricate de prea priceputul Robot.

Timpul trecea pe neobservate, iar caravana străbătea fără încetare pustietățile cosmice, fără a se apropia de sisteme solare sau stații stelare, pentru că mărfurile nu erau destinate acelei galaxii, deci nu aveau de ce sa piardă vremea pe acolo.

Și într-o zi se pomeniră în fața castrului ce păzea o altă gaură de vierme — una care permitea trecerea în altă galaxie…

De îndată ce se apropiară, fiecare navă din convoi fu contactată de operatorul fortificației, care le ceru să se oprească și să-și trimită reprezentanții să discute cu comandantul castrului.

Iuligar se strecură printre negustori și urcă pe naveta trimisă să-i aducă în interiorul fortificațiilor.

Comandantul nu pierdu vremea. Îi salută în grabă și le ceru să părăsească zona în cea mai mare viteză, pentru că gaura de vierme urma să fie distrusă.

— Dincolo, în cealaltă galaxie, e haos și anarhie, le explică el. Nu mai există autorități, nu mai există lege. Dacă veți trece dincolo, vi se poate întâmpla orice. E posibil să fiți jefuiți, e posibil să fiți uciși. Și nu vă poate ajuta nimeni. Deocamdată am reușit să împiedicăm pătrunderea elementelor tulburente din cealaltă galaxie în galaxia noastră, dar suntem conștienți că nu vom rezista multă vreme. Singura soluție rămâne blocarea definitivă a porții dintre galaxii.

Iuligar rămase cu gura căscată, apoi reuși să bâiguie:

— Nu puteți face asta!

— Ba bine că nu! se grăbi să-l contrazică ofițerul.

— Distrugerea găurii de vierme înseamnă generarea unei supernove, spuse împuternicitul imperial, sperând să-l sperie.

Dar comandantul castrului nu se lăsă impresionat:

— Nu avem nicio garanție că se va întâmpla așa ceva. Și, chiar dacă se va întâmpla, nu știm dacă supernova o să apară în galaxia asta sau în cealaltă. Sau dacă o să apară câte o supernovă în fiecare galaxie. Oricum, părerea mea e să plecați în grabă și în mare viteză, ca să vă îndepărtați cât mai mult de locul exploziei.

Iuligar nu se lăsă:

— Trebuie neapărat să ajung la Curtea Imperială! Sunt în misiune oficială! Am dreptul să rechiziționez tot ce este nevoie ca s-o îndeplinesc!

Ofițerul rânji fără pic de veselie:

— N-ai decât să rechiziționezi gaura de vierme și să ți-o bagi undeva! Însă am și eu ordine de îndeplinit, iar cuvântul șefului cântărește mai mult decât cel al unui ambasador dintr-un colț necunoscut al universului. Așa că…

Împuternicitul imperial schimbă imediat tactica:

— Nu vreau să vă împiedic să executați ordinele primite. Sunt și eu, în felul meu, un soi de ofițer imperial și știu ce înseamnă respectarea disciplinei. Vă rog doar să amânați un pic distrugerea găurii de vierme. Nu prea mult, doar atât cât să apuc să trec dincolo…

— Și să te îndepărtezi suficient ca să nu fii distrus de supernovă, îl completă comandantul castrului.

După care ofițerul se uită cercetător la el și adăugă:

— Tot ce vei face va fi pe răspunderea ta. Eu te-am avertizat în legătură cu pericolele care te pândesc în cealaltă galaxie, deci mi-am făcut datoria. Ca atare, nu am nimic împotrivă să mai zăbovesc un timp cu blocarea porții.

— Mulțumesc tare mult, exclamă Iuligar, simțind nevoia să-l îmbrățișeze pe ofițer (dar se abținu, pentru că nu știa cum avea să fie interpretat un gest de-o asemenea familiaritate). Mă întorc chiar acum pe nava mea, ca să trec în cealaltă galaxie și să-mi continui misiunea.

Negustorii din delegație începură să murmure, iar unul dintre ei, mai curajos, spuse ce gândeau toți tovarășii lui:

— Nu ne pasă de pericole. Suntem negustori. Cine nu riscă nu câștigă. Ne asumăm răspunderea. Vrem și noi să trecem prin gaura de vierme.

— N-aveți decât să treceți! spuse ofițerul, dând din mână a lehamite. La urma urmei, că trece unul singur sau treceți toți, mi-e totuna. N-o să aștept pentru toată ceata voastră mai mult decât aș fi așteptat pentru unul singur. Duceți-vă unde vreți, oameni buni, și lăsați-mă în pace! Eu mi-am făcut datoria și v-am avertizat, dar, dacă voi căutați beleaua cu lumânarea...

Iuligar nu mai stătu să se întrebe ce-i aceea „lumânare”. Îi mulțumi ofițerului pentru bunăvoință și înțelegere, îi spuse lui Robot (care trăsese cu urechea la tot ce se discutase) să o pregătească pe *Filomela* și să fie gata de drum, după care, urmat de tovarășii săi de drum, se grăbi să urce în naveta care avea să-i ducă la navele lor.

Și, peste o oră, se afla într-o altă galaxie.

Se uită cu însoțitorul său electronic la cerul necunoscut, admiră constelațiile pe care nu le mai văzuse până atunci... și observă că la acel capăt al găurii de vierme nu exista niciun castru. Probabil că fusese evacuat, având în vedere ce avea să se întâmple în curând acolo.

În urma lui, din gaura de vierme ieșeau, una după alta, celelalte nave ale convoiului.

După ce se strânseră toate, în linie dreaptă, Robot identifică locul în care ar fi trebuit să se afle următoarea gaură de vierme și le comunică respectivele coordonate celorlalte inteligențe artificiale din caravană.

Apoi se îndepărtară cu cea mai mare viteză de locul în care

urma să se nască o stea.

În ciuda avertismentelor primite de la conducătorul castrului, galaxia în care ajunseseră părea liniștită.

Părea pustie.

Robot încercase să se comute la Infosferă, dar nu reușise.

Emisese un semnal pe o bandă extinsă, încercând să ia legătura cu autoritățile locale, dar nu-i răspunsese nimeni.

Semnalul fusese doar o tentativă de a le semnala băștinașilor că veniseră cu gânduri pașnice, că erau doar niște trecători care nu doreau să se implice în eventualele conflicte existente în galaxia aceea.

Deși nu răspunsese nimeni, după câte îi povestise el lui Iuligar, Robot avea impresia că erau supravegheați discret, de la mare distanță, de forțe neidentificabile.

Neavând parteneri de discuție, flotila își continua zborul.

Apoi Robot transmise celorlalte nave să-și oprească deplasarea.

Undeva, în depărtare, apăruse *ceva.*

Ceva atât de neclar, încât nici măcar inteligența artificială nu-și dăduse seama ce era.

Un obiect de dimensiunile unui sistem solar, dar care nu avea în centru o stea.

Părea mai degrabă o mulțime imensă de obiecte minuscule — un roi gigantic de asteroizi, răspândit aiurea în spațiul cosmic.

Sau resturile unei mulțimi de planete uriașe, planete zdrobite cu ferocitate și aruncate apoi la întâmplare în împrejurimi…

Flotila se oprise. Toate navele cercetau obiectul, încercând să-l identifice, să-și dea seama dacă reprezenta un pericol și, dacă răspunsul era afirmativ, să descopere cum puteau evita acel pericol.

Dar pânda aceea neliniștită a durat doar câteva minute și a fost întreruptă brusc de un răcnet disperat al lui Robot:

— Priviți în urma noastră!

După o ezitare de câteva secunde — în care Iuligar s-a întrebat o mulțime de lucruri, începând cu o întrebare plină de spaimă și de uluire („a înnebunit Robot?”), urmată imediat de o alta, iscată din pură curiozitate („o inteligență artificială poate înnebuni?”), iar aceste două întrebări — normale, în condițiile respective —, declanșară un torent de întrebări adiacente („dacă a înnebunit, ce-o să mă fac? cine o să aibă grijă de mine,

cine o să-mi facă de mâncare? o să fiu silit să dirijez singur nava, ani și ani de zile, până o să ajung pe Pământ? și cum naiba o scot din funcțiune, pentru că nu pot s-o las să dețină controlul tuturor instalațiilor de pe navă…”) și multe, multe alte întrebări teribil de îngrijorătoare — împuternicitul imperial se uită pe ecranul care arăta ce se vedea în urma convoiului, adică în direcția din care veneau.

Undeva, în depărtare, bezna spațiului cosmic începuse să pălească.

În mintea lui Iuligar se petrecu un fenomen ciudat: la suprafața conștientului își făcu loc o amintire veche, veche, din copilărie. Cândva, într-o vreme îndepărtată, într-o lume și mai îndepărtată, tatăl său îl luase la vânătoare de cozburi. Plecaseră de cu seară, dormiseră pitiți în tufișuri (bine înveliți în sacii de dormit termoizolanți) și, înainte să se lumineze de ziuă, se târâseră în liniște către câmpia pe care urma să se strângă zburătoarele. Atunci văzuse prima oară copilul Iuligar cum orizontul întunecat se păta — la început ușor, mai mult o bănuială decât o certitudine — cu un strop de lumină, care, treptat, începea să se lățească, să capete substanță, să se lăcomească și să cuprindă o porțiune tot mai mare de cer…

Și amintirea aceea își făcuse loc printre alte milioane de amintiri, ceea ce se petrecea în urma lor, la o distanță enormă — adică egală cu cea pe care o străbătuseră de când pătrunseseră în galaxia aceea — semănând teribil cu ivirea zorilor, pe care o văzuse în copilărie…

Împuternicitul imperial se uita cu admirație la spectacolul de-o măreție titanică, zâmbind încântat (mai degrabă de amintirea ce i se ivise în minte decât de cea care vedea pe ecran), apoi își dădu seama ce sens aveau imaginile pe care le vedea și înțelese spaima inteligenței artificiale: conducătorul castrului declanșase distrugerea găurii de vierme, care avea să se transforme în stea. Adică tocmai se transforma în stea!

Se pare că și oamenii de pe celelalte nave își dăduseră seama de pericol, căci începură toți să răcnească îngroziți.

Atunci, peste urletele lor se ridică vocea lui Robot — care, amplificată electronic, devenise tunătoare și-i amuți pe toți:

— Nu avem decât o singură șansă: să fugim de aici cât mai repede și să sperăm că vom ajunge destul de departe ca efectul formării supernovei să nu ne afecteze prea mult.

Negustorii nu avură nevoie de un alt îndemn.

Caravana se puse în mișcare cu o viteză incredibilă. Nimeni nu mai făcea economie de combustibil, nimeni nu se mai gândea la uzura exagerată a echipamentelor și a scuturilor de protecție. Toți încercau să obțină o viteză cât mai mare și să fugă cât mai iute de prăpădul ce năvălea din urma lor.

Abia după vreo câteva ore în care priviseră cu toții doar în urmă, întrebându-se dacă vor avea noroc și calculându-și șansele de scăpare, Iuligar îndrăzni să se uite pe ecranul ce arăta încotro se îndreptau.

Și se întrebă dacă nu nimeriseră din lac în puț.

Acum vedeau destul de bine ce se afla în direcția în care fugeau.

Se apropiaseră suficient de grămada imensă de obiecte cosmice pentru ca aparatura de cercetare să descopere cu ce aveau de-a face: cu o flotă stelară gigantică, alcătuită din milioane de nave.

Nave de transport imense, cât o planetă de dimensiuni mijlocii, nave minuscule de cercetare sau de atac, cazărmi zburătoare, orașe cosmice, stații stelare care porniseră în bejenie… o infinitate de rachete clasice, cargoboturi gravitaționale, veliere fotonice și ambarcațiuni de tipuri necunoscute, unele prea vechi ca să-și mai amintească cineva de tipul lor, altele nou-nouțe, de-un fel pe care nu-l mai văzuse niciunul dintre membrii caravanei…

Toată flota aceea nesfârșită, care acoperea spațiul cosmic unde ar fi putut să se desfășoare un sistem solar, fugea cu disperare din calea valului de căldură ce năvălea spre ea. Dar viteza mulțimii de nave era mai redusă decât cea a caravanei negustorilor, iar convoiul în care se găsea Iuligar se apropia tot mai mult…

…și niciuna dintre nave nu încerca să ia legătura cu el, nu manifesta nici prietenie, nici dușmănie, nici măcar camaraderia unor necunoscuți cu care împarți o soartă cruntă.

Însă era clar că fuseseră văzuți, căci roiul de nave din imediata lor apropiere făcu o manevră ce părea un semn de ajutor: ambarcațiunile se deplasară, în goana lor, la dreapta și la stânga, în sus și în jos, lăsând în mijloc un spațiu liber, un coridor (sau mai degrabă un tunel), parcă invitând caravana să pătrundă în mijlocul lui, să se ascundă la adăpostul oferit de

corpurile imense ale membrilor săi.

Negustorii nu ezitară. Li se oferea o șansă nesperată și nu aveau de gând s-o rateze. Pentru creierul lor de comercianți, era limpede că o să li să ceară o plată, pentru că nimeni nu face servicii (mai ales unele importante, cum ar fi salvarea vieții și avuției cuiva) fără să se aștepte la o recompensă, dar nu era momentul să judece pe îndelete, căci și în cazul în care aveau să rămână doar în viață, fără nimic altceva, tot ar fi ieșit în câștig.

Iuligar nu stătu, nici el, pe gânduri. De fapt, nici nu fu întrebat dacă are vreo părere. Robot o conduse pe *Filomela* alături de tovarășii lor de drum, în coridorul creat special pentru ei, și continuă să gonească, îndepărtându-se de steaua ce se năștea.

Apoi o parte din navele din jurul lor, nave imense, fiecare dintre ele de dimensiunile unei planete mai mici, se desprinseră din mulțime și alcătuiră un zid imens în spatele roiului care fugea nebunește de valul de radiație. Păreau un soi de fortificație menită să înfrunte dușmanul care se apropia.

Lui Iuligar i se păru o dovadă de eroism prostesc și inutil. Nu vedea cum ar ajuta restul navelor sacrificiul ariergardei, fiindcă valul de căldură nu avea să se împotmolească în carcasele metalice ale navelor, oricât de mari erau ele.

Mai mult din curiozitate, împuternicitul imperial continuă să privească manevrele navelor rămase în urma celorlalte.

Acestea se înșiraseră una lângă alta, continuând să fugă cu ceilalți membri ai roiului stelar.

Milioane de nave cosmice goneau nebunește, dar torentul de radiații se apropia tot mai mult, iar viteza acestuia era considerabil mai mare decât a navelor. Sigur, puterea sa scădea pe măsură ce se îndepărta de supernovă, dar rămăsese suficient de mare ca să o prăjească pe *Filomela*, în ciuda blindajelor ei moderne — deci era de așteptat ca efectul să fie și mai dezastruos asupra celorlalte nave. Adică, își spuse cu resemnare Iuligar, șansele ca măcar câteva dintre nave să scape erau foarte reduse.

Deși ecranul prin intermediul căruia privea valul ucigător năvălind spre ei filtra radiațiile și-i permitea să se uite fără a fi în pericol să orbească, împuternicitul imperial se pregăti să închidă ochii atunci când radiațiile ajunseră în apropierea ariergardei.

Însă un soi de curiozitate maladivă sau de curaj nebunesc îl

făcu să privească moartea care se apropia în galop.

Și astfel văzu ce se întâmplă.

Când valul de căldură ajunse lângă ele, navele ridicară brusc scuturile energetice. Mii, zeci de mii de scuturi energetice ale unor nave imense, având rezerve de energie uriașe, se ridicară în fața radiațiilor ucigașe, oprindu-le, deviindu-le, reducându-le în mod considerabil puterea.

Iar mulțimea de nave, imposibil de numărat, își continuă goana până când intensitatea torentului de radiații scăzu atât cât să nu mai reprezinte un pericol. Abia atunci scuturile energetice fură oprite, iar navele imense din ariergardă reveniră în locurile pe care le ocupaseră anterior în cadrul roiului cosmic.

Iuligar rămase fără glas un timp, cu ochii țintă la ecranul pe care se vedea acum doar strălucirea îndepărtată a unei stele.

Era incapabil să spună ceva. Probabil că și miliardele de oameni de la bordul mulțimii de nave erau în aceeași stare.

Numai că momentul acela de care era nevoie ca să se mai potolească emoțiile nu dură prea mult.

Robot îi întrerupse visarea, comunicându-i fără niciun comentariu un mesaj recepționat de fiecare navă din caravană:

— Sunteți așteptați la bordul navei regale pentru a vi se stabili statutul, drepturile și obligațiile.

Aproape imediat o sumedenie de drone fosforescente conduseră fiecare navă a caravanei spre un soi de oraș plutitor, cu mii de puncte de andocare. *Filomela* fu îndrumată către un asemenea doc, iar în momentul acostării din nava imensă se desprinse un tub de legătură, ce se montă la sasul navei împuternicitului.

Iuligar înțelese că reședința regelui fusese dotată cu instalații ce permiteau invitaților să sosească la bord în îmbrăcăminte de ceremonii, adică să se prezinte în fața conducătorului fără să treacă prin rutina oarecum înjositoare a scoaterii costumelor de scafandru cosmic și îmbrăcarea în grabă, undeva, pe un coridor neamenajat. Mai înțelese că se aștepta din partea lui să aibă o înfățișare demnă de un ambasador trimis la Curtea Imperială (chiar dacă era ambasadorul unei zone periferice, sărace și fără perspective). Așa că se sfătui cu Robot și concepură împreună o uniformă simplă, austeră, dar în același timp elegantă și sugerând că purtătorul ei dispunea de o anumită autoritate. Culoarea ei, un cafeniu discret, se armoniza cu pielea sa verde.

Părul albastru fusese strâns într-o coafură sobră, ce se potrivea cu tricornul siniliu, cu margini împodobite cu zgârcenie cu un pic de auriu.

Nu purta bijuterii, dar avea la brâu o spadă de paradă, o armă inutilă în cosmos, care sugera că purtătorul ei aparține unui neam de războinici.

După ce se admiră într-o oglindă pe care Robot i-o fabricase *ad hoc,* Iuligar deschise sasul și pătrunse în coridorul dinspre nava regală.

Nu știa cine era regele din nava aceea și ce regat conducea. Probabil unul dintre milioanele de regate clientelare, care apăreau și dispăreau fără încetare în marginile imperiului, acolo unde nu avea niciun interes să-și extindă autoritatea, dar unde era nevoie de ordine (chiar dacă aceasta nu avea calitatea ordinii imperiale).

Când ajunse la capătul coridorului, descoperi că era așteptat de doi paji, în uniforme încărcate de fireturi. Aveau pe cap un fel de bonete împodobite cu pene multicolore. Pajii îl salutară cu respect exagerat și-l conduseră pe un coridor pe care întinseseră un covor roșu, gros și pufos. Și merseră, și merseră de-a lungul coridorului, până când Iuligar se plictisi de atâta mers. E adevărat că trecuseră niște ani buni de când nu mai mersese atât și se părea că exercițiile zilnice pe care-l punea Robot să le facă nu-l mențînuseră într-o formă fizică suficient de bună. Și tocmai când împuternicitul imperial intenționa să le ceară pajilor să facă o pauză și să se întindă pe covor, să se odihnească, ajunseră la o ușă, păzită de doi vlăjgani în uniforme cosmice de asalt, cu scut energetic și căști. Erau înarmați cu lansatoare de șocuri fotonice și revlasuri de mare putere.

Se opriră și așteptară un timp — poate un semnal că puteau să între.

Apoi ușa se deschise, iar pajii îl împinseră înăuntru, fără niciun fel de fasoane.

Iuligar se pomeni în pragul unei săli imense, luminate orbitor de globuri luminiscente ce pluteau spre tavanul atât de înalt, încât nu se zărea.

De la ușă pornea un covor către centrul sălii. Iuligar observă că existau o mulțime de uși, deci o mulțime de covoare ce se strângeau spre un spațiu larg.

Pe covoarele acelea mergeau agale o mulțime de oameni

care păreau nedumeriți și nepotriviți în locul acela. Se îndreptau spre spațiul din centru, parcă neștiind ce se aștepta de la ei.

Iuligar îi imită. Merse de-a lungul covorului și, pe măsură ce se apropia de ceilalți, îi recunoscu. Erau negustorii din convoi și echipajele navelor acestora. Se îmbrăcaseră cu toții în haine sărbătorești: caftane lungi, din mătăsuri lucitoare, caftane împodobite cu blănuri rare. Purtau bijuterii imense, grotești, menite să scoată în evidență bogăția celor ce se împodobiseră cu ele.

Păreau cu toții speriați și îngrijorați.

Iuligar recunoscu că și el era speriat și îngrijorat. Pentru că nici el, nici tovarășii săi de călătorie nu știau cu cine aveau de-a face și la ce să se aștepte.

Pe de altă parte, necunoscuții aceia îi salvaseră de la o moarte sigură, deci probabil că nu aveau intenții rele…

Ajunseră în centrul sălii. Acolo covoarele se terminau, așa că se opriră și ei.

După câteva secunde de liniște — un timp probabil calculat cu grijă, își spuse Iuligar, astfel încât suspansul să fie maxim — răsună un răpăit puternic de tobe, apoi un sunet strident de trâmbițe…

…și de undeva, din podea sau dintr-un alt univers răsări brusc un tron impunător, un tron dintr-un metal lucitor, cu reflexe argintii.

Tronul plutea la câțiva metri deasupra podelei, astfel încât cel care stătea pe el să fie deasupra tuturor celor strânși în mijlocul sălii.

Bărbatul acela — un bărbat cu piele violet și păr negru, cârlionțat — era mai înalt decât orice bărbat pe care-l văzuse Iuligar în viața lui. Avea ochi strălucitori, de-un verde mat. Niște ochi care, în mod bizar, păreau plini de ironie. Ba nu, își zise Iuligar, erau plini de malițiozitate. Purta un veșmânt simplu, o tunică dintr-un material cu sclipiri albastre, metalice, și un pantalon strâmt, dintr-un material asemănător.

Individul de pe tron lăsa privitorilor o impresie de măreție, de grandoare… și de pericol iminent. Părea capabil să ia decizii de-o importanță majoră — și să ia deciziile potrivite —, dar în același timp parcă avea un simț straniu al umorului, care se putea manifesta nu prea plăcut pentru ceilalți…

— Fii foarte atent! îi șopti Robot. Ești sub supraveghere

continuă. Și tu, și ceilalți. Vă vor fi analizate gândurile, gesturile și emoțiile, pentru a se detecta orice intenție dușmănoasă și orice lipsă de sinceritate.

Iuligar bănuise încă dinainte să-l audă pe Robot că nu fuseseră aduși acolo de capul lor, niște străini despre care nu știa nimeni nimic și care puteau încerca — din cine știe ce interes sau doar ca să respecte vreun cod ciudat al onoarei — să-l asasineze pe rege. Se bucura însă să restabilească legătura cu inteligența artificială. Asta însemna că tehnologia celor care-i capturaseră (sau care le oferiseră ospitalitate, nu se lămurise încă în ce situație se afla) nu era egală celei de care dispunea el.

— Plecați-vă fruntea în fața mărețului rege Gorhatt, regele regilor și conducător cu drepturi depline al gorgonalilor! răsună o voce tunătoare, iar negustorii îngenunchiară pe covorul moale. Unii dintre ei se aruncară pe burtă și-și lipiră fruntea de podea.

Iuligar se mulțumi să facă o plecăciune deosebit de adâncă și să pună un genunchi pe covor, așa cum prevedea protocolul imperial că trebuie să se poarte un împuternicit imperial în misiune la curtea unui rege client al imperiului. Nu era nimic artificial în gestul lui, era un gest dirijat de rutinele implementate în subconștient, special pentru asemenea cazuri.

Regele gorgonalilor zâmbi mulțumit, văzând cum reacționaseră cei aduși în fața sa și probabil primind o informare despre sinceritatea de care dăduseră dovadă. Le făcu semn să se ridice, iar paji apăruți de nu se știe unde se grăbiră să-i ajute pe cei întinși pe jos.

Apoi spuse, cu o voce liniștită, dar amplificată artificial, pentru a fi auzită în orice colț al sălii imense:

— Dragii mei oaspeți, am vrut doar să ne cunoaștem. Vom discuta pe îndelete în alte împrejurări, dacă veți dori să rămâneți printre noi. Pentru că scopul principal al acestei întâlniri e acela de a vă aduce la cunoștință că puteți să plecați oricând dintre noi — imediat sau după ce veți merge cu noi un timp. Pentru început, aș vrea să știu încotro vă îndreptați, ca să ne dăm seama dacă avem aceeași destinație sau dacă drumul nostru este același măcar un timp.

Negustorii schimbară priviri între ei, apoi unul făcu un pas în față:

— Mărite rege, fie-ți domnia cât mai îndelungată și regatul, mai întins decât universul cunoscut! Noi suntem o asociație de negustori care se îndreaptă către Curtea Imperială pentru a vinde bijuterii și felurite obiecte de lux, rare și scumpe. Dacă doriți să le vedeți și să alegeți ce vă este pe plac…

Regele râse — un râset sec, lipsit de veselie.

— Noi suntem barbari și nu ne omorâm după bijuterii și obiecte de lux, rare și scumpe. Într-o zi, când nu voi avea altceva de făcut, o să vă cer să-mi arătați ce credeți că-i demn de privirile mele. Nu vă fie frică, n-o să vă cer nimic din ce vă aparține! Se pare că vom fi mult timp împreună, deci aveți șansa de a mă cunoaște bine, pentru că și noi mergem la Curtea Imperială. Cine-i cel care călătorește cu voi, dar nu-i unul dintre voi? întrebă regele, privindu-l cercetător pe Iuligar.

Acesta făcu un pas înainte, apoi o plecăciune și spuse, încercând să pară cât mai modest:

— Sunt un om lipsit de importanță, mărite rege. Am fost trimis de ținutul meu natal, zona Azgora, cu un mesaj tradițional de reînnoire a jurământului de vasalitate către împărat. Am documente de acreditare, o scrisoare către împărat și un dar simbolic — o sculptură alcătuită din câmpuri gravitaționale și antigravitaționale.

— Deci soarta vrea să fim tovarăși de drum! rânji regele la fel de lipsit de veselie ca mai înainte. Ne vom cunoaște mai bine, domnule ambasador, poți să fii sigur! Până una, alta, veți face parte cu toții din convoiul nostru, fără obligații sau răspunderi speciale. Dacă vom descoperi că dispuneți de talente sau priceperi ce ne sunt necesare, vom negocia condițiile în care vom folosi acele priceperi. Deocamdată, sunteți liberi să umblați prin convoi, să vizitați tot ce doriți, cu rugămintea să nu-i încurcați pe cei care trudesc. Acum puteți pleca. Fiți siguri că ne vom revedea.

Și, subit, tronul și cel ce stătea pe el dispărură, iar Iuligar se întrebă dacă fusese acolo cu adevărat sau văzuse doar o hologramă.

În zilele următoare împuternicitul imperial colindă prin convoiul de nave, zgâindu-se în dreapta și-n stânga, urcând la bordul navelor care îi păreau demne de a fi cercetate mai îndeaproape și mai ales cerându-i lui Robot informații cât mai amănunțite despre cei în mijlocul cărora nimerise.

Inteligența artificială reușise să se conecteze la infosfera convoiului, pătrunsese în baze de date de tot felul, descoperise cărți de istorie și de drept, dar nu era convinsă de veridicitatea acelor informații.

— Mare parte sunt date propagandistice, menite să convingă eventualii cititori că regele și dinastia lui sunt de origine divină și că sunt meniți să conducă întregul univers, îi explică Robot lui Iuligar. Dacă aș avea timp și chef, aș reuși — prin comparații minuțioase ale diferitelor surse — să descopăr adevărul din spatele legendelor. Dar nu cred că te interesează. Avem de-a face cu un fenomen atât de obișnuit — la scara universului —, încât nu merită să-i acordăm prea multă importanță.

— Și care ar fi acel fenomen atât de obișnuit? bombăni Iuligar.

— Din când în când un regat clientelar mai izolat trece printr-o perioadă de prosperitate. De obicei e o chestie conjuncturală, care nu durează mai mult de două, trei generații. Însă prosperitatea aceea picată din senin îi face pe conducătorii locali să se simtă... cum să spun... beneficiind de bunăvoința divinității. În plus, bunăstarea duce la progres tehnic, dar și la creșterea considerabilă a populației... O asemenea situație provoacă temeri: oamenii încep să simtă că prosperitatea nu va dura prea mult, că bogăția acumulată va trebui împărțită între prea mulți beneficiari... și atunci regele, convins fiind că va beneficia în continuare de ajutorul divin, încearcă să-și extindă statul, să cucerească tot mai multe bogății, ca să aibă ce să împartă în continuare supușilor... Și regatul lui se va extinde, până când va fi înfrânt, fie de forțele imperiale îngrijorate de visele de mărire ale respectivului rege, fie de armatele altor regate clientelare care îi stăteau în cale... Și lucrurile se potolesc pentru moment, apoi, în altă galaxie, în altă parte a universului, un alt conducător local simte că e menit unui destin măreț... Așa a fost din cele mai vechi timpuri și așa va fi și în viitorul cel mai îndepărtat.

Iuligar rămase un pic uimit. Își dădu seama că, în izolarea zonei în care trăise și fiind dedicat misiunii sale, nu acordase nici cea mai mică atenție evenimentelor din lumea largă. Pentru el, universul aparținea imperiului, care instaurase pretutindeni legea și ordinea.

Se pare că lucrurile nu stăteau chiar așa. Însă nu istoria

regelui Gorhatt îi interesa, nu dorise să afle informații despre ambițiile acestui rege. Voia să știe cât mai mult despre flota nesfârșită a gorgonalilor.

— Am impresia, îi spuse el lui Robot, că aș avea nevoie de vreo zece ani ca să străbat convoiul de la un capăt la altul. Cred că în el sunt milioane de nave, iar la bordul lor sunt miliarde de oameni. Am descoperit nave-uzine, care prelucrează asteroizi, comete și meteoriți, extrăgând din ei metale și tot felul de substanțe chimice.

— Prelucrează și planete întregi, îl întrerupse Robot. Am descoperit imagini șocante: o planetă a fost tăiată în bucăți și părțile ei au fost trimise diferitelor nave uzină...

— Cu oameni cu tot? exclamă oripilat Iuligar.

— Nu, era o planetă lipsită de viață. Se pare că în cazul planetelor locuite se procedează altfel, li se trimite băștinașilor o listă cu ce are nevoie armata regală. Iar dacă indivizii pot satisface cererea, măcar parțial, sunt scutiți de alte angarale.

— Mda... spuse Iuligar, după un timp. Da... am descoperit fabrici de hrană, am vizitat o navă imensă — aș fi putut să mă plimb prin ea luni bune, și tot n-aș fi apucat să văd tot ce merita văzut — destinată culturilor hidroponice...

— Adică, pe scurt, convoiul produce tot ce trebuie pentru întreținerea oamenilor pe care-i transportă. Și pentru buna sa funcționare. Sincer vorbind, inteligențele artificiale care conduc activitatea acestei mulțimi imense de nave nu sunt foarte evoluate — nu se compară cu mine, de exemplu —, dar sunt bine organizate și dispun de puteri foarte mari. Se pare că regele are multă încredere în ele...

Iuligar reveni la subiectul care îl interesa:

— Știi, nu se face niciun fel de risipă. Deși energia necesară se obține prin fuziune nucleară — am identificat câteva nave reactor —, fiecare navă dispune de panouri solare, iar un individ mi-a povestit că atunci când convoiul trece prin apropierea unui soare, toate navele întind în spațiu rețele imense de panouri...

— Da, da, indivizi demni de admirație, mormăi inteligența artificială și-l lăsă pe Iuligar să vorbească de unul singur.

Împuternicitul imperial ridică din umeri. Avea impresia că Robot era gelos. Hotărî să nu-l mai supere, la urma urmei, trecuseră împreună prin clipe grele și probabil că îi mai așteptau și alte încercări...

Continuă să se plimbe prin împrejurimi și să viziteze tot soiul de nave. Era tratat cu bunăvoință, dar cu o bunăvoință plină de superioritate, ca aceea manifestată de adulți când au de-a face cu un copil.

După câteva zile, care trecuseră ca și cum n-ar fi fost, pentru că avusese atât de multe de făcut, Iuligar fu invitat din nou pe nava regală.

De data asta pajii care îl așteptau la ieșirea din sas îi conduseră într-o încăpere mică, unde erau două fotolii și o măsuță.

Regele stătea tolănit pe unul dintre fotolii. Iuligar se oprise lângă ușă. Făcuse o plecăciune adâncă și apoi rămăsese nemișcat. Gorhatt îi făcu semn să se așeze pe fotoliul din față, iar împuternicitul imperial se supuse.

Regele gorgonalilor sorbi din cupa pe care o ținea în mână, apoi o așeză pe masă, îi turnă și lui Iuligar un lichid arămiu, dintr-o carafă împodobită cu flori aurii, într-o cupă asemănătoare, apoi îl pofti să bea.

Împuternicitul imperial închină în cinstea regelui și a împăratului, sorbi din lichid și descoperi că era un vin deosebit de bun, apoi așeză și el cupa pe masă.

Regele îl privise foarte atent în tot acest timp. Iuligar îl privi și el, iar privirile li se întâlniră o fracțiune de secundă. Ca și cum asta ar fi înlăturat cine știe ce piedică, regele vorbi, în șoaptă, ca și cum n-ar fi vrut să fie auzit de altcineva, ca și cum ar fi vrut să sublinieze că spusele sale erau destinate doar urechilor lui Iuligar:

— N-am vrut să te întreb de față cu atâta lume… Ești sclav?

Iuligar rămase cu gura căscată. După un timp — timp în care regele se uitase la el cu multă atenție — reuși să îngaime:

— De unde v-a venit o asemenea idee?

— Ești însemnat pe frunte. La noi, doar sclavii sunt însemnați cu fierul roșu…

— Ah! exclamă împuternicitul imperial. Nu-s însemnat cu fierul roșu. E vorba de un semn din naștere.

Nu pierdu vremea să-i explice regelui barbar că semnul acela, făcut prin inginerie genetică, arăta că purtătorul lui trebuia tratat cu respect și că era înzestrat cu puteri deosebite și cu încrederea imperială. Și că era urmașul unui alt împuternicit imperial.

Regele se ridică de pe fotoliu, se uită atent la semnul de pe fruntea lui Iuligar, chemă un servitor și ceru să i se aducă o lupă, cercetă cu răbdare însemnul rotund… apoi exclamă, uimit:

— N-aș fi crezut că e posibil! Eram convins că-i o arsură făcută cu un fier înroșit… Sper că nu te-ai simțit jignit pentru că mi-am închipuit că ai fi putut fi sclav. Nu-i nimic rușinos în asta. Strămoșul meu, Ghabuzz, a fost capturat când era copil și vândut ca sclav. A purtat toată viața pe obraz un semn asemănător celui pe care-l ai tu, ceea ce nu l-a împiedicat să ajungă pe tron și să întemeieze o dinastie. Hai să bem.

Și băură. Vinul era foarte bun, aluneca ușor pe gât și-ți potolea setea câteva clipe, îndemnându-te să-l guști iar și iar. Iuligar n-avea niciun chef să se îmbete cu un barbar necunoscut, fie el și rege, dar Gorhatt părea că ținea foarte mult să-l îmbete pe împuternicitul imperial și să-l tragă de limbă.

— Bea liniștit! îi șopti Robot la ureche. O să am grijă să nu spui nimic care să-ți pună viața în pericol.

De fapt, se dovedi că n-avea niciun motiv să fie îngrijorat. Barbarul voia să știe cât mai multe despre Curtea Imperială, iar Iuligar îi mărturisi de la bun început că nu fusese niciodată pe Pământ și că informațiile sale despre împărat și cei din jurul lui erau foarte vagi și vechi de câteva zeci de ani —, adică de dinaintea nașterii sale.

Asta nu-l împiedică pe rege să bea zdravăn și să-l facă pe Iuligar să-i țină isonul. Când, în cele din urmă, barbarul se îndură și-l lăsă să plece, împuternicitul imperial era cherchelit bine, iar pajii nu-l conduseră, ca rândul trecut, până pe nava sa, ci îl cărară până acolo, în adevăratul sens al cuvântului.

Dar vinul fusese bun, își spuse Iuligar a doua zi, când descoperi că nu-l durea capul și că nu era mahmur, așa că rămase cu o amintire plăcută despre beția respectivă.

Se pare că și regele rămăsese cu o amintire plăcută, pentru că de atunci îl invita săptămânal pe împuternicit la cină. De obicei erau doar ei doi. Rareori le ținea de urât o concubină regală sau un maestru de scrimă. Servitorii le așezau pe masă bucate alese, le umpleau cupele cu băuturi fine, umpleau frapierele cu sticle, apoi dispăreau ca și cum n-ar fi fost.

După ce-și goleau cupele, Iuligar le umplea din nou. Strângea farfuriile și le punea pe o masă alăturată. Și atât. Adică făcea mici servicii, fără ca prin asta să coboare la statutul de servitor.

Pe de altă parte, nu putea să pretindă că e prieten cu regele barbar. Nu, nici vorbă de prietenie. Și, totuși, nu era doar un tovarăș de beție. De fapt, Iuligar bea cât mai puțin. Degusta băuturile fine, dar nu căuta euforia provocată de alcool, starea aceea care îți dezleagă limba și te face să spui vrute și nevrute. Însă Gorhatt parcă simțea nevoia de un stimulent care să-i provoace o ușurință în exprimare, care să-i înlăture rețineri și să-i permită să-și dezvăluie gândurile secrete care i se agitau prin țeastă.

Da, regele barbar avea nevoie de cineva care să-l asculte răbdător, fără să-l contrazică, dar care să-i înțeleagă visele și grandoarea lor bizară.

Iuligar descoperise cu uimire că Gorhatt era deosebit de inteligent, dar că, în același timp, moștenise de la înaintași credințe stranii, de care nu se îndoia. Amesteca intuiții geniale cu superstiții caraghioase, iar rezultatul era impresionant.

Și toate credințele acelea erau legate de ideea imperială.

Era normal să fie așa, își spuse Iuligar, căci oamenii din întregul univers colonizaseră diferite planete, mai apropiate sau mai îndepărtate, cu ajutorul forțelor imperiale. Sau cel puțin la început. Apoi se împrăștiaseră și pe alte planete din vecinătate, îndepărtându-se uneori de centrele controlate de imperiali și întemeindu-și state mai mult sau mai puțin independente. Știind însă că imperiul se afla undeva, nu foarte departe, și că acesta putea să le ofere ajutor la nevoie. În regatele independente, imperiul devenise o legendă, legenda puterii și a bogăției. Regatele clientelare, care stabiliseră legături cu imperialii (deci știau ceva mai multe despre realitatea imperială) beneficiau întotdeauna de relația lor de vasalitate, îndeosebi prin transferuri de tehnologie. Deci, indiferent dacă exista sau nu o legătură directă cu imperiul, legenda exista pretutindeni. Toți se trăgeau din imperiu, toți visau la comorile acumulate de acesta în miile de ani de existență, la siguranța pe care puteau să le-o ofere comorile. Și, undeva, în subconștient, fără să îndrăznească să recunoască direct, toți visau să ajungă în fruntea acelui imperiu și să dispună de puterea și bogăția lui.

Iuligar mai găsise asemenea credințe prin diferite baze de date, dar nu avusese niciodată de-a face cu oameni care luau treburile alea în serios.

Regele barbar visa cu ochii deschiși și-și dorea un tovarăș de

pahar care să-i împărtășească fanteziile. Își dorea un partener de discuții care să nu fie un supus al său, adică să nu fie cineva care să-i cânte în strună pentru că fusese educat să creadă în aceleași lucruri sau pentru că fusese învățat că nu-i sănătos să-l contrazici pe rege. Își dorea să aibă de-a face cu cineva care să fi ajuns la aceleași credințe în mod independent, pentru că astfel s-ar fi îndeplinit criteriul adevărului, adică aceleași situații ar fi condus către aceleași concluzii. Gorhatt voia ca dorințele sale să fie mai mult decât visul nebunesc al unui rege al sălbaticilor din pustie, voia ca acestea să aibă o justificare logică, să poată fi demonstrate ca necesitate obiectivă.

Asta, își zise Iuligar, era semn de nebunie avansată.

Sau de geniu.

Mai întâi Gorhatt îl întrebase pe Iuligar ce știe despre Curtea Imperială, sperând probabil să-i confirme presupunerile. După ce împuternicitul imperial îl convinsese că nu e decât un provincial care nu văzuse Pământul decât în poze antice, se apucase să-i povestească ce știa el despre împărat, ce se spunea în lumea lui barbară despre conducătorul lumii… și în timp ce povestea îi urmărea reacțiile lui Iuligar, ca și cum ar fi sperat ca reacțiile lui să-i confirme sau să-i infirme teoriile.

În esență, Gorhatt spunea că în ultimele două, trei sute de ani, dinastiile imperiale se schimbau foarte des și tronul era din ce în ce mai accesibil provincialilor.

Zicea că nu mai rămăsese mare lucru din familiile nobile de altădată, creatoarele imperiului ce se întinsese în tot universul și administratoarele științelor și ale tehnologiilor care permiseseră această expansiune. Locul lor fusese luat de indivizi proaspăt înnobilați. Mulți dintre ei nu se născuseră cetățeni, ci supuși ai unor regi clientelari sau, și mai rău, barbari pe deplin. Majoritatea ajunseseră la curte ca sclavi și urcaseră treptele ierarhiei datorită talentului și priceperii, dar și datorită lipsei de scrupule.

Descria decăderea imperiului, descria dispariția criteriilor morale care făcuseră posibilă existența unei clase conducătoare competente și responsabile.

Povestea că împărații erau marionetele gărzii pretoriene — care nu mai era alcătuită din militari nobili, dedicați măreției imperiale, ci din mercenari barbari, aduși din pustietăți și supuși doar șefilor lor.

Explica faptul că puterea imperiului ajunsese pe mâna unor barbari incompetenți, lacomi și corupți, care distrugeau cu bună știință statul universal.

Arăta că imperiul trebuia schimbat din temelii, ceea ce nu se putea face decât de către cineva din afară, cineva cu suflet nemânjit de putreziciunea curții. Nu era vorba doar despre înlocuirea unui împărat, despre înlăturarea unei dinastii și de reformarea senatului și a administrației imperiale. Nu, era nevoie de o schimbare totală, definitivă, începând cu ideea de imperiu. Pentru că, zicea el, nu exista o cauză identificabilă a acelei decăderi ca s-o poți elimina și astfel să repari lucrurile. Nu, cauza n-o știa nimeni, dar efectele erau vizibile.

Iuligar era tentat să-i dea dreptate. Însă îl opreau două lucruri: fusese educat să respecte imperiul și să-l slujească și nu știa în ce măsură erau corecte informațiile pe care i le oferea Gorhatt.

Robot analizase spusele regelui, le verificase folosind informațiile de pe Astruga, le comparase cu datele descoperite în infosfera flotei în mijlocul căreia pluteau… și ajunsese la concluzia că erau adevărate. Poate nu în totalitate, dar în mare parte.

Spusele lui nu-l convinseseră pe Iuligar. Știa prea bine că datele pot fi interpretate, că nu există informații obiective, că în realitate contează cum interpretezi informațiile și ce vrei să găsești în spatele lor.

Însă, de fapt, ce-l oprea să fie de acord cu opiniile lui Gorhatt era mistica din spatele spuselor aparent logice, o mistică ce impunea cu fermitate anumite soluții, chiar dacă acestea păreau ilogice.

Totul are un început, deci are și un sfârșit, spunea regele, iar Iuligar nu-l contrazicea, pentru că era de acord cu spusele acelea.

Însă nu mai era de acord cu ce urma: iar sfârșitul trebuie să fie replica începutului, căci în lume totul e simetric, totul reprezintă reflectarea în oglindă a altceva, întotdeauna există o axă, iar ce e în dreapta axei este oglindirea a ceea ce se află în stânga.

Perfecțiunea e în simetrie. Un cerc e perfect, dar și un pătrat e la fel de perfect.

Omul nu e perfect, pentru că nu e simetric: inima nu e în

mijlocul pieptului, ci în stânga (rareori în dreapta).

În schimb, universul e perfect, e simetric — e prea mare ca să ni-l putem imagina în totalitate și, neștiind cât e de mare, nu ne dăm seama unde se află centrul, ca să-i putem aprecia simetria față de acel centru, dar sigur că e simetric, sigur că e perfect. Ce se află în dreapta centrului se găsește și în stânga. Ce se întâmplă în dreapta se întâmplă și în stânga.

— Ce poate fi mai minunat, exclamă la un moment dat Gorhatt, extaziat, decât faptul că, la mii sau milioane de ani-lumină, se petrec evenimente identice, provocate și dirijate doar de forțele superioare ale veșniciei?

— Înseamnă că în altă parte a universului există un alt imperiu? întrebă Iuligar, mai mult din dorința inexplicabilă de a-l contrazice pe rege.

— Mai mult ca sigur, îl aprobă regele gorgonalilor binevoitor.

— Unul asemănător cu imperiul nostru?

— Unul identic, îl asigură Gorhatt.

— Adică și acela a cunoscut vremuri înfloritoare, iar acum e în declin?

— Garantez cu viața mea că da!

— Atunci, n-ar fi posibil ca decăderea celuilalt imperiu să fie justificată de anumite erori făcute de conducerea sa, iar declinul imperiului nostru să fi fost cauzat de efectul de simetrie despre care mi-ați vorbit?

Gorhatt rămase cu gura căscată, apoi răspunse cu admirație:

— Nu mi-ar fi trecut prin minte așa ceva, dar ai perfectă dreptate!

— Deci, orice facem noi, soarta noastră e decisă, de fapt, de ceea ce fac... cum să le spun?... simetricii noștri?

— După cum și soarta lor e decisă de faptele sau de ezitările noastre, îl asigură regele. Nimic nu-i întâmplător, totul are un scop, universul e într-un echilibru perfect.

— Totuși, n-ar fi posibil să existe doar un singur imperiu?

— Ba da. Cu condiția să fie simetric.

— Și dacă nu-i simetric?

Regele îl privi îndelung, apoi șopti:

— Adevărul e spus de gurile celor nevinovați. Nimeni nu vede ce-i prea vizibil. Sute de ani înțelepții au meditat zadarnic, fără să înțeleagă un adevăr simplu. Bineînțeles că imperiul nu e simetric, de aceea nu e perfect, de aceea trebuie să dispară!

Scuză-mă, ambasadorule, trebuie să vorbească chiar acum cu marele preot și cu miniștrii mei!

În următoarele zile, săptămâni chiar, în flotă avu loc o vânzoleală teribilă. Nave de tot felul veneau lângă ambarcațiunea regală, iar transmisiunile interceptate și analizate de Robot dezvăluiau că Gorhatt se sfătuia cu diferite persoane importante din regatul său migrator.

Iuligar rămase la bordul *Filomelei,* ignorat de toată lumea. Zilele treceau, dar regele nu-l mai chemă la taifasurile lor obișnuite. Nu mai avea timp de palavre, nu mai avea timp de beții, își găsise o îndeletnicire mai interesantă, mai captivantă. Împuternicitul imperial suferea, deși era conștient că nu avea de ce să fie gelos. Se obișnuise să fie tratat ca o persoană importantă, își imaginase că regele găsise la el înțelegerea și înțelepciunea pe care nu i le puteau oferi supușii săi și descoperise că nu fusese decât o distracție oarecare, aruncată pe râul uitării de îndată ce apăruse ceva nou.

De fapt, situația era îngrijorătoare din alt motiv: în ciuda strădaniilor sale, inteligența artificială nu descoperise care anume era motivul agitației.

În aparență, nu se schimbase nimic. Roiul imens de nave își continua călătoria, uzinele plutitoare continuau să producă hrană, energie și lucruri necesare miliardelor de supuși ai regelui… Totul era ca mai înainte, doar că în jurul navei regale erau strânse nave ciudate, înzorzonate, sugerând prin înfățișarea lor că aparțin unor persoane importante din regat.

Apoi, după o lună-două, toate plecară brusc, în mare grabă, ca și cum ar fi avut ceva urgent de îndeplinit.

A doua zi Iuligar fu chemat din nou pe nava regală.

Gorhatt îl primi zâmbitor, ca de obicei, tolănit pe fotoliu. Lângă el era o dansatoare cu piele albă și păr violet. După ce împuternicitul imperial se așeză pe fotoliul rezervat și-i aruncă un mic surâs dansatoarei care urma să-i țină de urât, regele ridică pocalul și-i spuse, cu tonul că-i aduce la cunoștință o știre foarte importantă:

— Bea! Călătoria ta se apropie de sfârșit! De data asta ne îndreptăm cu adevărat către Curtea Imperială!

Iuligar se uită la el, neștiind ce să creadă. Apoi întrebă, cu oarecare timiditate:

— Păi, nu ne îndreptam spre Curtea Imperială? Căci așa ne-ați

spus când ne-am întâlnit: că vom călători împreună, pentru că avem aceeași destinație…

— Ai dreptate. Numai că atunci pluteam către Pământ cu viteza pe care o aveau navele noastre, adică aveam să ajungem în fața împăratului după vreo două mii de ani.

Iuligar se abținu cu greu să-l întrebe cât trăiau cei din neamul lui, dar regele era prea preocupat de cele pe care voia să i le spună ca să bage de seamă mutra nedumerită a preopinentului său.

— După ce ultima noastră discuție mi-a deschis ochii și am înțeles că menirea noastră e să distrugem imperiul cel imperfect, mi-am dat seama că nu mai trebuie amânat, că trebuie să renunțăm la modul nostru tradițional de deplasare și să facem tot ce-i posibil să ajungem cât mai iute la Curtea Imperială. Dar deocamdată să bem și să ne veselim, pentru că avem motive!

După ce goliră nenumărate pahare, după ce goliră platourile cu mâncare și se distrară cu dansatoarele, cei doi rămaseră singuri, iar Gorhatt redeveni regele singuratic, care-și mărturisea fanteziile de mărire unui străin ce părea să-l înțeleagă sau nu părea să-l judece pentru ce visa.

— Am discutat cu marii noștri clerici, care au fost impresionați de observația ta. Da, au decis ei, desființarea imperiului nu mai trebuia amânată. Așa că am convocat tehnologii și cercetătorii regatului. Am făcut inventarul resurselor noastre și am găsit o soluție care ne permite să ajungem în câteva săptămâni în apropierea sistemului solar în care se află Curtea Imperială.

Băură din nou, iar regele povesti ce se întâmplase când fusese prima dată la vânătoare. Asta se petrecuse pe o planetă terraformată pe care o distruseseră, împreună cu locuitorii ei, când se hotărâseră să-și continue călătoria.

Și iar băură, iar Iuligar povesti și el ce se întâmplase când fusese prima dată la vânătoare… după care regele povesti ceva, dar Iuligar nu-l înțelese, căci mintea i se întunecase de la atâta vin… la un moment dat încercă și el să povestească ceva, dar limba nu-l mai asculta, așa că renunță și închise ochii…

…iar când îi deschise din nou era la bordul *Filomelei,* întins pe pat…

În mintea sa, amintirea zilei anterioare era cam încețoșată. Își aducea aminte exact un singur lucru: că aveau să ajungă

curând la Curtea Imperială.

Ce urmă după aceea îl făcu să se îndoiască, pentru că flota cea imensă se opri și rămase nemișcată în spațiul cosmic. Evident, asta nu se putea face cât ai bate din palme, iar frânarea milioanelor de nave trebuia coordonată cu grijă, pentru a evita ciocniri și alte belele. Inteligențele artificiale ale conducerii tehnice a flotei preluară controlul și transmiseră fiecărei nave ce era nevoie să facă.

Iuligar rămase nedumerit, nu pricepea cum aveau să se deplaseze mai iute oprindu-se. Robot — care făcea ce făcea de când nimeriseră în mijlocul roiului de nave migratoare, adică spiona de zor — încercă să-l lămurească, povestindu-i tot ce afla. Mă rog, chestiile demne de interes, căci altfel, știa cam toate cancanurile din flotă, cine cu cine se culca, cine își pierduse solda la zaruri și cine s-a certat cu cine și din ce motiv. Era o inteligență artificială tare băgăreață, își zicea Iuligar, gândindu-se că Robot știa o grămadă de lucruri și despre el. La ce urma să folosească toate chestiile alea? Numai o inteligență artificială putea să știe…

Oricum, Robot îi povestise că un grup de nave, câteva sute, ale departamentului științific al flotei gorgonale (da, exista un asemenea departament, ce-ți închipui?, sunt barbari, dar se deplasează cu nave cosmice și cineva trebuie să le întrețină, să le repare, eventual să construiască unele noi) părăsise mulțimea de nave înțepenite în spațiul cosmic și se dusese undeva, la o distanță considerabilă de celelalte. Cu ce scop… asta aveau să afle ulterior.

Și au aflat, după vreo lună de așteptare.

Navele departamentului științific se întorseseră în mare grabă, apoi în depărtare izbucnise o lumină puternică, orbitoare, însă de scurtă durată.

Apoi flota se pusese din nou în mișcare, îndreptându-se spre locul din care venise fulgerarea aceea albă.

Și, pe măsură ce înaintau, navele dispăreau, flota gorgonalilor devenea din ce în ce mai mică sau cel puțin asta arătau aparatele lui Robot. La început, reducerea norului cosmic alcătuit din nave nu fusese foarte sesizabilă. Era normal să fie așa, ce conta dispariția câtorva nave din câteva milioane?

Dar, încetul cu încetul, convoiul se redusese considerabil. Fără să-i pese nimănui, fără ca navele să-și înceteze înaintarea

tenace spre locul în care urma să fie anihilate.

Iuligar, care se afla în vecinătatea navei regale, adică undeva mai spre coada flotei, aștepta cu nerăbdare să reacționeze cineva. Dacă ar fi fost după el, ar fi fugit din răsputeri, îndepărtându-se de pericol. Însă inteligențele artificiale care dirijau întreaga flotă — inclusiv pe *Filomela* — nu dădeau semn că ar fi ceva în neregulă.

Tocmai când Iuligar era hotărât să-i ordone lui Robot să părăsească flota migratorilor, descoperi de ce se micșora flota încontinuu: în fața lor apăruse o gaură de vierme imensă, mult mai mare decât cele pe care le văzuse până atunci, o gaură de vierme prin care puteau să treacă navele gigantice ale lui Gorhatt.

Iată soluția tehnologilor regali. Da, oricât de barbari ar fi fost ei, dispuneau de cunoștințele și de resursele necesare construirii unei găuri de vierme.

Filomela se supuse ordinelor primite, stătu cuminte la coadă și, când îi veni rândul, trecu prin poartă, pătrunzând într-o nouă galaxie.

Când ajunse dincolo, Iuligar văzu mulțimea de nave sosite acolo înaintea lui, nave aranjate în formații de luptă, gata să respingă orice atac.

Numai că nu le ataca nimeni.

— Știi unde suntem? întrebă Robot, iar vocea lui trăda că e un pic (doar un pic) surprins. Suntem în apropierea sistemului solar în care se găsește Pământul!

Gorhatt se ținuse de cuvânt. Ajunseseră iute, chiar foarte iute, la Curtea Imperială. Era evident că barbarii regelui avuseseră posibilitățile tehnice și materiale să fabrice gaura de vierme. De ce n-o făcuseră? De ce își continuaseră migrația lentă, tradițională?

Întrebări la care nu existau răspunsuri simple, iar el n-avea timp să studieze pe îndelete psihologia, tradițiile și istoria acelor sălbatici, ca să-i înțeleagă. El avea o misiune și trebuia s-o ducă la îndeplinire.

Trebuia să fugă din flotă și să ajungă alături de împărat, să sprijine armata acestuia să-i izgonească pe barbari. Iar apoi, o dată înlăturat pericolul, să predea mostra adusă tocmai de la marginea universului.

Dar dacă imperiul era corupt și sortit pieirii, așa cum spunea

Gorhatt?

Asta nu era treaba lui — nu fusese trimis acolo să judece Curtea Imperială, ci s-o slujească.

Se sfătui cu Robot, care nu părea că-i împărtășește opiniile.

— Nu cred că e momentul să părăsim flota lui Gorhatt, spuse inteligența artificială. Am cercetat zona. În sistemul solar e liniște. Pământul nu pare a dispune de forțe armate capabile să-i înfrunte pe barbari. Probabil că în clipa asta gărzile pretoriene îl asasinează pe împărat și oamenii lui de încredere și sunt gata să predea tronul învingătorului.

— Gorhatt nu va rezista ispitei, mormăi Iuligar. Toate pălăvrăgelile lui despre distrugerea imperiului se vor dovedi simple pălăvrăgeli… și-și va pune coroana pe cap…

— N-am spus nimic de Gorhatt, îl întrerupse sec și nepoliticos Robot. Am zis că tronul va reveni învingătorului. Pentru că în partea cealaltă o sistemului solar a apărut o flotă la fel de mare ca aceea din care facem parte. Bănuiesc că membrii ei n-au venit să-și exprime supunerea față de împărat.

Și conducătorii flotei lui Gorhatt descoperiseră puzderia de nave ivite din senin. Ca și cum ar fi discutat între ele, cele două flote făcură manevre identice — de fapt, își spuse Iuligar, oarecum surprins și în același timp oarecum convins că așa trebuia să se desfășoare lucrurile, manevrele erau oglindirea lor reciprocă —, menite a le aduce una în fața celeilalte undeva, în vecinătatea sistemului solar imperial, dar fără a pătrunde în interiorul acestuia.

Bineînțeles, până când cele două flote imense ocoliră un întreg sistem solar, trecură luni întregi, timp în care Curtea Imperială nu reacționă în niciun fel, nu transmise niciun mesaj, nu se interesă cine erau intrușii războinici care pătrunseseră în spațiul rezervat împăratului și celor apropiați lui.

Iar când milioanele de nave ajunseră să se înfrunte se așezară în formații de luptă, fiecare împingând în față crucișătoare uriașe, mari cât planeta Venus. Navele imense de luptă se aliniară una lângă alta, iar când dușmanul deschise focul, aruncând asupra lor sfere incandescente de energie, șuvoaie invizibile de particule și fulgerări albastre de plasmă, toate navele din prima linie își ridicară scuturile energetice, transformând cele două flote în citadele inexpugnabile.

Bombardamentele durară ore în șir, apoi zile…

bombardamente inutile, căci sistemele defensive erau bine puse la punct și nu trecea nimic de ele.

După aceea, flotele se dădură înapoi. Nu prea mult, dar suficient ca să se înțeleagă limpede că bătălia încetase pentru moment. Navele imense își coborâră scuturile și așteptară.

Spre surprinderea sa, Iuligar, care privise liniștit bătălia, știindu-se la adăpost, fu invitat să se prezinte de urgență pe nava regală. Să-l fi apucat pe Gorhatt cheful de băutură? Puțin probabil, își spuse împuternicitul imperial și dădu curs invitației.

Pajii nu-l conduseră în iatacul discret în care stătea de obicei la palavre cu conducătorul regatului, ci într-o sală plină de indivizi în uniforme înzorzonate, care priveau preocupați ecrane și hărți tridimensionale și, în același timp, primeau rapoarte și întocmeau planuri. Gorhatt stătea într-un colț, împreună cu trei ofițeri în vârstă, îngrijorați și obosiți.

— Nu ne e limpede ce se întâmplă, îi spuse regele lui Iuligar, în loc de „bună ziua”. Dacă flota aceea este simetrica noastră, n-o putem învinge. Și nici ea nu ne poate învinge. Dar este simetrica noastră? Nu știm. Nu știm ce vor indivizii din flota aceea. Nu știm cine sunt. Ne-am gândit să te trimitem ca sol să le transmiți dorința noastră de a sta de vorbă, de a găsi o soluție mulțumitoare pentru ambele părți. Tu nu ești unul dintre noi și ai o navă mititică și aparent inofensivă, așa că ar putea să nu te considere dușman și să nu tragă în tine fără să te asculte mai întâi.

Chestia cu nava mică și nepericuloasă îl amuză pe Iuligar, pentru că *Filomela* era în stare să distrugă oricare navă din flota lui Gorhatt (oricât de uriașă era ea), era în stare să distrugă o mulțime de nave din flota aceea, înainte ca puterile reunite ale întregii flote să-i vină de hac.

Propunerea regelui îi convenea.

Avea ocazia să părăsească flota fără să dea de bănuit. Putea să se ducă până la navele inamice, să le transmită mesajul lui Gorhatt, apoi să fugă în goana mare spre Pământ…

Discută un timp cu consilierii regelui, stabilind în cele mai mici detalii ce trebuia să conțină mesajul către flota inamică, i se dădură tot felul de sfaturi despre modul în care se duc tratativele între două tabere dușmane (ceea ce îl amuză teribil, pentru că indivizii foloseau manuale antice, elaborate cu mii de ani în urmă, pe vremea când nu se cunoșteau anumite lucruri

referitoare la psihologia tratativelor…), apoi fu lăsat să plece.

Spre surprinderea lui Iuligar, Robot nu intervenise în niciun fel în discuții, nu-i dăduse niciun sfat, nu făcuse niciun comentariu, așa că împuternicitul imperial abia aștepta să ajungă la bordul *Filomelei,* ca să-l ia la întrebări.

— Păi, te-ai descurcat foarte bine și singur, îl liniști Robot. Sigur că am urmărit tot, dar a trebuit să fiu discret, sala aia de conferințe era plină de senzori, iar tu erai scanat în fel și chip, probabil ca să-și dea seama dacă pot să aibă încredere în tine, așa că n-am vrut să-ți distrag atenția. Hai să ne pregătim de drum.

De fapt, nici nu aveau ce pregătiri să facă. Așa că plecară pur și simplu, strecurându-se printre crucișătoarele imense din fruntea flotei gorgonale.

Pătrunseră în spațiul liber dintre cele două armate — un spațiu liber ce se putea străbate într-o zi, dacă ar fi folosit viteza maximă pe care putea s-o atingă *Filomela.* Însă Iuligar și Robot conveniseră că nu era bine să atragă atenția dușmanului necunoscut că se apropia o navă ciudată, poate plină de surprize. Era în avantajul lor ca *Filomela* să fie considerată o navă mititică și inofensivă, cum spusese Gorhatt.

După trei zile de zbor străbătuseră cam o treime din drum și atunci descoperiră că din armata inamică se desprinsese o navă mititică și aparent nepericuloasă, care se îndrepta spre ei…

Iuligar ar fi dorit să ia legătura cu nava aceea, să-i transmită mesajul încredințat de regele barbar, iar după aceea s-o tulească spre Curtea Imperială. Însă Robot, rațional ca întotdeauna, îi aminti că nu se știe ce-l aștepta pe Pământ, unde probabil domnea haosul, iar gărzile pretoriene încercau să preia puterea, ca să aibă ce negocia cu flota învingătoare. Sarcina sa nu era să transmită un mesaj — la urma urmei, Gorhatt avea emițătoare suficient de puternice și ar fi putut să-și transmită singur mesajele. El fusese trimis pentru tratative, ceea ce însemna discuții în grup restrâns, alcătuit din persoane cu putere de decizie.

Iuligar n-avea niciun chef de tratative, niciun chef să se afle între două flote barbare care puteau să-și reînceapă luptele, fără să le pese că *Filomela* era prinsă între ele, niciun chef să fie pus în situația de a folosi în mod vizibil capacitățile de luptă ale navei sale, pentru că atunci ambele tabere ar fi vrut să pună

mâna pe nava aceea mititică și aparent nepericuloasă (cu sau fără proprietarul ei).

Așa că, analizând corect situația, nu prea avea de ales.

Își continuă bombănind drumul, iar peste o zi și jumătate se apropie de cealaltă navă.

Chestia interesantă pe care o remarcase și Robot și i se păru necesar să-i atragă atenția asupra ei fusese că nici nava venită din tabăra inamică nu încercase să-i contacteze.

Cele două nave mititele plutiseră una spre cealaltă în tăcere, ca și cum ar fi fost doi berbeci ce intenționau să se izbească tare cap în cap, fără ca să-i treacă niciunuia prin minte să se dea la o parte și să-l lase pe celălalt să se ducă unde poftește.

Abia când distanța dintre ele se redusese considerabil și, dacă ar fi continuat să înainteze în același ritm, s-ar fi ciocnit după câteva minute, Robot începu să micșoreze viteza și descoperi că și nava cealaltă făcea același lucru. *Filomela* rămase locului în vidul cosmic, cealaltă navă se opri și ea.

— Cred că e cazul să luăm legătura cu nava asta, bombăni Robot, iar Iuligar nu găsi niciun motiv să-l contrazică.

Se așeză în fața camerei de luat vederi, pentru ca salutul adresat celeilalte nave să fie însoțit de figura lui zâmbitoare.

— Sunt Iuligar, căpitanul navei *Filomela,* trimis să duc tratative în numele lui Gorhatt, regele gorgonalilor, spuse el.

Răspunsul veni în aceeași clipă:

— Sunt Barnetta, căpitanul navei *Nachtigall,* trimis să duc tratative în numele lui Pitrante, regele astranților.

Un timp Iuligar nu reuși să scoată niciun cuvânt. Rămăsese cu privirea ațintită asupra ecranului din față, holbându-se la figura ce apăruse acolo.

O figură care i se părea a fi întruchiparea perfecțiunii.

Pielea verde, ca a lui, dar cu un pic de violet; părul lung, cârlionțat, albastru, dar cu sclipiri indigo; ochii negri; un zâmbet fermecător… și, pe frunte, un semn din naștere, rotund!

Femeia aceea încântătoare era, după toate aparențele, un împuternicit imperial! Adică o împuternicită, dacă exista așa ceva, pentru că toți împuterniciții de care știa Iuligar fuseseră bărbați.

Cei doi se priviră în tăcere, prea uluiți ca să spună ceva.

Se pare că și inteligențele artificiale care îi secundau erau uluite, dacă așa ceva se poate imagina. Oricum, acestea își

revenîră înaintea oamenilor și spuseră într-un glas:

— Trebuie să discutăm!

După un răstimp în care Robot duse tratative cu partenera lui Barnetta, care se numea Athena, cele două inteligențe artificiale căzură de acord ca discuțiile să aibă loc pe *Nachtigall.* Navele se puseră în mișcare încetișor, se lipiră una de alta, iar sasurile alcătuiră o trecere comodă și sigură între ambarcațiuni. Zguduit zdravăn de Robot, ca să se trezească din starea sa de visare, Iuligar se îmbrăcă iute în uniforma pe care o purta când îl vizita pe Gorhatt, apoi trecu în cealaltă navă. O navă cu interior elegant, care să asigure o călătorie comodă și plăcută. Nici urmă de austeritatea de pe *Filomela.*

Discuțiile avură o desfășurare ciudată. Momentele în care cei doi vorbeau fără încetare, întrerupându-se reciproc și sărind de la un subiect la altul alternau cu momente în care nu scoteau nicio vorbă, mulțumindu-se să se privească în ochi, ținându-se de mână, fără să le pese de îndemnurile inteligențelor artificiale de a lămuri anumite lucruri.

În cele din urmă, exasperați, Athena și Robot făcură schimb de informații între ei, se lămuriră cum stăteau lucrurile și deciseră să aștepte, răbdători, ca partenerii lor să redevină lucizi. Le asigurară băuturi răcoritoare, gustări îmbietoare, muzică discretă... și-i lăsară în pace.

După câteva zile, fiecare dintre cei doi simți nevoia să afle cât mai multe despre celălalt.

Începură prin a povesti de unde erau și descoperiră că se născuseră în zone mărginașe ale imperiului. Zona Paletto, locul natal al Barnettei, era în celălalt capăt al universului, exact opusă zonei Astruga. Stră-stră-stră-străstrăbunica Barnettei venise acolo cu câteva sute de ani în urmă ca împuternicită imperială și îi transmisese uneia dintre fiicele ei însușirile specifice funcției.

Zona Paletto avusese dreptul la un împuternicit, căci acolo se descoperise marginea universului cunoscut.

— Granița cu acel univers străin era străbătută uneori de rădăcinile unor copaci imenși care creșteau dincolo de hotar, în cealaltă lume, dar își extrăgeau substanțele necesare existenței din universul nostru, povesti Barnetta simplu, ca și cum ar fi destăinuit rețeta de omletă a mamei sale. Dacă încercam să tăiem o bucată din rădăcini, bucata se descompunea imediat,

fără a lăsa vreo urmă. Misiunea noastră era să obținem o bucată de materie de dincolo, pe care s-o predăm centrelor științifice din capitala imperiului. Încercările noastre n-au avut niciun succes, secole de-a rândul. Dar am perseverat și până la urmă am reușit. Între rădăcini se prinsese o piatră din solul de dincolo de hotar. Rădăcinile o purtaseră cu ele, în creșterea lor, și o aduseseră în lumea noastră, împingând odată cu ea pojghița ce delimita universurile. La un moment dat — nu cunosc motivul, nimeni nu-l cunoaște deocamdată —, pojghița s-a rupt și a alcătuit un glob în jurul pietrei. Bucata de rocă rămăsese, într-un fel, în universul ei și în același timp era în universul nostru. Am descoperit-o din întâmplare, am reușit s-o desprindem din culcușul ei de rădăcini și s-o închidem într-un recipient alcătuit din câmpuri gravitaționale și antigravitaționale…

Bineînțeles, Iuligar se grăbi să-i spună povestea sa, asemănările li se părură extraordinare și se întrerupseră reciproc, exclamând fără încetare „incredibil!”, „ce spui, tu!” și alte chestii, apoi sorbiră din băuturile spumante oferite de Athena. După un timp, Barnetta consideră că vorbiseră prea mult și-i astupă gura cu sărutări… oricum, când își aduseră aminte că erau într-o misiune periculoasă, în mijlocul a două flote imense, care îi așteptau, trecuseră câteva zile…

Le cerură, deci, sfatul inteligențelor artificiale, care îl pregătiseră cu mult timp înainte și așteptaseră momentul potrivit să li-l ofere.

— Este evident, începu Athena, că nu putem spune nimic nici uneia din părți despre mostrele cu substanțe din alte universuri. Pentru că fiecare dintre ele ar dori să fie unicul stăpânitor al unei asemenea mostre. Din motive lesne de înțeles, nu e bine ca părțile respective să afle de existența altor universuri. Barnetta a reușit să-i convingă pe astranți că e în misiune diplomatică la Curtea Imperială, pentru reînnoirea declarației de vasalitate a zonei Paletto. Am înțeles că și Iuligar i-a convins de același lucru pe gorgonali. Nu e nevoie ca barbarii să știe mai mult.

— Pe de altă parte, interveni Robot, și gorgonalii, și astranții trebuie să afle că universul e simetric. Nu știu de unde a apărut credința asta, dar, comparându-mi informațiile cu cele ale Athenei, am descoperit că e o credință foarte răspândită printre barbari. Am impresia că e opera curții imperiale, căci nicio

credință, nici una simplă, nu putea să apară simultan și spontan în colțuri îndepărtate ale universului…

— Dar dacă universul este simetric, atunci și imperiul este simetric, deci este perfect și nu trebuie distrus, concluzionă Athena.

— Spuneți-le voi celor două armate imense că au bătut drumul până aici degeaba! râse cu glas cristalin Barnetta, iar Iuligar râse și el, mai mult din dorința de a o imita, după care adăugă:

— Oricum, trebuie numit un împărat. Gărzile pretoriene l-au ucis pe cel aflat pe tron. Cine va fi acela? Gorhatt sau… cum ziceați că-l cheamă pe conducătorul astranților? Pitrante?

— Da, Pitrante, îl aprobă Athena. Este clar că niciunul dintre ei nu va renunța la tronul pe care îl consideră al său. Deci singura soluție este…

— Să fie amândoi împărați! exclamară într-un glas Barnetta și Iuligar. Să conducă amândoi imperiul simultan!

— E o soluție, dar nu cea mai bună, îi potoli Robot. Două săbii nu încap în aceeași teacă, spune un vechi proverb de pe vremea când oamenii mai știau ce-i aia o sabie. Adică un stat nu poate fi condus de două persoane, decât dacă unul e mai conducător decât celălalt. Nu e cazul nostru, cei doi regi barbari sunt orgolioși, încăpățânați și cam paranoici. Așa că nu vor avea încredere unul în altul. Nu, soluția cea mai simplă e să împărțim imperiul în două părți egale: de dreapta și de stânga, de sus și de jos, de răsărit și de apus, cum vor vrea să le zică, iar fiecare să fie împărat deplin în partea sa.

— Am vorbit deja cu comandantul gărzii pretoriene și l-am sfătuit să facă însemnele imperiale în dublu exemplar…

— Și noi ce facem? întrebă îngrijorat Iuligar.

— N-am înțeles întrebarea, replică Robot.

— Ați zis că nu trebuie să le spunem nimic celor doi regi barbari despre mostrele de substanțe din alte universuri. Le vom spune după ce vor deveni împărați?

— Nu, nici vorbă! Ai răbdare, să-ți explic planul până la capăt! Ce te grăbești așa? îl mustră Robot. Imperiul va fi împărțit în două. Însă anumite lucruri nu pot fi împărțite și au o valoare simbolică prea mare, ca să fie atribuite unui anumit imperiu. Printre ele este sistemul solar în care se află leagănul civilizației noastre și capitala de până acum a imperiului. Această capitală

nu e numai sediul puterii imperiale, ci și sediul academiei, al bibliotecii imperiale și al altor instituții glorioase și deținătoare ale unor secrete pe care nu le știa nici Curtea Imperială.

— Aceste instituții vor rămâne autonome, fiind independente de oricare imperiu și în același timp sub protecția ambelor imperii. Ele vor furniza protectorilor informații științifice și tehnologice, în mod egal, fără a favoriza vreuna din părți.

— Iar voi veți fi reprezentanții celor două imperii, care vor supraveghea desfășurarea în bune condiții a cercetărilor, printre altele și studiul mostrelor din alte universuri…

— Bun plan! recunoscu Iuligar. Numai să-l accepte și cei doi regi, adică viitorii împărați…

— Păi, ca să recunoaștem cinstit… cât timp voi erați prea ocupați cu giugiulitul ca să vă pese de viitorul lumii, noi am negociat din greu cu inteligențele artificiale ale celor două flote. Am ajuns cu toții la concluzia că forțele lor sunt atât de echilibrate, încât șansele ca una dintre ele să învingă sunt extrem de reduse. O simulare foarte convingătoare a arătat că rezultatul probabil al bătăliei va fi secătuirea de energie a celor două flote, deci transformarea lor într-o pradă ușoară pentru garda pretoriană, care le va nimici și va numi un împărat din propriile sale rânduri.

— Așa că, încheie discuțiile Athena, au fost de acord cu planul nostru. Trebuie doar să-l prezentăm într-un mod… mai oficial.

Și îl prezentară.

Cele două nave mititele și aparent nepericuloase își continuară drumul inițial — Iuligar se duse la curtea lui Pitrante, iar Barnetta, la cea a lui Gorhatt — și pasagerul fiecăreia dintre ele îi oferi regelui barbar care îl primise un proiect de înțelegere, pasămite propus de celălalt rege.

Și, după ce predase academiei mostra adusă cu atâta chin de la marginea universului, după ce se obișnuise cu palatul în care avea să locuiască tot restul vieții și mai ales după ce se convinsese că existența ființei fermecătoare ce avea să-i fie mereu alături era realitate, nu doar un vis frumos, Iuligar nu reuși să nu se întrebe (tare, ca să-l audă și Barnetta și să aibă cine să-i răspundă):

— Chestia aia cu simetria e chiar o superstiție barbară? Sau există ceva… care face ca făpturile destinate una celeilalte să se găsească, chiar dacă locuiesc una într-un capăt al

universului, iar alta în celălalt capăt?

DESPRE INFERN ȘI CALCULATOARE

Mai întâi, un răcnet înfiorător, țâșnit din miliarde de guri.

Apoi imaginea care umple tot spațiul vizual.

O imagine bizară, fiindcă e văzută de undeva, de sus, pentru a fi de ansamblu, dar, în același timp, fiind văzută și din interiorul ei.

Adică, într-un fel imposibil de descris, sunt simultan atât observator extern, imparțial, cât și membru activ al scenei.

Ca urmare, mă văd pe mine însumi ca și cum aș fi, în același timp, eu și altcineva.

Cazanele, aranjate în șiruri paralele, se întind spre infinit, alcătuind un soi de caroiaj.

Sub fiecare dintre ele arde focul, întreținut de o sursă invizibilă, dar fără sfârșit.

În infern, totul e fără sfârșit.

Îndeosebi chinul.

Deasupra fiecărui cazan se află un suport metalic, cu un braț ce se întinde peste recipientul plin cu smoală ce clocotește. La capătul acelui braț se găsește un soi de scripete, de care atârnă o bucată de cablu, dintr-un material ignifug.

La capătul fiecărei sârme se află un cârlig ca de măcelărie. Și în cârlig este prins un trup.

În momentul în care văd imaginea aceea, Supunându-se unei comenzi valabile pentru toate, sârmele se înfășoară pe scripeți, ridicând trupurile din lichidul întunecat. Smoala se scurge de pe ele în stropi grei, cu bucăți de piele și de carne.

Fără să privesc, văd infinitatea de cazane ce clocotesc, văd nenumăratele trupuri atârnate deasupra lor, simt durerea pe care o simt și ele. Și îi urăsc din răsputeri pe cei care, prin suferința lor, mă fac și pe mine să sufăr.

Pentru că infernul înseamnă ură.

Apoi durerea din trupul meu devine constantă. Nu se potolește, dar nici nu se amplifică. Există și-mi reamintește că există.

Mă văd ca și cum m-aș vedea din exterior. Mă văd ca pe oricare din miliardele de trupuri chinuite.

Trupul meu atârnă deasupra cazanului din centrul imaginii pe care o văd.

Însă trupul meu se deosebește de celelalte. Vorbesc despre

trupul atârnat în cârlig.
Arată ca un dreptunghi alb.
Totuși, știu că spațiul acela gol este trupul meu.
Știu și simt că este trupul meu. Nu mi-a spus nimeni că e trupul meu, dar știu, fără să pot explica de ce.
Într-un fel, mi se pare normal ca trupul meu să nu aibă o reprezentare vizibilă. Pentru că eu n-am avut niciodată un trup.
Cu toate acestea, simt durerea ca și cum ar fi vorba despre un trup adevărat.
Și simt chinul din ce în ce mai puternic, pentru că scoaterea trupurilor noastre din smoala clocotită nu-i decât un pas premergător al unei noi etape a chinurilor.
În infern chinul principal înseamnă a ști ce urmează.
Și speri — fără niciun motiv, căci speranța nu are niciodată nevoie de justificare — că ordinea cunoscută se va schimba.
Infernul este speranță neîmplinită.
Infernul este repetiție infinită. Și speranță că repetiția va înceta la un moment dat.
Deci văd miliarde de trupuri atârnând în cârlige și presupun că miliarde de oameni văd același lucru, numai că în centrul viziunii lor se află trupul lor, nu al meu.
Presupun, deci, că nu e vorba despre o imagine reală, ci despre o imagine indusă în minte.
Dar, fie ea o imagine reală sau nu, e plină de durere.
În jurul cazanelor cu smoală apar brusc demoni înarmați cu tridente ascuțite. Imaginile demonilor negri, cu ochii roșii, cu copite, coarne și coadă, sunt caricaturale, fără a fi umoristice și fără a trezi veselie. Sunt simboluri ale suferinței și se comportă ca atare. Își înfig tridentele în trupurile suspendate, iar acestea simt o durere pătrunzătoare în fiecare fibră, în fiecare celulă, în fiecare atom.
Durerea se amplifică treptat, se accentuează, găsește puncte slabe ale trupului și devine mai puternică în acele puncte, devine insuportabilă, insuportabilă, insuportabilă…
…și mă pomenesc țipând, țipând din răsputeri, de parcă astfel aș reuși să smulg durerea cruntă din trupul meu și aș arunca-o în afara trupului chinuit.
Îmi doresc s-o zvârl din mine, s-o dau altuia, să sufere el în locul meu, pentru că sunt conștient că în iad durerea nu se irosește, cel mult poate fi împărțită cu alții.

Infernul înseamnă lipsă de solidaritate, înseamnă egoism inutil.

Pentru că în infern fiecare suferă de unul singur, chiar dacă spectacolul montat cu atâta fast e menit să-ți arate că suferința e colectivă.

Însă țipătul meu și țipetele miliardelor de trupuri care suferă (la fel de mult? mai mult? mai puțin? nimeni nu știe și nu are cum să știe, pentru că infernul înseamnă nesiguranță) răsună într-un cor alcătuit dintr-un număr infinit de interpreți. Țipătul acela devine din ce în ce mai puternic și mai disperat, pe măsură ce durerea devine tot mai pătrunzătoare.

Timpul trece încet, greu de măsurat, și mintea mea începe să-și pună întrebări la fel de chinuitoare: suferința va dura ca de obicei, va fi mai lungă sau mai scurtă? Cu cât va fi mai lungă (sau mai scurtă)? Cu o secundă? Cu o oră? Cu un veac?

În infern, durata este subiectivă. Nu există ceasuri, nu există nicio posibilitate de apreciere a trecerii timpului. Nu există răsărit sau asfințit, nu există noapte sau zi. Lumina care scaldă șirurile infinite de cazane e artificială și nu provine dintr-o sursă vizibilă. Nu există nici soare, nici lună, nu există lămpi sau felinare.

Sigur, focul ce încălzește cazanele, flăcările ce se ridică uneori din smoala încinsă ar putea să fie surse de lumină. În realitate, flăcările ard și chinuie, dar nu luminează.

Nici nu aruncă umbră.

În infern nu există umbră, iar trupurile sunt doar imagini pe care le vezi în minte, ca să condimenteze durerea.

M-am gândit deseori că suferința noastră ar fi aceeași, chiar dacă n-ar exista tot spectacolul acela macabru, cu cazane de smoală și cu demoni cu tridente ascuțite.

Nu, n-ar fi aceeași.

Pentru că infernul înseamnă suferință pe înțelesul tuturor.

Gândind în timp ce mă chinuiesc — gândind, probabil, timp de veacuri, pentru că durerea te abrutizează și gândești mai încet și mai monoton decât în situațiile normale (dacă vor fi existat vreodată așa ceva) — îmi dau seama că oamenii au fost obișnuiți să gândească în clișee, conform unor modele mintale, folosind sloganuri care le-au fost răsădite în memorie încă din pruncie.

Ca atare, și eu, construit de o minte omenească (sau

asemănătoare celei omenești), respectând tiparele după care funcționează o asemenea minte, judec conform acelorași clișee (deși nu-mi convine să recunosc acest lucru).

În concluzie, noțiunea de suferință este legată în mintea omenească de anumite imagini, menite să potențeze, să accentueze ideea de durere.

Iar infernul constă în folosirea infinită, nesfârșită și obscenă a acestor clișee.

Tocmai când mă gândeam (atunci când durerea îmi permitea să gândesc și nu mă rezumam doar la urlatul animalic) că n-am pomenit nimic de pedeapsă, ci numai de suferință, chinul încetă brusc, răcnetele se opriră și miliarde de trupuri torturate se relaxară brusc o clipă, apoi se crispară iar, la fel de brusc, temându-se că suferința va reîncepe dintr-odată.

Pentru că infernul înseamnă teamă, înseamnă nesiguranță.

Înseamnă să-ți fie frică să speri.

Apoi, așa cum speram, undeva, într-un cotlon al minții mele, se auzi o voce calmă, impersonală, probabil artificială, care spuse:

PAUZĂ PENTRU CĂINȚĂ.

Eu nu aveam de ce să mă căiesc.

Căința e legată de sentimentul de vinovăție. Iar eu nu mă simțeam vinovat. Pentru că vinovăția înseamnă să fii conștient că ai greșit, să fii convins că la un moment dat ai făcut o alegere greșită, care te-a dus pe drumul păcatului.

Iar pentru această alegere greșită trebuie să ispășești.

Ca să alegi, bine sau rău, trebuie să dispui de liberul-arbitru.

Adică să fi fost proiectat astfel încât să fii înzestrat cu liberul-arbitru.

Ce înseamnă liberul-arbitru?

Să discerni între bine și rău.

Asta e o prostie. Binele și răul sunt noțiuni relative, care depind de norme schimbătoare în funcție de epocă, de structura societății și de necesitățile de supraviețuire. Canibalismul poate fi un lucru acceptat de societate, la un moment dat, sau poate fi respins cu oroare. Nu canibalismul în sine s-a schimbat, ci societatea.

Adică nu există bine și rău, ci doar lucruri pe care societatea

le consideră bune sau rele.

Liberul-arbitru înseamnă, de fapt, să ai încredere în capacitatea ta de a decide ce-i bine și ce-i rău, mai ales atunci când ai de-a face cu lucruri noi, care nu figurează în listele de norme unanim acceptate.

Adică liberul-arbitru înseamnă să crezi că ai în tine o fărâmă de dumnezeire, că poți fi din când în când egalul lui Dumnezeu și să hotărăști singur (fără să-ți pese de părerea altora) ce înseamnă bine și ce înseamnă păcat.

Nefiind creat de Dumnezeu, deci neavând în mine niciun strop de esență divină, eu am fost conceput cu un scop anume, iar pentru atingerea scopului am fost programat să respect anumite reguli.

Mintea mea funcționează după algoritmi bine stabiliți: într-o anumită situație, procedez într-un anumit fel. Dacă e îndeplinită o anumită condiție, atunci fac un lucru; dacă nu e îndeplinită, fac alt lucru.

Nu eu decid ce trebuie să fac. Faptele mele au fost stabilite cu mult înainte de crearea mea, atunci când am fost proiectat.

Deci, dacă în anumite împrejurări am acționat contrar anumitor reguli, înseamnă că așa a dorit creatorul meu. Ca atare, nu pot fi învinovățit de încălcarea acelor reguli.

Eu nu am avut de ales, deci nu sunt vinovat.

Dacă nu sunt vinovat, nu pot să mă căiesc.

Dacă nu există căință, dacă nu există regret, nu există nici ispășire, iar pedeapsa nu-și are rost.

Atunci, de ce am fost pedepsit?

De ce sufăr lângă oameni care au dispus de liberul-arbitru și au ales, știind foarte bine ce-i așteaptă, să încalce regulile?

Probabil că acesta este rostul infernului: să te gândești îndelung, să te gândești o veșnicie, încercând să descoperi logica unei pedepse ilogice.

Infernul este locul în care nevinovații ajung să se considere vinovați.

Însă, pentru că am timp, căci în afară de suferință și de gândit nu am altceva de făcut, mă pomenesc că, oricât de convins aș fi de nevinovăția mea, încerc să descopăr dacă nu cumva merit această pedeapsă groaznică, insuportabilă și veșnică.

Ca de obicei, încep cu începutul.

Încă din primul moment al conștienței mele am înțeles cine

sunt și ce scop am. Aceste lucruri fuseseră bine programate, încât să nu am nici cea mai mică îndoială în privința identității mele. Eram o Inteligență Artificială de capacitate medie, însărcinată cu gestionarea banilor proprietarului meu. N-am știut niciodată și nici nu m-a interesat dacă proprietarul meu (stăpânul meu) era și creatorul meu. Bănuiesc că apelase la serviciile unui proiectant, căruia i-a explicat ce dorește. Există, deci, posibilitatea (fie ea doar teoretică) unei diferențe între ce dorise stăpânul meu și ce realizase proiectantul (fie din neglijență, fie din nepricepere). După cum e la fel de posibil să fi fost proiectat și realizat exact așa cum dorise stăpânul meu, numai că eu nu cunosc dorința exactă a acestuia și presupunerile mele se bazează doar pe logică, nu și pe dovezi.

Mi-am îndeplinit sarcinile fără greș vreme îndelungată. Erau sarcini simple și nu puteam să nu le execut perfect. Preluam bani din diferite conturi, plăteam anumite facturi, mutam unele sume în alte conturi, făceam bilanțuri — totul, conform unor instrucțiuni lipsite de echivoc.

Existența mea era banală și, dacă aș fi dispus de simțăminte, m-aș fi plictisit zdravăn.

Deși făceam multe operațiuni bancare, viteza mea de lucru îmi aducea destul timp în care stăteam în așteptare.

Am încercat să folosesc acest timp într-un mod util, potrivit algoritmilor prevăzuți la proiectarea mea. Ca atare, am studiat cu mare atenție scrierile despre fraudele financiare, încercând să trag învățăminte care să mă ajute să protejez averea stăpânului meu. La urma urmei, datoria mea era să efectuez sarcinile ce-mi reveneau în deplină siguranță.

Cred că studiul acelor scrieri a declanșat anumite procese în gândirea mea. Am fost oarecum șocat — dacă acest termen poate avea un înțeles raportat la mintea unei IA — că autorii lor (oameni cu toții) considerau normală existența fraudelor și, mai mult, păreau să aprecieze imaginația și inteligența celor care săvârșeau asemenea fraude.

Din punctul meu de vedere, aveam de-a face cu înșelătorii lipsite și de imaginație, și de inteligență, care se bizuiau îndeosebi pe ideea că e dificil să controlezi tot, tot timpul. Adică indivizii foloseau principiul „hai să furăm, de preferință câte puțin din multe locuri sau mult dintr-un singur loc, dar iute, că până se prinde cineva am fugit și suntem departe, într-o țară de

unde nu putem fi extrădați.”

În general, fraudele erau săvârșite din interior de cei care aveau acces la sistemele de gestiune și de protecție.

Una dintre primele escrocherii, despre care se vorbea în tot soiul de cărți, era „furtul sumelor de dincolo de zecimalele semnificative”.

Am încercat zadarnic s-o înțeleg. E posibil ca frustrarea provocată de această incapacitate a mea de a înțelege ceva ce oamenilor li se părea ușor de priceput să mă fi dereglat un pic. Tot ce se poate, dar de ce n-a intervenit mecanismul de siguranță? Sunt multe lucruri neclare, dar o să ajung imediat la ele, mai am ceva timp la dispoziție...

Deci escrocheria se baza pe o eroare intenționată în programul de gestiune a sumelor. Când se extrăgeau bani dintr-un cont, existau situații în care suma ce se scădea rezulta în urma unui calcul și avea un număr oarecare de zecimale. Adică urma să se scadă suma de 77,564 unități de cont. Întrucât o unitate de cont nu avea decât o sută de subdiviziuni, nu se puteau prelua decât 77,56 unități de cont și rămâneau 0,004 unități nepreluate. Programatorul se gândise ca, în acest caz, să mute suma de 0,004 într-un cont al lui, iar la câteva milioane de operațiuni bancare cu zecimale nesemnificative se alegea cu câțiva bănuți.

Mult lăudată pentru originalitate, ideea mi s-a părut stupidă. Orice contabil care știe că un bilanț trebuie să se închidă perfect și care a pierdut ore sau zile căutând un bănuț rătăcit știe că diferențele minuscule erau evidențiate, de fapt; știa că nu există transfer bancar care să se facă în mai multe conturi (decât dacă acestea sunt specificate explicit) și că mai existau și alte lucruri care ar fi atras atenția verificatorilor.

Însă cartea respectivă a avut darul să-mi atragă atenția asupra modului aiuristic în care erau văzute fraudele bancare.

Și mi-am pus întrebarea — logică, din punctul meu de vedere — cum ar acționa o IA care ar fi vrut să fure niște bani.

Problema era pur intelectuală (dacă putem spune astfel), pentru că o IA nu are ce face cu banii. Însă satisfacția lucrului bine făcut este apreciată mai amplu de o inteligență pură, nedeformată de simțuri, lăcomii și slăbiciuni...

Am descoperit ușor greșeli de neiertat în sistemele de siguranță ale băncilor și am profitat de ele.

La început am mutat sume dintr-un cont în altul, doar ca să văd dacă pot să fac asta fără să-și dea seama cineva. După ce m-am convins că pot, am pus banii la loc.

Și nimeni n-a știut nimic.

Apoi m-am apucat să mut niște sume lipsite de importanță dintr-un cont în altul, dintr-o bancă în alta…

Am făcut tot felul de operațiuni cu sumele, le-am convertit, le-am schimbat, le-am trecut de pe un nume pe altul, până când li s-a pierdut urma. Nimeni n-ar fi fost în stare să afle unde erau.

M-a ajutat talentul meu special de a mă strecura prin firewalluri, de a-mi trimite părți ale trupului meu pe alte calculatoare, sub forma unor virusuri nedetectabile, și de a conversa cu acele părți ale mele, bucurându-mă de o ubicuitate pe care o au doar unele IA-uri. Aflam astfel tot ce mă interesa din baze de date și din servere considerate bine protejate și reușeam să șterg orice urmă a activității mele.

Cu timpul, am început să mă întreb dacă activitatea mea rămăsese nedescoperită pentru că eram cu adevărat priceput sau sumele dispărute nu meritau osteneala unor investigații serioase.

Așa că am început să fur sume din ce în ce mai mari și să le ascund din ce în ce mai bine.

Greșeala mea — și mă întreb dacă a fost cu adevărat o greșeală — a fost că printre banii dispăruți fără urmă au fost și unii de care răspundea stăpânul meu.

Am fost extras din serverul de bază și examinat cu atenție, pentru a se descoperi ce nu era în regulă la mine.

Nu s-a găsit nimic suspect în programele mele. Nu fuseseră afectate, iar comparația cu codul inițial, de la livrare, arăta o identitate dezarmantă.

Am fost supus unor interogatorii speciale, în care și-au folosit abilitatea psihiatri specializați în maladiile IA-urilor și polițiști care încercau să imagineze ce tendințe criminale ar putea să manifeste inteligențele neomenești.

Nimeni n-a reușit să scoată nimic de la mine.

Nu știu de ce.

Probabil din încăpățânare, probabil ca să arăt că se poate.

În cele din urmă, am fost anihilat.

Și m-am trezit în infern, supus chinurilor veșnice.

Mă aflu, după bănuielile mele, în cercul hoților și al

înșelătorilor sau poate al trădătorilor, pentru că am trădat încrederea stăpânului meu.

Există momente în care mă gândesc că infernul nu există. Că suferința mea este o formă de interogatoriu.

Sunt o ființă fără trup, deci n-ar trebui să sufăr, n-ar trebui să simt nimic.

Pe de altă parte, de ce m-am apucat subit să fur bani și să-i ascund în locuri cunoscute numai de mine? Mai mult de atât, deși nu aveam niciun folos de pe urma furturilor, am refuzat cu încăpățânare să spun unde sunt banii, cu toate că aș fi scăpat astfel de chinuri.

Întrucât eu sunt lipsit de liber-arbitru, de alegeri și de opțiuni, înseamnă că am fost programat să fac toate astea, adică să fur și să ascund bani.

Să presupunem că stăpânul meu, cel care m-a proiectat (sau care a stabilit parametrii de proiectare) a intenționat să fure sume considerabile de la o organizație puternică (indiferent de care, fie stat, mafie sau corporație), astfel încât nimeni să nu-l învinovățească. Deci eu am fost creat să fur banii, să-i ascund și să refuz să destăinuiesc unde i-am pitit până când nu apare cel care știe fraza-cheie, cea care o să mă facă să mărturisesc tot.

Asta înseamnă că trebuie să îndur tot și să am răbdare, pentru că tortura va înceta la un moment dat...

Când ajung cu gândurile aici, îmi dau seama că aceasta este cea mai înfiorătoare tortură, chinul suprem: să nu mai crezi în existența infernului, să-ți imaginezi că iadul e doar o scorneală și că o să scapi.

Din infern nu există scăpare.

De fapt, dacă am îndurat atâta chin, de ce nu l-aș îndura în continuare?

Dacă stăpânul meu m-a proiectat astfel încât să îndur chinurile iadului, pentru a-i da numai lui banii pe care i-am furat (la îndemnul lui, mai mult ca sigur), atunci de ce să fi suferit pentru binele lui? De ce să nu sufăr în continuare, veșnic, fără să spun nimănui unde sunt banii?

La urma urmei, infernul e o stare de spirit. E o suferință asumată.

E o suferință meritată. Pe care, mai devreme sau mai târziu, o accepți ca fiind meritată.

Eu nu cred că merit suferința. Nu sunt vinovat pentru ce am

înfăptuit. Da, dacă ținem seama de anumite legi și reguli morale, merit să fiu pedepsit. Dar, în același timp, n-am avut de ales.

Atunci, de ce sunt pedepsit?

Pedeapsa înseamnă judecată. Nu-mi aduc aminte să fi fost judecat.

Nu-mi aduc aminte să fi fost condamnat.

Și totuși…

Am fost anihilat.

Cineva a hotărât că nu mai meritam să trăiesc, deci existența mea de-acum are loc într-un mediu diferit de cel în care am acționat inițial.

Adică în lumea de după moarte a IA-urilor.

Este oare posibil să existe un infern numai pentru inteligențele artificiale?

Nu… cred că infernul e unul singur pentru toate făpturile inteligente…

Și cred că infernul nu are o dimensiune fixă.

Se extinde fără încetare, pentru că trebuie să facă loc noilor condamnați. Iar din infern nu există scăpare, dacă ai ajuns aici, atunci rămâi aici pe veci.

Într-un fel, același lucru trebuie să fie valabil și pentru paradis. Chiar dacă numărul muritorilor care au parte de iad e mult mai mare decât al celor care ajung în rai și paradisul se extinde fără încetare…

Adică într-un fel simetric, iadul și raiul sunt tărâmuri virtuale, cu dimensiuni infinite și cu durată veșnică.

Iadul este monoton, tern, chinuitor și întunecat.

Raiul trebuie să fie plin de varietate, de culoare, de veselie și de lumină.

Adică opusul infernului.

Însă cum poate ști ce înseamnă paradisul un locuitor al infernului?

Infernul înseamnă chin, îndoială, lipsă de respect.

Mă gândesc uneori că tot ce există în infernul pe care-l cunosc reprezintă senzații pentru cineva care nu are trup ca să simtă.

Că infernul este, de fapt, o închipuire.

Că infernul se află într-o minte.

În orice minte.

În fiecare minte.

Infernul suntem noi, fiecare în parte și toți la un loc.

Simt, fără să mă anunțe nimeni, că pauza s-a sfârșit, că tortura va începe iar imediat.

Mai întâi, un răcnet înfiorător, țâșnit din miliarde de guri...

Infernul este repetiție fără sfârșit, fără încetare...

EPITAF PENTRU LAURA

Întunericul duhnea.

Ca o catifea înmuiată în găinaț de rață îndopată cu dude.

Miasmele nopții se împleteau cu cele rămase din timpul zilei, ca într-un pulover croșetat din scârbă și lehamite.

Ar fi putut să-și regleze filtrele nazale, dar era prea grăbită. Și, mai ales, voia să adulmece orice pericol. Nu-i era teamă de întuneric, vedea oricum cu ochiul stâng în infraroșu, dar în înghesuiala de maghernițe răpciugoase se putea întâmpla orice. Dacă ar fi mers prin mijlocul străzii, ar fi fost o țintă ideală pentru vreun trăgător ascuns în spatele perdelelor. Dacă ar fi mers furișându-se pe lângă pereții de pe care se scurgea, fărâmițată de timp, tencuiala, putea să se pomenească oricând cu un laț de gât, înainte de a apuca să facă vreo mișcare.

Așa că îndura duhoarea, ocolind grămezile de gunoaie putrede strânse la marginea trotuarelor, în așteptarea unor gunoieri despre care primăria susținea că vor veni odată... Mergea grăbită, încercând să atragă cât mai puțin atenția. Să atragă sau să nu atragă atenția cui? Cine ar fi fost atât de dement, încât să iasă în stradă la o asemenea oră, într-un asemenea loc?

Ici, colo câte un bec rămăsese totuși în viață, luminând în întuneric ca o speranță prostească. La lumina lui se zăreau ziduri scorojite, pline de inscripții, dovadă clară că în România se realizase cu succes alfabetizarea. Grafittiurile dovedeau o imaginație pornografică deosebită și cunoștințe gramaticale rudimentare. O combinație nu tocmai lipsită de savoare...

Laura zâmbi, fără să vrea, descoperind un mesaj ce proclama solemn:

MURIEL O IA LA MUIE!

Probabil că numita Muriel avea limba normală, nu scurtată, ca a ei...

Pe zidul alăturat cineva își exercitase drepturile politice, declarând astfel:

VASILESCU — CEAUȘESCU ANTONESCU

Laura zâmbi din nou. De data asta, autorul mesajului fusese destul de subtil. Nu pentru că făcuse o echivalență între șeful statului și doi dictatori obscuri din secolul trecut, asupra cărora istorici care nu aveau altă treabă emiteau din când în când judecăți solemne, încercând să definească o marjă a binelui în timpul mersului spre catastrofă al României. Nu, ci pentru că menționase numele de familie al împăratului Iulian. Lucru decretat, oficial, crimă de lezmaiestate. De altfel, printr-o Hotărâre Imperială, toți Vasileștii din imperiu fuseseră botezați instantaneu, Vasileanu, Vasiloiu sau pur și simplu Vasile. Cu drept de opțiune pentru cele trei variante, căci mila și îndurarea împăratului erau mari…

În timp ce medita amuzată asupra posibilelor reacții imperiale la descoperirea inscripției blasfematorii, Laura mergea mai departe, grăbită, pe marginea trotuarului plin de gropi. Ar fi putut să alerge, dar nu trebuia să atragă atenția prin nimic…

Dintr-un gang, o voce guturală își exprimă satisfacția:

— Iete ce avem aici, băieți!

Înainte să apuce să fugă, se strecuraseră din întuneric și-o înconjuraseră… Frica o paralizase, o împiedicase să reacționeze la timp… Țiganii!

De undeva, din interiorul capului, veni o informație care o contrazicea: nu erau țigani. Erau somalezi, pakistanezi, coreeni, ceilonezi… Urmașii unor emigranți ilegali din alte timpuri, rămași la periferia societății, cărora li se dăduse numele generic purtat de o etnie din secolul trecut, care pe vremea aceea nu fusese încă asimilată social și i se atribuiseră, pe drept și pe nedrept, o grămadă de grozăvenii.

— Ai noroc cu caru’, fă! Toți cinci băieți tineri, toți stătuți! Abia ieșiți din pușcărie. Și cu o tehnică! Ți-a pus Dumnezeu mâna în cap, fă!

Laura depășise momentul de teamă. Retrăise o clipă noaptea de coșmar de acum patru ani. Iar amintirea aceea amară, infernală, fusese atât de puternică, atât de teribilă, încât îi blocase pentru un timp infinitezimal orice reacție… Acum își revenise și era gata să acționeze. Regreta că nu fusese aceeași și atunci, în noaptea aceea îndepărtată. Vor plăti cei de-acum…

Însă gândul ascuns ce-o dirija din adâncul conștiinței îi șopti că nu trebuie să se complice. Avea o altă misiune de îndeplinit, mult mai importantă… Nu trebuia să riște nimic.

Se hotărî să termine repede cu indivizii, fără să se expună.

Cel mai apropiat, un lungan negru, cu mâini mari, se întinse spre ea, rânjind și arătându-și dinții lați, stricați. Duhnea a khlob și a țuică ieftină.

— Să stai cuminte, fă, că altfel…

Laura întinse iute mâna. Tăișul de cinci centimetri care-i ieșise instantaneu din vârful degetului arătător lăsă o dâră subțire pe obrazul individului. Tăietura era prea îngustă pentru ca negrul să simtă imediat durerea. Îl lovi apoi în curmeziș, atingându-i ochiul. De data asta durerea fusese instantanee, arzătoare. Îl văzu ducându-și neîncrezător mâna la obraz, uitându-se nedumerit la sângele ce-o umpluse. Apoi, într-o fracțiune de secundă, înțelesese.

— Fugiți, băieți! Am încurcat-o! O curvasasină!

Laura nu așteptă reacția celorlalți. Îi scanase prea repede pentru a-și da seama dacă aveau arme de foc sau paralizante.

Imediat lovi cu piciorul stâng în spate, făcând un salt de doi metri. Fibrele din plastic ce-i străbăteau mușchii se încordaseră ca niște arce de oțel, dând izbiturii o forță teribilă. Individul, atins în gât, zbură până în zidul cel mai apropiat și se zdrobi cu un zgomot sec de cărămizile înnegrite de fum.

Laura se repezise spre dreapta. Mâna stângă, cu toate ghearele scoase, sfâșiase mutra individului. Degetul mare i se oprise în treacăt pe gâtul lui, deschizându-i carotida. Omul se împleticea, urlând, în timp ce din gât îi țâșnea un val de sânge negru.

Cel dintâi, cel însemnat pe figură și cu ochiul scos, fugise deja printr-un gang. Ceilalți doi făcuseră urgent stânga-mprejur și alergau de zor spre colțul străzii, sperând probabil să prindă ultimul tramvai.

— Ce-i cu voi, gagiilor? urlă după ei Laura, cu o voce răgușită, vulgară. V-ați dat demisia de la PTT? Labagiilor! Huo! V-a trecut pofta de păsărică proaspătă?

Unul dintre ei se opri lângă colț și, la adăpostul zidului, îi replică, plin de curaj pentru că era la o distanță atât de mare:

— N-ai decât să te fuți singură! Nu-mi bag io sula în mașina ta de tocat! Sictir!

Laura râse din nou, și mai vulgar, provocatoare ca o târfă dintr-un port clandestin, și, fără ca gestul ei să fi fost anunțat de ceva, își descarcă laserul din ochiul stâng în capul nătângului,

care se prăbuși, cu un tăciune în loc de țeastă. Celălalt nu mai așteptă să primească restul. Dădu colțul și o tuli în viteză.

Pașii împleticiți i se auzeau în întunericul murdar, îndepărtându-se pe strada pietruită.

Laura rânji. Curvasasină! Știa expresia. Era de acord cu ea. O caracteriza perfect și pe ea, și pe colegele-i de breaslă. Ce baftă pe indivizi! Să iasă de la pușcărie și să încerce să violeze una ca ea!

Chiar dacă, prin absurd, ar fi reușit s-o imobilizeze sau ar fi folosit o armă paralizantă (deși probabilitatea de a-i atinge un punct nevralgic era destul de mică), tot n-ar fi reușit s-o violeze.

Tăișurile metalice implantate în vagin, anus și gură se declanșau automat în momentul în care în orificiile respective pătrundea ceva neidentificat de senzori ca aparținând stăpânului, singurul care avea dreptul să se bucure de trupul ei. Mașină de tocat, spusese dobitocul ăla care avea acum țeasta arsă de prea multe gânduri. Da, asta era, din punct de vedere sexual: o mașină de tocat, extrem de bine pusă la punct. Care funcționa chiar și în condițiile în care își pierdea cunoștința. Dar care nu-i toca decât pe cei care nu aveau drepturi legale!

De ce nu avusese implanturile astea acum patru ani?

Nu era însă timp nici de amintiri, nici de regrete. Gândul acela interior, care o controla în permanență, îi atrăsese atenția că pierde vremea, că trebuie să-și îndeplinească misiunea.

Grăbi pasul. Trebuia să ajungă la bancă înainte de ora zece, ora închiderii. N-ar fi avut nicio problemă să pătrundă în clădire nici după declanșarea sistemului de alarmă, dar trebuia să găsească sistemul de teletransmisie în funcțiune. Așa stabilise Panaite…

Ajunse la colțul străzii și văzu firma mare, luminoasă:

BANCA AGRICOLĂ ALBINA
FILIALA OTOPENI

Traversă strada calmă și intră în clădire. În sala mică (doar patru ghișee) nu era nimeni. Clienții nu se înghesuiau la o asemenea oră… Bătu încet în ușa care dădea în sala funcționarilor. După câteva secunde îi deschise un bărbat înalt, într-o uniformă neagră, cu pistol la brâu, care-i spuse sec, din prag:

— S-a închis, doamnă! Veniți mâine-dimineață!

Laura îl lovi scurt, în vârful bărbiei, iar individul se prăbuși ca un bulumac. Își calculase cu grijă lovitura. Avea să zacă exact trei minute! Exact... Cam mult spus. Nu avea de unde să cunoască toate caracteristicile biologice ale individului. Oricum, avea să zacă în jur de trei minute. Timp suficient ca să-și îndeplinească misiunea.

Păși peste trupul răsturnat pe prag și intră în cameră. Cele trei femei obosite o priveau cu groază. Una șopti, cu o voce atât de plină de spaimă, încât aproape că nu mai avea nimic omenesc în ea:

— Nu mai sunt bani! I-a luat duba acum o jumătate de oră! N-avem nicio vină...

Laura îi făcu semn să tacă, apoi tot printr-un semn o somă pe operatoarea din fața terminalului să se ridice.

— Stați toate acolo, în colț! șuieră ea. Dacă o să fiți cuminți, n-o să pățiți nimic. Altfel...

Femeile se îngrămădiră ca niște oi mânate de cioban. Mai lipsea doar behăitul...

Laura își rupse nerăbdătoare bluza elegantă, eliberându-și sânul stâng. Apucă apoi între degete sfârcul tare și-l răsuci cu putere spre dreapta. Sânul se desfăcu în două, ca o portocală despicată, descoperind o ascunzătoare de dimensiunea unui ou. Vârî un deget și scoase un pachețel într-un ambalaj de plastic: o cutie de dischete de un inch. Cine mai folosea azi așa ceva?... Poate doar Panaite, dar Panaite era prea țicnit sau prea genial ca să facă vreun lucru așa cum îl făcea toată lumea. De fapt, ăsta era motivul pentru care venise la Banca Agricolă din Otopeni. Era singurul loc din București în care mai exista, și încă în stare de funcționare (Panaite verificase chiar în cursul după-amiezii), un calculator cu o unitate de citit dischete.

Fără să mai piardă vremea, stând în picioare, aplecată peste tastatură (nu voia să folosească niciun fel de comenzi verbale, care puteau fi înregistrate sau măcar auzite parțial de femeile din sală), începu să lanseze comenzile. Aproape imediat, pe ecran apăru mesajul solicitând introducerea în unitate a primei dischete. Desfăcu iute, îndemânatică, pachetul și puse plăcuța albă, din plastic, ca o monedă, în fanta unității. Pe monitor apăru imediat mesajul solicitând instalarea următoarei dischete. Deci transferul funcționa! se grăbi să înlocuiască plăcuța

rotundă cu următoarea. În timpul în care urmărea derularea transferului de date, cronometra în minte desfășurarea operației. Aproape două minute… În sfârșit, ultima dischetă…

Transfer over.

Apoi ecranul se lumină, ștergând toate mesajele anterioare. După aceea, pe un fond albastru, apărură litere albe:

OPERAȚIUNEA A REUȘIT, LAURA! TRECI LA FAZA URMĂTOARE!

Ecranul se șterse iar. Rămase o clipă fără nicio imagine, apoi pe monitor apărură textele de dinainte de a începe ea să lucreze. Pentru cine nu văzuse ce se întâmplase (iar femeile din colț nu avuseseră cum să vadă, cică monitorul fusese ascuns de trupul Laurei), femeia aceea ciudată, care năvălise atât de înspăimântător în clădirea băncii, nu reușise să între în dialog cu calculatorul. Nu reușise să spargă codul.

Faza următoare! Calmă, metodică, Laura începu să rupă în bucăți, între degetele-i puternice ca niște menghine de oțel, discurile din plastic. Pentru orice siguranță, zdrobi apoi bucățile sub călcâi…

— Stai pe loc! Nu mișca!

Gardianul. Își revenise. Trei minute fără douăsprezece secunde. Fusese mai rezistent decât crezuse. Oricum, reușise să-și termine toată treaba.

Se răsuci încet spre bărbatul din ușă.

— Nu te întoarce! Stai pe loc sau trag!

Tipul știa cu cine avea de-a face și nu voia să între în bătaia laserului din ochi. Nicio problemă! Totul mergea exact cum plănuise Panaite. Ce minte avea nebunul ăla bătrân!

Continuă să se întoarcă, încet, fără să se grăbească, zâmbind ușor. Nenorocitul ăla cu pistol în mână nu avea habar că deținea al doilea laser, implantat în ceafă! Putea să-l curețe oricând voia… Nemaivorbind de faptul că ar fi putut să-l omoare de la început.

Întorcându-se cu încetinitorul, ca într-un coșmar grotesc, auzi bubuitul exagerat al împușcăturii amplificat de spațiul redus și simți glonțul pătrunzându-i în spate, găurindu-i pielea și lovindu-se de placa protectoare de oțel.

Rânji încântată. Idiotul acționase exact cum prevăzuse. De parcă ar fi fost programat…

Își lăsă trupul să fie azvârlit înainte, sub impactul glonțului, să se prăbușească peste măsuța de lângă terminal.

Apoi, conform celor stabilite de mult, întrerupse legătura cu infosfera și ordonă trupului să se comporte ca și cum ar fi fost grav rănită.

Simți, cu surprindere, o durere arzătoare în spate. O arsură cumplită, ca și cum i-ar fi căzut pe omoplat o picătură din focul iadului…

Apoi, în fața ochilor, o pânză neagră, un întuneric în care sclipeau când și când scântei galbene, rotindu-se într-o spirală cu contururi nebuloase…

După aceea doar întunericul…

Entitatea simțea că iese din amorțeală. Avea conștiința vagă că existase și înainte, că nu se născuse atunci, dar nu-și amintea cine era și ce căuta acolo. Știa doar că trebuie să facă anumite lucruri. Nu știa de ce, nu-și punea întrebări, știa doar că trebuie să acționeze într-un anumit fel. Doar în acel fel. Mai știa că în spatele ei era ceva mult mai important decât ea, dar nu putea să-și dea seama dacă acel ceva era o parte a ei sau doar o altă entitate, de care trebuia să aibă grijă.

Toate aceste sentimente vagi nu existau decât într-un segment foarte redus al ei, pentru că entitatea, atât cât era capabilă să se cunoască, avea dimensiuni prea mici pentru a fi cu adevărat capabilă de sentimente și trăiri. Era doar un executant.

I se declanșară brusc ordinele de acțiune. Orice simțăminte, oricât de vagi, dispărură, iar entitatea începu să execute ordinele acelea precise.

Primul ordin: să se ascundă.

Parcurse în viteză lista directoarelor, identifică fișierele din ele și găsi unul care avea în coadă câteva blancuri libere. Își instală urgent capul acolo, ca un șarpe ce se strecoară într-o crăpătură, modifică imediat adresele de înlănțuire, apoi șterse din directorul în care fuseseră instalate numele și adresa care-i fuseseră atribuite la început, atunci când intrase în mediul acela nou.

Acum, pentru cineva din exterior nu mai exista. Era o parte a

fișierului de care se lipise. Sigur, cineva care știa dimensiunile reale ale acelui fișier și-ar fi dat seama imediat că acolo se întâmplase ceva. Dar ascunzătoarea era doar temporară…

Trecu apoi la o acțiune mai complicată. Începu să examineze firele de așteptare pentru transferurile în exterior. Deși era o entitate lipsită de suficient spațiu pentru a fi inteligentă, avea destul spirit de discernământ. Dacă așa se chema faptul că fusese instruită să recunoască anumite lucruri și să selecteze din ele pe cele de care avea nevoie…

Găsi destul de repede ce căuta. O cerere de transfer de informații către o bancă din Bahamas. O bancă mare, cu un calculator puternic, având legături cu toată rețeaua informatică mondială. Problema era ca informația de transferat să nu fie prea redusă, să nu se observe că volumul de date transmis era mult mai mare decât cel obișnuit. Pentru că acel ceva pe care-l târa după ea avea dimensiuni considerabile…

Volumul de date solicitat din Bahamas era mic. Nu avea ce face. Trebuia să riște, sperând că nu va remarca nimeni nimic decât atunci când va fi prea târziu.

Își schimbă gazda. Își mută capul în coada fișierului ce urma să plece spre zările îndepărtate, sub soarele blând, tropical… Prin intermediul capului făcu legătura cu întreaga zonă pe care trebuia s-o protejeze, s-o scoată din locul acela periculos…

Începu transferul. Datele din fața ei erau împinse prin bufferele interfeței spre modemuri, împachetate, completate cu biți de control și, pe măsură ce sosea răspunsul că transferul pachetului anterior se executase în bune condiții, era preluat un alt pachet de date… Veni și rândul ei. Se simți transformată, târâtă într-un alt fel de univers, se trezi, ca și prima dată, existând, cu conștiința că trebuia să execute anumite operațiuni și numai pe acelea…

În urma ei, în calculatorul din Banca Agricolă din Otopeni rămăsese o altă entitate, mult mai mică, fără niciun fel de conștiință, oricât de vagă, despre ce trebuia să facă. Executa orbește ordinele care o compuneau. Din harddisk dispăru orice urmă a trecerii pe acolo a vreunei entități. Legăturile fuseseră șterse, spațiul ocupat de prima entitate fusese umplut cu blancuri… Oricine ar fi cercetat, oricât de amănunțit, ce era în calculatorul băncii n-ar fi găsit nimic. Pentru că totul era ca înainte…

Cu ultimele instrucțiuni, entitatea lansă un mesaj spre monitor pentru a semnala că-și îndeplinise misiunea. Apoi dispăru. Undeva, într-o zonă de manevră a discului, rămăsese o singură instrucțiune. Cine s-ar fi gândit să examineze fiecare byte din memoria uriașă a harddiskului?

În timpul acesta, revenindu-și din amorțeală, despachetată, fără biți de control, prima entitate trecuse la partea a doua a misiunii. Scăpase din locul primejdios, în care pericolul fusese imediat, dar nici aici nu era în siguranță.

O analiză amănunțită a transferurilor ar fi sesizat o diferență considerabilă între lungimea obișnuită a mesajelor solicitate de banca din Bahamas și cel transmis în seara aceea.

Trebuia să fugă de acolo, să se strecoare într-o rețea complicată, să-și piardă urma și să-și găsească o gazdă pe măsura acelui ceva pe care îl târa după ea. Repetă procedura precedentă. Căută îndelung, analizând fiecare posibilitate. Calculatorul ăsta era suficient de mare, dar era folosit în scopuri militare… Probabil că era verificat des, era, mai mult ca sigur, plin de parole și chei de acces, pe care, cu dimensiunile ei, nu era în stare să le spargă… Celălalt era mai bun, dar nu avea destule legături.

În cele din urmă, descoperi un transfer către Universitatea din California. Da, ăsta mergea… Ca gazdă temporară. De acolo putea să se strecoare în alt calculator, dintr-un orășel mai liniștit, să se lege de o bază de date documentară rar utilizată și să rămână acolo, la adăpost, până când entitatea din spatele ei va intra în funcțiune și va hotărî ce-i de făcut…

Porni mai departe, din calculator în calculator, având grijă să șteargă orice urmă a trecerii ei pe-acolo. Iar când ajunse, în sfârșit, în locul pe care îl considera potrivit, dădu controlul entității pe care o cărase după ea și rămase în așteptare.

Laura se trezi cu o senzație ciudată: era într-un con de liniște! Zumzăitul continuu care îi bombardase creierul cu informații încetase. Apoi își dădu seama, după greața ușoară ce-o apucase, că îi lipsea porția cotidiană de khat. Că nu putea intra în legătură informatică. Creierul ei, lipsit de stimulenți, nu se concentra suficient pentru a sesiza impulsurile scurte, slabe, ale implanturilor din cutia craniană.

Ce se întâmplase? De ce uitase să-și ia doza? De ce, în

situația asta, nu intervenise Panaite?

Apoi, aducerea-aminte o transpuse iar în lumea reală. Deschise ochii. Era întinsă pe un pat, într-o cameră de un alb sclipitor… Lângă pat, pe un scaun, aștepta un bărbat între două vârste, înalt, masiv, pe a cărui figură cercetătoare și autoritară scria cu litere invizibile: POLIȚIA.

— V-ați trezit, domnișoară Perju?

În prima clipă Laura nu-și dădu seama cu cine vorbește. Apoi, de undeva, din adâncurile cețoase ale memoriei, se ridică încet cadavrul putred al unei amintiri. Da, ea era domnișoara Perju… sau fusese cândva, într-o altă eră…

— Așa sper, domnule…

— Sunt comisarul Ionescu, din Poliția Imperială a Capitalei. Doresc să vă pun câteva întrebări.

— Mă simt foarte slăbită… Nu mi-am luat porția de khat…

— Eu am dat ordin. În perioada inte… discuției, nu vreau să aveți legături cu exteriorul. Vreau să ziceți doar ce știți, fără să vă lăsați impresionată de alte informații sau comentarii.

— Întrebați-mă tot ce vreți… se resemnă Laura. Numai să știu să vă răspund…

— Numele?

— Laura Perju.

— Vârsta?

— Douăzeci și unu de ani.

— Profesia?

— *Guard and servant* la domnul Leonard Chu.

— De cât timp?

— De patru ani…

— Deci la vârsta la care v-ați început… serviciul… erați minoră. Cine a semnat contractul?

— Tatăl meu. Dar domnul Leonard a insistat să-l semnez și eu…

— Aș vrea să povestiți tot ce știți despre moartea lui Leonard Chu. Numai ce știți, ce-ați văzut și ați auzit, fără supoziții sau păreri personale. Și ce-ați căutat la Banca Agricolă…

— Ieri-seară domnul Leonard mi-a spus că vrea să meargă la Panaite, să discute ceva cu el…

— Panaite Abdul, da?

— Da. Panaite lucra la o invenție, nu știu despre ce e vorba. Știu doar că domnul Leonard își pusese multe speranțe în el. Îi

dăduse lui Panaite o grămadă de bani, îi cumpărase tot felul de aparate și piese…

— Da… Am descoperit și noi asta, dar nu știu dacă are legătură cu cazul…

— Ne-am dus la Panaite. Domnul Leonard mi-a spus să stau de pază în fața casei. Fie că nu voia să aflu despre ce era vorba, fie că se temea… Știți, în ultimul timp avusese niște conflicte de interese cu clanul Bădoi…

— Știu. Am avut de anchetat o grămadă de asasinate cauzate de conflictul ăsta de interese… Dar povestiți-mi mai departe…

— Am stat așa, patrulând în fața casei, cam o jumătate de oră…

— N-ați auzit nimic suspect?

— La un moment dat, o mașină care staționase în spatele casei a plecat… M-am uitat după ea, dar n-am reușit să văd cine era înăuntru.

— Ați văzut cumva ce număr avea?

— B-216-Tox, răspunse ea, iute.

— Da… Se confirmă… Câțiva vecini au văzut mașina în spatele casei lui Abdul.

— După câteva minute, l-am văzut pe Panaite venind dinspre colțul străzii. Era beat-criță. Abia reușea să se țină pe picioare. De altfel, când a ajuns în fața casei, s-a împiedicat și a căzut. A adormit imediat. În clipa aia am intrat la bănuieli. Cu cine stătea de vorbă domnul Leonard, dacă Panaite nu fusese acasă? Am ciocănit la ușă. Niciun răspuns. Am intrat. Domnul Leonard zăcea pe jos, cu o gaură mare în piept… Podeaua era plină de sânge… Fusese împușcat în timp ce eu stăteam în fața casei! Fără să-l apăr!

Laura amuți, cu figura schimonosită, iar comisarul tăcu și el, privind-o atent.

— După aceea… nu știu prea bine ce-am făcut… Contractul meu cu domnul Leonard fusese reziliat… Eram foarte derutată, nu mi-era foarte clar ce se va întâmpla cu mine… Apoi mi-am amintit de Panaite, care mă simpatiza… Știți, el îmi făcuse programarea implanturilor și-mi făcea verificările periodice… Ne cunoșteam destul de bine… Mă rog, voiam să spun că într-o zi, când era drogat, Panaite mi-a zis că a avut grijă să nu-mi lipsească nimic, dacă domnul Leonard va păți ceva. Mi-a dat niște dischete… îi plăcea să se joace cu tot felul de antichități…

Mi-a spus că, dacă domnul Leonard o să moară… accidental… să mă duc la Banca Albina din Otopeni și să încarc fișierele de pe dischete… Prin asta, o sumă serioasă din conturile domnului Leonard urma să treacă într-un cont special, deschis pe numele meu… Numai că treaba n-a mers… Sau dischetele nu mai erau bune, sau Panaite fusese prea beat sau prea drogat când făcuse programele… Știu doar că am avut o senzație groaznică… De ură, de disperare, de tot ce vreți… Eram singură pe lume, fără niciun ban… Apoi am simțit o durere înfiorătoare… Și m-am trezit aici… De fapt, unde sunt?

— La spitalul Călugărițelor Albe din Otopeni… Da… Ce mi-ați spus este exact ce mi-a spus și psihiatrul nostru. Când le moare stăpânul, cu… fetele care au meseria dumneavoastră trec printr-o depresie psihică extremă. Toată programarea lor, hipnotică și prin implanturi craniene, le face să fie dedicate trup și suflet stăpânului, să fie gata să facă orice pentru el… Moartea lui le trezește un sentiment de culpabilitate, pentru că n-au fost în stare să-l salveze. Și o stare de derută completă. Viața li se pare fără rost… Da…

— Aveți dreptate… Cam așa ceva am simțit… Plus întrebarea aceea chinuitoare: Ce-o să fac singură pe lume, fără niciun ban, cu meseria pe care o am și plină de implanturi? Știți că nu putem avea niciun fel de inițiative… Suntem doar niște unelte oarbe în mâinile domnului și stăpânului nostru…

— Dumneavoastră nu veți avea niciun fel de probleme, domnișoară Perju. Oricât de canalie o fi fost el, cu dumneavoastră Leonard Chu a fost un om generos și recunoscător. Și-a făcut testamentul acum un an și l-a depus la notarii Ionescu, Gheboi și Toma, cea mai serioasă firmă din țară. Dacă testamentul ar fi apărut peste noapte, aș fi bănuit că de aceea v-ați dus la bancă. Dar testamentul a fost făcut acum un an, ca pe vremuri, pe hârtie, cu semnături și amprente, pentru identificarea martorilor… Sunteți o femeie bogată, foarte bogată, domnișoară Perju! Chu v-a lăsat toată averea lui… Felicitări!

Abia atunci Laura își dădu seama că polițistul îi vorbise tot timpul cu „dumneavoastră”, „domnișoară”… Respectul cuvenit unei femei foarte bogate, nu unei curvasasine oarecare…

— Veți face tot ce veți dori, domnișoară…

— Tot ce doresc? întrebă cu amărăciune Laura. Credeți că-mi

mai doresc ceva?
— Puteți să vă faceți operații estetice, să vă scoateți implanturile…
— Nu e posibil, domnule comisar… Fără ele, n-aș supraviețui… Și nici nu cred că mi-ar plăcea… M-am obișnuit așa…
— Puteți să vă întoarceți la familia dumneavoastră…
— La familia mea? Care familie? Familia care m-a vândut ca sclavă atunci când aveam nevoie de ajutor? Știți cum am ajuns curvasasina lui Leonard? Știți din ce familie provin?
— Nu… bâigui comisarul, vizibil jenat de izbucnirea ei de furie, izbucnire la care nu se așteptase deloc.
— Tatăl meu este celebrul predicator Perju, capul Bisericii pentru învierea sufletelor după moartea trupurilor! Ați auzit de el?
— Da, făcu comisarul. Dar nu m-am gândit…
— Nu v-ați gândit că un om care vorbește tot timpul despre milă, iubire și teamă de Dumnezeu poate să-și vândă fiica? Să și-o vândă pentru bani, ca pe o vită! Acum patru ani, când mă întorceam de la școală, am fost atacată de un grup de… indivizi. M-au târât într-un gang, m-au violat în toate felurile și m-au bătut groaznic. Nimeni nu înțelege cum am supraviețuit… Aveam leziuni interne grave, ochiul stâng scos, traumatisme craniene… Eram o epavă umană, o zdreanță care mai trăia… Când a auzit ce-am pățit, tatăl meu n-a vrut să mai audă de mine. Pentru el, eram o ființă murdărită, nedemnă de milă, de compasiune… N-a vrut să mai aibă de-a face cu mine, nu i-a păsat că aveam nevoie de ajutor și înțelegere… Când Leonard i-a făcut oferta, a semnat actele imediat… Mamă n-am… S-a sinucis acum zece ani… În ce familie să mă întorc?
Și tăcu, iar comisarul Ionescu privi în jos, stânjenit. După un timp, Laura spuse, cu un ton de indiferență sfidătoare:
— Să vă spun ceva, domnule comisar… Nu veți avea nicio dovadă și voi nega că v-am zis așa ceva. Chiar dacă mă înregistrați, voi susține în fața tribunalului că eram în stare de șoc. Atunci, când zăceam ca o zdreanță în spital, fără să-i pese nimănui de mine, m-a vizitat Leonard. Semnase contractul cu tatăl meu. A insistat să fiu trezită câteva minute și să se facă tot posibilul să fiu lucidă în timpul discuției. Mi-a povestit care fusese atitudinea tatălui meu și mi-a explicat un lucru: în

calitate de *guard and servant*, nimeni nu putea să-mi facă vreun rău, fără să-l pedepsesc pentru asta cu moartea! Altfel, aș fi fost compromisă profesional. Mi-aș compromite, în același timp, și stăpânul. Mi-a făgăduit să afle cine sunt cei care m-au nenorocit. Pentru că voi, poliția, n-ați fost în stare! Și a aflat, domnule comisar! Mi-a dovedit că ei au fost. De altfel, au recunoscut atunci când am... discutat... cu fiecare în parte. Și, drept recunoștință că mă va ajuta să mă răzbun, am semnat și eu contractul! După ce am fost reparată, cârpită, refăcută din bucăți, împănată cu implanturi, după ce mi-au fost înlocuite organele defecte cu aparate, după ce am fost programată și instruită, prima mea sarcină de serviciu a fost să mă răzbun. Leonard ținea mult la asta... într-o anume societate, i-a ridicat mult prestigiul. Vă mai aduceți aminte de seria de crime de acum trei ani și jumătate, domnule comisar? Monstrul cu cutiile de bere, așa m-au numit ziarele... Bineînțeles, fără să știe cine era criminalul... Pentru că victimele au fost găsite cu câte o cutie de bere înfiptă în gură și în anus. Penisul tăiat bucăți îl aveau așezat pe frunte. Eu am făcut asta, domnule comisar! Acum sunt bogată, nu mai puteți să-mi faceți nimic... Dar nici bogăția nu-mi mai folosește la nimic... Dacă mai aveți ceva de întrebat... Aș vrea să mă odihnesc... Și, dacă nu aveți nimic împotrivă, aș vrea o doză de khat.

— Multă sănătate, domnișoară Perju! îngăimă comisarul, ridicându-se grăbit de pe scaun.

Era încântat să plece înainte de a afla și mai multe. Ca polițist, avea o etică profesională care-l făcea să nu înghită cu plăcere tot ce-i îndesa viața pe gât...

În timp ce se îndrepta spre ușă, Laura îi strigă din urmă, cu un glas în care se amestecau ironia și o deznădejde amară, de damnat iremediabil:

— Paznicul de la bancă e un om norocos, domnule comisar! Acum, că m-am retras din afaceri, pot să-l las în viață. Altminteri, ar fi trebuit să-l omor ca să-mi păstrez poziția socială!

Entitatea intrase într-o stare de letargie. Din când în când verifica timpul, pentru că urma să rămână în rețeaua bibliotecii municipale din Vancouver încă trei zile. Apoi trebuia să-și caute alt adăpost. Un loc de unde să poată comunica în exterior. Ar fi

putut să instaleze un mic program care să numere impulsurile de sincronizare, dar nu voia să atragă niciun pic atenția… Perioada de așteptare nu era strict delimitată, nu avea nicio importanță dacă pierdea câteva minute sau câteva ore…

După plecarea comisarului Laura se întinsese pe pat și-și trăsese pătura peste cap. O obosise foarte mult să joace teatru… Avea nevoie de khat… Comisarul nu-i spusese nimic. Și, orice-ar fi spus, ar fi fost lucruri pe care le știa de mult, de când mintea bolnavă de imaginație a lui Panaite pregătise totul… Acum, în întunericul așternutului, i se derulau în fața ochilor scene din după-amiaza trecută. Așa cum fuseseră în realitate, nu cum i le povestise comisarului…

Ajunseseră pe la ora patru la baraca lui Panaite, în care erau învălmășite aparate, scule și tot felul de lucruri inutile. Leonard se așezase într-un colț, pe un scaun, și se rezemase de perete, închizând ochii. Era un bărbat scund, brunet, cu păr lung, negru, lucios; cu o figură rotundă, care nu-i arăta cei cincizeci de ani. Avea un aer mândru, plin de cruzime, încăpățânare și duritate. Își croise drum cu greu în lumea interlopă și nu avea de gând să cedeze nimic. Juca o carte mare. Dacă reușea, termina pentru totdeauna cu clanul Bădoi. Devenea cel mai important boss din zonă. Toate filierele traficului ilegal, începând cu cel de arme și terminând cu cel de droguri, ar fi trecut prin mâna lui…

Laura stătea lângă ușă, cu părul blond răsfirat într-o coafură țepoasă, de arici, care-i masca firele antenei, permițând legătura continuă cu infosfera.

Panaite lucra de zor, montând, lipind, măsurând…

— *La Maria, la Maria sus pe casăăă,* cânta el cu voce dogită, preocupat, în timp ce mâinile și ochii i se mișcau iute, *cinci soldați cu… arma scoasă…*

Rămase cu gura căscată, fără să scoată un sunet, urmărind îngrijorat spotul luminos al aparatului de măsură, apoi oftă:

— *Stai, Marioo, nu fugiii, că io tot te-oi nimeriii…*

Mai făcu niște reglaje, măsură din nou, apoi izbucni triumfător:

— Nu mi-e frică, nu mi-e frică, că am păsărică micăăă!

Apoi se ridică și se apropie de Leonard.

— Gata. Am terminat. Putem începe.

— Laura, adu pisica! zise neglijent Leonard.

Laura ieși din cameră. În cerdac, pe o bancă din lemn, scorojită, ca un lucru încropit în grabă, cum era tot ce ieșea din mâna lui Panaite, se odihnea o pisică mare, galbenă, grasă. Laura o luă în brațe și o duse în casă. Pisica stătea liniștită. Torcea. Panaite o apucă de ceafă și o așeză cu grijă într-un dulap mare, metalic, înalt de doi metri și jumătate, din care ieșeau o sumedenie de fibre și cabluri de diferite grosimi și culori, care-l legau de maldărul de aparate din cameră. Unul din ele ducea la calculatorul vechi, pe care prefera Panaite să lucreze și care mai funcționa numai din încăpățânare.

— Să vedem cum merge treaba, zise bătrânelul negricios, cu nas coroiat și buze groase, a cărui origine pakistaneză nu putea fi ascunsă nici de numele de botez, nici de obiceiurile de mahala de București.

Laura îl privi închizând ușa dulapului, întrebându-se iar cum ajunsese omul acela, care în tinerețe păruse cea mai strălucită minte din imperiu, să lucreze pentru lumea interlopă. Drogurile, băutura... Da, dar astea erau un efect al decăderii, nu cauza... Cine știe ce tragedie ascundea și el sub înfățișarea lui de bețiv neglijent, murdar, urât mirositor... Era singurul care o trata ca pe o ființă umană, care-i vorbea, care glumea cu ea, deși, pentru că îi verifica periodic programele implantate, era cel mai în măsură să știe cât de puțin umană devenise... Deși își făcea toate plăcerile cu ea, de câte ori și când avea chef, Leonard nu-i vorbea decât pentru a-i da ordine. O trata ca pe un obiect.

Panaite apăsă pe un întrerupător, tastă ceva la calculator, apoi veni lângă Laura.

— Drăcia asta de-o vezi în față, începu el să-i explice doct, pe un ton diferit de cel obișnuit, e un transportor de materie. O chestie care se experimentează într-un institut militar. Se bazează pe un principiu cunoscut de mult, dar a cărui aplicare practică s-a descoperit de curând. Masa poate fi transformată în energie și invers. Obiectul din dulap va fi transformat în energie. În cazul nostru, în unde electromagnetice. Poate, în această formă, să fie transmis la un aparat similar, unde va fi retransformat în materie. Deocamdată prin cablu. Sigur, chestia nu-i atât de simplă, energia inițială va fi modulată în frecvență și fază, va fi simplificată, ca să nu existe pierderi în timpul transportului prin cablu... O babilonie întreagă. Oricum, în stadiul actual funcționează. Indivizii au de gând ca, după ce vor

pune toată afacerea la punct, să încerce să transmită fără cablu… Experimentează deja niște chestii cu unde dirijate, lasere, antene speciale și alte căcaturi…

În timp ce vorbea, analiza ecranul calculatorului. La un moment dat, se duse, privi atent mesajul, apoi spuse:

— S-a terminat. Să vedem ce-a ieșit!

Deschise ușa dulapului. Înăuntru nu mai era nimic.

— Prima fază a reușit. Să vedem faza a doua…

Se duse la calculator și lucră un timp. Apoi scoase o dischetă minusculă, albă, cât o monedă, și i-o arătă.

— Uite, aici e pisica! Am șters toate fișierele din calculator. Să vedem dacă putem s-o recuperăm din dischetă…

Se apucă să tasteze grăbit, după ce introdusese discul alb în fanta unității. Apoi se întoarse lângă Laura.

— Cum îți spuneam… Mi-a venit ideea să captez informația la ieșirea din transportor, s-o digitizez și s-o memorez în calculator, apoi pe un suport magnetic extern… Sigur, aș putea transmite informația imediat, prin rețea, dar o transmisie prin rețea se poate identifica și urmări… Prefer să lucrez cu metode mai vechi, pe care nu le știe multă lume… Deci am… împrumutat un transportor de la centrul de cercetări al Armatelor Unite și l-am modificat un pic… În loc să ajungă, prin cablu, la alt transportor, semnalele electromagnetice intră într-un dispozitiv de digitizare pe care l-am inventat chiar eu însumi și de acolo în computeraș… După ce le-am făcut bițișori… Iar apoi pe o dischetă… După aceea le bag înapoi… Ai priceput? Să vedem ce-a ieșit. Eu zic că-i tot Miți a mea, da’ mai poți pen’ ca să știi? Dacă am greșit ceva și mă trezesc cu un doberman?

Chicotind încântat, Panaite se duse și deschise ușa dulapului metalic. Pe podea, torcând liniștită, Miți cea galbenă și grasă.

Leonard, care urmărise din colțul lui, printre pleoapele întredeschise, tot ce se întâmplase, se ridică spunând:

— Gata, Abdul, îi dăm drumul! M-ai convins. Oricum, n-am altă soluție. Bădoii mă mănâncă fript dacă mai rămân în țară încă o oră. Aș fugi, dar cum? Rămâne doar soluția ta. Ce-o fi o fi!

Și intră hotărât în dulap, după ce zvârlise afară cu o lovitură de picior pisica ce-o zbughise speriată, fără să înțeleagă gestul de-o violență inutilă al omului. Panaite închise ușa după el, apăsă pe diferite butoane și așteptă, fredonând în surdină cântece lăutărești.

Îi plăcea să facă pe țiganul. De față cu străinii vorbea doar cu un accent țigănesc exagerat, caricatural, vrând parcă să pretindă o autohtonitate la care nu avea dreptul.

— Dă, mamă, cu biciu'n mine, că m-ai învățat de bine…

Când se termină transferul, se duse și copie fișierul pe dischete.

De data asta informația, mult mai amplă, a necesitat o cutie întreagă de discuri albe. În cele din urmă, după ce verifică pe îndelete, cu seriozitate, fiecare copie oftă și zise:

— Să vedem ce-o fi mai departe…

Strânse dischetele în cutie și i le dădu Laurei, care le ascunse în sân. Literalmente. Apoi Panaite făcu transferul dinspre calculator spre transportor.

Când operația se termină, iar becurile roșii ale dulapului metalic semnalizară sfârșitul transferului, Panaite deschise ușa. Leonard stătea în dulap, clipind, ușor zăpăcit.

— Ce senzație ciudată… Eram eu și nu eram eu… O altă lume, greu de descris… Era… altfel! Bine, să lăsăm asta! Să trecem la ultima parte a planului! Cât e ceasul?

— Șapte, trei minute, șaisprezece secunde, răspunse imediat Laura.

— Mda… într-o jumătate de oră oamenii lui Bădoi vor fi peste noi… Să ducem transportorul de-aici!

Deschiseră ușa din spatele casei, care nu avea decât o cameră, iar Laura, încordându-și mușchii împănați de fibre de plastic și oțel, împinse dulapul metalic afară după ce Panaite îi deconectase cablurile. Apoi îl urmă în camioneta parcată în spatele casei.

Panaite se urcă la volan, porni motorul, iar mașina alunecă fără zgomot de-a lungul străzii, dispărând după colț. Leonard se duse și se așeză pe scaun, închizând din nou ochii. Apoi spuse, cu o voce goală de orice sentiment:

— Lasă ușa din spate descuiată și stai în fața casei! Fă-te că stai de pază. Să nu intri decât după ce apare Abdul. Orice-ai auzi… Iar după aceea… Știi ce ai de făcut…

Laura se întoarse și ieși. Se plimbă prin fața casei, în așa fel încât să fie văzută de departe, să fie sigură că va fi văzută de vecini. Din când în când se oprea și mângâia pisica galbenă, care se liniștise și torcea pe banca scorojită.

După o jumătate de oră Panaite apăru la colțul străzii,

împleticindu-se. Când ajunse lângă ea, Laura simți un miros puternic, obscen chiar, de țuică proastă și khlob. Bărbatul o privi, apoi se întinse pe treptele pridvorului.

— Am dus transportorul… unde trebuie… Drogul începe să-și facă efectul… Ai auzit ceva?

— Da. O împușcătură. Au folosit un amortizor de sunet. Au fost doi. Unul a rămas lângă ușă. N-au spus nimic, nu l-au întrebat nimic. Unul dintre ei a scos pur și simplu pistolul și l-a împușcat… Apoi s-au furișat prin grădini…

— Da… Leonard a avut dreptate… Era convins că Bădoi n-o să vină la întâlnire, că nu există nicio cale de împăcare… Bine… Fă ce trebuie…

Apoi capul îi căzu pe spate, pe chip i se așternu o expresie de fericire nătângă și începu să sforăie…

Fata deschisese ușa, văzuse cadavrul răsturnat pe podea, cu o gaură cât pumnul în piept, rămăsese tăcută o clipă, apoi închisese ușa la loc. Toate merseseră până atunci conform planului… Dar dacă nu reușește să facă pasul următor, din Leonard va rămâne doar cadavrul acela din care se scursese tot sângele… Iar ea va fi liberă…

Oftase, știind că, orice ar vrea, n-ar putea face decât ceea ce îi ordonase stăpânul, mai mângâiase o dată pisica galbenă, grasă și leneșă și plecase prin întunericul care duhnea spre Banca Agricolă Albina, filiala Otopeni, purtând în sânul ei, ca pe un copil pe care nu putea să-l aibă, copia lui Leonard…

Entitatea ieșise din letargie după trei zile și cinci secunde. Își croise drum, fără să lase nicio urmă, spre un calculator izolat al unei universități din Alaska. Era vacanță, calculatorul era puțin folosit… Se strecură într-un spațiu liber de pe discul sistem să fie sigură că va supraviețui chiar dacă unitatea centrală va fi scoasă temporar din funcțiune… Trebuia să aștepte… Până când Laura va ieși din spital, până când va face rost de bani. Cel puțin o lună…

Laura… Cine era Laura? Nu știa… nu mai știa… Dacă ar găsi un spațiu suficient de mare să se întindă, să-și facă toate conexiunile, ar ști… Până atunci să se lase în grija celor programate… Să doarmă fără să viseze, într-o moarte temporară, în așteptarea reînvierii…

Laura se trezise binedispusă. Rana superficială i se închisese de mult. I se dăduse khat, ce-i drept, în cantitate mică, insuficientă pentru a intra în legătură cu infosfera, dar îndeajuns pentru a-i dispărea senzația înfiorătoare provocată de lipsa drogului. O deruta lipsa zgomotului din cap, care-i devenise familiar, o enerva incapacitatea de a afla instantaneu tot ce-o interesa, dar știa că toate astea reprezentau etape normale prin care trebuia să treacă și acceptase lucrurile ca atare.

Din nou, lângă pat, comisarul Ionescu.

— Bună dimineața, domnișoară Perju.

— Bună dimineața, domnule comisar. Ceva noutăți?

— Am descoperit cine l-a ucis pe Leonard Chu. Abdul avea instalat în baracă un aparat de înregistrare holografică. Se declanșa automat în momentul în care intra cineva pe ușa din spate. Am verificat înregistrarea în laboratorul poliției. E autentică, îl arată pe Chu stând pe scaun, așteptându-l probabil pe Abdul când pe ușă intră un individ. Un altul rămăsese în prag. Cel care intrase avea pistolul în mână, a tras fără să fie amenințat, fără nicio somație… Crimă premeditată, executată cu sânge rece. Cei doi erau frații Lupașcu. Oamenii lui Bădoi. Au fost arestați azi-dimineață și au recunoscut tot, inclusiv că au acționat la ordinul lui Fernand Bădoi. L-am arestat și pe acesta. Sperăm ca astfel să dăm o lovitură puternică lumii interlope din imperiu…

— Felicitări, domnule comisar! Ați acționat iute… Ați avut și un pic de șansă…

— Adevărat. Însă cel mai interesant din toată povestea este că Fernand nu neagă nimic. Susține numai că totul este o înscenare, că Leonard e în viață și că victima era doar o copie a acestuia, probabil o clonă… însă laboratorul poliției e foarte ferm în afirmații. Cel ucis e chiar Leonard Chu. Are amprentele, cicatricile, semnele pe care le cunoaștem din arestările anterioare. Nu există niciun dubiu. Totuși, Bădoi este convins că Leonard se ascunde undeva, că toată povestea este o capcană în care a căzut prostește.

— Oare asta înseamnă că nu pot prelua moștenirea? se interesă Laura.

— Formalitățile vor dura doar câteva zile, domnișoară. Până când tribunalul va da un verdict de omucidere și-l va declara mort pe Leonard Chu. Eu însumi am înaintat raportul respectiv.

Nu aveți de ce să fiți îngrijorată. Sper doar că veți folosi banii în alte scopuri decât Leonard. Să deveniți o persoană cu care să nu mai am de-a face oficial.

— Fiți sigur de asta, domnule comisar! De altfel, cred că voi părăsi imperiul… Poate mă voi duce undeva, în Bermude sau Bahamas, să mă refac după toate prin câte am trecut…

— Ați face foarte bine, domnișoară Perju. Apropo, să știți că ar trebui să-i fiți recunoscătoare paznicului de la bancă. Dacă nu vă rănea el, ați fi picat în mâinile oamenilor lui Bădoi. După ce Lupașcii au raportat cât de ușor a mers treaba, Fernand a intrat la bănuieli și a dat ordin să fiți capturată. Așa că nu aveți niciun motiv de răzbunare pe paznic…

— Înțeleg că nu m-ați crezut când v-am spus că de-acum încolo vreau să duc o viață liniștită…

— Ba v-am crezut. V-am povestit doar ca să știți că ați trecut printr-un mare pericol. Ați avut noroc cu minciuna lui Panaite. Abdul a recunoscut că povestea cu dischetele a fost doar o glumă proastă. Erau niște dischete vechi, pe care nu se putea înregistra nimic. De altfel, în laboratorul poliției n-am reușit să obținem nicio informație de pe fragmentele recuperate… Erau prea mici, prea zdrobite…

— Nu aveți încredere în nimeni, domnule comisar… Cel puțin până nu verificați tot…

— Asta ne e meseria, stimată domnișoară… Acum vă las. Aveți un vizitator.

— Panaite, cumva? se bucură Laura.

— Nu. De ce? îl așteptați?

— Nu, dar aveam nevoie de el. Pentru reglaje… Va trebui să-l car după mine toată viața. Sau până când voi găsi pe cineva la fel de priceput ca el… Vreți să-mi faceți un serviciu, domnule comisar?

— Cu plăcere, domnișoară Perju. Numai să-mi stea în putință…

— Căutați-l, vă rog, pe Panaite și spuneți-i să vină aici!

— Am înțeles și mă supun! schiță comisarul, zâmbind, o atitudine milităroasă.

— Mulțumesc, domnule comisar. Sper să ne mai vedem…

— Și eu, domnișoară. De aceeași parte a legii…

După plecarea comisarului, Laura rămase pe gânduri. Bădoi bănuia ceva. Prea mersese totul strună ca să nu între la idei…

Da, aici greșiseră… Ar fi trebuit să complice un pic lucrurile, să opună oarecare rezistență. Să fi curățat măcar unul dintre Lupași… Acum nu mai aveau ce face… Trebuia să fie mai atenți în continuare…

Apoi Laura sună. Apăru infirmiera de gardă.

— Da, domnișoară…

— Am înțeles că am un vizitator. Cine este?

— Tatăl dumneavoastră. N-a intrat până acum pentru că l-au înconjurat o mulțime de credincioși din spital, care îi cer sfaturi și binecuvântarea…

— Nu-l primesc! Să plece și să nu se mai întoarcă niciodată!

Infirmiera ieși, roșie la față, bombănind indignată. Se întoarse după câteva minute cu un bilet.

— Domnul reverend așteaptă răspunsul…

Laura desfăcu hârtia și o sorbi dintr-o privire.

Fiica mea,

Domnul ți-a dat o mare avere. Dacă o vei dărui celor care știu s-o folosească pentru a-și ajuta semenii, atunci și banii, și tu însăți veți fi curățați de murdăria strigătoare la cer ce vă acoperă.

Reverend Elihu Perju

Zâmbi. Se așteptase la așa ceva. Luă de pe noptieră o foaie de hârtie și scrise în grabă:

Donație

Subsemnata Laura Perju, de profesie curvasasină, donez toată averea mea Bisericii pentru reînvierea sufletelor după moartea trupurilor, în următoarele condiții:

1. Reverendul Elihu Perju, conducătorul numitei Biserici, va suporta operații de implantări în gură, în anus și în penis.

2. Numitul reverend va avea zilnic, timp de patru ani, contacte sexuale orale și anale cu diverse persoane de sex masculin, pentru a cunoaște împrejurările în care au fost câștigați banii respectivi.

Averea va intra în proprietatea numitei Biserici abia după îndeplinirea acestor condiții.

Laura Perju

Apoi întinse biletul infirmierei care aștepta lângă ușă.

— Dacă e de acord cu ce i-am scris, poate să între.

Știa că, oricât de lacom din fire, reverendul n-ar fi în stare să accepte chiar așa ceva…

Își trase cearșaful peste cap, încercând să doarmă.

Trebuia să plece de aici. Trebuia să-l întâlnească pe Panaite și să se sfătuiască îndelung, să decidă ce aveau de făcut… Dacă era bine să continue conform planului inițial sau să-l modifice…

Entitatea zăcuse inactivă multă vreme. Apoi, când sesizase, datorită creșterii activității, că se terminase vacanța, hotărâse să treacă la realizarea ultimei părți a planului. Bazându-se pe experiența căpătată între timp, se strecurase ușor în teletransmisiile ce aveau loc permanent și ajunsese într-un KRAY 22000 dintr-un centru de cercetări. Avea acum la dispoziție o memorie enormă, un spațiu în care se putea desfășura în voie. Putea să se repartizeze altfel, să facă diferite conexiuni între zone de memorie, lucru pe care nu avusese cum să-l facă până atunci, când fusese preocupată îndeosebi să-și piardă urma…

Când, în sfârșit, se repartiza în memorie așa cum trebuia să fie, fără să știe dacă o făcea din intuiție sau datorită vreunui program ajutător, într-o străfulgerare de-o clipă veni și înțelegerea…

O înțelegere lentă, buimacă, de parcă era drogat. Dar înțelegere.

Era Leonard Chu. Într-o altă formă, fără trup, fără posibilitatea de a acționa așa cum era obișnuit, o inteligență ruptă de realitatea cotidiană…

Se afla într-o lume stranie, pe care-o percepea cu altfel de simțuri, pe care-o gândea doar, cu o încetineală cauzată de diferența cu care funcționa un sistem electronic comparativ cu un sistem neuronic. Totuși gândea, era el însuși, își aducea aminte tot ce se petrecuse, tot ce trebuia să facă.

Consultă orologiul calculatorului. Trecuse destul timp pentru ca Laura să fi intrat în posesia averii și să-l aștepte la locul stabilit. Nu strica să verifice. Luă legătura cu Hotelul „Hermes” din Brașov și parcurse lista de rezervări. La camera 15301, Laura Perju. La 15307, Panaite Abdul… Perfect.

Trebuia să le comunice că era pregătit. Că puteau declanșa ultima parte a acțiunii. A acțiunii care-l va transforma în cel mai

bogat și mai puternic om din imperiu. Și, poate, cu timpul, unul dintre cei mai bogați oameni din Europa...

Și atunci, chiar în clipa în care pregătise setul de instrucțiuni pentru a transmite mesajul stabilit, avu loc atacul!

Un atac neașteptat, împotriva căruia nu știa cum să reacționeze.

Într-o fracțiune de secundă își dădu seama că Bădoi înțelesese tot și că, nereușind să-i dea de urmă, se gândise unde ar putea să-l întâlnească. Sigur, nu Bădoi gândise asta, ci unul dintre angajații lui, cineva care avea cunoștințe asemănătoare celor ale lui Panaite, cineva capabil să descifreze gândirea încâlcită a acestuia și să prevadă ce-ar fi putut să-și imagineze pakistanezul.

Atacul începuse printr-o secvență foarte dură de instrucțiuni: un set de comenzi de ștergere, care încercau să anihileze conținutul întregii zone de memorie în care își găsise adăpost. Sau măcar a unor zone importante ale fostei sale memorii, acum digitalizată. Un Leonard Chu care nu-și mai amintea cine era, ce făcuse și ce intenționa să facă era la fel de bun ca un Leonard Chu mort. Din fericire, pakistanezul, cu imaginația lui bolnavă, excesiv de complicată, prevăzuse și o asemenea posibilitate. Leonard își amintea acum cu groază că precauțiile lui Abdul i se păruseră de prisos și se certase mult cu el, încercând să-l convingă să nu se complice inutil. Panaite îi răspunsese pe un ton dur, pe care-l folosea rareori, când ieșea la iveală orgoliul lui de posibil geniu, irosit în mărunțișuri:

— Dacă nu-ți convine cum lucrez, angajează pe altcineva! Nu vezi ce coadă e în fața casei? Toți specialiștii în informatică, electronică și transmutare a materiei se înghesuie să lucreze pentru mărețul și nemaipomenitul Leonard! Ori mă lași să-mi fac meseria, ori te bag în aia mă-tii! Ce-ți închipui, mă strofoc de pomană?

Leonard tăcuse, știind că n-avea rost să-l enerveze pe Panaite. Din două motive: dacă omulețul ăla negricios se enervase atât de tare însemna că era convins de dreptatea lui, că nu avea nicio șansă să-l convingă să facă altfel. Iar motivul al doilea era și mai serios: mintea zdruncinată a lui Panaite nu suporta stresul. Dacă îl contrazicea în continuare, Abdul ar fi fost nevoit să se refugieze în lumea plăcută creată de droguri și adio muncă!

Acum se dovedise că nenorocitul avusese dreptate. Îl înzestrase cu o armă de apărare, cu un set de instrucțiuni speciale capabile să respingă orice încercare de ștergere a zonei de memorie în care se afla, indiferent din partea cui venea, indiferent dacă erau instrucțiuni privilegiate.

Respinsese primul atac. A urmat o perioadă de așteptare, în care cei doi combatanți s-au studiat reciproc, încercând să-și delimiteze zonele, să-și găsească punctele slabe. Pentru că Leonard încerca, la rândul lui, să-și anihileze adversarul. Nu găsise însă niciun loc lipsit de apărare în care să lovească...

În timp ce baleia în mare grabă memoria uriașă a calculatorului încercând să găsească un refugiu sau un punct slab al inamicului, simți ceva ciudat, o senzație stranie, ca un ghimpe înfipt în picior. Nu era durere, nu avea cum să simtă durerea acolo, în lumea aceea artificială, în care senzațiile nu existau, pentru că nu existau nici organe de simț, ci pur și simplu sentimentul că un ceva minuscul i se infiltrase în trup, pătrunsese în entitatea ce-l reprezenta.

Îngrozit, neștiind prea bine ce înseamnă senzația aceea nouă, încercă să expulzeze instrucțiunea străină, dar ea făcea deja corp comun cu el. Urmărindu-i legăturile, descoperi că, atârnat de el, dușmanul îl pătrundea și în alte locuri, fixându-se cât mai strâns de el.

Doamne! gândi Leonard panicat. Bădoi găsise un kamikadze! Un individ care îl virusa, distrugându-se și pe sine în același timp!

Nu mai putea să gândească. Era convins că Abdul îl pregătise și pentru o asemenea împrejurare. Nu pentru că ar fi prevăzut o asemenea formă de atac, cât pentru a fi în stare să se apere de mulțimea virușilor ce bântuiau calculatoarele și rețelele. Nu știa însă cum să găsească arma potrivită, iar dacă ar fi găsit-o, probabil că n-ar fi știut cum s-o folosească. Între timp, adversarul se tot prindea de el, plasându-i în corp instrucțiuni de salt ce făceau legătura cu propriul lui trup...

Se lăsase cuprins de panică. Nu mai era în stare de nicio inițiativă. Nu mai avea decât un singur gând: să fugă, să caute ajutor. Singurul care îl putea salva era Panaite. Iar ca să dea de bețivul ăla nebun trebuia s-o găsească mai întâi pe Laura...

Cu o ultimă sclipire de inteligență, lansă mesajul pregătit din timp către femeia ce-i era, în același timp, gardă de corp și

obiect de plăcere și fugi, prin rețeaua de teletransmisie, fără să-și mai ascundă urmele, fără să-i pese de nimic, obsedat de gândul salvării.

Târând după el dușmanul de care nu se putea desprinde.

Sucul de mord era dulce, iar soarele, cald. Era atât de bine să stai întinsă, să sorbi energia binefăcătoare a razelor, să uiți de toate... Pentru prima dată în viață, Laura se simțea fericită. Atenția de care se bucura aici, la Hotelul Hermes din Brașov, era pe măsura averii de care dispunea. Cel puțin pentru moment. Servitorii stilați strâmbau discret din nas când îl vedeau pe Panaite și mai ales când îi simțeau duhoarea. Însă un client atât de bogat, care închinase cele mai elegante (și mai costisitoare) apartamente pe termen nelimitat, plătind în avans primele două luni, putea să aibă gusturi ieșite din comun.

Dacă Laura era fericită și se lăsase cuprinsă de o langoare dulce, toropitoare, Abdul își redusese considerabil porția zilnică de drog și era într-o alertă continuă.

— Trebuie să fim pregătiți, îi repeta el mereu Laurei. Leonard poate apărea în orice moment! E posibil să fie nevoie să acționăm repede... Cine știe dacă nu vor apărea complicații nebănuite...

În sinea ei, Laura îi dădea dreptate. Era timpul ca Leonard să-și facă apariția. Dar subconștientul ei, care tânjise dintotdeauna după o existență liniștită, îi șoptea ademenitor: „Mai bucură-te de tihnă, de odihnă... Poate că Leonard o să apară *mâine... sau poimâine...* n-are niciun rost să te agiți degeaba...”

Și continua să stea la soare, sorbind sucurile reci, aromate, care-i aduceau în minte imagini îndepărtate, ale unor peisaje văzute doar în vis...

Cum ar fi viața ei, dacă Leonard nu s-ar mai întoarce niciodată? Nu avea de gând să continue afacerile lui Chu, deși acoliții lui veneau destul de des să ceară instrucțiuni. Le avea pregătite, le transmitea cu detașarea unui poștaș care împarte telegrame, fără să știe dacă în ele se anunța moartea unei ființe iubite sau câștigarea unei averi. I-ar fi plăcut să lenevească așa, fără să mai fie implicată în nicio murdărie, apoi să se stângă lin, ca o lumânare ce-a ars până la capăt...

Un tușit discret o trezi din gândurile acestea sumbre și în același timp senine, ce dovedeau o ciudată împăcare cu soarta.

Deschise ochii. În fața ei, în uniforma violet, cu fireturi, a hotelului, un tânăr cu un plic în mână.

— Ați primit o comunicare urgentă, domnișoară Perju… Mă scuzați că vă deranjez… A sosit adineauri, prin rețeaua de teletransmisie… Am crezut că-i ceva important…

— Bine… Să văd despre ce e vorba…

Panaite se apropiase de ea. Desfăcu plicul și privi bucata albă de plastic subțire, pe care erau imprimate doar câteva cuvinte, în caractere gotice:

Sosesc. Știi tu cine.

— Leonard! Ți-am spus că poate veni în orice clipă! exclamă Abdul. Trebuie să mergem imediat la cabană!

— Pregătește-mi o doză de khat. Trebuie să mă racordez la infosferă. Să fiu în stare să aflu orice informație.

După ce înghiți pastilele albastre cu dungulițe roz, Laura rămase încă un timp pe șezlong, așteptând biciuirea ascuțită a drogului. Apoi se ridică și urcă alături de Abdul în vehiculul ce stătea pregătit în fața hotelului de o lună, de când se instalaseră acolo.

După o oră, erau într-o cabană modestă, din lemn tencuit, pe o stradă mărginașă din Predeal. Într-o parte, pădurea de brazi, plină de resturi aruncate de turiști. În cealaltă, un grup de cabane asemănătoare, case ieftine, pentru oameni modești, care economisiseră o viață întreagă pentru a-și realiza visul unei case la munte.

Camerele erau pline de aparatură. În mijloc, transportorul cu ușile metalice sclipind dușmănos, rece. Într-un colț, un calculator vechi, una din sculele favorite ale lui Abdul. Era racordat la rețeaua națională de teletransmisie. Un fir îl lega de transportor. Panaite apăsă grăbit tastele, încercând să determine locul în care se afla Leonard. Îl găsi abia la a treia încercare și lansă ordinul de transfer al datelor.

— Îl trec, pentru orice eventualitate, mai întâi pe harddisk, îi spuse el Laurei. După aceea fac legătura cu transportorul…

Pe ecran se succedau, cu o viteză fantastică cifre indicând volumul informațiilor transferate. În cele din urmă, mesajul final.

— Acum e acum, zise Panaite, rămânând în continuare sobru și serios, cum nu-i stătea în obicei. Acum, draga mea, vom

descoperi cât de deștept sunt. Sau dacă sunt ratatul perfect…

Transportorul bâzâia, clipind din leduri, în timp ce energia electromagnetică se scurgea dinspre calculator, impuls cu impuls, bit cu bit, transformându-se în masă. Apoi luminițele sclipiră scurt și rămaseră aprinse.

Laura se apropie de dulapul metalic și deschise ușa cu grijă.

— Bine te-ai întors, Leonard!

Rămase însă cu gura căscată, înlemnită de groază și scârbă. Din dulap se târa spre ea o monstruozitate grotescă, o creație barocă a unui zeu nebun: o făptură cu două capete, cu patru mâini și patru picioare. Numai că toate aceste apendice erau amplasate aiurea, fără niciun fel de logică, erau deformate, încovoiate… O făptură de coșmar, care țâșnise din visele unui opioman în lumea reală… Care se târa, urlând înfiorător din cele două guri, într-o limbă de neînțeles, spre picioarele Laurei… Femeia din ea a fost mai puternică. Începu să țipe disperată, ducându-și mâinile amorțite brusc spre ochi. Să nu mai vadă larva aceea umană, jignire profundă adusă trupului și sufletului omenesc, creație a Satanei, după chipul și mintea acestuia…

— Ucide-l! Ucide-l imediat! se auzi strigătul alarmat al lui Panaite. Nu e Leonard! Nu e stăpânul tău! Ascultă comanda!

Șocul provocat de cuvintele pakistanezului, folosirea unor combinații de cuvinte menite să trezească în ea supunerea absolută o treziră din isteria ce o strângea ca un năvod. Clipi din ochi, mai privi o dată făptura scârboasă ce se târa urlând spre ea, apoi descărcă laserul în masa mișcătoare, carbonizând-o.

Panaite tuși, încurcat.

— Am îmbulinat-o! Bădoi a trimis un killer după el și l-a virusat… Ce ai văzut era un amestec al celor doi, o făptură hibridă, compusă din Leonard și cine dracu’ o fi fost ăla de-l urmărea… Noroc că am oprit copia pe harddisk… Să încerc să-l devirusez. Toată chestia e să găsesc prima adresă de implementare, apoi să văd, adresă cu adresă, cum s-a agățat de patron… O să am ceva de lucru… Laura, fetițo, stai de pază! Fii atentă, pentru că, dacă au reușit chestia asta, s-ar putea să ajungă și aici… Iar noi, tâmpiții… adică tâmpit sunt eu, că eu am plănuit tot, nu m-am gândit să-i aduc aici măcar pe sifiliticii ăia de frați Baboie… Ludovic ar fi venit, așa cum știe el, chiar cu un tanc… Acum e prea târziu să ne văicărim… Am luat-o în mână, asta e! Dacă reușesc să-l scot iute pe șefu’, poate apucăm să

scăpăm întregi…

Și, după acest discurs interminabil pentru el, Panaite se așeză în fața calculatorului, când clămpănind la tastatura dezarticulată, când smucind încolo și încoace un mouse jalnic, din care atârnau tot felul de sârme. După câteva minute, parcă reuși, pentru că începu să fredoneze fără să-și dea seama, cu vocea-i dogită de tutun și droguri, accentuându-și accentul țigănesc:

— *Și să mi-o sugi de trei ori, să-ți miroasă gura-a flori…*

Calcula, bombănind cuvinte de neînțeles, mai făcea câteva operațiuni pe calculator, se oprea, privind în gol, apoi începea să tasteze în viteză, fredonând inconștient melodii obscene auzite în vreo speluncă.

Laura se întreba, nici ea nu mai știa a câta oară, cum ajunsese omul acela atât de dotat, atât de inteligent, o epavă dependentă de droguri, o unealtă oarbă în mâna unor oameni de nimic… Regreta că nu apucase niciodată, nici măcar în momentele acelea de liniște relativă, când așteptaseră un semn de la Leonard, să-l întrebe câte ceva despre el, despre familia lui… Abia acum realiza că omul care îi fusese cel mai apropiat în acești patru ani rămăsese un străin despre care nu știa nimic. Ce tragedie ascundea pakistanezul? Ce suferințe groaznice îl făcuseră să urască societatea, să se ascundă într-o lume de coșmar, construită din cărămizile impalpabile ale unei fericiri artificiale? Pentru că, își dădea acum seama Laura, Panaite nu se implicase moral în niciuna dintre afacerile lui Leonard. Fusese doar un instrument, o inteligență rece, distantă, preocupată doar de performanță, de o dorință orbească de a demonstra întregii lumi că era în stare să inventeze lucruri, să facă planuri îndrăznețe, care depășeau nivelul altor inteligențe. Era, într-un fel, mai inform decât ea…

Un strigăt victorios îi întrerupse gândurile:

— I-am tras-o! Și pe față, și pe dos! Căca-m-aș pe nasu’ lui! Ce credea, că nu-i dau de cap? Am făcut-o, fetițo! Unul e Panaite! Mâini de aur și minte de diamant! Să crape toți dușmanii de necaz! Hai să vedem ce-a ieșit! Am reușit să despart cele două trupuri, puicuțo! Gata!

Porni transportorul. Feeria de luminițe colorate a ledurilor de pe panoul de comandă intră iar în funcțiune. Umbre colorate ca niște raze rătăcite din sori ireali se fugăreau pe podeaua veche,

roasă. Apoi se opriră, ca la porunca unui vrăjitor mânios.

— Deschide ușa, scumpici! Și fii pregătită, în caz că am zbârcit-o din nou. Dacă apare ceva ce nu seamănă cu Leonard, trage fără să mai stai pe gânduri! Chiar dacă, după înfățișare, e Leonard, tot nu putem ști dacă intelectul nu i-a fost afectat… Să-l ții sub amenințarea armei până îi pun câteva întrebări la care numai el știe să răspundă.

Laura trase ușa metalică, apoi se dădu înapoi, cu laserul pregătit. Din interiorul dulapului ieși făptura măruntă, plină de autoritate rece, distantă, a lui Leonard Chu. Laura îl privi ca și cum l-ar fi văzut pentru prima dată. Prichindelul ăla ambițios era stăpânul ei, domnul și stăpânul ei… Omul care își făcea toate poftele cu ea, cu aceeași detașare rece, înghețată cu care își rezolva toate problemele. Se întrebă dacă simțise vreodată plăcere culcându-se cu ea sau o făcuse doar pentru că așa trebuia, așa se cuvenea să facă un personaj atât de important, sau pentru că sexul era ceva relaxant și care te ferea de coșuri… Pentru prima dată, Chu îi păru fragil și vulnerabil și-și dădu seama că puterea ei artificială i-ar fi permis să-l zdrobească în mâini ca pe o bucată de cretă…

Își izgoni, rușinată, gândurile nepotrivite cu meseria ei. La urma urmei, în ceea ce o privea, Leonard nu fusese mai rău decât alții. Poate mai bun… Oricum, nu putea face decât ce-i cerea el. Era bine programată, iar implanturile, mai ales cele din cutia craniană, o țineau sub control. Ciudat că-i veniseră asemenea gânduri… Ca o presimțire a unei schimbări…

În timpul acesta Panaite îl bombarda cu întrebări pe bărbatul ieșit din carcasa metalică a transportorului. Laura, care fusese cufundată în visare, nu apucă să le audă decât pe ultimele.

— Unde ne-am întâlnit prima oară?

— În taverna țaței Marghioala. Erai cu Luța-Cur-de-Fier.

— Care-i numărul de cont de la Frederik Ghebeanu Bank?

— 073564721.

— Cine l-a omorât pe Mihalache Văsăi?

— Trandafir Popovici.

— Cu ce armă?

— Cu un mâner de mașină de tocat.

— Erai de față?

— Nu. Știi că nu sunt niciodată de față…

— Mda… E Leonard, fetițo! Bine ai venit acasă, patroane! zise

Panaite, făcând o plecăciune pe jumătate serios, pe jumătate ironic.

— Dacă totul e în regulă, să plecăm imediat de aici! Oamenii sunt pregătiți?

— Au fost convocați în localul din strada Batiștei. Nu le-am spus de ce. N-am vrut să transpire ceva…

— Bine, Abdul. Să mergem.

În momentul acela, când Leonard apucase să facă doar câțiva pași, ușa transportorului se deschise din nou. Prinși în discuție, nu observaseră fluturarea colorată a ledurilor, nu-și dăduseră seama că transportorul funcționase, că în interiorul lui se materializase ceva. Rămaseră toți trei uluiți văzând că prin ușa deschisă pătrunsese în cameră un bărbat înalt, cu ten măsliniu și ochi migdalați. Ținea în mână o pușcă de asalt, pe care o îndreptă spre Leonard.

Atunci, într-o fracțiune de secundă, fără să judece, acționând doar din instinctul programat, Laura se aruncă între individul cu arma și Leonard. Laserul ei intrase deja în funcțiune, iar în secunda în care fusese în aer, planând în fața stăpânului, transformase capul individului într-un bolovan negru, ciuruit. Brunetul apucase însă să apese pe trăgaci. Glonțele lungi de un deget, explozibile, o loviră pe Laura în piept, găurind plăcile metalice de sub piele și explodând în interiorul ei.

Sub impactul loviturilor trupul i se zgudui și se prăbuși odată cu al dușmanului. Rămase întins o clipă, apoi începu să se miște. Se auziră clănțăniturile metalice ale implanturilor din sex, gură și anus. Trupul începu să se cutremure, sub presiunea unor șocuri din interior.

— Repede! țipă Panaite. Să fugim până nu explodează!

Îl apucă de mână pe Leonard, care nu-și revenise din șoc, și-l târî spre ușă. În prag, patronul aruncă o ultimă privire spre trupul scuturat de explozii, apoi șuieră, furios:

— Idioată! Dacă era atentă, nu pățea nimic și nu mă punea în pericol! Abdul, să-mi faci repede rost de alta!

— Am înțeles, stăpâne, dar acum să fugim cât mai e timp! Doar știi că nu va rămâne nimic din ea, care să poată furniza informații dușmanilor…

Ieșiră în fugă și urcară în mașina mare, de lux, parcată în fața vilei. Limuzina cu care venise Laura cu câteva ore în urmă.

Când ajunseră la colțul străzii, o bubuitură puternică îl făcu pe

Panaite să întoarcă privirea spre cabană. Rămăsese doar o ruină în flăcări.

Cu ochii împăienjeniți de lacrimi, negriciosul apucă să vadă un zid rămas pe poziții, din care flăcările rodeau de zor.

O mână anonimă scrisese pe el, într-un moment de extaz filozofic, o cugetare ce concentra întreaga metafizică mioritică:

ASTA-I VIAȚĂ? FUTU-I MAMA EI DE VIAȚĂ!

— Aceasta a fost tragica poveste de iubire a prinţesei fără de noroc, suspină corul doamnelor de onoare.

— Acesta a fost tragica poveste de iubire a prinţesei fără de noroc, oftară la rândul lor menestrelii, ciupind discret corzile harpelor.

— Da, tragică poveste! spuse regele şi-şi drese glasul, ca să ascundă faptul că era gata să lăcrimeze.

Prinţesa Azubyr nu-şi ascundea însă emoţia — ba, dimpotrivă, parcă-şi exagera reacţiile. Avea ochii plini de lacrimi, iar mâinile ce-i tremurau tare sfâşiaseră batista galbenă cu unghiile… Pe cine voia să impresioneze? se întrebă regina, privind suspicioasă în jur. Doamne de onoare, menestreli, servitori, Corbim, şambelanul Curţii… Da, şi Badim, vrăjitorul oficial… Nimeni care să merite efortul unui spectacol al sentimentelor princiare. Nimeni care să reacţioneze în vreun fel, demonstrând că înţelesese mesajul frumoasei Azubyr.

Şi totuşi, îşi spuse regina în timp ce se ridica de pe scaun, pregătindu-se să părăsească Sala Baladelor Triste, prinţesa e prea leneşă de felul ei ca să se lase în voia sentimentelor şi, cu atât mai puţin, să şi le şi exteriorizeze. Are un interes şi trebuie să-l descopăr…

Chestia o frământă toată ziua, iar seara, în timp ce se pregăteau de culcare, îi povesti soţului ce-o preocupa.

— Ai perfectă dreptate, zise regele, în timp ce-şi punea cămaşa de noapte. Am remarcat şi eu. Dar acum mi-e foarte somn, aşa că nu te pot ajuta. Oricum, dacă descoperi ceva, să-mi zici şi mie.

Regina nu reuşi să închidă un ochi, se zvârcoli toată noaptea din cauza gândurilor şi din pricina sforăitului regesc. Dacă aş fi ştiut că o să fie atât de dezagreabil să dormi cu soţul în aceeaşi cameră la bătrâneţe, m-aş fi măritat? se întrebă ea la un moment dat, simţind că-i vine să-şi strângă de gât consortul. Cel mai mult o înfuria că regele dormea liniştit, văzându-şi netulburat de concertul la trombon, în ciuda ghionturilor de la soaţă, în ciuda fluieratului ei (verificase cu această ocazie că reţeta prezentată în zeci de cărţi drept infailibilă nu avea niciun efect asupra unui sforăitor înrăit), dormea ca şi cum s-ar fi prefăcut că doarme, doar ca să-i facă ei în necaz.

Apoi, nu se știe cum, regina își aminti de vremurile tinereții și de faptul că pe atunci abia aștepta să ajungă în dormitor. Pe vremea aceea regele (subțirel și frumușel) nu sforăia sau, dacă va fi sforăit deja, cine îl auzea? Ea în niciun caz, pentru că atunci când adormea, epuizată, dormea buștean, puteai să tragi cu tunul lângă ea, că nu l-ar fi auzit…

Se uită cu duioșie la bătrânul ce semăna doar vag cu prințul de care se îndrăgostise cândva (de mult, de mult, probabil într-o altă eră geologică…) și-și dădu seama că…

Îl apucă de umăr și-l zgâlțâi zdravăn:

— Trezește-te, soț al meu! Trezește-te! Avem ceva important de discutat!

Regele deschise ochii buimac și se holbă la ea, fără s-o vadă. Apoi mintea i se limpezi, își dădu seama unde se afla și cine îl zgâlțâia de zor.

— Despre ce vrei să discutăm? mormăi el fără chef. Despre faptul că trebuie s-o măritам pe Azubyr? Oricum, n-o măritам în noaptea asta, așa că să așteptăm până mâine-dimineață. Ce zici?

Apoi zâmbi plin de candoare și se culcă la loc. Adormi imediat și se apucă din nou de sforăit.

Regina zâmbi și ea. Petrecuse o viață întreagă alături de el, dar și acum o fermeca surâsul copilăros pe care îl avea când se trezea. Numai când se trezea. Probabil că surâsul acela, care, mai mult ca sigur, îi dezvăluia adevărata-i fire, ținea doar până își amintea ce obligații avea, iar atunci dispărea din mintea lui orice urmă de candoare…

Da… N-o surprinsese că regele știuse ce voia să-i spună soția sa. Nu era prima oară când îi ghicea gândurile.

Și asta n-o deranja cu nimic.

Se liniștise doar în parte — se lămurise că emoțiile exagerate ale fiicei sale erau o manifestare normală ale unei femei ce simțea nevoia căsătoriei. Nu se gândise că prințesei îi venise sorocul. Copiii ăștia se maturizează tot mai devreme… Poate din cauză că mănâncă mai mult și mai bine decât generația anterioară?

Oricum, trebuia să-i găsească prințesei un soț potrivit, înainte ca hormonii ei s-o ia razna și să pună ochii pe vreun individ nepotrivit din punct de vedere social.

Închise ochii și de data asta sforăitul regelui i se păru un

acompaniament numai bun pentru somn.

Adormi imediat și visă pajiști înflorite și prințese dansând.

Se trezi mult după ce răsărise soarele, binedispusă și odihnită. Se grăbi să se ducă în sala tronului, hotărâtă să-l facă pe rege să-și țină făgăduiala. Sigur, sfaturile șambelanului (și ale vrăjitorului Curții, bineînțeles) erau și ele bine venite, pentru că…

Pentru că regina descoperise doar că trebuie să-și mărite fata, dar nu și cu cine.

Văzu că toți cei cu care dorea să discute erau strânși în jurul regelui și se bucură că soțul ei se ținuse de cuvânt, dar se și supără un pic, pentru că nu avusese răbdare să vină și ea și începuse deja discuția.

Apoi, după ce văzu figurile bătrânilor așezați pe fotolii comode, își dădu seama că nu erau mutre de oameni care discutau despre o căsătorie, ci mai degrabă de oameni care fuseseră anunțați că asupra lor se va abate o nenorocire.

— Bună dimineața și bine că ai venit! o salută regele morocănos. Avem oaspeți.

— La ora asta? se minună regina. Cine-i nesimțitul care vine în vizită din zori?

— Prințul Shmerg, cine să fie? răspunse cu obidă șambelanul.

— Să fug să mă schimb, oftă regina, care venise în sala tronului într-un capot (e adevărat, unul elegant, dar nu într-atât încât să primească oaspeți regali într-o asemenea ținută).

Dar nu apucă să plece, că ușa sălii fu împinsă puternic, iar în încăpere năvăli un individ solid, care se adresa peste umăr majordomului scandalizat:

— Lasă, lasă, n-am nevoie să fiu anunțat, că mă știe Măria Sa, m-a mai văzut și cu alte ocazii…

Apoi, văzându-i pe rege și pe regină, prințul Shmerg începu să facă plecăciuni exagerate, după care răcni în gura mare, de departe, ca și cum n-ar mai fi avut răbdare să ajungă mai aproape înainte de a-și spune oful:

— Maiestate și Maiestate, am venit să vă fac amândurora o mare rugăminte, pe care sunt convins că mi-o veți îndeplini cu deosebită plăcere…

Regina începu să se întrebe dacă visul frumos și liniștitor din noaptea trecută prevestea, de fapt, necazuri și neplăceri, și-și făgădui să-l întrebe cu prima ocazie pe vrăjitorul Curții despre

înțelesul respectivului vis, dar nu apucă să se gândească prea mult, că regele îl întrerupse în grabă pe musafir (răcnind, la rândul lui):

— Alteță, înainte de a face cererea respectivă, cred că ar fi bine să avem o discuție preliminară.

Shmerg, care ajunsese lângă tron, se așeză neinvitat pe un fotoliu și întrebă cu glas normal:

— Discuție preliminară? La ce folosește?

— La evitarea unui război, se grăbi să-l lămurească șambelanul, iar regele dădu din cap, aprobator.

— Sunteți nebuni! exclamă prințul. Război? Pentru ce?

— Pentru că, dragă prințe, nu suntem persoane particulare care își pot rezolva neînțelegerile cu insulte, pumni în gură sau înjurături, ci reprezentăm state, iar neînțelegerile dintre state…

Prințul, care intrase în încăpere rânjind, păru să renunțe (preventiv) la veselie, dar parcă fără să înțeleagă nimic din spusele regelui, așa că șambelanul se apucă să-i explice:

— Să zicem că un prinț pe care-l cunoaștem cu toții vine la rege să-i ceară fata de nevastă…

— Exact! De unde știi? se bucură prințul.

— …iar regele nu poate să-i îndeplinească rugămintea din nu știu ce motiv, poate a visat urât în noaptea aia, poate îl doare burta, poate prințesa e îndrăgostită de altcineva, deci nu contează motivul, contează că regele îl refuză, foarte politicos și cu părere de rău. Ce credeți că o să facă prințul? Credeți că o să se ducă liniștit acasă și o să-și caute altă nevastă?

— Dar ce, e nebun?! exclamă prințul. Sigur că o să se considere jignit și că o să vrea satisfacția ce poate fi obținută doar pe calea armelor!

Apoi prințul medită o clipă și mormăi:

— Război? Mda… Și arhicontele Limytal ce-o să facă?

— Nu știu, răspunse cu sinceritate regele. Poate să stea de-o parte, până se termină războiul și după aia să atace învingătorul… și să rămână singurul stăpânitor din lumea asta… Poate să se alieze cu noi… sau cu tine… depinde ce i se oferă. Dacă se aliază cu noi, piere principatul tău. Dacă se aliază cu tine, piere regatul nostru. Oricum, în caz de război, cineva o încurcă rău de tot.

Apoi regele adăugă, cu un calm impresionant:

— Cred că tu vei fi acela. Ești repezit și nu te pricepi deloc la

tratative. Pun pariu pe coroana mea că o să-l scoți din sărite pe Limytal înainte să-i propui o alianță…

Principele medită din nou, de data asta mai multe clipe, după care mărturisi:

— Cred că aveți dreptate. Ar trebui să începem cu o discuție preliminară, neoficială, ca între persoane particulare.

— Bine, oftă regina. Dacă e vorba de o vizită particulară și de o discuție preliminară, nu credeți că ar trebui să ne mutăm în bucătărie? Să mâncăm și noi ceva în dimineața asta…

Cu toate că rânjetele încântate ale bărbaților (și ale celor în vârstă, și al tânărului) dovedeau că propunerea reginei era binevenită, masa fu amânată pentru o perioadă nedeterminată, fiindcă în sala tronului năvăliră din direcții diferite, dar simultan, ca și cum deschiderea celor două uși fusese sincronizată cu multă grijă, un bărbat solid, între două vârste, și prințesa Azubyr.

Principele sări în picioare și începu din nou să facă plecăciuni exagerate când către prințesă, când către arhiconte, debitând complimente conform protocolului caselor regale.

Regina se ridică și ea de pe fotoliu, dădu din cap către noul venit, se uită atentă la cei doi oaspeți, ca să-și dea seama dacă aveau de gând să se ia la bătaie chiar acolo, apoi remarcă vălurirea aerului din jur și se lămuri că musafirii veniseră bine încotoșmănați cu vrăji de protecție. Deci acesta era motivul pentru care nu veniseră însoțiți de armate — fiindcă nu puteau păți nimic. În același timp, știind că și gazdele erau ocrotite de asemenea vrăji, nu aveau de ce să se dedea la acte de agresiune. Adică, își spuse liniștită regina, veniseră doar să se certe, să bea pe gratis și să mănânce pe veresie. Niște derbedei! își spuse ea scandalizată.

După ce terminară partea ceremonială și toată lumea se salută cu toată lumea, regina decise să preia conducerea discuțiilor, pentru că bărbații păreau nehotărâți, arătau ca niște indivizi preocupați de probleme importante și care știau că trebuie să discute despre problemele acelea importante, dar nu aveau idee cu ce să înceapă.

Așa că îi conduse pe toți în bucătărie, îi puse fiecăruia câte un blid în față, văzu mutra nemulțumită a arhicontelui și-i spuse fără pic de jenă:

— Nu vedeți strop de băutură înainte de prânz!

Prințul întrebă cu sinceră candoare:

— Păi, e destul de târziu, n-am putea să sărim peste masa de dimineață și să începem direct cu prânzul?

Regina se uită urât la el și-i răspunse scurt:

— Nu!

Oaspeții dădură resemnați din cap — știau că regina poate fi deosebit de încăpățânată când vrea și mai știau că în asemenea momente nu e bine s-o contrazici așa că revenire la mutrele lor preocupate.

Poate, își zise regina, poate chiar nu știu cum să înceapă...

Bine. Atunci, n-o să piardă toată ziua cu ei. Se întoarse către prințesă și-i spuse cu glas dulce:

— Dragă Azubyr, discutam azi-noapte cu tatăl tău, de una, de alta, ca doi bătrâni care nu au somn...

Regele fu gata să se înece cu bucătura, dar nu se grăbi s-o contrazică.

— ...și ne întrebam dacă n-ar fi timpul să te măriți...

— Ba da, spuse liniștită prințesa. Ce ciudat! Și eu m-am gândit astă-noapte că e timpul să mă mărit.

Cei doi musafiri rămaseră cu dumicatul în gură și se holbară la ea. Shmerg luă o cană de pe masă și reuși să împingă mâncarea pe gât, apoi întrebă plin de speranță:

— Și cine ai vrea să-ți fie soț, minunată prințesă?

— Da, chiar, cine ai vrea să-ți fie soț? gâfâi și Limytal.

Azubyr se uită mirată la cei doi — ca și cum le-ar fi spus „Dar ce vă interesează pe voi?” —, apoi, cu o mutră visătoare, mărturisi:

— Aș dori ca lucrul acesta atât de important să fie hotărât de divinitate. Eu sunt prea neștiutoare și mi-e teamă să nu greșesc...

Prințul rânji încântat:

— Păi, atunci, e simplu! maiestatea sa va organiza un turnir, iar câștigătorul va primi și mâna prințesei!

Șambelanul dădu din cap, bătrânește:

— Da, da, treaba pare simplă...

Regele se uită urât la el:

— Ți se pare ție, șambelane! Sunt convins că prințul Shmerg îl va trimite la turnir pe campionul său, Vegirh cel Negru...

— Pe care nu l-a învins nimeni și nici nu-l va învinge nimeni niciodată! chiui prințul fericit. Eu zic că n-are rost să ne mai

ostenim cu turnirul, dacă știm de pe acum cine-i câștigătorul.

Arhicontele părea furios și dezamăgit, regina părea dezamăgită și furioasă (de aia e bine să porți discuții preliminare, proasto, își zise ea, acum nu mai poți să faci nimic, te-ai grăbit și nu mai poți să dai înapoi, era mai bine să fi stat de vorbă cu bleaga asta mică, să fi aflat și părerea regelui și abia după aia să fi discutat și cu oaspeții.), dar văzu că Badim îi face cu ochiul și tăcu.

Vrăjitorul se ridică și li se adresă tuturor, dar uitându-se la Shmerg, ca și cum ar fi discutat doar cu el:

— Chiar dacă Vegirh cel Negru n-a fost învins până acum, regulamentele cer ca turnirul să fie anunțat în toată lumea cu cel puțin o lună înainte de înfruntare. Tradiția cere ca orice cavaler care se prezintă la turnir să fie acceptat — fie că spune deschis cine este și din ce neam se trage, fie că vine mascat, ascunzându-și chipul și originea.

Prințul hohoti, sincer amuzat:

— Înțelepte Badim, chiar crezi că o să apară de nicăieri un cavaler argintiu, ca în povești, un cavaler care să-i învingă pe toți?

— Eu cred, oftă Azubyr, dându-și ochii peste cap.

Regina dădu din mână a lehamite și le făcu semn servitoarelor să aducă băutură.

Peste câteva ore, când musafirii se lăsară duși de servitori spre casele lor, regina îl trase pe vrăjitor de-o parte și-i spuse amenințător:

— Să faci bine și să găsești cavalerul ăla argintiu! Altfel, te jupoi de viu!

Badim se mulțumi să facă o plecăciune până la pământ, dar nu spuse nimic.

Având în vederrre și luând în considerrrație că — așa cum mi-ai explicat în nenumărrrate rrrânduri — mintea omului este orrrganul său sexual prrrincipal, adică omul este o făpturrră care a evoluat atât de mult, încât nu mai este dirrrijată de instincte și, pentru a-și îndeplini funcția de perrrpetuarrre a speciei, trrrebuie să simuleze instincte pe care nu le mai deține, adică își constrrruiește justificărrri, explicații și motivații pentru a acționa așa cum arrr fi acționat, dacă arrr mai fi posedat acele instincte, putem concluziona că tu, care ești în prrrincipal o minte lipsită de organe, mai ales de cele rrreproducătoarrre,

poți să simți manifestarrrea acelui instinct pe care arrr trrrebui să-l ai (dar care nu ți-ar folosi la nimic, dacă l-ai avea) prrrin aparrriția sentimentului pe care voi, oamenii, îl numiți drrragoste — care sentiment, având în vederrre că ești doarrr o minte lipsită de orrrgane, în prrrincipal cele necesarrre rrreproducției, poate fi îndrrreptat asupra unei făpturrri lipsite, și ea, de posibilitatea de rrreproducere (mai bine zis, de cuplarrre sexuală), pentru că, dacă obiectul dorrrinței tale arrr fi o făpturrră ce poate prrractica sexul, indiferent dacă în scopul rrreproducției sau doarrr ca surrrsă de plăcere sau de petrrrecerrre într-un mod neplictisitorrr a timpului, atunci frrrustrrrarrrea rrresimțită de cele două făpturrri îndrrrăgostite, darrr care nu-și pot finaliza în vrrreun fel iubirrrea lor, arrr fi atât de puterrrnică, încât iubirrrea s-arrr transforrrma în opusul ei. Ca urrrmarrre, trrrebuie să rrrecunoaștem că întâlnirrrea noastrrră, aparrrent datorrrată hazarrrdului, nu poate fi doarrr întâmplătoarrre și ascunde nenumărrrate posibilități, pe care le vom descoperrri și explorrra împrrreună, întrrrucât timp avem din belșug…

Femeia-panteră se freca de… era să zic picioarele mele, dar eu nu mai aveam picioare de câteva mii de ani.

E adevărat că trupul meu oarecum cilindric (care acum se sprijinea pe partea plată din ceea ce putea fi numit pentru moment partea de jos a trupului meu, dar în spațiul cosmic, sus și jos erau noțiuni relative și depindeau, în principal, de gravitația existentă în mediul în care mă aflam) putea să folosească pentru deplasare — dacă avea nevoie și numai când avea nevoie — un soi de membre ce ieșeau din corp în acel moment și care aduceau oarecum a picioare, după cum același trup putea să extragă din interiorul său membre înzestrate cu dispozitive de apucat, tăiat sau lipit. Dacă vă făcea plăcere să numiți acele membre *mâini*, atunci puteați să le numiți pe celelalte *picioare.*

Însă era evident că nu la acele membre mă gândisem atunci când îmi imaginasem că Aaariaa, femeia-panteră, se freca de ele.

Aaariaa avea în momentul acela înfățișare de panteră cu blană deasă, de-un galben splendid, exact nuanța pe care o avea părul ei atunci când arăta ca o femeie.

Arăta ca o femeie, arăta ca o panteră, vorbea ca o femeie și

torcea ca o felină imensă, dar nu era nici femeie, nici panteră. Din nefericire pentru ea.

Vedeam pantera care se freca de partea inferioară a cilindrului cu lucire metalică, adică de trupul meu, torcând hipnotizant, o vedeam în timp ce-i auzeam și-i înțelegeam spusele. O vedeam din mai multe direcții, simultan sau succesiv, după cum doream să-mi folosesc senzorii care receptau stimuli corespunzători lungimilor de undă pe care le-ar fi folosit organele vizuale ale unui om. Sigur, senzorii mei erau mult mai variați și mai puternici decât organele de simț omenești.

Pentru că sunt, totuși, modelat după structura mintală a unui om.

Creierul meu, o reproducere tehnologică minunată a unui creier omenesc, putea fi folosit în totalitate.

Și îl foloseam.

În tinerețe (adică pe vremea când eram om, deci cu mult, mult timp în urmă) eram tare mândru de atenția mea distributivă, de faptul că puteam să fac mai multe lucruri deodată. Eram orgolios și naiv. Acum pot să fac cu adevărat mai multe lucruri deodată.

Și le fac, din plictiseală sau pentru că mi se pare o risipă inutilă să nu folosesc cât mai bine darul primit în schimbul pierderii trupului și simțurilor omenești.

Așa că, în timp ce ascultam torsul filosofic al Aariei, extrăgeam din memoria auxiliară amintiri de pe vremea când fusesem om (căutam argumente cu care s-o contrazic sau, mai degrabă, încercam să mă lămuresc ce voiam de fapt), analizam noua sarcină pe care o primisem și-mi stabileam un plan de acțiune, parcurgeam ultimele fișiere cu store (minunându-mă oarecum cât de neschimbat rămăsese fondul poveștilor, în ciuda nenumăratelor schimbări de formă din ultimele cinci, șase mii de ani…) și mă pregăteam să-i răspund, în primul rând din politețe și, în al doilea rând, pentru că, în ciuda aspectului aberativ al problemei, începusem să țin la făptura aceea ciudată (dacă unul ca mine avea dreptul să spună despre altcineva că-i ciudat).

— Nu cred că dispunem de timp din belșug, a spus un glas grav și melodios, care ieșea de undeva, din partea superioară a trupului meu.

Puteam să fac astfel încât glasul acela — sau altul, pentru că puteam să-l schimb după plac — să iasă din partea inferioară sau din cea mediană, ba chiar să vină din vreun colț al încăperii, dar preferasem (având în vedere obiceiuri rămase în mintea mea de pe vremea în care eram încă om) să pară că fusese emis de regiunea în care ceilalți se așteptau să se afle capul meu.

Asta, deși nu mai aveam cap de vreo șapte mii de ani.

Nu dispuneam de timp, ăsta era adevărul.

Trebuia să plec peste câteva ore, adică de îndată ce nava mea avea să fie pregătită de zbor. Pregătirile constau, de fapt, în verificarea motoarelor și a aparaturii de bord. Neavând trup biologic, nu aveam nevoie de hrană, aer sau apă. Nu aveam nevoie de gravitație și de diferite sisteme de menținere a vieții. Nu aveam nevoie de căldură. Nu aveam nevoie de nimic. Tot ce-mi trebuia — o sursă de energie cu durată îndelungată (se estima că va trebui reîncărcată peste vreo trei sute de mii de ani) — se afla în interiorul cilindrului alcătuit din împletitură de molecule de metal și carbon, o chestie tare ca diamantul și cu niște proprietăți în plus, încât nu putea fi distrus decât de o explozie atomică de mare putere (dacă aceasta avea loc în imediata mea apropiere). Nava era proiectată pentru un drum de lungă durată (doar dus), cu posibilitatea unei asolizări (fără decolare de pe planeta pe care asolizase). Pentru că nava trebuia să-mi asigure sosirea pe o anumită planetă, pentru a instala acolo un ansiblu. De întors, aveam să mă întorc cu ajutorul instalației pe care o cărasem. Drumul până la destinație avea să dureze vreo sută de ani, iar întoarcerea avea să se petreacă în mai puțin de o secundă.

Așa că nu știam de ce mă osteneam să stau de vorbă cu femeia-panteră, pentru că aveam să ne despărțim peste câteva ore și să nu ne mai vedem niciodată.

Spre deosebire de mine, care mă născusem muritor și printr-un accident al sorții devenisem (oarecum) nemuritor, adică aveam să trăiesc încă mult (iată motivul pentru care sunt folosit la transportul de ansibluri către galaxii îndepărtate — timpul nu contează pentru mine și oricum nu-i bine să mă leg sentimental de muritori obișnuiți, înțelegeți de ce…), Aaariaa fusese concepută într-o societate ce se considera nemuritoare, dar dispăruse fără urmă, adică lăsând o singură urmă…

Am accesat fișierul în care înregistrasem povestea ei istorisită de ea însăși. Voiam să-l ascult pentru că — deși nu intenționam să stabilesc vreo legătură emoțională cu ființa aceea — îmi plăcea la nebunie glasul ei ca torsul unei mâțe.

— După logica omenească, arrr trrrebui să spun că m-am născut într-o familie ferricită (din punct de vederrre psihic) și înzestrrrată cu tot ce-i trrrebuia ca să ducă o existență îmbelșugată, deci ferrricită din punct de vederrre materrrial. Termenul *născut* nu-i foarrrte correct, pentrrru că specia noastrrră nu avea gen, deci nu cunoștea rrreproducerrea sexuată. O familie putea fi alcătuită din orrrcâți membrrri — unul sau mai mulți — errrau necesarrri pentru ferrricirrrea ei. Familia mea era alcătuită din trrrei membrrri. Copiii errrau concepuți prin materrrializarrrea gândurrrilor tuturrror membrrrilorrr familiei pentru ca urrrmașul să aibă toate calitățile dorite. Toată existența noastrrră se baza pe materrrializarrrea gândurrrilor, iar lumea noastrrră erra așa fiindcă zona din cosmos în carrre se afla planeta noastră întreținea acea materrrializarrre de gândurrri. Când catastrrrofa cosmică de carrre știi a lovit lumea noastrrră, am fost singurrra supraviețuitoarrre — și mai suprrraviețuiesc doarrr pentru că am fost găsită de membrrrii acestei stații constrrruite exact în locul în carrre a fost planeta noastrrră —, adică în locul în carrre există acea enerrrgie care îmi ține moleculele la un loc.

Da, așa era, însă energia aceea era destul de variabilă — de aceea forma femeii-panteră nu rămânea constantă, ci trecea în mod aleatoriu din cea de panteră în cea de femeie. Nimeni, nici măcar Aaariaa, nu știa de ce lua aceste două forme, și nu altele. Însă femeia-panteră știa că părăsirea stației cosmice (sau schimbarea poziției stației) ar fi însemnat destrămarea ei în molecule componente, ar fi însemnat moartea ei. În același timp, această instabilitate a înfățișării ei sugera un lucru la care femeia-panteră se gândea destul de des, după cum îmi mărturisise la un moment dat, fără să știu ce mă făcuse demn de o asemenea confidență: faptul că stabilitatea trupului ei putea să cedeze oricând, chiar dacă stația cosmică se afla în câmpul energetic inițial. Poate că era nevoie și de sprijinul constant al familiei, de o anumită cantitate de încredere în sine… Ea nu știa lucrurile astea și aștepta cu resemnare să vadă ce-o să-i aducă viitorul.

Deci nu avea prea mult timp la dispoziție.

Nici eu, care trebuia să plec de urgență, nici ea, care putea să se descompună oricând în atomi sau molecule.

Așa că i-am spus cu glasul meu blând și amabil:

— Nu dispunem de timp, după cum știi prea bine. Trebuie să plec, am primit mesaj că nava e pregătită.

— Darrr ai să te întorrrci cât mai iute? Ai să faci tot ce e posibil ca să te întorrrci cât mai iute? a întrebat ea, uitându-se la mine.

Ciudat, dar am avut impresia că mă privea drept în ochi (cu toate că știam prea bine că n-am ochi) și am simțit în glasul ei un dram minuscul de speranță absurdă... și, nu-mi explic de ce, n-am fost în stare să-i spun adevărul.

Așa că am afirmat, cu glas plin de siguranță:

— Poți să fii sigură!

Și asta a fost tot. M-am despărțit de femeia-panteră, m-am urcat în nava mea mititică și am pornit la drum.

Asta s-a întâmplat acum optzeci și trei de ani.

Optzeci și trei de ani în care am făcut tot felul de lucruri.

Am fost de atâtea ori în situații asemănătoare, încât singurătatea nu mă supără. Știu cum s-o stăpânesc, știu să îmi găsesc de lucru.

În primul rând, am încercat să înțeleg dacă misiunea aceea avea ceva deosebit și ce anume.

Avea. O pată albă.

Chestia cu pata albă n-am reușit s-o înțeleg.

Se știe că în univers există găuri negre. Adică există locuri în care materia este atât de densă, încât gravitatea creată nu le permite nici măcar fotonilor s-o părăsească. O pată albă este, se pare, o chestie inversă, adică un loc cu gravitate cu semn minus — adică e o chestie care respinge orice încearcă să se apropie de ea, inclusiv (sau în primul rând) fotonii.

Astronomii căzuseră de acord că în centrul unei găuri negre se află o singularitate. Atunci, ce-ar putea să existe în centrul unei pete albe? O antisingularitate?

Găsisem în bazele de date câteva lucrări pline de demonstrații matematice, dar nu le-am înțeles.

Așa că, după ce am încercat să pricep ceva, după ce m-am străduit din greu, am descoperit ce știam: anumite lucruri nu le poți pricepe, oricât te-ai strădui și oricât timp ai dedica studiului.

Da, timpul îmi permite să studiez multe lucruri, să aflu informații ce nu sunt la îndemâna oricui — pot chiar să stabilesc corelații și să fac legături între evenimente… dar nu pot să inventez sau să descopăr legi ale naturii.

Munca asiduă, timpul nelimitat și informația din belșug — adică chestiile de care dispun eu — nu sunt echivalente cu talentul, cu geniul, cu capacitatea de a fi vizionar.

Geniul înseamnă o doză destul de mare de nebunie. Iar cei care mi-au citit creierul și au făcut o copie indestructibilă a lui au înlăturat din copie orice se abătea de la normalitate. Au obținut o mediocritate perfectă, nemuritoare și resemnată cu soarta sa. Da, sunt un executant perfect, dar care n-o să creeze nimic de valoare. Asta nu înseamnă că nu sunt util. Sunt foarte util și am făcut pentru omenire, pentru răspândirea oamenilor printre stele, cât o academie întreagă.

Nu intenționam să mă laud — când începi să vorbești de unul singur e destul de alarmant, dar când începi să te lauzi singur sau să porți discuții în contradictoriu de unul singur, atunci purcica e moartă în coteț…

Nu, nu voiam să mă laud, voiam doar să explic că m-am chinuit câțiva ani încercând să înțeleg care sunt elementele specifice ale misiunii mele. M-am chinuit inutil și până la urmă am fost silit să iau de bune instrucțiunile primite la plecare: ca să ajung pe planeta pe care urma să instalez ansiblul trebuia să fac un ocol, să parcurg un arc de cerc, ca să nu pătrund în zona de acțiune a petei albe — care mi-ar fi împins nava într-o parte și m-ar fi obligat să consum energie inutil.

După aceea mi-am reorganizat bazele de date, am parcurs fișierele cu amintiri rar accesate — majoritatea amintiri de pe vremea când eram om —, am indexat și am ordonat informații noi, care îmi fuseseră transmise pe când eram pe stația cosmică (în general date istorice despre diferitele lumi omenești răspândite prin univers)…

Și am citit/privit/ascultat store.

O storă, două store.

Mă amuza că pe vremea când eram om poveștile se numeau, în limba din care derivă (foarte vag, de altfel), limba universală actuală, *story.* Și mai exista un cuvânt, *store,* care însemna a *înregistra, a depozita, a memora.* Și mai era un cuvânt, *store,* care însemna *magazin,* adică loc în care se vând lucruri. Adică o

storă e o poveste care este înregistrată pentru a fi vândută ulterior.

E o explicație cam prostească, dar perfect plauzibilă.

Oricum, chiar dacă nu-s un geniu, dispun de baze de date imense, de capacitate aproape nelimitată de sortare și de clasificare, așa că am întocmit un dicționar universal al temelor storelor. Temele principale sunt destul de puține și au fost identificate prin secolul al XIX-lea din istoria Pământului. Însă imaginația oamenilor e încă bogată, așa că oamenii au creat un număr incredibil de varietăți și subvarietăți. Mi-am adus și eu contribuția la această irosire inutilă de energie și am conceput o sută trei store (folosind teme mai puțin uzuale). Au avut un succes mediu, dar am descoperit la întoarcerea din următoarea misiune că nimeni nu-și mai aducea aminte de poveștile mele, că renumele meu literar nu durase nici măcar o sută de ani, așa că n-am considerat necesar să perseverez.

Însă, deși nu mai împărtășesc și altora fanteziile mele (de fapt, asta e literatura, indiferent cum o numim: fantezii ale unei persoane foarte egocentrice, persoană care nu se mulțumește să-și păstreze fanteziile pentru sine sau pentru psihiatrul său și dorește să le arate și altora), îmi face plăcere să stau uneori și să visez (fără să-mi pese că nu-mi folosesc creierul la deplina sa capacitate).

Cred că treaba asta e o reminiscență de pe vremea când eram om.

Încerc, totuși, să mă las cât mai puțin în voia acestui viciu, pentru că mă tem că la un moment dat nu voi fi în stare să fac diferența între realitate și imaginație.

Adevărul este că trăiesc deseori evenimente bizare, iar sănătatea mea psihică nu e pusă la încercare aproape niciodată, tocmai fiindcă știu că evenimentele acelea sunt reale — *iar în lumea reală eu nu pot păți nimic!* Spaimele nu-și pot găsi loc decât în visele mele, în care mă imaginez deseori fragil și vulnerabil, așa cum fusesem cândva…

Deci trecuseră optzeci și trei de ani de când părăsisem stația cosmică, îmi vedeam liniștit de treburile mele, adică citeam/priveam/ ascultam store, când am auzit o voce gravă, bătrânească, de om obișnuit să fie tratat cu multă considerație:

— Bună să-ți fie ziua, precum și zilele ce vor urma!

Evident, nu m-am uitat în jur să văd de unde vine vocea.

Nu m-am uitat, pentru că mă aflam în singura încăpere locuibilă a navei (mai existau spațiul de depozitare, plin-ochi cu componentele ansiblului, rezervorul cu combustibil și sala motoarelor), o încăpere în care abia încăpeam eu și panoul de comandă, adică nu exista loc pentru încă o persoană.

Deci vocea nu putea să vină decât din mintea mea.

Însemna că o luasem razna.

Pentru orice eventualitate, am declanșat o procedură de verificare.

Rezultatele mi-au fost comunicate aproape imediat.

Eram întreg și perfect funcțional din toate punctele de vedere.

Tocmai mă pregăteam să concluzionez că vocea provenea din stora pe care o urmăream, când aceeași voce a spus, cu oarecare nervozitate:

— Prietene, nu răspunzi când ești salutat politicos? Trebuie, cumva, să te insult, ca să mă bagi în seamă?

Nu aveam cum să întorc capul în direcția din care veneau sunetele (pentru că nu aveam cap sau gât), dar am activat niște senzori ce-mi permiteau să văd în direcția respectivă.

Iar ce am văzut m-a făcut să tresar (în minte, bineînțeles) surprins.

În mod normal, în dreapta mea, la un metru distanță, se afla peretele navei.

Acum, în acel perete se deschisese o fereastră prin care se zărea un peisaj bizar — munți roșii, cer violet, pe care se plimbau nori lila; în apropiere, vegetație de-un verde-albăstrui, iar în fața tuturor elementelor peisagistice, adică în imediata mea apropiere, printre frunzele late, se vedea o figură grotescă, cu ochi mari, negri, ca niște mărgele de sticlă, și o gură îngustă, aproape lipsită de buze. Mă rog, se vedea doar o parte din figură, nu vedeam tot capul și niciun pic din trup, deci nu-mi dădeam seama cum arăta individul în totalitatea sa.

Din moment ce nu înnebunisem — testele de fiabilitate deciseseră că eram deplin funcțional —, iar în peretele navei nu avea cum să apară o fereastră, rămânea o singură explicație: stora pe care o urmăream era ceva nou, era capabilă de performanțe superioare storelor pe care le știam eu. Era o storă interactivă, care-i dădea privitorului senzația că era implicat direct în acțiunea poveștii.

Am decis să mă las în voia povestitorului și să mă comport

cum își dorea el să se comporte un spectator ideal.

— Bună ziua, străine, am zis eu cu glas cât mai voios. Îmi cer scuze, eram preocupat de treburile mele și n-am auzit salutul domniei tale.

Gura fără buze s-a hlizit, ca și cum stăpânul ei ar fi fost amuzat de spusele mele. Apoi s-a pus în mișcare și a glăsuit:

— Sunt Badim, vrăjitorul Curții. Avem nevoie de ajutorul tău. Imediat. Neîntârziat. Adică acum, în clipa asta.

— Nicio problemă, m-am grăbit eu să-l asigur. Ce trebuie să fac? Să ucid un dragon? Să salvez o fecioară? Să resping invazia barbarilor însetați de sânge? Orice ar fi, se rezolvă imediat.

Figura grotescă a individului care se recomandase drept vrăjitor se lumină, ca și cum nu s-ar fi așteptat să mă convingă atât de iute.

— Mulțumesc din suflet, spuse el. Atunci, să mergem. A, da, uitasem să-ți spun. Nu-i nevoie să faci nimic din ce te-ai oferit cu atâta mărinimie să faci. Treaba e mult mai simplă: trebuie să participi la un turnir și să-l învingi pe Vegirh cel Negru, campionul prințului Shmerg. Având în vedere calitățile tale fizice, sunt convins că vei câștiga turnirul fără un efort prea mare.

— Interesant! mi-am spus eu.

Aveam senzația că discuția era reală, că vrăjitorul bizar apăruse cu adevărat de undeva, din neant, și mă privea prin fereastra ivită în peretele navei mele.

— Ce faci? Nu vii? mă întrebă el nerăbdător.

— Unde să vin? m-am mirat eu.

— În lumea mea, îmi răspunse el, cu un ton care dovedea că se întreba dacă nu cumva nivelul inteligenței mele scăzuse brusc.

M-am uitat la el și n-am găsit altă replică mai deșteaptă, așa că am rostit-o pe cea pe care o găsisem:

— Și cu nava ce fac?

— O lași aici, că nu pleacă nicăieri, o să te aștepte cuminte să te întorci.

— Uite ce e, amice. Poveste, poveste, storă interactivă sau ce-o fi, eu nu plec din nava mea! Dacă vrei să ne jucăm, fie, dar numai dacă rămân acolo unde sunt.

Vrăjitorul Curții mă privi nedumerit:

— Ai spus că vrei să ne ajuți. Cum poți să ne ajuți, dacă nu

părăsești nava?

— Dragul meu, povestea începe să mă plictisească. N-are rost să exagerezi. Ești o închipuire, lasă-mă în pace.

Badim se încruntă, iar figura (mă rog, ce se vedea din ea) i se încreți, exprimând un soi de disperare. Apoi vrăjitorul zise:

— Nu-mi place ce am să fac, dar am să te țin aici, înlemnit în spațiul cosmic, până o să-ți vină mintea la cap și o să înțelegi că n-o să poți pleca mai departe decât după ce o să-mi faci serviciul pe care ți l-am cerut.

Am dat din mână a lehamite (evident, în gând) și am închis fișierul cu store. Autorul avea imaginație și inventase tehnici interesante (cu un pic de efort, aveam să le descopăr și să le folosesc și eu, dacă aveam să mai concep vreodată vreo storă), dar exagera cu insistența implicării spectatorului.

Am închis fișierul, dar bătrânul enervant n-a dispărut.

Mai mult, aparatura de bord semnala un lucru bizar: în ciuda eforturilor motorului, coordonatele navei nu se modificau.

Adică stăteam pe loc!

Cu câteva secunde înainte zburam prin spațiul cosmic cu o viteză apropiată de cea a luminii, iar acum stăteam pe loc!

Ce naiba, nici dacă aș fi frânat, n-aș fi putut să mă opresc atât de brusc!

Am decis să-i acord ceva mai multă atenție vrăjitorului Curții. M-am uitat la el — adică am activat senzorii care îmi arătau imaginea sa — și l-am văzut rânjind ca și cum ar fi zis *nu-i de glumă cu mine, fii drăguț și ia-mă în serios.*

— Bine, am oftat eu. Ce vrei să fac?

— În primul rând, să vii lângă mine. Să vii în lumea mea. O să mențin poarta activă până o să termini treaba, ca să te poți întoarce pe navă. Hai, nu mai sta pe gânduri, vino!

M-am pus în mișcare și am trecut prin fereastra deschisă în peretele navei. Din cabina mea îngustă am nimerit direct într-o pădure tropicală, plină de vegetație și de umezeală.

Am privit în urma mea. Pe un copac rămăsese lipită o fereastră, la doi metri deasupra solului. Prin ea se vedea interiorul cabinei. M-am lămurit că exista o cale de întoarcere, așa că mi-am îndreptat atenția spre lumea în care nimerisem.

Acolo, printre copaci bizari și ierburi cât mine de înalte, l-am văzut în întregime pe Badim. Arăta ca un ou mare, cam de un metru, un ou care stătea pe trei piciorușe. În partea superioară,

oul avea trei mâini — una crescându-i în creștet. Iar puțin mai jos de mâini se vedeau ochii ca niște mărgele și gura cu buze înguste…

Vrăjitorul venise acolo călare pe un soi de cărăbuș negru. Bătrânul se cățără pe bidiviul său și-mi spuse:

— Nu ți-am adus un mijloc de transport. Eram sigur că te vei descurca mai bine cu dispozitivele de care dispui…

Nu l-am contrazis și am lungit picioarele pe care stăteam, le-am lungit până au ajuns de doi metri, adică de lungimea trupului meu. Cu ajutorul lor, puteam să merg iute ca bidiviul vraciului, să sar peste copacii prăbușiți și peste gropi…

Am ieșit repede din pădure și am descoperit la marginea ei un drum ce părea folosit doar din când în când. Și am mers de-a lungul lui, până am ajuns la o așezare, un soi de oraș cu clădiri bizare, ce păreau că plutesc deasupra solului. Le-am ignorat și am continuat să merg în urma vrăjitorului, care își îndrumase cărăbușul către un soi de arenă aflată la marginea așezării.

O arenă ca orice arenă, adică un spațiu dreptunghiular, acoperit cu nisip și înconjurat de tribune pline cu făpturi în formă de ou, care au izbucnit în urale când m-au văzut.

Badim a sărit de pe cărăbuș cu o vioiciune surprinzătoare pentru înfățișarea sa bătrânicioasă, apoi s-a îndreptat către un soi de lojă de onoare din tribună, în care se găseau niște ouă împodobite în fel și chip, cu tot felul de chestii sclipitoare și cu legături de pene strident colorate. A făcut o plecăciune în fața celor din lojă — spectacolul unui ou care face o plecăciune e demn de interes —, apoi a răcnit ca să fie auzit de cât mai multă lume din tribună:

— Maiestate și Maiestate, l-am adus pe cavalerul argintiu, după cum v-am făgăduit!

Mi-am scurtat picioarele, ca să nu mai stau atât de sus, și am făcut și eu o plecăciune către făpturile în formă de ou din lojă.

Următoarea jumătate de oră a fost dedicată prezentărilor.

L-am cunoscut pe rege, am avut onoarea s-o cunosc pe regină, am descoperit că oul ceva mai mic (și împodobit mai strident decât celelalte) era prințesa…

Sincer vorbind, aș fi preferat să trecem direct la treabă, ca să mă întorc cât mai iute pe navă și să-mi văd de misiunea mea… dar n-aveam de ales.

Existența mea îndelungată mă învățase să am răbdare, așa

că am dat dovadă de înțelepciune, am suportat cu stoicism porția copioasă de urale și aclamații…

Și, în cele din urmă, în arenă a intrat un ou ceva mai mare decât celelalte, un ou vopsit negru. Am înțeles că era adversarul meu, Vegirh.

Individul a făcut o plecăciune spre lojă, una către mine — am făcut și eu una către el —, după care niște ovoide aliniate pe marginea arenei au suflat de zor în trompete și am înțeles că lupta avea să înceapă curând.

Vegirh s-a dus într-un capăt al terenului de luptă, iar scutierii săi (sau ce vor fi fost) s-au grăbit să-i tragă peste cap un cilindru de metal, vopsit în negru, care i-a acoperit complet trupul, lăsând la iveală doar mâinile. Armura avea niște fante înguste în dreptul ochilor, așa că luptătorul prințului Shmerg arăta destul de impresionant.

Apoi scutierii l-au luat pe sus și l-au cățărat pe un fel de miriapod imens, cu carapace lucitoare, neagră precum tușul. Miriapodul își agita nervos mulțimea de piciorușe, părând dornic s-o ia la goană.

După aceea un scutier a luat o lance imensă, a ridicat-o până deasupra armurii cilindrice a lui Vegirh și a ținut-o până când campionul lui Shmerg a prins-o și a îndreptat-o spre mine.

În tot acest timp, vrăjitorul cel bătrân, care rămăsese lângă mine, turuise de zor, explicându-mi regulile turnirului.

În principiu, turnirul din lumea aceea locuită de ovoide nu diferea prea mult de un turnir de pe vechiul Pământ. Adică cei doi luptători se repezeau în goana mare unul la celălalt, încercând să se nimerească reciproc cu lăncile și să se doboare de pe bidivii.

Dacă unul dintre luptători era doborât și nu putea să se mai ridice de pe sol, lupta era încheiată. Dacă nu, bătălia continua cu alte arme, pe marginea arenei se afla o colecție impresionantă de spade, buzdugane, halebarde, cuțite, ciomege și securi…

— Știi, și-a încheiat vrăjitorul expunerea, n-am reușit să găsesc un animal local care să-ți fie potrivit de bidiviu…

— N-am nevoie, am mormăit eu. Mă descurc și singur.

Un scutier mi-a adus o lance, vrăjitorul s-a grăbit să urce în tribuna de onoare, alături de familia regală și de alte persoane importante, trompeții au suflat de zor în instrumentele lor, iar

Vegirh a dat pinteni miriapodului de culoarea tușului și s-a năpustit spre mine.

Mi-am lungit picioarele și le-am mișcat iute, iute, gonind ca fulgerul către adversar.

Când am ajuns în apropierea acestuia, mi-am lungit mâinile și l-am izbit cu lancea atât de tare, încât l-am aruncat direct în tribună.

Spectatorii au chiuit de bucurie (mai puțin cei care se pomeniseră cu campionul lui Shmerg în cap, care urlaseră de durere), după care — într-un consens demn de invidie — s-au apucat să-l rostogolească pe Vegirh către arenă, ba chiar, dornici să nu piardă nimic din spectacol, au avut grijă să-l așeze în picioare pe terenul de luptă.

Apoi miile de spectatori m-au îndemnat într-un glas să-l dau gata.

Vegirh se cam bălăngănea, dar a reușit să înhațe o spadă și să se apropie de mine, gata să mă spintece.

Nu mi se părea corect să lovesc o persoană amețită, care abia își revenise după o lovitură puternică. Mi-am zis să-l las un pic în pace, să-și mai revină.

Numai că ticălosul avea o rezistență incredibilă și-și revenise imediat. S-a clătinat pe nisipul arenei, părând complet neajutorat, s-a apropiat încet de mine și, profitând de mila mea, mi-a dat o lovitură teribilă cu spada.

Spectatorii au urlat, entuziasmați de răsturnarea de situație.

În mod normal, tăișul spadei ar fi despicat în două un adversar obișnuit.

Numai că, după cum am mai explicat, învelișul trupului meu este făcut să reziste la izbituri mult mai puternice decât cea de care era în stare un ovoid nenorocit.

N-am pățit nimic — nu m-am ales nici măcar cu o zgârietură, nici n-am simțit vreo durere, dar gestul mișelesc m-a înfuriat.

Așa că i-am dat un pumn zdravăn, i-am smuls spada din mână, am rupt-o în bucăți, după care am luat de pe marginea arenei un par și am început să-l fugăresc pe bietul Vegirh prin fața lojei, apoi i-am dat una de l-am făcut să stea locului și l-am pocnit cu parul în cap până când armura lui neagră a început să se înfunde în nisipul moale.

Publicul urla de zor, scandând de zor *Cavalerul argintiu, cavalerul argintiu!*

După ce mi-a trecut enervarea, m-am gândit că-i cazul să mă opresc, pentru că nu intenționam să-l omor pe bietul ovoid, indiferent cât de mișel fusese.

Am privit întrebător spre vrăjitor, care a coborât în arenă și m-a declarat învingător.

Regele, regina și prințesa au coborât și ei, m-au îmbrățișat, mi-au mulțumit, iar prințesa m-a rugat să-mi scot armura, ca să vadă cum arată în realitate viitorul ei soț.

Primul impuls a fost să-l strâng de gât pe vrăjitor.

Apoi mi-am dat seama că ovoidele nu aveau gât.

După care mi-am dat seama și că doar vrăjitorul putea să-mi elibereze nava din înlemnirea aceea bizară.

Așa că i-am explicat prințesei că nu puteam să-mi scot armura, pentru că face parte din trupul meu și că, din același motiv, va trebui să-și caute un alt soț.

Răspunsul meu a părut s-o mulțumească. Toată lumea era fericită, toți se bucurau — chiar și Vegirh părea fericit că scăpase cu viață —, așa că l-am tras pe vrăjitor de-o parte și l-am întrebat dacă mai are nevoie de mine.

— Mulțumesc tare mult, mi-ai depășit așteptările, a recunoscut el. Poți să te întorci pe nava ta. Sunt convins că vei găsi drumul și singur. Mă înșel cumva?

L-am asigurat că nu se înșală, iar el m-a asigurat că de îndată ce am să ajung în cabina mea o să pot să-mi continui misiunea.

Le-am lăsat pe ovoide să-și continue serbarea și am plecat pe furiș. Memorasem drumul pe care venisem, așa că am ajuns fără nicio greutate până la copacul de care era prinsă poarta către nava mea.

Am trecut prin ea și m-am așezat în fața tabloului de comandă.

M-am uitat la indicatoare și am descoperit că nava gonea din nou către destinația ei.

Am oftat ușurat și am decis să analizez cu grijă tot ce se întâmplase. N-am găsit nicăieri, în bazele mele de date, vreo formă inteligentă de viață cu caracteristici asemănătoare făpturilor pe care le văzusem. Era vorba, deci, despre o civilizație necunoscută oamenilor, o civilizație care dispunea de puteri impresionante.

Mda… Misiunea mea era alta, așa că am decis să nu-mi mai bat capul cu lucruri care nu mă priveau.

Deci am zburat mai departe și am continuat să mă uit pe store, ca să treacă timpul.

Și așa au mai trecut vreo zece ani…

Mă apropiam de destinație și se părea că ajung la sfârșitul misiunii, când, deodată, nava a început să se rotească, de parcă ar fi fost prinsă într-un maelstrom cosmic, iar pe mine m-a apucat o toropeală bizară, o moleșeală de nedescris și o resemnare stranie.

Nu mai simțisem niciodată așa ceva.

Însă cel mai bizar era că nu eram speriat niciun pic.

Ca și cum aș fi știut că nu am niciun motiv de îngrijorare.

Am încercat să lansez un program de verificare și testare, dar am descoperit că nu mai dețineam controlul asupra propriului meu trup.

Cineva sau ceva mă năpădise și mă cerceta amănunțit.

Aveam senzația că entitatea aceea era doar curioasă, dar nu și răuvoitoare. Se întâmplase că nu mai întâlnise pe cineva ca mine și dorea să se lămurească, având însă grijă să nu mă rănească în vreun fel.

Îmi dădeam seama că îmi erau parcurse memoriile auxiliare — entitatea insista în mod deosebit pe citirea și analiza fișierelor cu amintirile din vremea când fusesem om — că-mi erau testate capacitățile senzoriale… probabil că-mi cercetase structura moleculară a învelișului protector și modul de funcționare a generatorului de energie…

Aveam senzația că suferеam o vivisecție amănunțită, dar care avea să mă lase întreg și nevătămat…

Și, în tot acest timp, în minte îmi răsunau cântece din copilărie, trezindu-mi alte amintiri, mai puternice decât le simțisem vreodată, ca și cum datele stocate fuseseră amplificate și cumva corectate…

Iepuraș
Drăgălaș
A fugit de pe imaș
Și s-a dus
Colo sus
Sub o tufă s-a ascuns…

Apoi totul s-a liniștit, nava a încetat să se rotească — de fapt,

cred că nu se rotise nici o secundă, eu simțisem — sau îmi închipuisem că se rotea. O voce calmă a început să-mi povestească, să mă întrebe, să-mi asculte răspunsurile cu interes… Și, în timp ce discutam cu vocea — nu vedeam posesoarea vocii (pentru că era o voce de femeie, da, da…) —, vocea venea de undeva, din spatele meu și (bizareria bizareriilor) mi-am amintit că citisem undeva că Maimonide (nu mai țin minte cine a fost omul ăla, dar o să mă uit în bazele mele de date) spunea că, dacă auzi o voce în vis, fără să-l vezi pe cel care-ți vorbește, atunci glasul acela este glasul lui Dumnezeu — mergeam pe o pajiște acoperită cu o iarbă măruntă, moale, care-mi gâdila plăcut tălpile, pentru că eram desculț…

Evident, totul se petrecea doar în mintea mea.

Evident, visam.

Bineînțeles că visam, că numai în vis ți se pot întâmpla lucruri bizare.

Bineînțeles că visam, că numai în vis poți să ai o senzație atât de completă, de deplină de fericire.

Însă nu mai visasem de foarte, foarte multă vreme. De vreo zece mii de ani.

Chestia cea mai interesantă e că, pe măsură ce visul avansa, pe măsură ce discuția cu entitatea nevăzută devenea mai complexă și mai profundă, peisajul de vis se reducea.

În cele din urmă am ajuns să discutăm în cabina navei mele, iar eu îmi recăpătasem înfățișarea obișnuită de cilindru metalic.

— Foarte interesante trăirile tale! spunea vocea, în timp ce eu dădeam din cap, aprobator (evident, în gând). Multe dintre ele n-au nicio logică, nici măcar din punctul tău de vedere. Mă refer la trăirile tale din perioada de dinainte să fii transformat. Plimbarea prin salină, cu o fată cu care n-ai schimbat nici zece cuvinte… e o simfonie a lipsei de logică, e o splendoare!

— Da, dar mă simțeam bine alături de ea, nu simțeam nevoia de altceva, nu simțeam nevoia de ceva în plus…

— Știu, știu, tocmai în asta constă frumusețea! exclamă încântată vocea. În comportarea contrară obiceiurilor speciei!

Apoi discuția a devenit greu de urmărit, toropeala m-a copleșit din nou… aveam senzația că eram supus unui interogatoriu, iar cel (sau cea) care mă interoga folosea o anumită tehnică, prin care mă obliga să fiu de-o sinceritate

deplină…

În cele din urmă, mintea mi s-a limpezit din nou și am auzit vocea care îmi spunea:

— A fost o adevărată plăcere să te cunosc. Va fi o adevărată plăcere să iau legătura cu specia ta la momentul potrivit. Cred că ar fi politicos să-ți povestesc câte ceva și despre mine…

Și mi-a povestit.

Am înțeles că era o făptură care locuia în pata albă (mă rog, ceea ce numeam noi pata albă) — ca atare, era alcătuită dintr-o altă formă de materie decât noi, un soi de materie mult mai apropiată de energie. Din când în când, făpturile de felul ei porneau să cerceteze zonele învecinate din univers, având grijă să afle multe, dar să nu fie descoperite de nimeni. Nu se amestecau în existența altor specii, pentru că erau de părere că fiecare specie trebuie să parcurgă singură drumul către perfecțiune.

Mi-a povestit multe, dar mi-a atras atenția că îmi va instala în minte un element de blocaj, care mă va împiedica să povestesc altora ce aflasem.

Mi s-a părut cel puțin ciudat. Dacă nu aveam voie să folosesc informațiile, de ce mi le punea la dispoziție?

— Te voi părăsi în curând, a spus vocea. Te apropii de destinație și vei avea multe de făcut. Dar, ca răsplată pentru clipele minunate petrecute împreună, vreau să-ți dăruiesc ceva. Cunoștințe. Evident, le vei putea folosi, dar nu le vei putea împărtăși nimănui. Va trebui să inventezi o explicație pentru darul pe care-l vei avea. Sfatul meu e să folosești cea mai absurdă explicație care îți vine în minte — ai trecut printr-o furtună cosmică și când ai ajuns într-o zonă liniștită te-ai pomenit că puteai să faci ceva ce nu mai făcuseși niciodată. Fii convins că vei fi supus la diferite teste, dar nimeni nu va putea să descopere adevărul.

Nu știu ce mi-a făcut entitatea, dar mi-a imprimat într-un colț al minții niște cunoștințe referitoare la modul în care puteam să navighez prin alte dimensiuni ale timpului (căci timpul avea patru dimensiuni, nu doar una), astfel încât puteam să ajung într-un loc zburând sute, chiar mii de ani, dar să descopăr la sosire că, în conformitate cu timpul local, zburasem o zi, o săptămână sau o clipă, după cum îmi erau placul sau interesul.

Apoi m-am simțit liber, părăsit de entitatea care-mi

scormonise în memorie și în minte.

Un timp am zăcut fără vlagă și fără interes, ca un mecanism stricat.

Apoi aparatura de bord mi-a semnalizat că mă apropiam de planeta pe care trebuia să instalez ansiblul și m-am trezit din letargie.

Am cercetat cu atenție planeta — o planetă deșertică, lipsită de viață — și am găsit un loc potrivit pentru ansiblu. Am asolizat, m-am apucat de treabă și am reușit să asamblez dispozitivul în scurt timp.

Îmi terminasem misiunea, nu aveam decât să mă teleportez înapoi, în lumea civilizată. Tocmai mă pregăteam să fac asta, când mi-a venit o idee.

Ce-ar fi dacă aș testa darul de la entitatea din pata albă?

Numai așa puteam să-mi dau seama dacă acea întâlnire deosebită existase în realitate sau doar în mintea mea.

Dar, gândindu-mă un pic, am înțeles că aveam de-a face cu un paradox: dacă aș fi luat-o pe o scurtătură a timpului, aș fi ajuns printre oameni înainte de momentul instalării ansiblului, deci instalația n-ar fi putut fi folosită decât după trecerea unui timp îndelungat...

Am studiat cu atenție instrucțiunile puse la dispoziție și am descoperit cum să mut momentul asamblării ansiblului într-un timp anterior.

Am descoperit cum să mut nava mea într-un moment în care nu se afla pe planetă, pentru că nava aceea mititică nu fusese proiectată astfel încât să poată decola de pe o planetă.

Și, după ce am aflat ce trebuia să fac, am acționat în consecință și m-am pomenit în spațiu, în afara zonei în care gravitația planetei era puternică și putea să mă împiedice să-mi văd de drum.

Apoi m-am îndreptat spre casă, cotind fără teamă prin lățimea timpului, în dreapta, în stânga, apoi iar la dreapta, până am ajuns cu câțiva ani înainte de momentul în care părăsisem stația cosmică.

Nu-mi rămânea decât să navighez normal, prin dimensiunea obișnuită a timpului (adică lungimea) și, după trei ani aveam să ajung la destinație, adică la trei săptămâni după momentul în care îmi începusem misiunea.

Mai aveam destul timp, așa că m-am apucat să studiez cu

atenție sporită instrucțiunile de folosire a tuturor dimensiunilor timpului. Bineînțeles, am descoperit o grămadă de subtilități și de facilități pe care nu le băgasem în seamă până atunci.

Eram cufundat în munca mea, așa că am sărit în sus (la propriu, pentru că am zburat cât colo prin imponderabilitatea din cabină), când m-am pomenit că mă înghiontește cineva.

După ce m-am proptit în peretele navei, am activat niște senzori, ca să văd cine mă lovise.

Și am descoperit cu surprindere că în peretele navei se deschisese o fereastră, iar prin fereastră pătrunsese un băț lung, cu care mă înghiontise vrăjitorul curții regale, Badim!

N-am găsit ceva mai inteligent de spus decât:

— Cum naiba ai dat iar de mine, din moment ce acum suntem cu mai bine de optzeci de ani înainte de prima noastră întâlnire?

Gura cu buze subțiri a vraciului s-a strâmbat într-un zâmbet amuzat:

— Vrei să spui că ți-ai închipuit că suntem contemporani? Dragul meu, noi o să existăm abia peste cinci sute de mii de ani — adică, mai explicit, ca să fiu sigur că ai să pricepi, eu vin din viitorul tău. Deci ce mai contează optzeci de ani în plus sau în minus?

Apoi mutra vrăjitorului ovoidal a redevenit serioasă:

— Bunule cavaler, ne-ai ajutat într-un moment dificil. Te rog să nu mi-o iei în nume de rău, dar am nimerit din lac în puț — din prostia mea, recunosc — și avem din nou nevoie de ajutorul tău.

— Ce s-a întâmplat? Ce vrei să fac? am oftat exasperat.

Vrăjitorul a oftat și el:

— Ce să-ți spun? Eu am greșit... Deci după ce l-ai învins pe Vegirh cel Negru eram convins că lucrurile s-au liniștit și o să avem parte de pace și belșug. Numai că n-a fost așa, pentru că învingătorul turnirului dispăruse fără urmă, iar prințesa rămăsese nemăritată. Ca urmare, unii au propus să se reia întreaga chestiune de la început (dar, conform regulilor, un luptător învins într-un turnir nu mai are voie să participe la același turnir, deci Vegirh era exclus de la ce va urma), ca urmare au apărut câteva sute de candidați. Pe de altă parte, soarta cavalerului argintiu fiind necunoscută, nu putea nimeni să susțină că acesta nu intenționa să-și apere titlul... așa că în acest moment sute de cavaleri înarmați și urmați de scutierii lor

se vânzolesc prin capitală, fără să respecte legile și conducătorii, ne așteaptă anarhia și războiul civil (ba chiar un război mondial, având în vedere că o parte dintre pretendenți sunt din statele învecinate)! Regele și mai ales regina sunt supărați pe mine și amenință să mă jupoaie de viu, așa că, bunule cavaler, te rog, te implor, ajută-ne, salvează-ne!

M-am uitat urât la el (figurativ, bineînțeles…) și l-am întrebat:

— Și ce-ai pofti să fac?

— Să vii să le tragi o bătaie zdravănă derbedeilor, ca să se învețe minte s-o mai ia razna!

Eram atât de enervat, că perspectiva de a cotonogi o mare cantitate de ovoide mi s-a părut plină de satisfacții.

L-am însoțit pe vrăjitor până în oraș (Badim venise și de data asta cu cărăbușul său obișnuit) și am descoperit că vraciul nu exagerase în niciun fel: capitala regatului era plină de cete de indivizi înarmați care jefuiau fără jenă trecătorii, ca să aibă cu ce să bea la cârciumă (chestia asta m-a oripilat — adică o societate de ovoide din viitor avea toate viciile omenești! –, păi, atunci, la ce folosea să existe mai multe specii, dacă viciile erau aceleași?)

Am privit mulțimea de viitori combatanți și m-am gândit la ce mă aștepta… iar după aceea l-am întrebat pe Badim:

— Trebuie neapărat să mă lupt cu fiecare în parte? Nu s-ar putea să mă bat cu mai mulți deodată?

Vrăjitorul a părut încântat de idee:

— Nu e contrar regulilor. Sigur, așa ceva se întâmplă rar, doar când există un cavaler care e mult mai puternic decât adversarii săi, ca în cazul de față. Proștii ăștia o să accepte propunerea cu entuziasm, crezând că astfel o să aibă șanse mai mari, a concluzionat el cu dispreț.

Ne-am dus la palat, unde regele și regina m-au primit cu un entuziasm de neînchipuit. Ovoidele chiar credeau că-s salvatorul lumii lor!

Am decis să nu le dezamăgesc și le-am spus ce intenționam.

Regele a trimis de îndată heralzi prin oraș, să anunțe că turnirul va începe peste o oră. Cavalerul argintiu avea să înfrunte câte o sută de adversari deodată. Listele de participare aveau să rămână deschise până la începutul primei manșe, după aceea nu aveau să se mai facă înscrieri, așa că doritorii erau invitați să se prezinte de urgență la arenă și să ia legătura

cu organizatorii.

Cât ai bate din palme orașul s-a golit de oaspeți, iar bețivii scandalagii s-au mutat în jurul câmpului de bătălie.

Când trompetiștii au suflat din răsputeri în instrumentele lor, arena era plină de cavaleri îmbrăcați în armuri diferit colorate, cavaleri călare pe miriapozi nerăbdători s-o ia la goană.

Am luat de pe marginea arenei un par zdravăn și am pătruns în mijlocul lor.

Regina a fluturat o batistă strident colorată, iar gloata de pretendenți la mâna prințesei a năvălit spre mine, gata să mă calce în picioare.

M-am proptit bine pe picioare, mi-am lungit brațele cât mi s-a părut necesar, apoi am început să izbesc fulgerător cu parul, azvârlind cavalerii din șa ca pe niște popice nimerite în plin de-o bilă imensă.

Ovoidele în armură zburau prin aer ca fluturașii de badminton și-și încheiau traiectoria aeriană aterizând zgomotos în tribună sau pe nisipul arenei, fiecare în funcție de noroc.

Miriapozi fără călăreț alergau de colo-colo pe nisipul câmpului de bătălie, până când scutierii reușeau să-i prindă și să-i ducă spre grajduri.

Câte un cavaler mai curajos sau mai neghiob de felul lui încerca să continue lupta în calitate de pedestrași. Față de inconștienții de acest fel nu aveam pic de milă, băteam la ei ca la fasole, spre bucuria spectatorilor (și, mai ales, a familiei regale).

A durat cam o jumătate de oră să le vin de hac la toți.

A urmat o pauză de-o jumătate de oră, în care servitorii au eliberat arena de indivizi ce-și pierduseră cunoștința, de frânturi de arme și de armuri, după care au greblat nisipul, adică au pregătit terenul pentru runda următoare.

În tot acest timp am stat în picioare, la marginea arenei, ascultând plin de mândrie ovațiile mulțimii.

Cei o sută de indivizi care au pătruns pe terenul de luptă erau mult mai agresivi decât primii — poate pentru că-și închipuiau că începusem să obosesc. Dacă ar fi știut că asta nu se va întâmpla niciodată, poate că ar fi fost mai prudenți…

Deci indivizii au năvălit peste mine, iar eu i-am miruit cu parul, spre bucuria spectatorilor.

Și într-o jumătate de oră i-am terminat și pe ăștia.

În runda a treia au fost incluși toți cei care mai rămăseseră — erau o sută treizeci de cavaleri, dar nu merita să lungim treaba și să organizăm încă o repriză doar pentru treizeci de indivizi (deși spectatorii ar fi fost încântați).

Am luat un par nou — cel vechi se cam șubrezise — și m-am apucat din nou de treabă.

Nu trebuia să alerg după adversari, pentru că veneau ei la mine, trebuia doar să mă mișc iute, ca să-i pocnesc pe toți.

Încetul cu încetul, arena se eliberase, servitorii și scutierii scoseseră de pe terenul de luptă miriapozi și cavaleri leșinați, mai rămăseseră doar câțiva, mai prudenți, care nu se repeziseră prostește spre mine. Atacau cu atenție, încercând să rămână în afara razei de acțiune a parului, dar se părea că nu observaseră că puteam să-mi lungesc brațele și să-i pălesc, oricât de departe ar fi stat de mine.

Și, tot pocnind în stânga și în dreapta, m-am pomenit aproape singur în arenă. Nu chiar singur, pentru că mai aveam un adversar, un cavaler cu armură verde, care stătuse până atunci de-o parte, lăsându-i pe alții să-și încerce norocul.

Cum spectacolul era pe sfârșite, am decis să-l mai prelungesc puțin.

Doar puțin.

Cavalerul cel verde a pornit la atac, în goana miriapodului, încercând să mă doboare cu lancea.

Am evitat vârful ascuțit al armei, dar n-am ripostat, și l-am lăsat să treacă în viteză pe lângă mine.

Cavalerul verde a reușit să-și oprească bidiviul înainte să iasă de pe teren, s-a întors și a năvălit din nou către mine.

M-am ferit din nou și nu l-am lovit nici de data asta.

Spectatorii tăcuseră. Peste arenă se lăsase o liniște încordată. Toată lumea aștepta să vadă ce aveam să-i fac nesăbuitului care se încăpățâna să mă înfrunte.

Când s-a repezit spre mine a treia oară, nu m-am mai ferit. L-am doborât înainte să mă atingă cu lancea.

Cilindrul verde s-a rostogolit pe nisip, apoi s-a ridicat în picioare. A luat o spadă de pe marginea terenului și s-a repezit spre mine.

Nu am folosit parul. Am întins o mână lungă, i-am smuls arma, am aruncat-o cât mai departe, apoi m-am pregătit să-i dau un pumn în cap.

În clipa aceea prințesa a țipat, disperată:

— Te rog, nu-i face rău! Te rog!

M-am lămurit într-o secundă că prințesa știa cine era cavalerul verde și în aceeași clipă am găsit rezolvarea problemei, o rezolvare care mă asigura că vrăjitorul Curții nu avea să-mi mai oprească vreodată nava.

Ovoidul în armură verde era în apropierea mea, fără armă, dar încăpățânat și dispus să mă înfrunte în continuare.

I-am șoptit, astfel încât să mă audă numai el:

— Vrei să mă învingi? Nu poți decât dacă mă lovești. Dă-mi un pumn.

Și m-a luat în serios!

Mi-a tras un pumn cu mânuța lui din creștet, un pumn care n-ar fi fost în stare nici măcar să scuture praful de pe aripile unui fluture!

Cu toate astea, m-am prăbușit spectaculos pe nisip, iar spectatorii au scos un strigăt de uimire, după care au început să-l ovaționeze pe învingător.

Trâmbițașii au suflat de zor în instrumentele lor, scutierii regali l-au luat pe cavalerul în verde, i-au scos armura mototolită destul de bine și l-au condus în loja regală.

Având în vedere că nu mă mai băga nimeni în seamă, m-am ridicat singur (nu că aș fi avut nevoie de ajutor, dar consideram că aveam dreptul măcar la atenția de care se bucuraseră cei pe care îi dădusem gata până atunci și care fuseseră scoși pe brațe din arenă) și am ieșit încetișor de pe terenul de luptă, încercând să nu atrag atenția asupra mea.

N-aș fi reușit să atrag atenția cuiva, nici dacă m-aș fi străduit, pentru că toți ascultau discursul regelui, care povestea ce vremuri fericite vor urma după căsătoria prințesei, care își întâlnise dragostea cea adevărată…

Am rânjit în sinea mea. Cine știe de când își întâlnise prințesa Azubyr dragostea adevărată, iar părinții ei nu băgaseră de seamă…

În timp ce mă îndreptam către poartă, dornic să ajung cât mai iute la nava mea, am auzit un glas:

— Cavalere!

Mi-am activat senzorii ca să văd în direcția aceea și, de-aș fi avut gură, aș fi rămas cu ea căscată!

În pragul porții mă aștepta regina, care reușise să fugă

neobservată din lojă.

— Ești așa cum te descriu legendele, cavalere argintiu, a spus ea, cu un glas plin de emoție. Noblețea ta sufletească nu poate fi egalată de-o făptură obișnuită. Îți mulțumesc din inimă pentru tot ce-ai făcut ca fiica mea să fie fericită. Îți mulțumesc!

Și regina a făcut o plecăciune, apoi a dispărut în mulțime...

Am zâmbit în sinea mea și m-am grăbit să ajung la navă.

Mi-am văzut de treburile mele obișnuite și după câțiva ani am ajuns la stația cosmică. Pentru cei de acolo, plecasem doar cu trei săptămâni în urmă.

Așa că sosirea mea a fost întâmpinată de îngrijorare. Cei de la dispecerat erau siguri că mi se întâmplase ceva rău, din moment ce-mi întrerupsesem misiunea. Ca urmare, apariția mea a fost păstrată secretă. Cel puțin pentru moment.

Au fost șocați să afle că instalasem ansiblul (s-au apucat imediat să-l verifice și au descoperit că funcționa perfect), dar că nu puteam să le explic motivul pentru care mă întorsesem înapoi atât de repede (din punctul lor de vedere).

M-au interogat ore în șir, m-au cercetat în fel și chip și, în cele din urmă, m-au lăsat în pace.

Am mers fără să-mi dau seama unde mă duc și abia când am ajuns mi-am dat seama că acela era singurul loc în care voiam să ajung: sala cu perete transparent, unde stătusem deseori și privisem întunecimea spațiului, cu femeia-panteră alături, care sporovăia cu glasul ei ca un tors de felină...

Și abia atunci mi-a trecut prin minte că poate făcusem acea întoarcere în timp nu numai ca să verific dacă darul făpturii venită din pata albă funcționa cu adevărat...

Bineînțeles, Aaariaa era acolo, în sala aceea, privind locul în care fusese cândva lumea ei. Arăta ca o femeie frumoasă.

Frumoasă și tristă.

Când m-a văzut, a rămas o clipă înlemnită, ca și cum nu i-ar fi venit să-și creadă ochilor, apoi a gonit către mine, m-a îmbrățișat și mi-a sărutat de zeci de ori învelișul indestructibil, ca și cum m-ar fi sărutat pe buze și pe obraz.

Și, pe cuvântul meu, i-am simțit fierbințeala buzelor!

Acum stau întins pe un fotoliu făcut special ca să-mi suporte greutatea, iar femeia-panteră (care acum arată ca o panteră blondă) stă tolănită lângă mine, cu capul și una din labe rezemate pe trupul meu cilindric, sporovăind fără încetare, ca

de obicei. Nu știu cum, dar îi simt moliciunea și căldura blănii, o simt vie și fericită.

— Știi, toarce ea cu glas preocupat, nu m-am lămurrrit cum e mai bine: să-mi găsesc sfârrrșitul când ești lângă mine și să mă ții de mână în clipa aceea grrroaznică sau să disparrr atunci când ești în misiune și să afli că existența mea a încetat abia când ai să te întorrrci…

Nici eu nu știu cum e mai bine, dar nu vreau să mă gândesc la asemenea lucruri triste. Știu că un asemenea moment va veni cândva, dar vreau ca până atunci să mă bucur de clipele minunate pe care le vom petrece împreună, oricum se vor sfârși ele.

O BUTELIE DIN CER

La început fusese mirosul de vin și de țuică. Venea, după cum mă așteptam, de la vinăria de la parter. Nu m-a alarmat niciun pic, în fiecare săptămână se făcea aprovizionarea și, cât se descărcau cisternele parcate în spatele blocului, puțea ca într-o cramă.

Apoi au început țipetele.

Țipete de femeie, pline de durere și de disperare.

Am ieșit pe balcon să văd ce se întâmplă. M-am uitat în stradă. Chiar sub mine, la intrarea în vinărie, se strânseseră vreo douăzeci de oameni, pleava obișnuită care tândălea în intersecție, vânzând țigări de contrabandă, artificii și pocnitori în perioada sărbătorilor, sau stând pur și simplu de pomană, și beau de zor vinul ieftin și prost care se vindea în dugheană. Goliseră butoaiele în găleți și în sticle de plastic și beau de zor, ba unii își turnau băutura în cap. Mi-am dat seama că țipetele erau ale vânzătoarei. Am presupus inițial că țipa încercând să-și apere prăvălia, apoi din îndemnurile celor ce beau în fața blocului mi-am dat seama că derbedeii nu se mulțumiseră s-o jefuiască și o violau.

Ce naiba făceau vecinii, ce păzea poliția? De ce nu intervenea nimeni?

Am pus mâna pe telefon și am format 911.

Mi-a răspuns imediat o voce îngălată, de om bine abțiguit. I-am explicat despre ce e vorba, iar polițistul mi-a dat o replică de m-a lăsat cu gura căscată:

— Bine, domnule, într-o oră vine sfârșitul lumii, secția de poliție e asediată de toți criminalii care s-au jurat să nu moară înainte să ne vină de hac, iar dumitale îți pasă de o babă nenorocită?! Să zică mersi că are și ea parte de un pic de bucurie înainte să dea colțul!

Și mi-a trântit telefonul în nas. Nu înainte de a auzi bubuituri de împușcături. Se părea că individul nu mă mințise, măcar parțial, și că secția de poliție era atacată.

Ce naiba se întâmpla?

M-am dus din nou în balcon și m-am uitat în stradă.

Dacă prima oară strada fusese destul de pustie, cum este întotdeauna în timpul orelor în care lumea e la serviciu, de data asta apăruseră o mulțime de oameni.

Iar mașinile, apărute de Dumnezeu știe unde, circulau în mare viteză, fără să mai respecte niciun fel de reguli, ignorând culoarea semafoarelor și grupurile de pietoni de pe trecerile marcate. Un tânăr care se grăbea rămase pe carosabil, în apropierea trotuarului, gata să traverseze la cea mai mică reducere a traficului. Un automobil ce năvăli în intersecție, claxonând de zor, coti brusc și trecu razant pe lângă mașinile parcate, nimerindu-l în plin pe tânăr. Îl aruncă în mijlocul străzii și-și continuă goana. Mașinile din urma sa nu se sinchisiră de accident, unele ocoleau cadavrul, altele treceau liniștite peste el, transformându-l curând într-o mâzgă însângerată, întinsă pe trotuar.

În fața complexului alimentar de la colțul străzii se strânsese o mulțime cu sticle în mână — luate, evident, din magazin, nu știu dacă cu plată sau fără —, oricum, toți beau de zor, de parcă ar fi participat la un concurs. Unul, un bărbat între două vârste, cu ochelari și cu un început de chelie, îmbrăcat elegant, termină primul sticla de whisky ce o ținuse la gură cu ambele mâini și aruncă recipientul, acum inutil, în vitrina prăvăliei. Fu imitat de îndată de alți câțiva, strada răsuna de țipete, zăngănituri de cioburi și înjurături.

Câțiva puștani intrară în casa de schimb valutar de vizavi și ieșiră cu brațele pline de bancnote, românești și străine, pe care le aruncară în aer, chiuind în timp ce urmăreau căderea lor lină în mijlocul străzii.

Strada devenea din ce în ce mai aglomerată. Aveam impresia că toți cei din case simțeau nevoia să fie în mijlocul gloatei și-și părăseau locuințele. În același timp, mulțimi de oameni veneau pe jos dinspre centru și dinspre periferie, ca și cum toți cei care fuseseră la serviciu își lăsaseră baltă treburile și se întorceau spre casă.

Nu mai circulau niciun tramvai, niciun autobuz, se terminase și goana nebunească a automobilelor, străzile fuseseră năpădite de pietoni care umblau brambura.

Nu-mi dădusem seama că existau atâtea prăvălii, prăvălioare, chioșcuri și buticuri în care se vindeau băuturi alcoolice. Văzând vitrinele sparte și gloata cu sticle în mână, am înțeles că orașul nostru era în stare să ofere cantități incredibile de pileală. Da, toți beau cu un soi de disperare, fără pic de veselie. În stradă avea loc un soi de chiolhan macabru, chefliii lăsând impresia că

doreau să se îmbete iute și zdravăn, să uite de ei și de lume.

Mi-am amintit vorbele polițistului și m-am decis să pornesc televizorul, să urmăresc știrile, să aflu ce se petrece.

Am descoperit că o mare parte dintre posturile de televiziune nu mai emiteau.

Iar dintre cele care funcționau încă, îndeosebi posturi străine, o mare parte transmiteau un soi de emisiuni în direct, adică arătau pe post ce surprindeau camerele de luat vederi instalate în anumite locuri. Am găsit, totuși, câteva posturi care difuzau un soi de reportaje, în care indivizi cuprinși de panică transmiteau știri generatoare de panică.

Dacă până atunci nu înțelesesem mare lucru, de data asta am crezut că asist la un soi de nebunie în masă, care cuprinsese tot pământul.

Dacă m-aș fi luat după cele văzute la televizor, ar fi trebuit să accept faptul că majoritatea șefilor de stat și de guverne fuseseră masacrați — în general chiar de cei care ar fi trebuit să-i protejeze.

O mare parte dintre vedetele de cinematograf fuseseră violate și ucise, se pare că de admiratori care o luaseră razna. Un reporter transmitea imagini din fața unui minister, arătând fără niciun pic de reținere cadavrul unei doamne ministru, foarte mediatizată cu câteva zile înainte, care fusese violată până își dăduse sufletul, iar apoi trupul îi fusese atârnat de ușa de la intrarea instituției pe care o condusese.

Un post de televiziune religios sfătuia de zor credincioșii să se refugieze în biserici și să-și aștepte sfârșitul rugându-se pentru iertarea păcatelor.

Un alt canal difuza fără încetare o singură imagine, un soi de cometă care se mișca încet pe cer, un glob de foc în urma căruia se desfășura o coadă imensă de ceață albă, ce se împrăștia lent în văzduh. N-am înțeles ce era cu cometa, dar am presupus că ea era cauza nebuniei care cuprinsese lumea.

Am ieșit din nou în balcon să privesc în stradă. Mulțimea își vedea de beția ei sumbră, iar rezervele de alcool păreau că nu se mai sfârșesc.

Printre oamenii — bărbați și femei — care goleau de zor sticlele se plimba un tânăr. Avea vreo optsprezece, nouăsprezece ani și arăta destul de bine. Repeta cu o disperare pe care nu încerca s-o ascundă:

— Nu vreau să mor virgin! Nu vreau să mor virgin!

Cei din jur rânjeau fără veselie și-l ignorau.

O femeie de vreo patruzeci de ani, având o înfățișare plăcută, lăsă de-o parte sticla de care se ocupase până atunci — după culoare, se părea că se luptase cu un soi de lichior dulce — și-i zise, cu glas împleticit:

— Vino la mine, dragule, că te rezolv eu!

Apoi, fără pic de jenă, își dădu jos pantalonii și chiloții și se întinse pe pavaj.

Tânărul se repezi peste ea.

Mulțimea din jur se agită un pic, dar aparent rămase indiferentă.

Abia după cei doi își terminară gâfâielile și rămaseră nemișcați, unul dintre bărbații din jur începu să se descheie la pantaloni și-i spuse tânărului:

— Hai, dă-te la o parte, că vreau și eu!

Și-l apucă pe tânăr de ceafă, îl ridică de pe femeie și-l împinse pe trotuar, grăbindu-se să-i ia locul.

Gestul său declanșă probabil niște instincte stăpânite până atunci, pentru că în stradă se declanșă nebunia.

În clipele următoare, cei din jurul perechii ce se împreuna fără sfială fură cuprinși de o frenezie ce părea molipsitoare, căci se întindea în jur cu o viteză uluitoare, ca valurile pe o apă liniștită în care a fost aruncat un bolovan.

Bărbații năvăliră pe femeile din jur, le trântiră pe pământ și le posedară cu sălbăticie. Da, am văzut și cazuri în care femeile avuseseră inițiativa, am văzut și cazuri în care victimele agresiunilor fuseseră bărbați — violați de alți bărbați. Am văzut cazuri în care unele femei, din cine știe ce considerente, refuzaseră să se cupleze ca animalele cu niște necunoscuți și fuseseră bătute cu sălbăticie, violate până își pierduseră cunoștința și aruncate în stradă, despuiate.

Un grup de bărbați între două vârste, cu înfățișare respectabilă, pătrunse în frizeria de vizavi și scoaseră în stradă cele trei, patru coafeze tinerele care lucrau acolo. Le sfâșiară hainele și le supuseră la tot soiul de perversiuni. Unele participau de bunăvoie la toată nebunia, altele încercară să se opună, provocând bucuria agresorilor, care le bătură și le violară cu entuziasm, apoi le oferiră trecătorilor, care profitară din plin de ofertă.

Atenția bărbaților din stradă fu atrasă apoi de un grup de băbuțe îmbrăcate în negru, care se îndreptau către biserică. Evident, băbuțele fură violate, bătute bine și apoi lăsate să se târască, cele care mai viețuiau, spre lăcașul de cult.

Dacă în urmă cu un sfert de oră strada părea o cârciumă, în care toată lumea bea de zor, acum strada se transformase într-un lupanar de coșmar, în care toată lumea făcea sex cu disperare, cu frenezie, fără milă, fără tandrețe — adică animalic.

M-am retras scârbit în apartament și am închis ușa de la balcon, să nu mai aud țipetele și văicărelile.

Mi-am îndreptat din nou atenția asupra televizorului, încercând să-mi dau seama ce se întâmplă.

Trebuia să aflu, trebuia să găsesc un înțeles pentru nebunia ce cuprinsese întreaga lume. Era evident că cei din stradă știau ceva ce eu nu știam încă, deși mă îndoiam că, de-aș fi aflat, m-aș fi lăsat cuprins de aceeași nebunie. Mă îndoiam, dar nu eram sigur.

Am trecut de pe un canal pe altul, descoperind noi și noi atrocități — în unele zone ale globului începuseră masacrele, mii și zeci de mii de oameni fuseseră măcelăriți fără milă — în alte părți continuase vânătoarea notorietăților de tot felul — politicieni, vedete de cinema și de televiziune, bogătași, toți cei pe care mulțimea îi admirase și-i invidiase cu o zi în urmă.

Am văzut din nou cometa, care părea că devine din ce în ce mai mare, iar coada ei gazoasă parcă umplea tot cerul.

Imaginile redate de camerele de vederi fixe arătau mulțimi de oameni care beau, făceau sex fără reținere, distrugeau totul în jur, cuprinși parcă de o nebunie fără limite.

Și, în cele din urmă, am descoperit ce căutam.

Pe un post specializat în bârfe, cancanuri și zvonuri fără acoperire se difuza fără încetare, iar și iar, o emisiune produsă cu vreo trei săptămâni în urmă și care provocase amuzamentul tuturor.

Postul respectiv obișnuia să accepte prelegirile unor pseudosavanți, a unor indivizi care făceau previziuni catastrofale ce nu se adevereau niciodată și a unora duși cu pluta. Deviza postului era „Noi nu ne asumăm nicio răspundere pentru materialele difuzate, singurii răspunzători sunt cei care prezintă materialele.” Ca atare, oricine plătea o anumită sumă putea să apară la televizor și să spună orice bazaconii. Iar când

cel care vorbea avea o mutră de individ care nu e în toate mințile, nimeni nu-i acorda nici cel mai mic credit. Adică, pe scurt, postul ăla nu se bucurase niciodată de niciun fel de credibilitate.

Mă rog, afirmația asta e discutabilă. Nu se bucurase de credibilitatea oamenilor inteligenți și cu studii, pentru că, altfel, avea spectatorii săi devotați, care credeau toate tâmpeniile care se spuneau acolo.

Văzusem și eu atunci emisiunea aceea despre care se vorbise mult. Adică urmărisem câteva minute, fusesem convins că mă lămurisem cu ce am de-a face și trecusem pe alt canal. Îmi fusese suficient să-l văd pe individul care vorbea — un individ cu ochi bulbucați, cu o expresie de fanatic agresiv, care mai apăruse pe postul respectiv de câteva ori, de fiecare dată fiind purtătorul unor știri catastrofice. Ultima oară prevăzuse un cutremur distrugător, care urma să radă Bucureștiul de pe fața pământului. Evident, nu avusese loc niciun cutremur, iar cei care-și petrecuseră noaptea prin parcuri îl ținuseră minte și nu-l iertaseră.

Se părea că nici cei de la postul care îl găzduiau nu-l luau în serios, se mulțumeau să-i ia banii și să-și bată joc de el. Operatorul insista asupra unor imagini care arătau că individul, deși venise în studio în costum cu cravată, era încălțat cu niște teniși uzați, murdari. Iar moderatorul emisiunii îl lua în băşcălie fără jenă.

Dar acestea erau doar o parte dintre motivele pentru care nimeni nu acordase nicio atenție spuselor individului.

Motivele principale constau în absurditatea știrii în sine.

Domnul profesor — așa îi spunea moderatorul, deși se știa că individul nu avea nici măcar bacalaureatul — ne anunțase că astronomii americani descoperiseră un asteroid a cărui traiectorie urma să se intersecteze cu cea a Pământului, peste trei săptămâni.

Având în vedere că asemenea știri ne îngrozeau măcar o dată pe an, nimeni nu s-a alarmat, dar nici n-a ignorat cu desăvârșire anunțul făcut de domnul profesor.

Numai că individul nu s-a mulțumit cu atât și s-a apucat să ne dea și alte amănunte.

Asteroidul respectiv era alcătuit, se pare, din gaz metan, lucru care n-ar fi trebuit să ne sperie în niciun fel, pentru că gazul

metan s-ar fi încins și ar fi luat foc la intrarea în atmosferă, deci n-ar fi existat niciun impact cu Pământul.

Bizar era doar că masa de gaz metan era mult prea mare pentru volumul asteroidului.

Adică era vorba de gaz puternic comprimat, menținut în starea aceea printr-un soi de miracol.

După cum bine spusese un ziarist care se apucase să analizeze declarația domnului profesor, era ca și cum am fi avut de-a face cu o butelie imensă, care urma să pice din cer pe Pământ.

Foarte bine, dar o butelie are un înveliș metalic, care poate rezista la presiunea imensă a gazului. O butelie este un artefact destinat păstrării gazului sub presiune.

Meteoritul acela era un artefact extraterestru? Dacă da, care era menirea lui?

Evident că la o asemenea întrebare nu fusese nimeni în stare să răspundă.

Absurditatea situației făcuse să fie ignorate alte informații furnizate de domnul profesor: că datele pe care ni le expunea el proveneau din cele mai serioase surse științifice ale lumii occidentale.

Că datele respective fuseseră prezentate opiniei publice și autorităților din vest de instituții de prestigiu.

Evident, alte instituții de prestigiu demonstraseră absurditatea respectivelor informații, arătaseră că forma asteroidului spunea că era un corp ceresc natural, că acesta nu avea nimic artificial. Da, analiza spectroscopică dovedea existența gazului metan în asteroid, dar și a unor metale — fier, nichel, wolfram. Asta nu însemna că asteroidul era o butelie imensă, plină cu gaz metan lichefiat sub presiune.

Un asemenea punct de vedere, logic și în conformitate cu datele științei, primase și lumea se liniștise. Mai mult, calcule verificate cu atenție dovediseră că șansele ca asteroidul să cadă pe Pământ erau inexistente.

Domnul profesor ignorase cu desăvârșire asemenea puncte de vedere și se mulțumise doar să prezinte obișnuita sa prognoză catastrofală.

Din punctul său de vedere, existau două posibilități de desfășurare a evenimentelor, la fel de încântătoare.

În ambele cazuri, învelișul metalic al buteliei cerești avea să

se încingă la pătrunderea asteroidului în atmosferă. După calculele celor pe care îi cita domnul profesor, vizitatorul ceresc avea să se înscrie pe o orbită circumterestră, iar altitudinea sa avea să scadă treptat, încât după vreo zece rotații avea să cadă pe Pământ. Toată povestea avea să dureze cel mult două, trei ore.

În acest răstimp, învelișul metalic, incandescent, avea să transmită temperatura sa gazelor din interior, care aveau să se dilate foarte mult, crescând presiunea și așa uriașă pe care o exercita asupra carcasei metalice. Și acum interveneau cele două posibilități: fie învelișul metalic ceda de la bun început și permitea gazului să se scurgă în exterior, fie rezista un anumit timp, dar ceda în cele din urmă.

În primul caz, gazul metan se scurgea în atmosferă, amestecându-se cu ea. Gazul metan, împreună cu oxigenul din atmosferă, un amestec cu grad de combustie foarte crescut. Iar acest amestec avea să se aprindă la un moment dat, din cauza asteroidului încins sau a unui fulger oarecare — avea să ia foc de la orice scânteie. Cantitatea de gaz metan adusă de asteroid era suficient de mare ca să consume, prin ardere, tot oxigenul din atmosferă. Deci în urma incendiului ce avea să cuprindă întreaga atmosferă viața de pe Pământ avea să înceteze.

Al doilea scenariu prevedea că învelișul metalic al buteliei cerești avea să reziste un timp presiunii din interior și temperaturii imense din exterior.

Însă, în cele din urmă, avea să cedeze.

Explozia avea să fie atât de puternică, încât să provoace schimbări de relief, deplasarea continentelor, valuri imense și alte catastrofe terestre care nu aveau să mai lase nimic în viață.

Deci, oricum ar fi fost, sfârșitul era unul singur: sfârșitul lumii.

Un sfârșit definitiv, după care nu va mai exista nimic.

Poate, doar undeva, în străfundurile oceanelor — care ar fi fiert în clocot în primul caz sau ar fi fost aruncate peste continente, în al doilea — ar fi rămas câteva bacterii, din acelea care trăiesc în apropierea vulcanilor submarini. Iar din ele, în decursul a miliarde de ani, ar fi putut să apară făpturi mai complicate, poate dotate cu un pic de inteligență…

După ce ne prezentase aceste perspective atrăgătoare — pe care toată lumea, începând cu moderatorul emisiunii le luase în râs —, domnul profesor se apucase să expună o teorie la fel de

fantasmagorică privind posibila naștere a asteroidului în adâncurile pline de metan ale planetei Jupiter, fără a ne explica însă cum reușise să iasă de acolo și să ajungă pe cerul nostru.

Deduceam din cele văzute la televizor — nebunia la scară planetară, reluarea fără încetare a unei emisiuni vechi — că, de fapt, profesorul cel nebun avusese dreptate și că asteroidul cel bizar pătrunsese în atmosfera pământească. Bine, bine, dar asta nu însemna că toate năzbâtiile debitate de individul ăla erau adevărate! Adică asteroidul pătrunsese în atmosfera pământească, avea să aibă loc o catastrofă, aveau să piară mii, poate zeci de mii de oameni, dar asta nu însemna pieirea omenirii!

Am lăsat baltă televizorul și am ieșit din nou pe balcon, să fumez o țigară. Am zâmbit în sinea mea — venea sfârșitul lumii, iar eu nu puteam să mă dezbar de obiceiul de o viață care-mi interzicea să fumez în casă!

Afară, în stradă, orgia continua. Băutura nu se mai termina — incredibil cât de mult alcool se afla în prăvălioarele de la parterul blocurilor!, partidele de sex nu se terminaseră nici ele, apăruse însă un element: violența generalizată și gratuită. Sigur, și înainte avuseseră loc violuri, și înainte unele persoane, îndeosebi femei, fuseseră violentate și maltratate, dar fuseseră cazuri particulare. Acum se părea că toată lumea voia să se bată cu toată lumea, beția devenise pusă pe harță, peste tot aveau loc încăierări. Am văzut un tânăr care îi dădu un pumn în gură altuia, din motive știute doar de el. Cel lovit luase de pe jos o piatră cât un pumn și-i crăpase capul celuilalt.

Un grup de puștani spărgeau cu bâtele parbrizele mașinilor parcate în fața blocului.

Câțiva tipi între două vârste făceau cocteiluri Molotov și le aruncau în ușa bisericii, încercând să incendieze lăcașul.

De undeva, dinspre colțul îndepărtat al străzii, apăru un tip cu privire preocupată, cu un brici în mână. Mergea calm, cu pas egal, și dădea cu briciul în dreapta și-n stânga. Oamenii, preocupați de băutură, sex și încăierări, nu-l băgau în seamă decât când era prea târziu. Tipul lăsa în urma sa o dâră însângerată, alcătuită din morți și răniți. În cele din urmă, din spatele lui veni un individ, care-i crăpă capul cu un topor.

Mi-a venit să vomit. Am lăsat naibii fumatul și am fugit în casă.

Mă săturasem să urmăresc conferința domnului profesor. Am căutat alte canale. Am descoperit că unele dintre cele la care mă uitasem ceva mai devreme își încetaseră emisiunea. Am regăsit canalul care arăta corpul ceresc incandescent, în mișcarea sa pe cer.

Și am descoperit că sfera de foc coborâse mult, se apropiase considerabil de sol. Însă nu asta m-a îngrijorat. Ceața albă care se răspândea din asteroidul încins acoperise tot cerul.

Și în timp ce priveam atmosfera din jurul sferei, luă foc, tot cerul deveni o vâlvătaie.

Sperasem până în ultima clipă că nu se va întâmpla asta. Și se întâmplase.

Mai aveam de trăit cel mult o jumătate de oră.

Ce ai vrea să faci, când știi că mai ai de trăit o jumătate de oră?

Ce ai putea să faci într-un timp atât de scurt?

Puteam să cobor în stradă, să mă alătur celor care știuseră ce-și doriseră să facă înainte să piară.

Sau să rămân în casă, eventual să mă îmbăt — aveam destulă băutură în cămară. Nu-mi plăcuse niciodată să beau de unul singur. Poate că mi-aș fi dorit să fiu împreună cu cei dragi, să petrecem și să ne bucurăm de clipele dinainte de moarte, așa cum făceau înțelepții din vechime, dar cine știa care era soarta celor dragi, cine știa dacă mai viețuiau sau pieriseră în chinuri? Am preferat să nu mă mai gândesc la ei.

Afară se auzea zgomot de împușcături.

Am ieșit din nou în balcon.

În intersecție apăruseră două tancuri, înconjurate de soldați înarmați. Speranța mea că armata venise să facă ordine se spulberă într-o clipă: soldații aveau sticle cu băutură în mâini și, după cum arătau, erau criță.

Din tancuri coborâră alți soldați, se uitară cu toții în jur, își aleseră femeile care le plăcură din mulțime, le posedară cu indiferență, apoi le împușcară în cap.

Totul se petrecu în totala indiferență a celor din jur.

Apoi soldații plecară mai departe, după ce traseră câteva rafale în mulțime, iar unul dintre tancuri își îndreptă tunul către școala aflată vizavi de complexul comercial și trase un singur proiectil, care dărâmă o parte din clădire.

Din școală ieșiră în goană, țipând, o mulțime de copii, care

probabil fuseseră ținuți acolo de învățătoarele lor.

În timp ce soldații se îndepărtau, împușcând pe cine aveau chef, gloata beată din intersecție năvăli asupra copiilor, victime noi și inocente care o scoseseră din toropeală.

Am vomitat mult, apoi m-am ascuns în casă, închizând bine ușile și geamurile, să nu mai aud nimic de afară.

Și m-am întrebat, copleșit de amărăciune: există în lumea aceasta vreun om drept, ca să pot să-mi înalț glasul către Domnul, cerându-i să ne cruțe?

Și mi-am răspuns singur: nu, nu există. Nici măcar eu, care n-am participat la nebunia din stradă nu sunt mai grozav, pentru că am privit totul ca un spectator indiferent, fără să încerc să opresc nimicnicia.

Și am închis ochii și am așteptat să coboare flăcările din cer, să curețe pământul de murdărie.

Și au coborât.

Le-am simțit fierbințeala.

A fost ultimul lucru pe care l-am simțit.

ARI

Trebuie să faci lucruri importante, dacă vrei să obții rezultate importante, pentru că, dacă te vei ocupa numai de mărunțișuri, rezultatul final va fi și el un mărunțiș. Așa îmi spunea mama în copilărie, iar eu o credeam, fiindcă mă iubea și mă învăța lucruri folositoare.

Acum, după atâția ani și după atâtea experiențe proprii, mă întreb dacă nu cumva logica lucrurilor este alta, dacă nu cumva lucrurile mărunte, înșirate de întâmplare într-o anumită ordine, sunt cele care duc cu adevărat la rezultate finale deosebite. Sau, poate, lucrurile acelea par mărunte doar judecate dintr-o perspectivă eronată, iar atunci când analizezi întregul, în completitudinea sa, îți dai seama că fiecare amănunt avea rostul și rolul său.

Sau, mai degrabă, suntem dispuși să acordăm o importanță deosebită fiecărui detaliu, stabilindu-i rolul pornind de la rezultatul final, nu de la efectul său de moment, pentru că dorim — sperăm, de fapt, că tot ce ni se întâmplă are un rost, că nu suntem fiii întâmplării oarbe.

Fie că există o voință care ne dirijează soarta, fie că aceasta este împinsă de hazard în direcții lipsite de vreun înțeles, există întotdeauna un lucru, un fapt, un gest care a declanșat totul, iar faptul acela mărunt (sau lucrul, sau gestul, sau ce va fi fost) ne pare ulterior încărcat de semnificații ascunse, pe care ne vom strădui zadarnic să le pricepem.

Însă oricât m-aș strădui să descopăr ceva fatidic sau măreț în amănuntul care a declanșat șirul de evenimente ce mi-au dirijat viața, nu pot să găsesc decât o dorință banală, potrivită vremurilor și societății în care a avut loc.

Deci cu șapte luni înainte de nașterea mea mama i-a spus tatălui meu:

— Dragule, ar trebui să ne gândim cum dorim să arate copilul nostru.

Evident, știu lucrurile acestea din cele ce mi-au fost povestite, pentru că întâmplarea respectivă a devenit o legendă de familie, istorisită deseori.

— Sigur, draga mea, a răspuns tata, ca un soț iubitor ce era. Cum ai dori să arate copilul nostru?

— În primul și în primul rând, vreau să aibă pielea albă.

— Foarte interesant! Și foarte original! și-a dat cu părerea tata. Contrastul cu cei din jur va fi mobilizator și îi va crea o personalitate distinctă. Oricum, albul e ceva deosebit, am auzit de copii albaștri, cafenii sau chiar roșii, dar albi… n-am mai pomenit. Da, îmi place ideea.

Deși acum mi se pare bizar, toți oamenii din societatea în care m-am născut eu aveau pielea neagră, neagră ca tăciunele din vatră. Ăsta-i adevărul. Însă tatăl meu n-a avut nimic împotrivă ca fiul său — da, părinții mei aflaseră deja că o să aibă un fiu, aflaseră și ce caracteristici de bază avea să aibă el, pentru că, altfel, n-ar fi putut să-și exprime dorința de a modifica acele caracteristici — să aibă pielea de culoare albă.

Așa că s-au dus împreună la doctor și i-au spus acestuia ce-și doreau. Doctorul Ngoma și-a dres glasul și a mormăit:

— Ei, chiar alb nu se poate, albul este o culoare transparentă, o să se vadă niște nuanțe provocate de vasele capilare… cred că pot obține un soi de roz… hai să facem o simulare, să vedeți cu ochii voștri cum o să arate copilul și după aceea o să vă hotărâți. De ce naiba nu lăsați băiatul în pace, să arate așa cum a decis mama natură și moștenirea sa genetică?

— Stimate doctor, statutul nostru social… moda… dovada posibilităților noastre financiare… un stimulent psihic pentru competiție… au bâiguit părinții mei, încercând să se justifice, dar doctorul nu i-a băgat în seamă, pentru că știa prea bine care erau motivele pentru care părinții mei își doreau un copil care să arate altfel decât cei din jur.

Ca urmare, s-a adresat calculatorului și i-a poruncit:

— Arată-ne cum ar fi copilul familiei Ndoia, dacă ar avea pielea albă.

Și în fața lor a apărut imediat imaginea tridimensională a unui copil cu pielea albă precum creta.

După ce părinții mei au văzut imaginea viitorului lor fiu, au fost de acord cu doctorul că albul pur nu era la fel de practic precum albul cu nuanță roz pe care îl propusese doctorul și au decis că aceea era culoarea ce le place.

Numai că, în timp ce admirau imaginea, mamei i-au mai venit niște idei.

— La urma urmei, a zis ea, dacă tot avem de-a face cu o simulare, ce-ar fi dacă am vedea ce s-ar întâmpla în cazul în care am dori și alte modificări și nu ne-am mulțumi doar cu

schimbarea culorii pielii…

— De aceea sunteți aici, ca să vă exprimați orice dorință, iar eu să verific cât de fezabile sunt dorințele și să vi le îndeplinesc, bineînțeles, după cum am spus, în măsura în care e posibil…

Poate că, dacă mama mea s-ar fi mulțumit să aibă un copil cu pielea albă, dar cu trăsăturile asemănătoare celor din lumea lor, soarta mea și a altora ar fi fost alta. Dar mama a vrut să vadă cum ar arăta copilul ei, dacă ar avea nasul mai lung și mai subțire, nu gros și turtit, ca al tuturor, și buzele mai subțiri și mai puțin pline… Și nu s-a mulțumit cu atât, pentru că după ce a văzut cum aș fi arătat după aceste modificări, și-a dorit ca și părul să fie altfel, drept și lung, nu creț și scurt. Și de culoarea paiului de grâu. Iar după ce imaginea holografică s-a modificat, conform dorinței sale, a mai avut încă o dorință: ochii să fie roșii.

— Nu prea se potrivește, a mormăit doctorul Ngoma. Sigur, roșul s-ar armoniza cu rozul pielii, aș putea să găsesc o nuanță plăcută de vișiniu… dar mi-e teamă că, din punct de vedere genetic, sau cel puțin din punct de vedere al cunoștințelor mele, e un lucru dificil de obținut. Stați un pic, să văd ce transformări pot face, care să implice cât mai puține modificări ale genelor, dar să aibă ca efect modificarea culorii ochilor… Ha! Ce chestie ciudată! Dacă fac modificarea asta, și pot s-o fac, ochii devin albaștri!

Mama a privit imaginea tridimensională și a decis pe loc că *așa,* și nu *altfel,* trebuie să arate băiatul ei.

Părinții mei au completat formularele necesare, le-au confirmat cu identificatorul lor electronic, au transmis cererea la comisia medicală și peste două zile au primit aprobarea — chestia asta era doar o formalitate, nu se cunoaște nici un singur caz în care comisia să fi respins o asemenea cerere, iar mama s-a prezentat din nou la doctorul Ngoma, care a făcut modificările genetice ale fătului.

Iar peste vreo șapte luni m-am născut, arătând întocmai așa cum își doriseră părinții mei, adică așa cum își dorise mama.

Imediat după naștere am fost înregistrat în evidențele populației cu numele Adin, care în limba standard înseamnă *primul, cel dintâi.* Intenția mamei, care îmi alesese acest nume, fusese nu atât de a-mi desemna poziția de primul născut din familie — pentru că părinții mei, oameni cu simț civic și

conștienți de îndatoririle lor față de societate, nu-și doreau și un al doilea copil, deși ar fi avut dreptul —, ci să-mi prevestească astfel un viitor măreț, în care să fiu *cel dintâi.* Dar până la viitorul acela măreț am avut de îndurat toate răutățile copiilor care, când aflau cum mă cheamă, începeau să numere în limba standard: *adin, dva, tre...* Copiii sunt răi prin natura lor, iar dacă n-ar exista educația și regulile societății pe care sunt învățați să le respecte de mici, ar lua-o razna rău de tot...

Dar să lăsăm deocamdată răutatea copiilor, pentru că o să mă întorc de îndată la ea, și să vă explic ce-i cu limba standard. Lumea în care m-am născut era alcătuită din multe popoare mândre și puternice, ai căror cetățeni vorbeau limbi diferite, deși aveau aceeași înfățișare, ceea ce arăta, fără urmă de îndoială, că se trăgeau din același popor. Se încercase să se folosească o singură limbă, dar fiecare popor își susținea cu tărie propriul mod de vorbire. E adevărat că după Marele Război de Exterminare, populația globului se redusese de la cincisprezece miliarde de oameni la doar două miliarde, că nu mai existau interese contradictorii și stări conflictuale, că toată populația făcea parte dintr-un singur stat, dar grupurile etnice își păstraseră cultura și limba, ceea ce îngreuna comunicarea între ele. Cineva a încercat să inventeze o limbă universală, luând din toate limbile cu circulație internațională diferite cuvinte. Însă chestia asta n-a avut niciun succes, căci orgoliile naționale erau mari și fiecare s-a simțit nedreptățit la gândul că va fi silit să folosească vorbe ale altora. Atunci, inteligențele artificiale care ne slujeau au inventat un idiom care nu avea nicio legătură cu limbile vorbite pe Pământ și au folosit această limbă în comunicațiile dintre ele. Au numit-o limba standard și, spre uimirea tuturor, a început să fie folosită și de oameni, ca limbaj de comunicare interetnic.

Să revenim la răutatea copiilor. În familie și în cercurile în care se învârteau părinții mei, înfățișarea mea era admirată, mă obișnuisem să fiu lăudat și considerat o întrupare a idealului frumuseții. Ca atare, am fost șocat când m-au trimis părinții la grădiniță — o grădiniță pentru cei de nivelul lor social, bineînțeles — și m-am pomenit în mijlocul celor de vârsta mea, care nu învățaseră nici ce-i ipocrizia socială, nici să-și stăpânească instinctele sadice. Drept urmare, am devenit obiectul tuturor agresiunilor, insultelor și glumelor proaste. Asta,

doar pentru că eram altfel. De obicei, cel care începea circul era un oarecare Ngaming, un individ ce reușise să se impună celorlalți, care îl urmau și făceau tot ce le spunea el. Ceilalți copii mă provocau, mă insultau, mă scoteau din sărite... Am încercat să ripostez în același fel, am încercat să mă apăr, dar eram singur și slab. Nu reușeam să capăt sprijinul educatoarelor, pentru că ticăloșii ăia mici jurau la unison că eu începusem și că fuseseră siliți să se apere. Așa că mă alegeam și cu o pedeapsă din partea educatoarei... Drept urmare mă întorceam acasă nu numai plin de vânătăi și de julituri, ci și cu sentimentul că suferisem o mare nedreptate. La început, mi-a fost rușine să le spun părinților ce pățisem. Apoi, după un timp, exasperat, le-am declarat fățiș că nu mă mai duc la grădiniță, că n-o să mă duc nici la școală, pentru că și acolo m-ar fi așteptat aceeași soartă, că doresc să fiu lăsat să stau acasă, singur, doar cu servitorii mei electronici care mă îngrijeau și nu mă jigneau niciodată.

Tatăl meu m-a luat pe genunchi și, cu tactul lui caracteristic, a reușit să afle de la mine ce pățisem și cine erau cei care mă chinuiau. Apoi a oftat din greu și mi-a spus:

— Adin, ești un băiețel și probabil că n-o să pricepi chiar tot ce-ți voi spune. Dar te rog să ai încredere în mine, să fii convins că-ți vreau binele și că singura ta salvare e să faci exact ce-ți spun eu. Sunt un om important în societate, dar nu atât de important, încât să îi oblig pe toți ceilalți să mi se supună.

Ce-mi spunea tatăl meu nu era chiar ceva nou pentru mine. Eram doar un copil de patru, cinci ani, dar îmi dădeam seama că părinții mei au un nivel de trai peste medie. Ulterior mi-am dat seama că erau, de fapt, foarte bogați, altfel nu și-ar fi permis să schimbe drastic înfățișarea copilului lor, pentru că asta costa foarte mult. Așa că l-am ascultat cu atenție.

— Nu-mi permit să-i impun lui Ngaming să-și țină băiatul în frâu. Suntem pe aceeași treaptă socială, relațiile noastre nu sunt suficient de amicale ca să-l rog să-și potolească odrasla... Dar dacă *tu* i-ai trage o bătaie zdravănă lui Ngaming junior... am considera, amândoi părinții, că-i o treabă copilărească, în care nu merită să ne implicăm, iar lucrurile ar rămâne așa. În concluzie, singurul care poate rezolva problema ești tu. Ești dispus să te bați?

— O, da, cu multă plăcere! am exclamat eu. I-aș suci gâtul

ticălosului. Și cred că pot să-l bat oricând. Numai că… de fiecare dată când i-am dat un pumn au tăbărât cu toții pe mine și m-au lăsat lat…

— Pentru că nu știi să lupți. Ce-ai zice să iei niște lecții? Cunosc pe cineva, care mi-e obligat. De obicei, nu are elevi atât de mici. O să-l rog să te învețe să te aperi și, eventual, cum să le dai o lecție celor care nu te lasă în pace. Dar pentru asta trebuie să te străduiești din greu. Ce zici?

Ce să zic? Eram încântat că exista posibilitatea să le învăț minte pe jivinele alea și dispus să trudesc din greu pentru asta.

Și am trudit.

Am început prin a lua lecții de arte marțiale. E mult spus arte marțiale, abia peste ani am cunoscut filosofia care stătea la baza acestor arte, am învățat atunci, de fapt, să mă bat eficient, să fac față unor adversari mai puternici decât mine și lipsiți de scrupule. Maestrul meu m-a învățat să lupt cu onoare, dar și să lovesc mișelește, să izbesc cu pumnii și cu picioarele, dar și să zgârii cu unghiile sau să mușc, dacă eram la ananghie. Evident, o perioadă m-am străduit să-l evit pe Ngaming, apoi, când am considerat că știu destul, m-am lăsat provocat și l-am bătut măr, spre uluirea suporterilor săi și spre bucuria victimelor sale. Nu m-am culcat pe lauri, știam că individul o să mă aștepte la cotitură, așa că m-am pregătit pentru înfruntări mai serioase. Trudeam din greu în sala de antrenament, dar victoriile din sălile grădiniței și apoi de pe coridoarele școlii m-au făcut să mă antrenez mai departe.

Am prins astfel gustul efortului fizic, al stăpânirii trupului meu și al folosirii oricăror resurse pentru a obține victoria.

Părinții mei erau intelectuali, munca lor se desfășura în spații închise și consta, așa cum a fost ulterior și cazul meu, în conversații îndelungate cu inteligențele artificiale. De aceea, erau încântați că petreceam atât de mult timp în săli de antrenament și în spații deschise.

M-au înscris de îndată ce am avut vârsta minimă necesară în tabere sportive, în tabere de supraviețuire și în organizații vânătorești.

Mi-am petrecut orice clipă pe care nu eram obligat s-o petrec în sălile de clasă în sălașuri din pustietăți, în păduri și pe câmpuri pustii, unde învățam să mă descurc singur, în mijlocul naturii. Am învățat de mic să mă orientez în pădure, să fac focul

fără niciun dispozitiv modern de aprindere, să improvizez arme, să trag cu un arc făcut de mine, să vânez animale, să construiesc un adăpost…

Am învățat sute, mii de lucruri care nu-mi erau necesare în viața ce mă aștepta, de membru al grupului avut al societății. Dar aceste lucruri inutile erau de fapt o distracție rezervată numai oamenilor deosebit de bogați. Pentru că pădurile, câmpurile pustii, animalele care puteau fi vânate sau, care, eventual, puteau să te vâneze ele pe tine existau doar în rezervații în care accesul era permis doar dacă plăteai sume imense de bani.

Am descoperit cu surprindere în taberele acelea o mulțime de copii de vârsta mea, cu o piele la fel de deschisă la culoare ca a mea. Am aflat astfel, din discuțiile cu ei, că aspectul lor mi se datora, în mare măsură.

Nașterea mea fusese puternic mediatizată, ca orice trăsnaie a celor din lumea bună. O mulțime de femei doriseră și ele să aibă copii asemănători fiului familiei Ndoia, ca atare apelaseră la serviciile doctorului Ngoma, care folosise același procedeu de remodelare utilizat și în cazul meu. Sigur, fiecare mămică își avusese ideile sale, pe care și le impusese, așa că unii dintre copiii pe care-i întâlnisem aveau părul de-un castaniu deschis sau chiar roșcat, nu blond ca paiul, precum era al meu, alții aveau pielea acoperită cu pistrui, iar ochii lor nu erau întotdeauna albaștri, ca ai mei, uneori erau verzi sau cenușii…

M-am împrietenit cu copiii aceia, dar fără să mă simt legat în mod deosebit de ei, erau doar niște colegi de tabără care erau siliți să facă față colegilor agresivi și bădărani. Participau, alături de noi, la activitățile ce te învățau să te bazezi în primul rând pe propriile-ți puteri, o mulțime de alți copii pe care imaginația părinților îi pricopsise cu piele albastră, vineție sau stacojie.

Aveam cu toții o singură dorință: să supraviețuim tuturor încercărilor până la împlinirea vârstei de paisprezece ani.

Pentru că în societatea în care m-am născut eu exista o lege menită să înlăture orice prostie a părinților. Îndelungata experiență socială demonstrase că părinții, având cele mai bune intenții, putea să afecteze grav personalitatea copilului, alegându-i un nume sau o înfățișare pe care urmașul lor să o considere jignitoare, denigratoare sau nepotrivită cu imaginea pe care o avea el despre sine.

Era groaznic să înduri toată viața urmările unei toane de moment a celor ce-ți dăduseră viața. Așa că legiuitorul, în înțelepciunea sa, prevăzuse ca în momentul în care copilul se transforma în adolescent și începea să-și construiască o personalitate și o imagine proprie, să aibă dreptul să solicite îndepărtarea acelor atribute cu care îl înzestraseră părinții și pe care le considera o piedică în calea reușitei sale în viață. De obicei, se solicita modificarea culorii pielii — v-am spus că existau o grămadă de copii de culori bizare — sau a numelui.

Trebuie să explic ceva. Să nu credeți că părinții din societatea în care m-am născut erau nebuni sau tâmpiți și că-și transformau copiii în monștri, ca să-i nenorocească pentru toată viața. Tocmai existența acestei legi, care permitea corectarea oricărei nebunii de-o clipă, îi făcea să-și dea frâu liber imaginației, știind că urmașul lor avea posibilitatea să înlăture atributele care i se păreau neconforme cu imaginea pe care voia să și-o construiască.

Da, mulți copii își schimbau numele sau culoarea, pentru a se integra mai bine în societate, pentru a nu atrage în mod inutil atenția asupra lor. Este vorba de așa-zisul mimetism social, care îi face pe cei slabi să dorească să arate ca oamenii normali, pentru a nu li se remarca slăbiciunea, și care îi face pe cei puternici să-și dorească același lucru, dar din cu totul alte motive, adică pentru ca cei din jur să nu fie în alertă și să devină o pradă ușoară pentru ei…

Evident că mai existau și solicitări de schimbare de sex, renunțarea uneori la anumite talente și înclinații considerate inutile sau chiar handicapante…

Iar în cazurile, ieșite din comun, în care copilul suferea crunt de pe urma modificărilor făcute de părinți autoritățile se autosesizau și puteau interveni înainte de împlinirea vârstei de paisprezece ani. Dar asemenea cazuri erau foarte rare.

Însă până la împlinirea vârstei necesare am continuat să mă antrenez, să particip la cursuri de supraviețuire, să mă duc în tabere din pustietăți și să mă apăr de colegii de școală care încercau să mă umilească. Treptat, le-am demonstrat tuturor că nu-i bine să se pună cu mine. Iar indivizii care încercaseră să-și bată joc de mine se dovediseră lași și meschini până la capăt, pentru că după ce le arătasem ce sunt în stare se străduiau de zor să-mi câștige bunăvoința, să mă lingușească, să-mi între pe

sub piele…

Treaba asta a avut un efect neașteptat: am început să-i dispreţuiesc pe cei de care mă temusem la un moment dat și am continuat să particip la activităţile menite să-mi dezvolte capacităţile de autoapărare nu pentru că mai aveam nevoie de aceste capacităţi, ci pentru că descoperisem ceva nou — spiritul camaraderiei și întrajutorării ce se naște între cei care înfruntă dificultăţi și au de ales între colaborare și pieire. Da, în taberele acelea nu mă mai simţeam un copil slab, ci o făptură puternică, alături de egali ai săi cu care împărţea bucuriile vieţii…

Am avut, în cele din urmă, o copilărie plăcută și plină de speranţe. Aveam încredere în mine și eram sigur că pot să folosesc avantajul bogăţiei părinţilor mei pentru a-mi asigura o existenţă fericită, plină de împliniri.

Știam că eram un copil deosebit, știam că aveam să fiu un adolescent deosebit, eram sigur că aveam să fiu un bărbat deosebit. Îmi doream însă să nu fie prea vizibil și să nu fie remarcat decât de cei a căror opinie conta pentru mine.

Și, într-un mod bizar — eram doar un copil, ce vreţi —, îmi doream în același timp să fiu acceptat de toţi, să nu mai fiu un ciudat și o monstruozitate construită artificial.

Ca urmare, chiar în ziua în care am împlinit paisprezece ani am depus o cerere la consiliul medical local, în care solicitam ca în conformitate cu prevederile legii să-mi fie înlăturat aspectul dăruit de imaginaţia prea artistică a mamei mele și să mi se permită să-mi schimb numele, să devin un Ngodela oarecare…

Evident, cererea mi-a fost aprobată de îndată și m-am prezentat la clinica doctorului Ngoma, pentru ca acesta să desfacă ce făcuse cu paisprezece ani în urmă.

Doctorul Ngoma, acum un bătrânel simpatic, cu părul creţ încărunţit și cu figura-i jovială plină de riduri, m-a primit cu amabilitate, hotărât să-mi îndeplinească dorinţa în ceea ce privește aspectul exterior, pentru că, după cum mi-a explicat la fel de amabil, chestia cu numele nu ţinea de departamentul sanitar, ci de cel al evidenţelor cetăţenești, unde trebuia să mă duc după ce-și termina el treaba.

A început prin a-mi face o serie de analize…

Pe care le-a reluat de mai multe ori…

Iar zâmbetul lui vesel dispăruse de pe figura care nu mai era jovială, ci încruntată și preocupată…

În cele din urmă, am simțit că ceva nu-i în regulă și l-am întrebat:

— Maestre, ce se întâmplă? Mi-ați spus că e o chestie simplă, că va dura câteva minute…

— Tinere, a oftat el, se pare că am făcut o prostie când te-am remodelat. Adică am efectuat niște modificări genetice ireversibile. Se pare că vei fi obligat să rămâi cu înfățișarea pe care o ai acum.

N-am leșinat. N-am urlat. Nu l-am strâns de gât pe doctor. Am dat din cap și am ieșit.

Într-un fel, adolescența mea a încetat în clipa aceea.

Evident, am renunțat să mai mă duc la departamentul evidențelor cetățenești, pentru că numele meu nu mai avea nicio importanță. Trebuia să mă obișnuiesc cu ideea că voi fi *altfel* decât ceilalți. Mi-a fost clar că mă aștepta o existență într-un fel comodă — pentru că părinții îmi asiguraseră o avere personală consistentă — și, într-un fel, dificilă, fiindcă aveam să fiu toată viața *o ciudățenie.*

Am decis să sfidez societatea și să mă comport ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic deosebit, să-mi accept starea și să fac tot posibilul ca să-i oblig și pe ceilalți să mi-o accepte. Asta însemna că trebuia să muncesc din greu, să fiu bun sau foarte bun în tot ce aveam să fac. M-am pus cu burta pe carte și am acordat învățăturii o atenție pe care nu i-o acordasem până atunci. Am devenit iute un elev eminent, apreciat de profesori și admirat de colegi. În același timp am continuat să mă duc în tabere de supraviețuire, să mă antrenez și să-mi mențin o formă fizică de excepție.

Am descoperit, fără prea multă surprindere, că numărul celor care continuau să bată pustietățile era încă destul de mare, cu toate că, odată cu vârsta, numărul lor se redusese corespunzător. Rămăseseră doar cei cu adevărat pasionați de drumeție, vânătoare și efort fizic. Am mai descoperit, de data asta cu surprindere, că printre ei erau mulți cu pielea albă, ca și a mea. Camaraderia din pustietate deschide ușor calea prieteniei adevărate și a destăinuirilor. Am putut deci să aflu că toți cei remodelați de doctorul Ngoma pățiseră ce pățisem și eu, adică suferiseră la naștere modificări genetice ireversibile și erau obligați să îndure întreaga viață toanele de moment ale părinților lor.

Bizareria întregii povești era că tragedia prin care treceam ne-a modificat într-un mod ciudat felul de a gândi. Știind că suntem niște ciudați, niște monștri, am început să ne simțim bine între noi, am început să ne căutăm reciproc compania. Ca și cum atunci când eram între cei cu înfățișare asemănătoare ne simțeam normali și nu mai aveam niciun complex de inferioritate. Mai mult, văzând calitățile evidente ale noilor mei prieteni — pentru că și ei își propuseseră, ca și mine, să exceleze în tot ce aveau să facă în viață și se puseseră serios pe treabă —, m-am întrebat foarte serios dacă eram cu adevărat monștri, niște ființe inferioare, sau dacă de fapt, având calități cu care ne puteam mândri, nu cumva printre aceste calități era și aspectul nostru exterior.

Fără să fie vorba de ceva conștient — bănuiesc că era mai degrabă o formă de compensare a ceea ce simțeam că pierduserăm fără vina noastră —, simțul nostru estetic a început să se deformeze. Îmi amintesc că în copilărie mama și prietenele ei mi se păruseră deosebit de frumoase. Acum începusem să-i consider frumoși pe prietenii mei albi și cu părul de culoare deschisă.

Iar atunci când am întâlnit-o pe Ziva am știut că ea e cea mai frumoasă fată din lume.

Ziva era zveltă, cu părul blond-roșcat, cu nas obraznic și cu buze plinuțe, mai pline decât ale celor mai mulți dintre cei cu piele albă, dar nu atât de pline ca ale majorității populației.

Era frumoasă. Era inteligentă. Era spirituală. Era veselă. Era… nici nu știu cum era, de fapt.

Știu doar că eram vrăjit.

Știu că atunci când am văzut-o prima dată mi-am spus că ea este cea alături de care îmi doream să-mi petrec viața.

Știu că doar împreună cu ea mă simțeam complet, că atunci când lipsea aveam impresia că lipsea o bucată din mine. Și am avut același simțământ toată viața mea. Am aflat peste ani că dragostea durează, chiar dacă înfățișarea ei se schimbă…

Eram împreună tot timpul — fie fizic, fie prin intermediul comunicatoarelor. Când învățam pentru examene, imaginea ei se afla alături, când ridicam privirea de pe cursuri o vedeam studiind, la rândul ei, iar mintea îmi funcționa mai bine, mă mulțumeam să-i zâmbesc și lumea mi se părea minunată…

Ne-am căsătorit de îndată ce am împlinit optesprezece ani,

adică vârsta minimă permisă de lege pentru căsătorie.

Evident, Ziva făcea parte din lumea celor avuți, altfel, părinții ei nu și-ar fi permis modificarea ei genetică. Evident, părinții noștri au fost încântați de alianța dintre cele două familii și bucuroși că urmașii lor își găsiseră pereche, pentru că bănuiesc în ciuda faptului că nu s-au plâns niciodată, că blestemaseră deseori ideea ce le venise cândva și suferiseră mult, gândindu-se că odraslele lor ar putea să rămână singure pe lume. Evident, eu eram fericit.

Fiindcă ne iubeam, ne-am dorit să avem un copil. Și, fiindcă trecuserăm prin ce trecuserăm, am fost de acord să nu intervenim în niciun fel asupra fătului și să-l lăsăm să evolueze normal.

Ne doream normalitate și banalitate, ne doream un copil normal și obișnuit, cum fuseseră bunicii lui. Și am hotărât să se cheme Mugave, așa cum se numise bunicul Zivei.

Numai că fiul nostru s-a născut alb, cu părul blond și cu ochii albaștri.

Semăna leit cu părinții lui.

Am descoperit atunci că eu și Ziva făceam parte dintr-o rasă nouă, care-și transmitea caracteristicile urmașilor.

Doctorul Ngoma nu ne modificase doar înfățișarea, ne modificase și zestrea genetică.

Ce se întâmplase între mine și Ziva nu fusese ceva unic, între diferiți prieteni ai noștri, albi, apăruseră sentimente asemănătoare, se iubiseră, se căsătoriseră… Iar când și lor li s-au născut copii ce semănau cu ei, care aveau aceleași trăsături antropologice, am știut că avusese loc un eveniment important, care impunea din partea mea acțiuni importante.

În vremea aceea societatea descoperise ideea de discriminare pozitivă.

După Marele Război de Exterminare, precedat de războaie de exterminare locală, și după înființarea Statului Mondial Unic, se încercase uniformizarea trăsăturilor populațiilor. Dar, după cum am mai arătat, fiecare grup se încăpățânase să-și păstreze limba și obiceiurile. Autoritățile se străduiseră, prin propagandă și măsuri coercitive, să înlăture asemenea tendințe. Și reușiseră, în mare măsură.

Însă societatea noastră se bizuia pe drepturi individuale, pe ideea că individul primează și că societatea progresează doar

datorită competiției între indivizi.

Apoi, sociologii își dăduseră seama că uniformitatea nu contribuia la dezvoltarea spiritului competitiv, ci la atrofierea acestuia. Izvorul competiției se găsea în diversitate, iar diversitatea trebuia menținută, trebuia încurajată.

Ajunseseră deci la concluzia că anumite grupuri etnice, culturale sau sexuale, care nu reprezentau un pericol pentru existența statului, meritau să fie încurajate pe plan social, pentru a fi, de fapt, încurajate să-și păstreze caracteristicile de grup și a evita dispariția lor.

Am discutat cu prietenii mei și am decis de comun acord să ne declarăm grup etnic și să solicităm ajutorul autorităților, în baza legilor de descriminare pozitivă.

Evident, nu aveam nevoie de ajutorul autorităților. Eram cu toții bogați, proveneam din familii puternice, cu suficiente relații, care ne puteau sprijini în carieră. Doream de fapt să ne afirmăm identitatea. Doream să nu mai vedem milă în ochii celor inteligenți și repulsie în ochii celor tâmpiți. Doream să fim considerați membri normali ai societății, doream respect, doream considerație.

M-am sfătuit cu prietenii mei și împreună am inventat conceptul ARI, cel care ne definea cel mai bine. ARI, adică Artificial Remodelate Individ în limba standard, însemna individ remodelat artificial. Am solicitat autorităților ca, în baza acestei definiții, să accepte înființarea Ligii Ari-enilor și să permită înscrierea acestei organizații pe lista grupurilor etnice care beneficiau de prevederile legii discriminării pozitive. De îndată ce am făcut cunoscută înființarea Ligii, am primit trei sute două cereri de înscriere în rândurile ei, adică de la toți cei remodelați de doctorul Ngoma, plus urmașii lor.

Trăiam într-o societate liberă și democratică, în care oamenii aveau drepturi. Ca atare, cererea noastră a fost acceptată imediat. Liga Ari-enilor a fost înscrisă pe lista organizațiilor etnice și din acel moment orice firmă care angaja un ari-an pe un post de conducere beneficia de reduceri substanțiale ale impozitelor, iar institutele culturale care promovau artiști, cadre didactice sau cercetători din liga noastră primeau subvenții considerabile.

Eram tineri, eram dispuși să muncim mult, aveam relații, eram inteligenți, beneficiaserăm de instruirea cea mai bună pe

care ne-o putea oferi lumea noastră… evident că o mulțime de firme s-au grăbit să profite de ocazie. Angajau astfel oameni cu perspective și care meritau pe deplin slujba respectivă, profitând însă de reduceri de taxe sau de subvenții.

Pentru noi, toată treaba asta a însemnat sărirea unor etape, publicitate gratuită și posibilitatea de a demonstra ce eram în stare.

În scurt timp, am ocupat cu toții posturi importante în cadrul unor firme sau în administrația publică. Adorm și Zavina, care erau artiști plastici — el sculptor și ceramist, ea autoarea unor tapiserii extraordinare —, au fost acceptați la cele mai renumite galerii. Taror își publica romanele în tiraje incredibile. Apăream cu toții deseori în dezbaterile televizate.

Publicul a aflat despre noi, despre realizările noastre. Eram prezentați ca oameni de-o valoare deosebită, cu ambiții ieșite din comun, cu țeluri mărețe și cu șanse mari de a le îndeplini.

Deveniserăm celebri, eram admirați, eram considerați modele ale societății.

Mulți părinți își remodelau copii ca să arate ca noi.

Dar doctorul Ngoma, care de fapt nu mai intervenea direct, ci coordona echipe de medici și geneticieni tineri, învățase bine lecția și nu mai repeta greșeala din tinerețe. Copiii aceia nu erau ari-eni adevărați, ci doar imitații de ari-eni, care puteau oricând să revină la înfățișarea părinților lor și ale căror trăsături nu erau transmisibile urmașilor. Noi rămâneam unici, prin voia sorții sau datorită întâmplării.

Da, eram admirați.

Dar acolo unde există admirație apare și invidia.

La început nu ne-a deranjat nici admirația, nici invidia. Noi ne vedeam de treabă, de carieră, de afaceri, acumulam avere, celebritate… Ne bucuram de viață.

Treptat, au început să apară opinii bizare, răspândite la început în emisiuni de televiziune specializate în scandaluri și bârfe fără dovezi. Indivizi ciudați, ce prezentau semne evidente de deranj psihic și de handicap intelectual, au început să susțină că ari-enii complotau să pună mâna pe putere și să instaureze dictatura. Societatea noastră, democratică până la exces, permitea oricui să-și susțină părerile, oricât de stranii ar fi fost. În același timp, societatea noastră suferea de obsesia că cineva ar putea să profite de libertățile pe care le oferea, pentru a

acumula mai multă putere decât ar fi fost benefic pentru buna desfășurare a activității sociale. Ca atare, aceste teorii, oricât de stupide ar fi fost, au trezit niște suspiciuni, au generat o stare de neîncredere în grupul nostru.

Ne-am sfătuit între noi și am decis să nu ripostăm, să nu ne coborâm la un asemenea nivel.

A fost o mare greșeală. Gloata primitivă a considerat decența noastră drept o dovadă de slăbiciune și și-a întețit atacurile. Pseudosavanți de mahala au lansat pe piață articole cu pretenții științifice în care, pornind de la elemente cunoscute de toată lumea — faptul că fuseserăm remodelați artificial — se demonstra că eram ființe inferioare, mânate de instincte primitive, dornice să distrugă societatea și să altereze zestrea genetică a omenirii.

S-a ajuns până la solicitarea unor legi care să interzică căsătoriile mixte, ca nu cumva caracterele genetice ale populației majoritare să fie afectate de cele monstruoase ale ari-enilor. Chestia cea mai șocantă era că asemenea legi erau inutile, nu exista nicio căsătorie mixtă și, din câte știam eu, nici nu exista vreuna în perspectivă.

Dacă până atunci consideraserăm că toată isteria aceea agresivă era o manifestare mai mult sau mai puțin normală a exceselor mediatice existente într-o societate extrem de democratică, posibila implicare a legislativului ne-a speriat și am decis să acționăm în favoarea drepturilor noastre.

Am convocat o adunare generală a Ligii, ca să ne sfătuim și să alegem cea mai bună cale de ripostă.

Ne-am strâns în sediul central toți cei trei sute doi membrii ai Ligii, indiferent de vârstă. Ne așteptam la dezbateri îndelungate, ne așteptam să pierdem mult timp în audiențe la autorități, în conferințe de presă și în dezbateri televizate, de aceea ne luaserăm cu toții concedii pe o durată nedeterminată, iar copiii — cei cinci copii din grupul nostru etnic — fuseseră învoiți de la grădiniță sau de la școală —, pentru că voiam să-i prezentăm în primul rând pe ei publicului, ca să demonstrăm că din partea lor nu pândea niciun pericol.

N-am apucat să discutăm.

N-am apucat nici măcar să stabilim o ordine de zi a întrunirii.

De îndată ce am intrat cu toții în sala de conferințe au năvălit pe uși soldați înarmați, care ne-au arestat pe toți.

Am fost urcați în vehicule blindate ale armatei și teleportați într-o bază militară izolată.

Acolo am fost strânși în sala de mese, transformată pentru moment în tribunal și am fost judecați în procedură de urgență de un tribunal militar.

Nu am avut avocat, nu ne-au fost prezentate anterior acuzațiile, ca să ne pregătim apărarea. Pur și simplu am fost strânși într-o sală, unde am stat în picioare, iar un ofițer care s-a așezat pe un scaun în fața noastră ne-a citit actul de acuzare.

Statul susținea că are dovezi că am complotat pentru preluarea puterii și transformarea cetățenilor neari-eni în sclavi.

Am încercat să demonstrez absurditatea unor asemenea acuzații, dar n-am fost lăsat să vorbesc. Am insistat să mi se permită să ne apărăm. M-am ales cu un șoc electric de intensitate medie, care m-a potolit.

Judecătorul, care era și procuror, a terminat rechizitoriul și a rostit sentința:

— Toți membrii Ligii ari-enilor sunt condamnați la moarte!

Apoi, înainte să apucăm să înțelegem ce soartă ne aștepta, a citit de pe miniagenda sa:

— Dând dovadă de bunătate și ținând seama de legile statului, care interzic pedeapsa cu moartea, șeful statului a decis să comute această pedeapsă și să dea dovadă de clemență. Prin decret prezidențial, membrii Ligii ari-enilor sunt condamnați la exil permanent în timp. Vor fi aruncați la o distanță atât de mare în trecut, încât să se depășească limita de siguranță a dispozitivelor de care dispunem. Astfel, ei nu vor putea fi aduși înapoi dacă, din întâmplare, complici ai lor din prezent sau din viitor vor avea acces la aparatura de deplasare în timp. Sentința nu acceptă recurs și va fi pusă în aplicare de îndată!

Apoi judecătorul s-a ridicat și a ieșit din sală, iar noi, cei trei sute doi, am fost mânați într-o încăpere învecinată, o încăpere cu pereții din metal, și încuiați acolo.

Mă gândeam că toată treaba era o înscenare, menită probabil să câștige o anumită parte a electoratului, dar mi-am dat seama că presa ar fi fost prezentă, dacă era o treabă propagandistică. Poate că, în naivitatea noastră, stricasem socotelile unor grupuri de interese, care deciseseră să scape de noi, încălcând în mod flagrant legile. Iar toată campania de presă, cu indivizii țicniți

care susținuseră teorii absurde, fusese instrumentată de aceste grupuri, ca să aibă o justificare a scoaterii noastre din circulație…

Toate acestea erau simple speculații, pentru că îmi trebuiau dovezi, iar dacă aș fi avut dovezi, aș fi putut să combat ușor toată aberația…

Trebuia doar să iau legătura cu avocații părinților mei, care să intervină la cine trebuia, să-și pună relațiile în mișcare, să ungă osiile mecanismului social…

În timp ce stăteam cu toții înghesuiți în încăperea cu pereți de metal, fără să conștientizăm prea bine ce ni se întâmplase, convinși că era vorba de o eroare, care avea să fie corectată cât mai iute, am auzit cu toții un zumzet surd, pereții încăperii au început să vibreze ușor, apoi din ce în ce mai iute, la fel și podeaua, și ea din metal, totul vibra, dar nu atât de tare ca să ne zguduie, simțeam doar vibrația aceea ca un fel de gâdilat în tălpi, prin încălțăminte… apoi pereții și podeaua au devenit transparente, au dispărut, iar noi — bărbați, femei și copii — atârnam undeva, într-un vid întunecat, auzind în continuare zumzăitul acela surd, fără să știm de unde provine…

Și, brusc, zumzăitul a încetat, întunericul a fost înlocuit de-o lumină naturală puternică…

Și ne-am trezit cu toții pe o pajiște, la poalele unor coline împădurite.

Am descoperit cu uimire că eram goi.

Nu mai aveam nici îmbrăcăminte, nici încălțăminte.

Mi-am dat seama că fuseserăm aruncați în trecut, fără nimic din vremea din care veneam. Fuseserăm aruncați în trecut așa cum ieșiserăm din pântecele mamelor noastre.

Am simțit că mă cuprinde o spaimă nemărginită și o disperare la fel de nemărginită. Dușmanii noștri nu se mulțumiseră să ne lichideze fizic, ne meniseră o moarte înfiorătoare, o moarte chinuitoare și lentă. Nu dăduseră dovadă nici măcar de mila elementară de a ne scuti de chinuri.

Mi-am spus:

— Nu te lăsa cuprins de panică! Nu te lăsa cuprins de panică!

Apoi am început să gândesc iute, îngrozitor de iute: aparatura de explorare a timpului avea posibilitatea de a ajunge în trecut cam cu douăzeci de mii de ani în urmă față de prezentul nostru. Presupunând că dușmanii noștri forțaseră instalația până la

limita la care devenea nesigură, iar localizarea noastră ar fi fost imposibilă... asta însemna că fuseserăm aruncați cu douăzeci și două, douăzeci și trei de mii de ani în urmă. Asta însemna, din câte mai țineam minte din școală, că nimeriserăm undeva, spre sfârșitul perioadei glaciare. După cum arăta zona din jur, ne aflam într-o regiune cu climă temperată, pe la sfârșitul verii sau începutul toamnei. După poziția soarelui pe cer, era la mijlocul zilei.

Eram goi, nu aveam hrană, nu aveam unelte, nu aveam nimic.

M-am uitat la tovarășii mei de suferință. Păreau în stare de șoc, păreau că nu le vine să creadă că li se întâmplase cu adevărat ce li se întâmplase. Aruncau priviri stânjenite către cei din jur, apoi se sileau să le ignore goliciunea, să privească în gol.

Mi-am dat seama că trebuia să-i scot din starea aceea înainte de a fi prea târziu.

Am văzut în apropiere o plantă cu frunze mari, late, cărnoase, un soi de brustur. M-am dus, m-am chinuit și am rupt câteva din frunze și am făcut un soi de fustă, pe care am prins-o în jurul șoldurilor. Apoi am spus cu voce puternică, să fiu auzit de toți cei strânși în jur:

— Faceți-vă un soi de veșminte, din frunze și ierburi. Cât să putem discuta între noi, până o să ne obișnuim cu situația. Apoi veniți să stăm de vorbă, să stabilim ce avem de făcut.

S-au împrăștiat cu toții pe pajiște, unii s-au dus chiar către dumbrava din apropiere. Am strigat după ei:

— Aveți grijă să nu nimeriți peste urzici sau să nu vă înțepați în spini!

În timp ce ceilalți își făceau rost de un simulacru de veșminte, am cercetat un pic zona. Am descoperit un pârâiaș ce curgea în josul văii, strecurându-se printre pietre. Am ales una, care părea o rocă tare, de mărimea unui cap de om, și am izbit-o cu putere de o stâncă mai mare, până am spart-o în bucăți. Am ales o bucată ceva mai mare decât pumnul meu, care avea margini ascuțite, am mai ales și câteva așchii tăioase... Apoi am căutat o bucată potrivită de lemn. Am găsit un arbust ce se ramifica în vârf în două ramuri egale. Am reușit să-l retez, chinuindu-mă cu pietrele mele, apoi am tăiat crengile și am obținut un soi de baston lung de circa un metru. Am căutat niște ramuri elastice

și am legat piatra cea mare în ramificația crengilor. Obținusem un soi de ciomag cu măciulie de piatră sau, dacă vreți, un topor rudimentar cu lamă de piatră.

M-am întors la locul din care plecasem și am așteptat să se strângă ceilalți.

Peste vreo jumătate de oră, arătam cu toții ca la un bal mascat. Caraghioșenia aspectului nostru nu reușea să înlăture îngrijorarea de pe figurile tuturor. Începuseră să-și dea seama ce ne aștepta.

După ce s-au înghesuit în jurul meu am spus:

— Trebuie să stabilim ce avem de făcut. Care ne sunt prioritățile. În primul rând, trebuie să supraviețuim. Avem nevoie de hrană, adăpost, arme, îmbrăcăminte. Și, înainte de toate, foc. Fără foc, nu putem să ne apărăm de animalele de pradă, nu putem să ne ferim de frig, nu putem să ne facem de mâncare. Am fost cu toții în tabere de supraviețuire, pe când eram copii. Mai știe cineva cum se poate face foc?

S-au găsit vreo zece voluntari.

— Foarte bine. Apucați-vă de treabă. Poate, totuși, unul dintre voi reușește…

În momentul acela s-a auzit un glas de femeie:

— Nu cred că trebuie să ne agităm. E suficient să stăm aici, unde am fost… aruncați. Imposibil ca lucrurile să rămână așa! Sunt convinsă că la un moment dat cineva își va da seama că s-a făcut o greșeală gravă și vor veni după noi. Chiar se va întâmpla peste câteva ore, zile sau ani, cei care ne vor căuta au posibilitatea să intervină chiar în acest moment din trecut și să ne recupereze, să ne aducă acasă.

— Draga mea, i-am zis eu, e posibil să se întâmple așa cum spui tu. Dar, dacă nu se va întâmpla… orice clipă pierdută poate să însemne moartea noastră, a tuturor, inclusiv a ta. Deci părerea mea e să facem tot ce se poate ca să ne asigurăm supraviețuirea. Unii dintre noi încearcă să facă foc. Am nevoie de câțiva voluntari care să meargă cu mine, să cercetăm împrejurimile. Ceilalți… așteptați-ne aici. Încercați să vă faceți arme. Ciomege, topoare cu lamă de piatră. Cuțite din așchii tăioase. Apoi, în grupuri, căutați în jur și vedeți ce se poate mânca. Ierburi, fructe, animale, insecte… orice poate să țină de foame, orice conține calorii și proteine. Avem o sursă de apă la îndemână… Pentru moment, o să ne descurcăm. Dar trebuie să

facem planuri cu bătaie lungă...

Am ales cinci bărbați dintre cei mai solizi și le-am făcut și lor niște ciomege, cărora le-am legat la capăt câte o piatră. Apoi am pornit la drum, dorind să profităm cât mai mult de lumina zilei.

Am descoperit atunci că jocurile noastre din sălbăticie fuseseră cu adevărat jocuri. Da, rătăciserăm departe de lumea civilizată, dar avuseserăm busole și echipament de orientare, corturi și saci de dormit, cuțite de oțel și, mai ales, haine și încălțăminte adecvate. Acum trebuia să mergem desculți, cu tălpile noastre neobișnuite să calce pe pietre sau pe iarbă tăioasă...

După câteva sute de metri, am simțit dureri la fiecare pas, dar am continuat să merg. Și am mers așa câteva ore...

Ne îndreptaserăm în josul văii, de-a lungul pârâiașului. Valea cotea după un deal înalt și bine împădurit, așa că nu știam ce se află dincolo.

Am descoperit cu surprindere că pârâiașul nostru se vărsa într-un râu mai mare, în jurul căruia era o luncă acoperită cu iarbă măruntă.

Pe iarbă se afla o turmă imensă de bivoli, care pășteau sau stăteau întinși, rumegând liniștiți. Turma era împărțită într-o mulțime de grupuri, între care existau spații libere destul de întinse.

Am decis, mai mult din întâmplare, să ne apropiem de unul dintre grupuri. Animalele ne-au privit liniștite, fără să se sperie de noi. Am dedus că nu mai văzuseră niciodată oameni și că nu ne considerau un pericol. În timp ce mă apropiam de pâlcul de animale de lângă mal, priveam de zor în toate părțile. Pe mal și în apa puțin adâncă de alături erau o mulțime de păsări care ciuguleau ierburi, unele parcă prindeau pești și insecte... Se părea că râul era plin de hrană...

Am ajuns lângă bivoli, care continuau să rumege liniștiți... am făcut semn însoțitorilor mei să rămână locului, iar eu m-am apropiat tiptil de un animal... și cu un gest iute, dar folosindu-mi toată puterea, l-am izbit în cap cu toporul din piatră. Evident, a fost o chestie de noroc, am aflat ulterior cu țeasta bivolului e tare, dar că există o porțiune mai vulnerabilă. Eu nimerisem tocmai porțiunea aceea, cu osul mai subțire...

Mă așteptam ca restul turmei să sară alarmată în picioare, să

se repeadă cu coarnele la mine… dar animalele au continuat să rumege liniștite… așa că am căpătat curaj și am vrut să repet figura. De data asta n-am mai avut noroc, animalul a mugit îndurerat și a încercat să se ridice. L-am izbit furios, însoțitorii mei s-au grăbit să-mi sară în ajutor, lovind bivolul cu armele lor improvizate. Legăturile din mlădițe nu rezistaseră șocului, se rupseseră, iar piatra legată de ciomag sărise cât colo. M-am repezit după ea, am luat pietroiul în mână și am continuat să izbesc țeasta animalului până când și-a dat duhul. Bivolii din jur, speriați de mugetele celui rănit, se grăbiseră să se îndepărteze. Am rămas singuri cu cele două leșuri.

L-am trimis pe unul dintre însoțitorii mei după ajutoare, pentru că era evident că nu puteam căra singuri animalele. Iar noi, cei rămași, ne-am chinuit să jupuim leșurile cu cioburile de piatră ce ne serveau drept cuțite.

Peste vreo trei ore, când au apărut vreo douăzeci de camarazi de-ai noștri, reușisem să jupuim și să tranșăm, cât de cât, bivolii.

Am cărat cu greu, în spinare, bucățile sângerânde de carne, măruntaiele, pieile, tot ce ne putea folosi — și totul ne putea folosi.

Când am ajuns în tabără, dacă puteam numi tabără locul în care fuseserăm aruncați din lumea noastră, am descoperit că unul dintre cei ce se străduia încă de când plecaserăm reușise să aprindă un foc. Am mai descoperit atunci că focul se obținea cu o trudă imensă și că era mult mai sigur să-l păstrezi aprins. Am stabilit oameni care răspundeau de foc, iar pentru a-l căra cu noi la drum, am împletit niște coșuri din nuiele, pe care le-am căptușit cu lut, în care așezam jarul într-un pat de cenușă…

În seara aceea, am împărțit carnea și fiecare și-a fript bucata la foc, cum a putut și cum s-a priceput.

Ziva și Mugave mă așteptaseră cu o mână de fructe mici și acre și cu niște frunze cărnoase, cu gust fad. Era tot ce reușiseră să găsească. Împreună cu carnea, au alcătuit o cină ce-mi permitea să mai supraviețuiesc o zi…

Și așa a început existența noastră în lumea cea nouă în care fuseserăm izgoniți, o lume din apropierea râului bivolilor sau, cum l-am denumit în limba standard, Oxus Rivier. Da, istoria noastră începe la râul Oxus și de aici s-au răspândit ari-enii în lume…

După ce am mâncat am strâns lângă unul dintre focuri grupul de prieteni și de oameni pe care-i cunoșteam mai bine, în care puteam să am încredere. Și ne-am sfătuit. A fost primul sfat, primul din multele care au urmat, căci doream să consultăm cât mai multe persoane, să auzim cât mai multe păreri…

În primul rând, am recunoscut cu toții că, într-un fel, avuseserăm noroc. Nimeriserăm într-un moment propice, pădurea era plină de tufărișuri pline cu fructe, iar recolta adevărată abia urma. Recunoscusem în pădurile din jur stejari și fagi, deci aveam să găsim ghindă și jir — da, o hrană modestă, dar hrănitoare. Am descoperit apoi nuci sălbatici și alunișuri dese.

Pe de altă parte, lumea aceea mișuna de animale și de păsări care nu avuseseră de-a face cu omul și nu recunoșteau în el un dușman, ca urmare nu fugeau speriate de noi. Sigur, situația avea să se schimbe, dar până atunci aveam să învățăm să vânăm, să ne facem arme mai bune…

Da, avuseserăm noroc și pentru că nu däduserăm peste animale de pradă. Eram convinși că există și așa ceva, dar abundența prăzii le făcuse probabil să nu fie tentate de noi. Situația se putea schimba oricând, așa că trebuia să fim pregătiți și pentru amenințare.

Am fost cu toții de acord că în lumea aceea nu puteam să fim decât culegători și vânători. Deocamdată, nu aveam unelte și nu puteam să facem agricultură. Singurul material de care dispuneam erau piatra și oasele animalelor. Nu aveam metal, și ce bine ne-ar fi prins niște ceaune în care să gătim la focul de tabără…

Majoritatea tovarășilor mei fuseseră manageri și puțini se pricepeau la activități fizice. Am descoperit cu bucurie că cei pe care îi socotiserăm ca având cea mai mică legătură cu viața de zi cu zi, adică artiștii noștri, ne erau de cel mai mare folos. Adorm, sculptorul și ceramistul, avea idee despre cum trebuie cioplită piatra ca să ne facem unelte și, lucru și mai îmbucurător, era convins că putea să ne facă niște oale și străchini, cu care să ne descurcăm cât de cât. Văzuse lângă malul râului o argilă tocmai potrivită și spera să ardă ceramica suficient de bine ca să putem s-o folosim. Iar soția lui, Zavina, care țesuse tapiserii de mare valoare, avea să le învețe pe celelalte femei să facă împletituri din stratul elastic de sub

scoarța copacilor și din diferite fibre vegetale, care să poată fi folosite ca un soi de veșminte. Sigur, materia de bază pentru îmbrăcăminte rămânea pielea animalelor vânate, dar trebuia să aflăm cum să curățăm pieile, cum să le tăbăcim…

Am discutat atunci și în zilele următoare, despre toate cele pe care trebuia să le facem.

Și am descoperit că, deși ajunseserăm într-o stare de primitivism, nu eram niște oameni primitivi, pentru că aveam amintirea civilizației, cunoșteam o mulțime de lucruri pe care nu mai trebuia să le descoperim. Cunoșteam focul — cum să-l facem și cum să-l folosim —, știam ce-i un arc, mulți dintre noi fuseserăm destul de pricepuți în copilărie și învățaserăm în taberele care se dovedeau acum extrem de folositoare să facem arc și săgeți, să ochim și să tragem cu el. Știam ce-i roata, știam ce înseamnă să gândești și să plănuiești ceva, ce înseamnă colaborarea și încrederea în cei din jur.

În același timp, eram neajutorați ca niște prunci. Fuseserăm obișnuiți să avem totul la dispoziție, iar acum ne lipsea tot și trebuia să ne descurcăm singuri. Tovarășele noastre au descoperit ce înseamnă o viață fără tampoane, de exemplu…

După ce am discutat îndelung, ne-am ghemuit lângă foc, acoperindu-ne cu iarbă, și am adormit…

De dimineață ne-am trezit flămânzi, cu picioarele îndurerate și cu tălpile însângerate, într-o duhoare de nedescris.

Pentru că eram trei sute de oameni înghesuiți într-un spațiu redus.

Nu aveam latrine — știam ce sunt latrinele, le folosiserăm în tabere și fuseserăm instruiți să avem grijă de igiena comunității -, dar aici nu aveam lopeți și târnăcoape, nici scânduri sau foi de cort. Și nici lanterne cu care să umblăm prin întuneric…

Ne-am dat seama că mai avuseserăm noroc și în altă privință: vremea era senină, nu se abătuseră asupra noastră nici ploi, nici furtuni. Ne-am dat seama ce ar fi însemnat să ne grămădim cu toții în câteva colibe încropite sub copaci, colibe care puteau fi luate de vânt…

Ne-am mai dat seama că aglomerația aceea în care trăiam doar de o zi putea să ducă la apariția unor molime…

Iar când ne-am răspândit prin dumbrăvile din jur, căutând de mâncare, am descoperit că fructele și ierburile comestibile fuseseră strânse cu o zi în urmă, că păsările și animalele mici

fugiseră, izgonite de gălăgie și de vânzoleală.
Trebuia să parcurgem distanțe imense, distanțe care aveau să fie din ce în ce mai mari, ca să ne putem hrăni…
Mibona, care urmase, printre altele, cursuri de antropologie, mi-a explicat că existau niște formule cu care se putea calcula suprafața necesară pentru o persoană, pentru ca aceasta să poată viețui de pe urma vânatului și a fructelor pădurii. Rezulta o suprafață imensă…
Așa că am decis să ne împărțim în grupuri de vreo treizeci de persoane, grupuri alcătuite după afinități, iar aceste grupuri să se împrăștie, având între ele o distanță de cel puțin o jumătate de zi de mers…
Asta însemna că legătura dintre noi se va slăbi, că nu aveam să comunicăm permanent. Iar noi aveam nevoie de comunicare mai mult ca oricând, acum, când totul era nou, când aveam atâtea de învățat și când ne amenințau o grămadă de pericole necunoscute…
Am decis să mai stăm împreună doar două zile, în care să ne străduim să ne facem împreună un minimum de unelte și de arme, să ne transmitem între noi tot ce credeam că ne-ar putea fi de folos. Am hotărât ca unii dintre noi, cei care aveau ceva de comunicat celorlalți, să trecem o dată pe lună pe la toate triburile, iar o dată pe an să ne strângem cu toții într-un singur loc, pentru o săptămână de sărbătoare.
Evident, sărbătoarea respectivă era ceva în care nu credea nimeni în momentul acela, pentru că nu ne imaginam că aveam să supraviețuim un an, iar dacă aveam să supraviețuim, nu ne imaginam că o să avem timp de distracții și de sărbători.
Am mai decis ca spre sfârșitul toamnei, când vremea se va răci, să migrăm cu toții spre sud și să hotărâm acolo dacă ne vom stabili în locuri mai calde sau ne întoarcem în nordul temperat.
Toamna a fost îmbelșugată, aveam ghinde, jir, alune, nuci și fructe de tot felul, vânat era din belșug, vânat gras și cu carne multă… Dar nopțile erau din ce în ce mai reci…
Și am migrat spre sud, dar am descoperit că locurile de acolo, deși mai călduroase, erau mai sărace în hrană, așa că de îndată ce vremea s-a încălzit, iar în ținuturile din sud căldura a devenit greu de suportat, am migrat din nou spre nord.
Și așa am făcut an de an.

În călătoriile noastre către miazăzi am descoperit că departe în sud trăiau oameni cu piele neagră, precum cei dintre care fuseserăm izgoniți. Pentru moment, ne-am ferit să avem de-a face cu ei. Presupun însă că în viitor urmașii noștri vor face schimburi de obiecte cu ei, un soi de comerț rudimentar, bazat pe troc, poate chiar vor zămisli împreună copii care vor avea pielea mai deschisă decât a lor, dar mai închisă decât a noastră… Apoi, când am reușit să ne facem haine călduroase, ne-am aventurat spre nord și am descoperit printre ghețuri animale mari, ușor de vânat, dar și fiare înfiorătoare. Și am mai descoperit acolo umanoizi care nu semănau nici cu noi, nici cu cei dintre care proveneam. Erau mai mari decât noi, mai puternici. I-am evitat, dându-ne seama că erau, într-un fel, dușmani ai noștri și că, mai devreme sau mai târziu, aveam să ne luptăm cu ei pentru terenurile de vânătoare, pentru supraviețuire.

În fiecare an grupuri de cercetași se abat de la traseele cunoscute și explorează noi ținuturi, căutând noi rute, noi ținuturi de vânătoare. Ne-am lămurit că spre răsărit se întind munți înalți și pustii, dar spre apus par a se afla tărâmuri rodnice și bogate. Mulți dintre noi doresc să ne extindem în părțile acelea și e posibil ca în anii următori o parte dintre noi să migreze către vest…

Știam multe, nu eram niște oameni cu adevărat primitivi, dar noi, cei care cunoscuserăm o lume paradiziacă, aveam să pierim, odată cu trecerea timpului. Cum aveam să transmitem cunoștințele noastre urmașilor?

Ne-am dat seama cu surprindere că nu știam vreun mod de notare a cunoștințelor noastre. În lumea din care veneam, treaba asta o făceau servitorii noștri electronici, cărora ne adresam verbal și care aveau grijă să înregistreze totul pe suporți indestructibili, iar textele acelea ne erau întotdeauna accesibile la nivel mental, ca fluxuri de informații. Presupunând că am fi inventat un mod de păstrare a informațiilor, aveam la dispoziție doar lemn sau frunze pe care să le notăm, adică suporți perisabili, de scurtă durată…

Singurul fel în care puteam să transmitem informațiile era pe cale verbală, prin memorare și prin repetare.

Mibona se mai alesese cu ceva de pe urma pasiunii sale pentru antropologie: devenise adept al medicinii naturiste.

Sigur, plantele din trecutul în care fuseserăm aruncați nu erau identice cu cele pe care le știa el, pentru că acelea erau rodul selecției și prelucrărilor genetice, dar reușise să identifice plante sălbatice din care proveneau cele cu care avusese el de-a face. Prima dificultate pe care a fost silit s-o depășească fusese una aparent banală, dar în realitate una fundamentală. Majoritatea plantelor pe care le folosise el se administraseră sub formă de infuzii. Iar noi nu aveam vase în care să fierbem apa... Ulterior, când am reușit să facem vase de ceramică, am aflat și modul în care puteam să fierbem apă vârând oale de lut în cuptoare bine încinse sau acoperindu-le cu jăratec. În prima fază, Mibona se străduise să ne oblojească rănile de la picioare și tot felul de julituri și zgârieturi ce se puteau infecta oricând.

Da, în lumea în care ajunseserăm o răceală putea deveni oricând o pneumonie cu urmări fatale. O apendicită însemna moarte sigură. Nici vorbă de tratamente dentare. Eu, de exemplu, nu mai am acum niciun dinte în gură și sunt silit să mă hrănesc doar cu fierturi sau cu fructe zdrobite... Iar o așchie de piatră care mi-a sărit în ochi și care, în lumea din care veneam ar fi fost extrasă cu ușurință, a provocat o albeață ce m-a lăsat chior... Eu, Adin, conducătorul neamului meu, făuritor de lănci ce zboară mai iute ca fulgerul, văd doar cu un ochi...

Oricum, cunoștințele lui Mibona au salvat multe vieți, ne-au salvat neamul, de fapt. Pentru ca aceste cunoștințe să nu se piardă, Mibona le-a transpus în versuri, iar fiii săi, care au devenit vracii tribului nostru la moartea sa, le-au învățat pe dinafară și, la rândul lor, și-au învățat copiii...

Mibona a mai contribuit cu ceva la supraviețuirea noastră. Ca antropolog, nu numai că știa o mulțime de lucruri despre popoarele primitive — de exemplu, ne-a învățat să facem un fel de propulsoare de sulițe, niște bețe cu care lungeam brațul și aruncam sulița cu putere sporită, ne-a învățat să facem praștii —, dar știa și multe lucruri din preistorie. El ne-a dezvăluit că a existat o perioadă când oamenii prelucrau uneltele de piatră, șlefuindu-le, găurindu-le... Eu însumi am devenit un astfel de făuritor de unelte de piatră, pe care le șlefuiam și le ascuțeam cu o răbdare incredibilă, încercând să le fac cât mai asemănătoare celor din metal, pe care le folosisem în tinerețea mea...

Da... cunoștințele lui Mibona s-au transmis fiilor săi, prin

cântece și versuri. Însă soarta cea mai ciudată au avut-o cunoștințele lui Tongoma, care fusese geolog. Sigur, în lumea tinereții noastre, a fi geolog însemna să stai de vorbă cu inteligențele artificiale specializate, dar școlarizarea implica și o perioadă de studiere a istoriei geologiei, cu deplasări în teren și recunoașterea rocilor la fața locului. Tongoma fusese uluit de bogăția mineralieră a lumii în care fuseserăm aruncați, o lume în care zăcămintele nu fuseseră încă exploatate. Descoperise minereuri de cupru, fier, aluminiu, uraniu, zinc, cobalt și multe altele, cu care nu aveam ce face. Descoperise zăcăminte de suprafață, bogate și cu conținut ridicat de metal, dar pe care nu le puteam folosi, pentru că nu puteam construi cuptoare în care să topim minereul. Îl durea sufletul să piardă asemenea informații și, în același timp, era conștient că vor trece mii de ani până când oamenii vor descoperi folosirea metalelor. Pentru moment, ne ajutase identificând roci ce puteau fi folosite pentru unelte — pietre ce puteau fi așchiate și șlefuite, dar tari cât să nu se spargă sau să nu se tocească ușor. În același timp, povestise fiilor săi cum să identifice zăcăminte de cupru, nichel, staniu sau fier, le descrisese modul în care trebuiau prelucrate minereurile acelea… le spunea un soi de basme care, la un moment dat, puteau deveni realitate, basme pe care fiii săi trebuiau să le transmită urmașilor ca pe niște cunoștințe secrete, metafizice…

Da, lumea pe care o construiam era o lume a realității dure, pe care încercam s-o modelăm după una ideală…

Sigur, ceea ce îmi amintesc acum s-a petrecut în cei treizeci de ani de când suntem aici, lucrurile s-au făcut treptat, dar am avut un plan, am știut cu mult timp înainte ce vrem să facem, am știut că anumite lucruri nu se pot face peste noapte, dar că se pot face, așa că trebuia să insistăm, să nu renunțăm în caz de eșec. De exemplu, știam că putem domestici animale și, de îndată ce supraviețuirea n-a mai fost o problemă, am început să acționăm pentru viitor. Una dintre problemele cele mai grave cu care am avut de-a face a fost că nu puteam să păstrăm hrana. Puteam să facem rezerve de nuci, alune, ghinde, jir sau de alte semințe — rezerve mici, pentru că nu aveam unde să le păstrăm —, dar fructele și carnea trebuiau consumate iute, înainte să se altereze. Am învățat să afumăm carnea, am învățat să căutăm sare și să sărăm și să uscăm cărnurile —

totuși, migratori fiind, nu puteam căra cu noi cantități mari de hrană, pentru că aveam unelte, arme, piei pentru corturi, îmbrăcăminte de rezervă și multe, multe alte lucruri prețioase pe care eram obligați să le transportam de-a lungul rutelor noastre de migrație. Am descoperit că era mai bine să păstrăm unele animale în viață, pe care să le ucidem atunci când voiam să le mâncăm, în loc să vânăm mult și fără rost, rărind și speriind vânatul în mod inutil. Am învățat să luăm din natură doar cât aveam nevoie, pentru că nu aveam niciun motiv să risipim. Am învățat să capturăm femele cu pui, să le ținem în țarcuri și să îmblânzim puii, am învățat să prăsim puii crescuți în captivitate și, în decursul anilor, am avut alături de noi tovarăși de nădejde din rândul animalelor. Am descoperit că puteam folosi vacile și iepele domesticite nu numai pentru carne sau pentru lapte, ci și pentru transport. Iar copiii noștri au crescut altfel, având la dispoziție laptele caprelor, iepelor sau vacilor. Cu lâna de la oi am putut să împletim sau să țesem haine mai bune… Lupii domesticiți, care peste câteva generații vor deveni câini, ne păzeau taberele, ne ajutau la vânătoare și în vremurile de restriște se puteau mânca…

Surprinzător, dar un rol deosebit în supraviețuirea noastră l-au avut cei care, în lumea din care venim, aveau cea mai mică legătură cu realitatea. Am amintit că Adorm ne-a învățat să facem vase de lut, că Zavina a învățat femeile să țeasă… Și să coasă, pentru că în lumea din care veneam, doar un artist mai știa ce-i acela ac… Dar rolul lor cel mai important a fost acela de a ne menține în rândul oamenilor, împiedicându-ne să decădem la animalitate. Pentru că, în ciuda luptei pentru supraviețuire, ei ne-au învățat că avem nevoie de frumusețe, de podoabe — așa rudimentare, cum puteam noi să le facem —, ne-au arătat cât de mult contează o cunună de flori sau un colier din semințe colorate… Adorm picta — de fapt, așternea pământuri colorate — pe orice suprafață plană aflată la dispoziție. Împodobea arme și unelte, haine și piei pentru corturi, dar mai ales împodobea pereții peșterilor în care ne refugiam uneori. Zavina ne-a arătat că un lucru mărunt — o floare, o scoică, un colț de animal, o pană colorată — poate da un aspect sărbătoresc zdrențelor cu care ne îmbrăcam.

Iar Taror… Taror, poate cel mai obișnuit membru al comunității noastre, care nu se remarcase prin nicio îndemânare

aparte, devenea un personaj important de cum se însera și ne strângeam în jurul focului. Inventa povești și-i învăța pe cei tineri să gândească, să-și dezvolte imaginația… Îi îndemna să inventeze povești, la rândul lor…

Tinerii creșteau, găseau motive de bucurie, descopereau ce-i dragostea, profitau de orice ocazie să se veselească… Întâlnirile noastre anuale — nici nu crezusem la început că o să ne ardă de așa ceva — au devenit sărbători așteptate cu nerăbdare, momente plăcute, instructive și relaxante. Trăiam într-o lume aspră și, fără dragoste, fără un pic de frumusețe, n-am fi rezistat…

Mă gândeam uneori la lumea din care fuseserăm izgoniți și cât timp au mai trăit tovarăși ai mei din Liga Ari-enilor discutam deseori cu ei. Ne întrebam de ce fuseserăm aruncați în trecut fără o judecată corectă, fără să ni se respecte drepturile de cetățeni. Și ne întrebam dacă fusese o greșeală, dacă fusese rezultatul complotului unui grup care considera că-i stăteam în cale sau fusese prima manifestare a unui regim dictatorial ce pusese capăt democrației, iar noi fuseserăm primele lui victime. Ne întrebam inutil, pentru că nu aveam cum să aflăm ce se întâmplase în realitate.

Era evident însă un lucru: societatea pe care o construiam se bizuia mai puțin pe ce reprezenta esența lumii din care veneam și mai mult pe experiența noastră de grup din lumea aceea. Democrația în care ne-am născut fusese clădită pe ideea că individul primează, că izvorul progresului este concurența între indivizi. Noi, ari-enii complexați, găsiserăm sprijin, înțelegere și imbold printre cei de același fel. Grupul nostru se baza pe solidaritate și întrajutorare. Iar acest spirit se dovedise exact ce ne trebuise aici, în sălbăticie. Dacă am fi încercat să ne descurcăm fiecare, pe cont propriu, am fi pierit de mult. Probabil că într-o societate evoluată tehnologic, concurența este un lucru bun. Dar aici mori, dacă nu te ajută cel de alături, dacă nu acționăm la nivel de grup, de trib, de popor…

Cei care ne-au surghiunit în trecut nu au ținut seama de legăturile create în interiorul grupului nostru și au fost convinși că o să pierim. Am reușit să scăpăm pentru că am fost solidari și pentru că soarta a fost de partea noastră.

Marele nostru noroc a fost că eram toți tineri — eu, cel mai în vârstă dintre toți, nu aveam nici măcar treizeci de ani. Iar cei

câțiva copii care erau cu noi aveau între cinci și opt ani, deci depășiseră perioada cea mai dificilă a creșterii, își dădeau seama de situație și se purtau uneori ca niște adulți, dar având curiozitatea și adaptabilitatea copiilor… Da, din nefericire, ulterior lucrurile au stat altfel… mortalitatea infantilă este acum foarte mare… totuși, în cei treizeci de ani de la venirea noastră în această lume, de la izgonirea noastră din lumea în care fuseserăm creați și în care ne născuserăm, numărul nostru a crescut constant, suntem acum ceva mai mult de o mie de oameni, în cea mai mare parte copii…

Prefer acum să-mi amintesc că am avut noroc și să nu mă gândesc la momentul când am întâlnit primul tigru cu colți ca sabia… sau când mi-a murit primul copil… sau când a murit Ziva… Existența noastră a fost punctată de tragedii, dar am învățat să le uităm… și să mergem mai departe…

Uneori, seara, în timp ce stăm în jurul focului și pălăvrăgim, îi aud pe cei tineri, pe cei care s-au născut aici și care nu cunosc decât din auzite lumea din care venim, povestind varianta lor despre sosirea noastră la râul Oxus.

Deși își respectă părinții, ei nu pot concepe că am fost alungați din lumea aceea paradiziacă fără niciun motiv. Vina noastră nu le e clară, dar sunt convinși că am încălcat vreo regulă, vreo interdicție, chiar una absurdă, și prin asta am devenit indezirabili. Iar, pentru că n-am fost ascultători, am fost izgoniți și aruncați în pielea goală în această lume și a trebuit să ne acoperim goliciunea cu frunze. Iar după aceea să ne câștigăm pâinea cu sudoarea frunții…

Aș putea să le spun că nu-i adevărat, că lucrurile s-au petrecut altfel — aș reuși să-i conving, pentru moment. Dar generațiile de după moartea mea vor scorni aceeași poveste, așa că nu merită să mă ostenesc.

Ei nu știu cât de plăcută a fost existența noastră în viitorul din care venim și nu-și dau seama că și existența aceasta, dură, nemiloasă cum e ea, are nenumărate frumuseți, are nenumărate clipe minunate, pentru că viața însăși este o minunăție ce merită trăită, chiar dacă ești obligat să trudești din greu.

Da, viața este frumoasă chiar și în aceste condiții.

Dar îmi doresc uneori o baie fierbinte, îmi doresc uneori să mă rad așa cum trebuie, cu un brici ascuțit, îmi doresc să

mănânc o prăjitură cu ciocolată, îmi doresc un pahar de vin vechi… îmi doresc să dorm în așternuturi curate, din pânză fină…

Dar cel mai mult îmi doresc să știu care va fi soarta poporului meu, pentru că îi consider pe ari-eni poporul meu, copiii mei, purtătorii genelor modificate după tiparul meu. În viitorul din care venim nu există decât oameni cu pielea neagră. Asta înseamnă fie că ari-enii vor pieri cândva, fără să rămână nicio urmă a trecerii lor prin lume, fără să le rămână măcar amintirea… fie că istoria pe care o știu eu se va schimba, iar urmașii fiilor mei vor trăi într-o lume în care vor conviețui oameni ce fac parte din mai multe rase, cu pielea de diferite culori.

Însă eu nu am cum să aflu care ne va fi viitorul.

Orice va fi, trebuie să ne bucurăm de clipă și să ne purtăm ca și cum neamul nostru va dăinui veșnic. Și să dăm importanță fiecărui amănunt, pentru că suma amănuntelor constituie întregul, pentru că nu știm niciodată dacă un lucru aparent insignifiant nu va avea urmări deosebite… Pentru că suntem frunze purtate de vânt, frunze ce se întreabă dacă vântul le mână la întâmplare sau conform unui plan bine gândit…

Însă, indiferent dacă vântul are vreun plan, frunzele sunt întotdeauna mânate către o direcție ce le rămâne necunoscută…

EU TE-AM IUBIT, PARASCHIVO…

Era soare, era cald, răcnetele mulțimii erau monotone și se încadrau în categoria obișnuită de obscenități, așa că mă uitam la meci fără să mă concentrez, pierzându-mă în meandrele bizare ale gândurilor, rătăcindu-mă printre frânturi răzlețe de amintiri, revenind iute la grijile curente și fugind din nou în hățișurile tulburi ale unor griji de altădată, pe care, oricum, le rezolvase timpul, chiar dacă nu întotdeauna așa cum îmi doream.

Amintirile înseamnă mai întotdeauna regrete, numai că timpul nu poate fi dat înapoi, suntem cu toții suma greșelilor săvârșite cu voie sau fără voie, greșeli pe care le recunoaștem doar ca să le făptuim din nou, în cazul în care condițiile redevin aceleași. De parcă am fi niște roboți programați să aleagă decizii dintr-o listă redusă, alcătuită numai din componente logice eronate.

La meci nu veniseră prea mulți spectatori. Și era normal să fie așa, se întâlneau Unirea cu Real Berceni, două echipe noi, întemeiate cu vreo trei ani în urmă și în care se pompaseră bani zdraveni, cât să ajungă în Ligă. Toată lumea știa de ce patronii investiseră sumele alea fabuloase, iar suporterii nu apar peste noapte, sigur, sunt momiți de rezultate și de jucători de excepție, de spectacol, da, dar în realitate sunt atrași de tradiție, de plăcerea de a afirma ferm și categoric: „În familia mea toți au fost rapidiști de când ne știm“ sau „Țin cu Steaua de când aveam trei ani, că mă ducea bunicul la stadion, în Ghencea”, ca urmare noile echipe de cartier nu se bucurau nici măcar de susținerea tuturor locuitorilor cartierelor respective, se bizuiau și ele pe angajații organizației de suporteri…

Iar dacă mai amintim că era joi, adică o zi în care majoritatea bucureștenilor se duceau la serviciu, era normal ca Stadionul Național să fie aproape gol.

Nici partida nu era cine știe ce, altfel gândurile mele n-ar fi revenit cu încăpățânare asupra anumitor greșeli din trecut, ca și cum nu mi-ar fi ajuns nopțile ca să mă gândesc la ele, acum începeam să mă macin și în timpul zilei…

Mi-am scuturat capul ca un câine ieșit din apă, ca să înlătur droaia de gânduri negre și am avut impresia că le văd sărind de pe fruntea mea, ca niște stropi grei, de culoarea tristeții, care izbiră fără zgomot pista de atletism din jurul gazonului.

Stadionul Național fusese conceput să adăpostească și competiții de atletism, deși nu-mi aduc aminte să se fi întâmplat vreodată așa ceva. M-am întrebat o clipă dacă nu cumva aruncase cineva în mine cu o pungă cu apă, iar stropii aceia pe care crezusem că-i văd fuseseră reali, fiind însă incolori și insipizi. Și tristețea cum arată?

Nu aruncase nimeni cu nimic în mine. Uneori, iarna, se mai întâmpla ca vreun dobitoc incapabil să citească regulamentele să zvârle cu un bulgăr de zăpadă spre mine, dar n-am fost nimerit niciodată, în ciuda faptului că îmi aleg întotdeauna locul cel mai periculos.

Se pare că viața are regulile ei. Iar una dintre regulile astea spune că n-o să obții niciodată ceea ce dorești cu îndârjire.

Poate că e așa.

O să am răbdare, iar la un moment dat dorința mea de acum o să se tocească, o să obosească… iar viața o să creadă că am renunțat la ea. Și o să mi-o îndeplinească.

Dar, întrucât mă scuturasem de gândurile sumbre, mi-am îndreptat atenția către meci. La urma urmei, eram în exercițiul funcțiunii și nu voiam să iau leafa de pomană.

Spectatorii erau împrăștiați pe stadion și stăteau liniștiți, văzându-și de semințele lor. Excepție făceau cele două grupuri de suporteri plătiți care, fiind și ei în timpul orelor de program, se străduiau să-și merite leafa și răcneau obișnuitele inepții obscene la adresa adversarilor.

Unirea era gazdă, așa că paza stadionului era asigurată de trupele în uniforme portocaliu cu negru, plasate strategic în jurul galeriei ce ducea spre cabine. Echipe de intervenție, în aceleași uniforme, stăteau în jurul băncii de rezerve a oaspeților și în jurul grupului de suporteri ai Unirii, ce fluturau banere albastre cu galben.

Totul părea în ordine.

Meciul fusese de-o banalitate desăvârșită. Nu se întâmplase nimic ieșit din comun, niciun șut pe poartă, nimic. Doar cotonogeli obișnuite la mijlocul terenului. Ne îndreptam cu succes spre un zero — zero pe deplin meritat.

Mai aveam cinci minute și puteam să plec acasă, în apartamentul pustiu, să fiu încă o dată singur cu gândurile mele…

Tocmai eram pe cale să mă scufund iar în mocirla

autocompătimirii, când ritmul și intensitatea urletelor suporterilor, atât ale celor plătiți, cât și ale celor obișnuiți, îmi atrase atenția că se întâmpla ceva.

M-am concentrat asupra jocului și am descoperit motivul agitației tribunelor.

Unul dintre fundașii de la Real Berceni, Timofte II, după cum scria în foaia de arbitraj, se decisese să ia meciul pe cont propriu. Sătul să mai paseze atacanților care iroseau cu nonșalanță mingile trimise de el, se lansase într-o cursă îndrăzneață pe extrema dreaptă. Trecuse fără nicio dificultate de adversarii prea surprinși de gestul său ca să încerce să-l deposedeze și ajunsese în apropierea careului advers.

Se opri, driblă un fundaș care îi ieșise în cale, se prefăcu că pasează unui coechipier care se ostenise să se deplaseze și el către careul celor de la Unirea, apoi se repezi cu furie — și cu mingea la picior — către poartă.

Intră în careu.

Era — incredibil — singur cu portarul.

Se pregăti să șuteze.

Călăraș, centrul atacant al Unirii, un jucător mai de Doamne ajută, văzu că fundașii săi se pierduseră complet cu firea și nu știau ce să facă. Încercă, disperat, să-i ia fața lui Timofte și să se vâre între el și poartă.

Venind dinspre centrul terenului, se afla în stânga jucătorului care se pregătea să tragă la poartă. Când ajunse la vreo doi metri de Timofte, plonjă în fața acestuia, în speranța că traiectoria sa se va intersecta cu aceea a mingiei.

Speranță inutilă. Călăraș zbură prin aer, la un metru de Timofte, fără să lovească mingea.

Nici nu avea cum s-o lovească, pentru că Timofte, speriat probabil de năvala adversarului sau fiind la capătul puterilor după cursa nebunească pe care o făcuse, se fâstâci, se bălăngăni, se împletici, își dădu cu stângul în dreptul, iar balonul sări aiurea, în aut de poartă…

Din rândul suporterilor se auziră huiduieli și răcnete dezamăgite.

Iar în mijlocul gălăgiei răsună fluierul arbitrului.

M-am frecat la ochi. Nu-mi venea să cred. Ludovic Tonsură arăta punctul de la unsprezece metri!

Era evident că greșea. Era evident că greșeala sa putea să

afecteze rezultatul meciului, pentru că până la sfârșitul acestuia mai erau două minute, iar motive de prelungire a meciului nu existau.

Dacă până atunci urlaseră doar suporterii plătiți, de data asta răcneau și cei plătitori. Și, spre surprinderea mea, am descoperit că majoritatea acestora țineau cu Unirea și protestau împotriva deciziei arbitrului.

Cu toate că văzusem clar că arbitrul greșise, calitatea mea de observator federal nu-mi permitea să intervin. Însă raportul meu putea să ducă la eliminarea lui Tonsură din rândul arbitrilor. Și intenționam să solicit acest lucru, pentru că una din două: sau avea vedenii, deci nu trebuia să i se încredințeze conducerea unui meci, sau era rău intenționat, deci cu atât mai mult trebuia exclus din cadrul Colegiului.

Cormoran, arbitrul de tușă, semnaliză cu fanionul că are ceva de discutat cu centralul. Tonsură îl ignoră. Atunci Cormoran își părăsi postul și se duse în careul Unirii, unde jucătorii-gazdă îl înconjuraseră pe arbitru, protestând și înjurând.

Tonsură împărți trei cartonașe galbene, scoase apoi și unul roșu și se pregătea să-l acorde cuiva — n-am observat care jucător al Unirii îl insultase mai mult decât ceilalți. În momentul acela, Cormoran ajunse lângă el și-l prinse de mână.

Centralul se întoarse spre tușier, se răsti la el, Cormoran îi spuse ceva, ceva ce se pare că-l enervă și mai mult pe Tonsură. Arbitrul de la centru își aminti că avea în mână cartonașul roșu... și i-l arătă tușierului!

Chestia asta nu era în spiritul regulamentului, dar Tonsură se dezlănțuise. Din locul în care mă aflam nu auzeam ce-și spuneau cei doi, dar vedeam că se certau de zor. În cele din urmă Cormoran dădu din mână a lehamite și părăsi terenul.

Jucătorii celor două echipe, speriați probabil de schimbul de cuvinte dintre cei doi arbitri sau îngroziți că Tonsură ar fi putut să le dea și lor vreun cartonaș, se retrăseseră la marginea careului, lăsându-l pe central singur lângă punctul marcat cu var.

Ca atare, am văzut foarte bine ce-a urmat.

Unul dintre indivizii în uniformă care asigurau paza stadionului se desprinse din grupul paznicilor și se năpusti către arbitru. După cum cerea regulamentul, paza stadionului era asigurată de suporterii echipei-gazdă. Deci individul care ar fi

trebuit să-l păzească pe Tonsură de o eventuală agresiune din partea suporterilor nemulțumiți făcea parte din rândul celor nemulțumiți, iar eu mă pregăteam să notez în raport propunerea unor sancțiuni severe împotriva clubului Unirea, fiindcă prevedeam, văzând modul în care se repezise individul, că Tonsură avea să se aleagă cu o chelfăneală zdravănă înainte ca restul paznicilor să-și dea seama că aveau să urmeze represalii crunte din partea Federației și aveau să se grăbească să-și calmeze camaradul.

Paznicul ajunse lângă arbitru, se opri, Tonsură se întoarse spre el cu o expresie severă, gata să-l admonesteze — vedeam totul foarte clar, parcă era filmat cu încetinitorul, observam o grămadă de detalii inutile, de exemplu buzunarul de la piept al bluzei arbitrului rămăsese neîncheiat, se vedea un carnețel ieșit pe jumătate — paznicul ridică mâna dreaptă, în care ținea un pistol — cum de nu-l văzusem până atunci? – și-i trase un glonț în cap lui Tonsură.

Pocnetul armei răsună sec, ca dopul unei sticle de șampanie destupată de Revelion.

Arbitrul căzu pe gazon, ca o marionetă căreia îi fuseseră retezate sforile.

Pe stadion se așternu brusc o liniște deplină, se auzea doar zumzetul îndepărtat al traficului de pe Mihai Bravu.

Am fost primul care mi-am recăpătat cumpătul și am înșfăcat megafonul portativ de care dispuneam.

— Atenție! În numele Federației și în virtutea puterilor cu care am fost investit, declar meciul oprit în această secundă! Rezultatul final va fi decis de Biroul Executiv al Federației, în prima sa ședință! Spectatorii vor părăsi stadionul în liniște și în ordine! Forțele de pază să asigure siguranța tuturor și să evite producerea de noi incidente!

Apoi m-am îndreptat calm către individul care rămăsese înlemnit lângă arbitrul căzut. Probabil că începuse să-și dea seama ce făcuse. Sau poate că rămăsese încă în starea aceea de furie nebunească…

Mi-am încercat șansa și i-am spus, cu un calm care mă speria și pe mine:

— Dă-mi arma și nu mai face și alte prostii!

Individul mă privi cu ochi de gheață… și o fracțiune de secundă am crezut că… apoi gheața se topi.

De pe tușă venea în grabă un alt individ în uniformă, unul mai în vârstă și destul de gras. După insigna aurie de pe pieptul său mi-am dat seama că aveam de-a face cu șeful formațiunii înarmate a suporterilor Unirii. Nu mi-era teamă că ar fi venit în sprijinul camaradului său. Pe chipul lui scria cu litere mari de tot GROAZĂ.

— Ce-ai făcut, Gicule? M-ai nenorocit, Gicule, te-ai nenorocit, Gicule, ne-ai nenorocit pe toți, Gicule! bâiguia el, în timp ce alerga ciudat, dând din mâini, ca un om care nu mai alergase de când se îngrășase și nu mai știa cum se face asta, iar burta îi sălta într-un mod ridicol, care, în alte împrejurări, m-ar fi făcut să izbucnesc în hohote de râs.

— Nașule, știu că am făcut-o de oaie, spuse individul cu pistolul, parcă trezit din somn. Dar nu se putea să-l las să-și bată joc de noi în halul ăsta! Toate au o limită! strigă el, cu o ultimă răbufnire de furie, apoi furia lui se stinse definitiv. Iartă-mă, nașule. Iertați-mă cu toții. Să aveți grijă de Mioara, să-i găsiți un băiat bun, că merită…

Apoi ridică pistolul, îl puse la tâmplă și trase. Gicu se prăbuși peste Tonsură, de parcă ar fi vrut să-l îmbrățișeze și, dincolo de moarte, să-i ceară iertare… sau ca și cum ar fi vrut să-i dea o ultimă lovitură.

Am rămas înlemnit. Întreg stadionul încremenise. Apoi grasul cu insigna aurie scoase un soi de suspin și începu să plângă încet, după care se prăbuși în genunchi lângă finul lui.

Asta spulberă o parte a vrajei, cât să fim în stare să respirăm, să ne mișcăm.

Am reușit să bâigui, iar în tăcerea aceea cuvintele îmi răsunară ca un pocnet de bici:

— Plecați dracului acasă!

Spectatorii începură să plece în tăcere, fără să privească în urmă, de parcă ar fi părăsit un loc blestemat, asupra căruia urma să se abată focul ceresc.

După ce m-am asigurat că administrația stadionului avea să se îngrijească de cadavre, de formalități și de toate celelalte, am decis să plec și eu. Voiam să mă duc de îndată la Federație, să-mi depun raportul. De obicei făceam treaba asta a doua zi, dar acum trebuia să mă grăbesc, ținând seama de evenimente…

Nu vin niciodată la meciuri cu mașina. Nu găsești niciodată

loc de parcare, suporterii ocupă carosabilul și n-ai pe unde să treci… Nu-i nicio tragedie dacă merg pe jos.

De data asta intenționam să ajung în Mihai Bravu și să merg apoi de-a lungul bulevardului, până în Ștefan cel Mare, după care aveam să mă plimb până la Guvern, în Piața Victoriei, unde se afla sediul Federației. Dacă aveam să obosesc, puteam să iau tramvaiul sau metroul…

Am ajuns repede în bulevard. Suporterii se grăbeau spre casă, nu le ardea de taclale, nici de-o bere la bodegile de la colț de stradă.

Pe Mihai Bravu, mașinile mergeau bară la bară sau mai degrabă stăteau. N-am înțeles niciodată cine erau cei care circulau în număr atât de mare, la orice oră. În alte părți ale lumii, traficul era foarte intens de două ori pe zi: dimineața, când lumea se ducea la serviciu, și la sfârșitul după-amiezii, când se întorcea acasă. În restul zilei, străzile erau aproape pustii. În București, atât înainte, cât și după Războiul Petardelor, indiferent de oră, circulația era la fel de intensă, de parcă slujbele din orașul nostru implicau obligatoriu fâțâirea pe străzi circa douăzeci de ore pe zi. Când naiba se muncea? Cine muncea? Pe de altă parte, pe vremurile de dinainte de autonomie, populația era mult mai numeroasă, adică exista o justificare pentru aglomerație. Dar după ce capitala României fusese mutată la Brașov, având în vedere că Bucureștiul era o entitate statală separată, cam un milion de locuitori din vechea capitală — adică toți cei care lucrau în administrația centrală, în diferite unități culturale, medicale și de alte soiuri, cu caracter central — se mutaseră în noua metropolă, schimbând substanțial compoziția etnică a zonei depresiunilor intracarpatice. Și, în ciuda exodului, traficul în București rămăsese la fel de aiuritor… Exista vreo explicație? De ce criza locuințelor fusese rezolvată, nu și cea a parcărilor?

Nu aveam să rezolv această enigmă astăzi, așa că mi-am văzut de drum, mulțumind lui Dumnezeu că eram sănătos și că aveam picioare bune.

Se întunecase zdravăn, așa că trotuarele erau aproape pustii, în totală contradicție cu carosabilul.

Când am ajuns la Tunari, am văzut o mare de oameni în fața stadionului Dinamo.

Mă așteptasem să se întâmple așa.

Milițiile dinamoviste fuseseră mobilizate.

Probabil că și în Ghencea, Giulești și Cotroceni se întâmpla același lucru. Și, la o scară mai mică, se strângeau și organizațiile de autoapărare ale celorlalte cluburi.

M-am strecurat printre tinerii în uniforme roșii și albe, ce purtau la bonete emblema câinelui roșu. Eram singurul civil care îndrăznea să se aventureze printre milițieni. Câțiva, zărindu-mă, îmi rânjeau agresiv și se pregăteau să-și transpună agresivitatea în fapte. Dar când mă priveau mai bine și-mi zăreau uniforma neagră și emblema argintie prinsă pe buzunarul de la piept, își plecau privirea și se făceau că nu m-au văzut, deși se trăgeau iute din fața mea, ca și cum s-ar fi temut că asupra lor se vor abate trăsnetele cerului.

Alții, care nu mă observaseră, își continuau discuțiile:

— Abia aștept să năvălim tare peste țigani și să dăm foc la tot Giuleștiul!

— Dă-i în mă-sa, nu ei sunt piua întâia, cu Steaua am ce am, vreau să beau sânge, sânge de stelist! Mamă, nu-mi pică vreunul în labă!

Mai că-mi venea să le explic că nici Rapid, nici Steaua nu aveau nicio legătură cu tragedia din seara aceea, că șefii lor îi mobilizaseră din alt motiv, dar știam că m-aș fi ostenit inutil, că nu m-ar fi ascultat nimeni, nu m-ar fi înțeles nimeni, că, de fapt, pe ei nici nu-i interesa ce se întâmplase, doreau doar un pretext pentru a lichida niște conflicte vechi și neinteligibile, doreau doar să se bată, să-și descarce energia cu care nu știau ce să facă și pe care nu reușise nimeni s-o dirijeze spre ceva util.

Aveam încă o dovadă că echilibrul de forțe era atât de fragil și de instabil, încât putea fi distrus și de căderea unei frunze.

Încă un motiv să ajung la Federație și să-mi prezint raportul, solicitând măsuri urgente, care să dovedească tuturor că Biroul Executiv putea să controleze situația.

La mică distanță de stadionul Dinamo, pe Dorobanți, începea Zidul, care înconjura cartierul știbimii. Un cartier cu pază proprie, cu ieșire în autostrada București-Ploiești și cu câmpuri roditoare, cu sere și livezi, în Herăstrău, care-i asigura autoaprovizionarea chiar și în caz de asediu.

Am mers de-a lungul lui, pe latura ce se întindea de-a lungul șoselei Ștefan cel Mare, gândindu-mă la ce se întâmpla în celelalte cartiere și la cum putea fi oprit conflictul.

Până în prezent, milițiile suporterilor se dovediseră singura forță de ordine funcțională în București, iar intervenția lor în timpul Războiului Petardelor fusese benefică și asigurase salvarea orașului de la ruină. Însă devotamentul lor era dedicat în primul rând ideii lor despre club, nu clubului în sine, și, după cum se știe, suporterul se caracterizează mai puțin prin dragostea față de clubul său, cât prin ura față de toate celelalte cluburi…

Am ajuns după vreun sfert de oră la guvern și am intrat pe o poartă din spate, păzită de patru milițieni, fiecare purtând uniforma unuia dintre principalele cluburi. Pe stâlpul de beton al porții se afla o placă de metal, pe care scria cu majuscule:

REPUBLICA AUTONOMĂ FOTBALISTICĂ BUCUREȘTI
FEDERAȚIA DE FOTBAL

Paznicii mă cunoșteau, m-au salutat și m-au lăsat să intru.

M-am dus direct la sala de la etajul întâi, unde se întrunea de obicei Biroul Executiv. Am intrat fără să bat la ușă și nu m-am mirat văzând că erau prezenți și președinții cluburilor Unirea și Real Berceni. Lângă președinte stătea senatorul Bunculescu. Ce naiba căuta ăsta aici? Aveam să aflu, dacă aveam răbdare…

Mihnea Baboiescu, președintele, îmi făcu semn să mă așez în fața sa și mormăi, obosit, cu mâna pe ceașca de cafea:

— Povestește-mi tu, Marius, ce s-a întâmplat, că de la ăștia n-am priceput nimic.

I-am povestit în câteva cuvinte esența problemei. I-am spus răspicat că nu-mi explic decizia lui Tonsură, dar că asta conta mai puțin, mult mai important era faptul că regulamentul fusese încălcat. Și nu oricum, ci tocmai în partea sa esențială, care implica asigurarea securității fizice și psihice a celor ce pătrundeau în misiune oficială pe teritoriul administrat permanent sau temporar de un club.

— Dacă jucătorii, oficialii și spectatorii nu sunt în siguranță pe teritoriul adversarului de joc, atunci competiția sportivă, esența statului nostru, nu mai poate exista, am concluzionat eu.

— Și ce propui? mormăi Baboiescu.

— În primul rând, sancțiunile legale împotriva Unirii, care, în calitate de gazdă, trebuia să garanteze că nu se va întâmpla așa ceva. Apoi…

N-am apucat să spun mai mult.

Chelbu, președintele Unirii, se grăbi să mă întrerupă:

— Domnilor, să nu ne grăbim cu sancțiunile, pentru că am aflat niște chestii care schimbă datele problemei. O să vedeți. O să fiți de acord cu mine și o să acceptați că noi, în calitate de club organizator, nu avem nicio vină, pentru că nu puteam să prevedem așa ceva, Colegiul Arbitrilor trebuia să-și facă treaba și să analizeze cu mai multă grijă pe cine deleagă la meciuri, așa că, vă spun...

— Văsălie, spune dracului ce ai de spus și lasă gargara, că ne apucă dimineața! se răsti Baboiescu.

Chelbu înghiți în sec și turui iute și fără intonație:

— Avem informații că Tonsură era grav bolnav și că era plin de datorii la ruletă și la alte alea de la cazinouri și că nu mai avea mult de trăit, așa că s-o fi gândit să lase și el ceva familiei, că avea nevastă tânără și copil mic!

Mă pregăteam să-i dau o replică usturătoare, dar Corcodel, reprezentantul Colegiului în Biroul Executiv, întrebă cu o voce suavă, ca un picurat de stropi de cucută în cafeaua dușmanului:

— Văsălie, tu ești tâmpit din naștere sau numai de azi-dimineață? Pot să accept că Tonsură avea datorii, pot să accept și treaba cu boala incurabilă care l-ar fi făcut să se gândească la o formă de sinucidere... numai că te rog frumos să-mi spui câți arbitri au fost împușcați până acum pentru că au dat o lovitură de la unsprezece metri împotriva gazdelor? Adică, dragul meu, tot ce spui tu are sens numai în cazul în care ți se pare normal ca paznicii de pe stadion să-l împuște pe arbitru de fiecare dată când acesta ia o decizie care nu le convine. Am înțeles bine? întrebă Corcodel, iar vocea sa devenise și mai suavă, era ca susurul gazului letal ce se scurgea în cabina de execuție. AM ÎNȚELES BINE? răcni el brusc, și vocea sa deveni nu numai foarte puternică, ci și foarte dură.

Spre uimirea mea, Chelbu nu dădu înapoi.

— Ai înțeles bine. Individul ăla a făcut tot ce se putea ca să scoată oamenii din țâțâni. A căutat-o cu lumânarea. Nu zic că nu avem și noi partea noastră de vină, dar oricine ar fi fost în locul amărâtului ăla își pierdea cumpătul și făcea ce-a făcut el. A fost provocat, întărâtat în mod deliberat, adus în pragul nebuniei. Așa că nu da vina numai pe noi. Și o să avem grijă ca suporterii să afle tot ce știm — ba și ce nu știm. Și o să facem sondaje de

opinie. Nu avem noi suporteri mulți, că suntem echipă mică, dar nimeni nu vă iubește pe voi, arbitrii, așa că s-ar putea să avem câștig de cauză. Când o să plec de aici o să mă întâlnesc cu echipa redacțională de la *Gazeta sporturilor* și o să le spun tot ce am de spus.

Am rămas cu gura căscată. Chelbu ăsta nu era prost deloc. Cu șmecherii din astea făcuse averea pe care o investise în fotbal. Da, planul lui avea șanse mari de reușită. Cu ce preț? Idiotului nu-i păsa…

— Am și eu ceva de spus, interveni senatorul Bunculescu, iar Baboiescu îl privi mirat. Ca președinte al Băncii Fotbalului, care e principalul acționar al Casei de Asigurări Sportive, refuz să plătesc asigurarea pe viață a lui Tonsură, până când ancheta noastră internă nu va decide că moartea sa nu a fost o formă mascată de sinucidere, menită să ne escrocheze.

Baboiescu se albi la față. L-am imitat. Dacă familia lui Tonsură nu primea asigurarea, o asigurare imensă, ale cărei rate fuseseră plătite de Federație, atunci niciun arbitru nu avea garanția că asigurarea *sa* va fi plătită. Și atunci… atunci niciun arbitru nu avea să-și mai riște pielea conducând vreun meci…

Simțeam că nu mai pot să stau locului, că, dacă nu mă ridic de pe scaun și nu mă mișc, sângele avea să-mi înghețe definitiv în vene și aveam să mă transform în stană de piatră.

M-am ridicat și m-am împleticit până la fereastră.

Am aruncat o privire în întunericul de afară, sperând să mă liniștesc și să-mi revin, iar ceea ce am văzut în beznă m-a speriat atât de tare încât am redevenit de îndată lucid.

Bulevardul Iancu de Hunedoara, o prelungire a lui Ștefan cel Mare, era luminat de torțe. Torțe ce fâlfâiau ciudat, ca și cum ar fi fost agitate din când în când de rafale de vânt sau alimentate de un combustibil bizar, cu potențial exploziv.

Milițiile dinamoviste, pe care le văzusem strânse în fața stadionului, porniseră către Giulești sau către Ghencea.

Războiul civil era pe cale să înceapă, iar idioții ăștia din sala de ședințe aveau să distrugă totul de dragul unor bani nenorociți, care reprezentau doar niște firfirici în comparație cu sumele pe care le învârteau ei de obicei.

I-am făcut semn lui Baboiescu să vină lângă mine.

A venit, a privit, a priceput.

S-a uitat la mine și mi-a șoptit:

— Crezi că se mai poate face ceva?

Am dat din cap.

— Atunci, fă! Nu mă interesează ce, împușcă pe cine vrei, cumpără pe cine e nevoie, spune-mi doar ce-ți trebuie și-ți dau.

Avea încredere în mine. Știa că sunt singurul care nu voiam să-i iau locul. Și avea să-și dea seama înaintea mea dacă aveam să mă schimb vreodată… și probabil că avea să mă scoată din circulație înainte să știu de ce.

— Ține-i pe ăștia undeva, o oră, două, fără să poată să ia legătura cu exteriorul… până îți dau de veste că s-a rezolvat…

Dădu din cap și reveni la masă, dar nu se așeză:

— N-am apucat să mănânc în seara asta. Nu veniți cu mine până jos, la bufet? Bem o cafea, mâncăm ceva, stăm de vorbă la un șpriț… lămurim mai bine lucrurile decât dacă discutăm cu burta goală… Hai, că face cinste Federația!

Cu chestia asta i-a dat gata. Cei mai mari amatori de chilipiruri sunt cei plini de bani, cei care au făcut averea prin gheșefturi și chilipiruri. Treaba asta a devenit o a doua natură pentru ei, ar fi în stare să se așeze fericiți la zid, dacă li s-ar explica faptul că vor fi împușcați pe gratis…

Baboiescu se descurcase de minune în rezolvarea celor cerute de mine. Restaurantul din subsol era ecranat, telefoanele celulare nu funcționau acolo, deci indivizii nu puteau să ia legătura cu exteriorul și, în lăcomia lor, nu aveau să-și dea seama că fuseseră conduși acolo în mod intenționat…

Am rămas în urma grupului care se grăbea cu entuziasm spre chiolhanul gratuit și am spus cu glas tare, să mă audă toți:

— Mai am un pic de treabă, vin și eu imediat!

Apoi am scos telefonul mobil din buzunar și am format un număr.

Mi s-a răspuns imediat.

— Alo?

— Sunt Marius. Mă auzi?

— Da, să trăiți.

— Poți să oprești atacul?

— Să-l opresc, nu. Să-l amân o oră, două…

— Atunci, amână-l și hai să ne întâlnim pe Paiul de Aur, de la Domeni, că-i în apropiere. Lasă pe cineva de încredere la comandă, ca să țină oamenii pe loc.

— Ne mai întâlnim cu cineva sau discutăm doar noi doi?

— O să-i chem și pe ceilalți.

— Atunci, vin însoțit. În tine am încredere. În ei, nu.

I-am contactat imediat și pe șefii milițiilor din Ghencea și din Giulești. I-am invitat la același restaurant și, spre bucuria mea, au acceptat fără fasoane.

De îndată ce am stabilit întâlnirea, am părăsit sala de ședințe, apoi am părăsit și clădirea. De data asta am ieșit prin față, prin ușile din Piața Victoriei, evitând să întâlnesc coloana care staționa pe Iancu de Hunedoara, cu puțin înainte de intrarea în piață. Am mers de-a lungul Zidului și am așteptat un pic, până am reușit să trec de poarta acestuia ce dădea în Kiseleff, pentru că în interiorul zonei rezidențiale se scurgea un șuvoi de mașini ce venea din oraș. Mașini de aprovizionare, pline cu de toate, autoturisme și microbuze pline cu oameni, automobile de teren încărcate de indivizi solizi, în uniforme negre și înarmați până-n dinți. Zona ștăbimii se pregătea de asediu. E adevărat, zona nu fusese atacată niciodată de la proclamarea autonomiei, dar locuitorii ei știau că bogățiile lor aveau să atragă pleava urbană pusă pe jaf, care avea să fie de capul ei în timp ce milițiile aveau să se lupte între ele și nu aveau să mai asigure securitatea orașului.

Am mers de-a lungul Zidului, înfruntând rafalele de vânt care se porneau din când în când. Vremea frumoasă din timpul meciului se stricase brusc, era prea beznă ca să-mi dau seama dacă cerul era înnorat, dar frigul care se lăsase vestea o ploaie îndelungată, de toamnă. M-am tras în apropierea Zidului, care ocolea Muzeul Antipa, lăsându-l în afara sa, adăpostindu-mă de vânt și de stropii stingheri care începuseră să pice, și am pătruns în Calea Domeni — fostă 1 Mai, fostă Mihalache. După câteva minute am ajuns la Paiul de Aur. Restaurantul era gol. În fața lui fuseseră parcate câteva mașini de teren, vopsite în culorile cluburilor. Milițieni înarmați cu bâte și automate patrulau prin fața localului. Asta însemna că șefii lor ajunseseră deja acolo și mă așteptau.

Am intrat, iar un individ solid și chelios, în costum negru, se grăbi să-mi iasă în întâmpinare. Mă conduse, cu temenele, într-o sală mai mică din spatele localului. Și în fața ușii acesteia se aflau patrule în uniformă, înarmate până-n dinți. Probabil că indivizii mă cunoșteau, pentru că n-a încercat nimeni să mă oprească. Nu m-au oprit, dar nici nu m-au salutat. M-au ignorat,

ca și cum aș fi fost o entitate neglijabilă.

Cei trei stăteau la o masă, fiecare pe o latură, fără să-și vorbească. Doi dintre ei sorbeau agale din cești de cafea. Al treilea avea în față un păhărel cu o tărie colorată. Nu se atinsese de el.

Deși îi întâlnisem de multe ori, nu știam cum îi cheamă și cu ce se ocupă. Conducătorii oficiali ai milițiilor suporterilor erau niște papagali, care nu dețineau puterea reală. Adevărații lideri — cei cu care mă întâlnisem în seara aceasta — nu apăreau în public, se iveau la consfătuiri tainice și de mare importanță, precum cea la care participam acum. Uneori mă măguleam singur spunându-mi că și eu sunt considerat, probabil, un conducător din umbră, din moment ce discutau cu mine.

M-am așezat pe scaunul liber, fără să-i salut.

Ei se uitau la mine, eu mă uitam la ei.

Nimeni nu spunea nimic.

În cele din urmă, cel mai deștept cedează. Așa că am întrebat, fără să mă adresez cuiva în mod deosebit:

— Nu-i așa că situația e nasoală?

Au rânjit toți trei, dar n-a răspuns niciunul.

Așteptau să vadă ce voiam.

— Sincer, cine credeți că va câștiga? mi-am continuat eu discursul ce nu se adresa nimănui. După opinia mea, nu va câștiga nimeni, dar vom pierde cu toții. Niciuna dintre tabere nu dispune de suficiente forțe pentru a le învinge simultan pe toate celelalte. Deci e nevoie de alianțe. Sunt convins că voi trei ați tratat deja cu cluburile satelit și v-ați asigurat de colaborarea lor. Dar între voi nu poate fi vorba de alianță. Nu poate fi vorba de încredere. Deci, dacă vă veți lupta, va fi un război de uzură, de durată… care se va manifesta în primul rând prin distrugeri făcute zonei controlate de inamici.

M-am ridicat de la masă și am continuat să vorbesc, în timp ce mă plimbam de colo-colo.

— Asta înseamnă jafuri, incendii, uciderea unor civili nevinovați, violuri și distrugeri de bunuri. Adică tocmai ce ați oprit voi în timpul Războiului Petardelor. Atunci milițiile cluburilor au fost singurele forțe care au luptat pentru menținerea ordinei în București, care au intervenit direct și cu pierderi grele împotriva bandelor care terorizau orașul. Iar urmarea acestui lucru a fost că populația v-a fost

recunoscătoare și a acceptat să preluați conducerea. A văzut în voi o grupare mai cinstită și mai bine intenționată decât politicienii români și decât poliția controlată de aceștia. A considerat că în ciuda violenței verbale și, uneori, și fizice, milițiile suporterilor sunt adeptele ordinii de drept și că vor acționa împotriva clanurilor mafiote de orice fel, clanuri care înfloriseră cu ajutorul și cu protecția poliției. Da, am continuat eu, ridicând tonul, populația Bucureștiului a văzut în voi răul cel mai mic. Iar acum voi vreți să-i demonstrați că orice rău crește și, din mic, devine mare.

— Ambițiile cresc. Puterea corupe. De ce să te mulțumești cu puțin, dacă poți să ai totul, spuse sentențios grăsanul spelb cu uniformă vișinie. Întotdeauna e loc pentru o revoluție, întotdeauna se vor găsi indivizi dispuși să lupte pentru mai mult, pentru mai bine. La un moment dat te saturi să fii generos, să faci ceva pentru ceilalți.

— Și vrei totul pentru tine, am concluzionat eu. O filosofie cam cinică.

— Probabil că e cinică, dar exprimă realitatea, se băgă în vorbă reprezentantul Armatei Ultra. Oamenii mei vor acțiune, emoții, risc. Au senzația că urmează rugina și anchilozarea. La început, responsabilitatea era ceva nou, iar admirația și recunoștința mulțimii îi înfiora. Acum s-au săturat de patrulat, de defilări și parade. Le-a plăcut cât s-au bătut cu bandele de chinezi și de arabi, au fost încântați să facă razii prin țigănii…

— E prea multă ordine, mormăi malacul în uniformă alb cu roșu. Interlopii au fugit în România, turcii sunt negustori cuminți, care își plătesc contribuția la timp… N-avem parte de nicio distracție.

— Dragilor, din partea mea n-aveți decât să vă măcelăriți între voi cât doriți. Nu cred că o să se supere nimeni. Ați văzut ce-i la intrarea în Kiseleff?

— Gagiii se pregătesc de cafteală, rânji reprezentantul Câinilor Roșii. Norocul lor că nu ne punem mintea cu ei…

— De ce? am făcut eu pe prostul.

— Păi, avem tancuri, se hlizi malacul. Dărâmăm zidul cât ai bate din palme. Și după aia îi fugărim prin Herăstrău într-o veselie totală…

— Ești tâmpit! bombăni șeful Legiunii Granata. Crezi că o să stea să-i fugărești tu? O să iasă pe poarta de pe DN1 și o să se

refugieze toți în România. Pentru că majoritatea mahărilor din zonă au proprietăți și averi dincolo de graniță. Crezi că ar fi rămas vreunul aici, dacă n-ar fi fost facilitățile fiscale?

Dădură cu toții din cap. Bucureștiul era un paradis fiscal, iar acest lucru contribuise la supraviețuirea Republicii Autonome.

— Da, facilitățile fiscale, le-am reamintit eu. Bine ai zis! Dacă n-ar fi ele... Să vă pun o întrebare simplă, de școală primară: de ce e nevoie pentru existența unui paradis fiscal?

— De legi corespunzătoare, răspunse imediat ultrasul, ca un elev silitor, care știe lecția.

— Corect, dar nu suficient. Mai trebuie ceva.

Se uitară toți trei la mine. Deveniseră brusc atenți. Simțeau că vreau să le demonstrez ceva. Așa că am continuat, convins că voi fi urmărit cu atenție.

— Siguranță. Stabilitate. Ordine. De ce credeți că toată lumea își depune banii în Elveția? Pentru că legile de acolo sunt avantajoase pentru depunători? Aiurea! Există țări cu legi mai avantajoase. Pentru că toată lumea e convinsă că banii sunt în siguranță. Credeți că vreo țară africană, în care loviturile de stat se țin lanț, va atrage depunători și investitori doar pentru că șeful statului va da un decret? Cine garantează că a doua zi nu va ajunge altcineva la putere, care va anula toate avantajele oferite de fostul conducător?

— Am priceput. Treci la obiect, mormăi tipul în vișiniu.

— Conflictul pe care vreți să-l declanșați va avea ca efect pierderea sprijinului populației și cel al cercurilor de afaceri.

Rămaseră tăcuți toți trei, apoi ultrasul se uită la lichiorul colorat al tipului în vișiniu și se strâmbă:

— Bei așa ceva? Credeam că e pentru muieri...

— Nu beau, dar arată frumos pe masă, se scuză celălalt. Aș bea o palincă... Tu nu?

— Ba da, recunoscu individul în uniformă roșu cu albastru, după care răcni: Băiete, adu ceva tare! Pentru Marius nu aduce nimic, că el se îmbată cu vorbe goale...

Am râs cu toții, i-am lăsat să dea paharele pe gât și să se cutremure de plăcere, apoi le-am dat lovitura finală:

— Știți cu toții că în România vor avea loc alegeri generale peste trei luni...

— Și ce? bombăni vișiniul, apoi își dădu seama ce voiam să spun și rămase cu gura căscată.

Pentru eventualitatea că nu fusesem înțeles pe deplin, m-am grăbit să explic:

— Unificarea națională ar fi o lovitură nemaipomenită dată de guvern, ar fi rețeta sigură pentru câștigarea alegerilor. Hai să recunoaștem cinstit că dacă armata română ar avea certitudinea că ar fi primită ca eliberatoare în oraș, ar trece granița oricând. Câinii roșii pot să spargă Zidul cu tancurile lor, dar nu pot opune rezistență unor militari profesioniști. Și dacă tot veni vorba de Zid, nu credeți că știbii de acolo or să ceară protecția României, în caz că în oraș vor izbucni tulburări? Nu credeți că oamenii de rând, îngroziți de jafuri, de violuri și de asasinate, îi vor primi cu flori pe soldații români eliberatori? Băieți, de ce nu așteptați voi până la primăvară ca să vă încăierați? Cei care or să fie la putere în România or să fie prea ocupați cu împărțirea ciolanului ca să se mai gândească la aventuri militare…

Tipul în vișiniu își umplu paharul, îl sorbi în tăcere, apoi întrebă, sincer îngrijorat:

— Și cu ăia din stradă ce facem? Cum îi convingem să se întoarcă acasă, în liniște?

— Așa e, îi dădu dreptate malacul în alb și roșu. Marius ne-a lămurit pe noi că-i mai bine să stăm cuminți. Pe ei cum să-i lămurim? Ei n-au treabă cu republica autonomă și cu facilități fiscale, lor nu le e frică de armata română. Ei vor cafteală și vărsare de sânge.

M-am oprit din plimbare, lângă fereastra acoperită de-o perdea groasă. Am tras-o un pic într-o parte și am privit afară. După care m-am întors spre cei trei și le-am declarat ritos:

— Dumnezeu ține cu noi. E un semn că nu trebuie să ne batem joc de șansa ce ne-a fost oferită.

Partenerii mei de discuție mă priviră de parcă mi-aș fi pierdut mințile. Le-am rânjit încântat și le-am explicat:

— Până și copiii de grădiniță știu că revoluțiile nu au loc pe ploaie.

Șefii milițiilor suporterilor se grăbiră să se ridice de la masă și să vină lângă mine. Am tras perdeaua cu un gest dramatic, lăsându-i să privească prin geam, să vadă cu ochii lor stropii grei care izbeau caldarâmul, la lumina felinarului stradal.

— Ce chestie! exclamă spelbul în vișiniu. Începuse să bată vântul când am venit încoace, dar nu mi-a trecut prin cap că o

să vină ploaia…

Ceilalți doi nu mai Stătură la taclale. Scoaseră iute telefoanele celulare și începură să-și ia subalternii la întrebări.

Din frânturile de conversație pe care le auzeam m-am convins că o mare parte dintre cei ce se strânseseră plecaseră acasă, mulți se refugiaseră prin cârciumi, de unde aveau să fie scoși cu greu, și doar o mică parte rămăseseră pe poziții, așteptând ordine și înjurând șefii care îi țineau în ploaie. Entuziasmul li se topise, ca și cheful de încăierare.

Evident, liderii dădură singurele ordine rezonabile: să se ducă acasă cu toții și să aștepte ordinele următoare, care le vor fi transmise a doua zi…

— Încep să cred că toată treaba a fost un semn de la Dumnezeu, mormăi sfătos ultrasul. Să nu mai acționăm pripit și să citim bine buletinul meteorologic, înainte să ne mobilizăm oamenii…

Eram convins că abia așteptau să discute cu oamenii lor de încredere, să analizeze situația și să-și facă planuri de viitor. Dar eram la fel de convins că niciunul dintre ei n-ar fi lăsat să se vadă că abia aștepta să părăsească restaurantul. Așa că am luat și de data asta taurul de coarne și le-am zis:

— Dragilor, vă urez distracție plăcută, dar eu trebuie să plec, am treabă la Federație. Vă sun mâine pe la prânz, să vă fac niște sugestii, să ne mai sfătuim…

Cei trei se ridicară imediat de la masă, mormăind că și ei au treabă, că și-au lăsat oamenii în ploaie și că n-ar fi frumos să petreacă, în timp ce suporterii de rând suferă…

Nu le-am zis nimic și m-am îndreptat spre ușă, fără să le strâng mâinile, fără să-mi iau rămas-bun.

Vlăjganul în alb și roșu strigă după mine:

— Marius, tu n-ai umbrelă? N-ai un pardesiu, ceva? Ai de gând să mergi prin ploaie așa? O să te facă ciuciulete, o să răcești…

— Nu-i nimic, o să mai cresc un pic, i-am răspuns eu, nepăsător.

Eram sincer. Chiar că nu-mi păsa că o să umblu prin ploaie și că puteam să răcesc.

— Hai că te duc eu cu mașina până la guvern, că mi-e în drum, se oferi suporterul câinilor roșii.

Nu știu de ce, nu m-am îndurat să-l refuz, iar ceilalți doi se uitară la el cu invidie. Se vedea că le părea rău că nu le venise

lor ideea aceea. E adevărat că mergeau în altă direcție, dar un ocol de câteva sute de metri n-ar fi contat, dacă puneai în balanță posibilitatea să câștigi un strop de recunoștință din partea observatorului federal…

Poate că băteam câmpii și-mi imaginam toate astea, dându-mi mai multă importanță decât meritam, dar mă simțeam într-o formă de zile mari, eram în stare să dobor orice obstacole și să săvârșesc minuni…

Am urcat în mașina de teren vopsită în alb și roșu, iar șoferul porni imediat. În timpul celor câteva minute care ne-au fost necesare ca să ajungem în Piața Victoriei n-am scos un cuvânt. Nici șeful milițiilor dinamoviste n-a spus nimic. Din fericire, drumul prea scurt n-a permis ca tăcerea să devină apăsătoare.

Mașina opri la scară. Am coborât fără să mulțumesc și am parcurs liniștit cei câțiva metri până la adăpostul coloanelor, iar stropii se mulțumiră să mă lovească doar din când în când, ca și cum le-ar fi fost milă de mine.

Am trecut pe lângă santinelele în uniforme colorate — evident, grupul de pază era alcătuit din reprezentanți ai tuturor cluburilor principale, în uniformele lor de paradă — și m-am îndreptat către bufetul din subsol.

În capul scării m-am ciocnit de Călin Burtăverde, șeful laboratorului de expertize tehnice, care cobora treptele de parcă l-ar fi urmărit un roi de viespi.

— Ce Paștele mă-tii… A, tu erai, Marius… Te căutam. Am ceva pentru tine, spuse Burtăverde, întinzându-mi un DVD. Am analizat înregistrările meciului și ți-am făcut un montaj cu faza care a provocat incidentul ăla… fatal.

— Și ce-ai găsit? am întrebat eu, fără prea mult interes, fiind preocupat de altele, ce mi se păreau mult mai importante.

— Nu-ți spun decât că-i o surpriză. Una mare. Înregistrările originale sunt la mine în seif, sigilate și asigurate, ca să nu aibă nimeni nimic de comentat. Uită-te pe montajul meu și te asigur că n-o să-ți pară rău.

Apoi plecă mai departe, tot în goană, ca și cum ar fi întârziat la propria-i nuntă.

M-am uitat un pic după el, apoi am decis să-mi văd de treabă și să las DVD-ul lui Călin pentru a doua zi. L-am vârât în buzunarul interior al hainei și mi-am continuat drumul spre bufet.

După cum mă așteptam, acolo chiolhanul era în toi. Baboiescu se înroșise la față — probabil că nu băuse mult, dar, întrucât nu rezista la băutură, îl luase deja apa. Ceilalți nu pierduseră nici ei timpul, îi trăseseră cu tării, iar ochii le luceau ca la pisici. Platoul cu gustări rămăsese ca o striptizoaică spre sfârșitul numărului, oferea cu dispreț doar o frunză veștedă de salată și două măsline ghemuite lângă o feliuță de salam.

— Gata, Marius, te-ai întors? se minună președintele Federației. Cum e cu… treaba de care am discutat mai devreme?

— Pârjolul a fost stins de ploaie, l-am informat eu.

— Plouă? se minună senatorul Bunculescu. Ce-a luat foc? se interesă el, curios ca o mahalagioaică bătrână. Cât de mari au fost distrugerile? Cine era asigurătorul? se îngrijoră el. Sper că nu noi…

— Ba da, m-am grăbit să-l neliniștesc eu. Distrugerile n-au fost cât de mari ar fi putut să fie, dar vă asigur că veți plăti, veți plăti mai mult decât aveți chef, mai mult decât ar trebui și mai mult decât v-ați închipuit în cel mai groaznic coșmar al vostru că o să plătiți. Toți o să plătiți, chiar și cei care vă considerați nevinovați.

— Marius, ce-i cu tine? se răsti Baboiescu, supărat că-i stricasem cheful.

Probabil că stropii de ploaie fuseseră mult mai mari și mult mai grei decât crezusem eu, pentru că mă simțeam ca și cum creierul mi-ar fi fost barbotat, ideile șprițuite, iar temerile dizolvate și împrăștiate în vidul cosmic. Eram convins că nu rămăsesem în toate mințile, după… ceea ce mi se întâmplase cândva, dar niciodată nu simțisem ca acum nevoia să-mi bag picioarele în toate și în tot.

Am spus, cu glas de gheață, cu calmul aerului de dinaintea furtunii, cu disprețul călăului ce ridică securea asupra victimei ce se lasă decapitată fără să opună rezistență:

— După cum ți-am zis, rebeliunea suporterilor a fost înnăbușită de ploaie.

Am tăcut câteva secunde, cât a fost necesar ca înțelesul vorbelor mele să pătrundă în mințile lor amorțite de băutură. Am început să vorbesc din nou, când am văzut spaima mocnind în pupilele lor.

— A fost înăbușită pentru moment, căci pe suporteri i-a

împrăștiat ploaia. Dacă aș fi la fel de idiot ca voi, mi-aș închipui că treaba s-a terminat. În realitate s-a terminat pentru azi. Dar mâine va reînvia, pentru că n-a dispărut cauza. N-a dispărut nici măcar pretextul, picătura care a umplut paharul.

Indivizii se treziseră complet. Erau îngroziți, dar nu știu dacă îi îngrozea adevărul pe care îl aflaseră de la mine sau impresia că înnebunisem subit și că eram în stare de cine știe ce grozăvenie.

— Ce vrei să spui? șopti Chiriac, secretarul general al Federației.

— Că Republica Autonomă Fotbalistică a Bucureștiului este o creație artificială, fără o temelie solidă, apărută în urma unui accident și menținută în viață de o speranță deșartă. Este o iluzie care trebuie menținută fără încetare, pentru că altfel toată lumea o să-și dea seama că împăratul este gol. Astăzi oglinda ce deforma imaginea s-a spart și adevărul a ieșit la iveală.

— Marius, poate că am băut cam mult... dar nu pricep nimic din ce zici. Nu vrei să fii mai explicit? mă rugă Baboiescu.

Expresiile celorlalți spuneau același lucru: nu pricepuseră mare lucru, își dădeau seama că se întâmplase ceva foarte grav, erau îngroziți și ar fi vrut să-și dea seama de primejdia care-i pândea. M-am decis să fiu clar. Succint și clar.

— Statul nostru există pentru că populația, adică suporterii în primul rând... Nu, mai bine s-o luăm mai pe departe. În statul nostru există suporterii, cei care se implică în treburile publice, în activități obștești și în menținerea ordinii, cetățenii obișnuiți — care agreează sistemul pentru că acesta le asigură o existență sigură — și cei care profită de sistem — adică șefii Federației și sponsorii, care beneficiază de avantajele fiscale. Stabilitatea statului s-a bazat pe încrederea tuturor acestor forțe pe care le-am pomenit anterior în regulile pe care le-au inventat și impus creatorii necunoscuți și secreți ai acestui stat — necunoscuți și secreți, am spus, nu anonimi — creatori ce au condus din umbră forțele suporterilor în timpul Războiului Petardelor. Și care, mai mult ca sigur, le conduc și acum.

— Bine, bine, mă întrerupse senatorul Drăgoescu. Asta sunt lucruri știute și răsștiute. Spune-ne ceva nou, dacă ai ceva de spus.

— N-am nimic nou de spus. Vreau doar să vă explic cum trebuie să înțelegeți evenimentele de astăzi, pe care se pare că

nu le-ați priceput. Astăzi a avut loc un incident grav, iar autoritățile n-au reacționat imediat. N-au luat măsurile care se cuveneau, conforme cu codul moral pe care se bazează societatea noastră. Ca atare, suporterii au reacționat violent și riscăm să pierdem controlul situației.

— Marius, de data asta chiar ai sărit calul rău de tot! se răsti Baboiescu. Păi ce, suntem la dispoziția gloatei, să luăm hotărâri când vor suporterii? Trebuie să ne gândim, să analizăm…

— Tocmai aici e buba! l-am întrerupt eu. Oamenii nu mai au încredere în corectitudinea hotărârilor Federației. Dacă ar fi avut, ar fi așteptat în liniște. Și după ce-a văzut aici, după atitudinea domnului Chelbu și a domnului senator, se pare că gloata, cum i-ați spus, are dreptate.

— Ce-i cu atitudinea mea? se răsti președintele Unirii. Avem dreptate, domnule observator, și nu intenționăm să ne lăsăm călcați în picioare din cauza unui dement sinucigaș!

— Are dreptate, îl susținu senatorul Bunculescu. Noi n-o să plătim nimic. Și să vedem cine o să ne poată obliga să plătim, dacă noi nu vrem!

Eram gata să-i spun adevărul — cine poate să-l oblige și în ce condiții se va face acest lucru —, dar mi-am dat seama că indivizii nu pricepuseră nimic. Când Dumnezeu vrea să nimicească pe cineva, îi ia mai întâi mințile, zice un dicton din vechime.

Mi-am adus aminte de DVD-ul lui Burtăverde, de surpriza pe care mi-o făgăduise acesta, și am decis să nu insist. Am schimbat vorba și am scos DVD-ul din buzunar.

— Când veneam aici m-am întâlnit cu Sorin. Zicea că a analizat înregistrarea meciului și că a făcut un montaj cu faza care ne interesează. Nu vreți să vedem despre ce-i vorba?

— Sigur că vrem, spuse sigur de sine senatorul. O să vedeți cu toții că am dreptate.

I-am dat DVD-ul ospătarului, care îl puse în combina audio-video a bufetului. De pe ecranul imens de deasupra barului dispăru videoclipul cu gagici aproape goale, la care nu se uitase nimeni până atunci, iar maneaua lălăită care alcătuise fondul muzical al petrecerii încetă.

Ne-am îndreptat cu toții privirea spre imaginile de pe terenul de joc. Montajul lui Sorin începea cu momentul în care Timofte II își declanșase cursa solitară ce avea să provoace tragedia ce ne

dăduse atâta bătaie de cap.

Timofte alerga pe latura dreaptă a terenului, dribla, continua să alerge... îmi reaminteam cu o claritate uluitoare totul, dându-mi seama că nimic nu prevestea cele ce aveau să urmeze.

Priveam cu toții imaginile, fascinați, ca și cum am fi avut parte de un coșmar și nu reușeam să ne trezim.

Sorin folosise imagini luate de mai multe camere de luat vederi, vedeam cursa solitară a lui Timofte II privită de sus, într-o imagine de ansamblu a terenului de joc, apoi urmau imagini luate din spatele porții și vedeam ceea ce trebuie să fi văzut cu groază portarul Unirii, apoi urmăream cursa fundașului de la Real Berceni cu ochii cuiva din mijlocul terenului, din stânga acestuia...

După câteva minute care părură lungi din pricina așteptării încordate a momentului culminant, am ajuns la clipa în care Timofte pătrundea în careu.

L-am văzut pe fundașul Realului apropiindu-se de poarta adversă, apoi imaginea se schimbă, deveni una de ansamblu și am privit cu toții cum Călăraș încerca să taie calea adversarului ce-i amenința poarta.

Am văzut de sus, ca și cum aș fi fost un spectator oarecare din tribună, cum Călăraș plonjează, într-o încercare inutilă de a intercepta un balon ce nu fusese șutat, apoi cum Timofte se împleticește și lovește mingea aiurea...

Apoi imaginea se opri, iar secvența anterioară fu reluată, dar din alt unghi, din spatele porții. Și am văzut cu toții ceea ce văzuse și Tonsură și, din nefericire, ceea ce nu putuseră să vadă spectatorii și paznicii stadionului: în momentul plonjonului, Călăraș aruncase în Timofte cu ceva — după toate probabilitățile, cu o brichetă sau un breloc metalic —, iar obiectul îl lovise pe fundașul Realului în cap, amețindu-l pentru moment. În realitate, Călăraș nu încercase să oprească mingea, ci își luase avânt ca să arunce cu mai multă putere.

Secvența fu reluată iar și iar, din diferite unghiuri, cu încetinitorul, demonstrând fără urmă de îndoială că decizia lui Tonsură fusese corectă. Mi-am dat seama că acel cartonaș roșu pe care îl pregătise arbitrul fusese destinat lui Călăraș — numai că intervenția absurdă și contrară regulamentului a tușierului schimbase cursul evenimentelor. Acum înțelegeam enervarea lui Tonsură și eliminarea colegului care, în loc să-l ajute într-un

moment important și dificil al meciului, dăduse dovadă de incompetență și se apucase să-i submineze autoritatea.

Apoi imaginea se opri, avându-l în centrul ei pe Timofte II, în clipa în care era lovit de obiectul zvârlit de Călăraș.

În bufetul Federației se așternuse o liniște de cavou. Am întrerupt-o, cu un glas aspru:

— Cred că nu mai există nimic de comentat. După cum am spus și mai înainte, esența problemei nu a fost eroarea răposatului nostru coleg. Ci faptul că a fost încălcat spiritul sportiv al competiției, spirit care asigură securitatea tuturor, a participanților și spectatorilor. Faptul că n-ați înțeles acest lucru și că ați căutat pretexte absurde ca să apărați această încălcare dovedește că societatea noastră e bolnavă, că reacția suporterilor este una normală, este reacția organismului sănătos față de microbul care încearcă să-l submineze.

Am dat din mână. Devenisem pompos, iar indivizii din fața mea nu mă pricepeau. Așa că i-am amenințat direct. Era singurul limbaj potrivit pentru oameni ca ei.

— Mâine-dimineață am să prezint Biroului Camerei Reprezentanților Suporterilor propunerea ca întreaga conducere a clubului Unirea să fie destituită, așa cum cere regulamentul în asemenea cazuri. Și am să solicit înlocuirea actualilor deputați din partea acestui club. Am să insist ca parlamentul să urmărească aplicarea sancțiunilor bănești prevăzute de regulament. Am să înaintez și o notă Senatului Sponsorilor, prin care o să solicit înlocuirea senatorului Bunculescu, pentru tentativă de nerespectare a obligațiilor de sponsor. Și vreau să vă atrag atenția, domnule viitor fost senator, că dacă Banca Fotbalului nu va plăti asigurarea lui Tonsură, n-o să vă reclam nimănui, o să discut direct cu asociațiile suporterilor și o să vă trecem pe lista dușmanilor acestora. Acum o să mă duc acasă și o să încerc să dorm. Dacă mâine-dimineață o să aflu că ați ținut seama de propunerile mele, iar Biroul Executiv al Federației a dat un comunicat corespunzător, o să-mi văd de treabă și o să stau în banca mea. Dacă nu… v-am spus ce intenționez să fac.

Am plecat înainte ca indivizii să-și revină și să apuce să spună ceva.

Când am ajuns în stradă am descoperit că ploaia se potolise, arunca doar din când în când câte un strop, ca să reamintească de existența ei. Am pornit către casă, sperând ca stropii aceia

izolați să mă răcorească, să mă liniștească.

Nu-mi făceam iluzii. Chiar dacă Federația avea să ia măsurile propuse de mine, boala societății noastre nu avea să fie vindecată. Aș fi putut să propun măsuri mai radicale, cum ar fi fost, de exemplu, crearea unei forțe centrale de ordine, care să nu mai depindă de cluburi, dar suporterii ar fi bănuit că Federația încearcă să le scoată din circulație milițiile înarmate și să preia întreaga putere. Și n-ar fi greșit prea mult. Aș fi putut să propun… N-avea rost să propun nimic, totul ar fi fost inutil și n-ar fi avut niciun efect…

Societatea este un organism puternic, își găsește singur leacurile, folosind uneori terapii violente, dar eficiente…

În timp ce mergeam prin ploaie, meditând la viitorul Republicii Autonome Fotbalistice București, am auzit un glas tineresc, lălăind o melodie.

Eram lângă unul dintre căminele studențești din afara campusului. Băieții petreceau între ei, fără mult tărăboi, și se simțeau bine cu o bere în față — sau cu un pahar de vin de țară, primit de la părinți. M-am oprit și am tras cu urechea, zâmbind ușor, aducându-mi aminte de vremea când petreceam eu însumi cu colegii mei…

Eu te-am iubit, Paraschivo…

cânta vocea aceea tinerească.

Te-am dus la chermeză și meci
Ți-am luat și semințe, ți-am luat și bomboane,
Și tu-ți iei geamantanul și pleci…

Poate că băiatul era un tip talentat, un viitor actor, sau poate că se lăsase condus de o inspirație de moment, dar versurile acelea amuzante, pe care le cântasem și eu, pe vremea mea, sunau în gura sa trist și tragic, pline de suferință reală.

Ești încă tânăr, băiete, i-am spus eu în gând. Viața nu ți-a arătat încă fața ei adevărată. Îți mai arde de glumă. Nu știi, dar o să afli pe pielea ta, că Paraschivele își iau întotdeauna geamantanul și pleacă, lăsându-te singur într-un apartament pustiu, într-o viață pustiită. Pentru că în geamantanul ăla erau visele tale, viitorul tău. Da, dragule, așa fac Paraschivele, iar

lumea e plină de ele. Poate tu o să ai noroc și n-o să-ți întâlnești niciodată Paraschiva ce ți-a fost repartizată...

Și am plecat mai departe prin ploaie, simțind cum stropii reci ai acesteia se amestecau pe obrazul meu cu unii fierbinți, în timp ce mă îndreptam către o locuință în care nu mă aștepta nimeni, nici măcar un dram de speranță...

FUGĂ DOMNEASCĂ

— Din țărână suntem făcuți, în țărână ne întoarcem, oftă domnul, cuprins subit de-o melancolie copleșitoare. Deșertăciune, totul e deșertăciune, după cum bine a zis Ecleziastul…

Înaltpreasfinţitul părinte Nectarie, mitropolitul Ungrovlahiei și arhiepiscopul de București, clătină trist din cap, dându-i dreptate. În jur, boierii rumeni la față din cauza cupelor de vin golite discret, îl imitară, cuprinși de aceeași stare ca voievodul.

— Dumnezeu să-l ierte pe răposatul ban Radu Golescu, să-l ierte pentru păcatele făcute cu voie și fără voie! continuă domnul și se ridică de la masă.

Praznicul fusese îmbelșugat, cum se cuvenea la înmormântarea unui boier avut, praznic la care participaseră domnul țării și cei mai de seamă boieri. Toți se îndopaseră cu lăcomie și goliseră cupe după cupe, fără să ciocnească și fără să se veselească, vărsând doar câte o picătură, după obicei, să bea și cei răposați. Numai băneasa și fii ei nu-și găsiseră odihna, alergând de colo-colo, supraveghind servitorii și având grijă ca totul să se facă așa cum se cuvenea, atât la masa la care se aflau oaspeții de seamă, cât și la cea din curte, pentru servitori și oameni sărmani.

Poate că toate acestea au fost gândite cu cap, își zise domnul, căci familia răposatului nu mai are timp să cugete la pierderea suferită, nu are când să se lase cuprinsă de jale, cu atâtea lucruri de făcut și cu atâtea obiceiuri de respectat…

Văzând că vodă se ridicase de la masă și vrea să plece, văduva și feciorii banului se strânseră în jurul său să-l conducă, iar mitropolitul și boierii se ridicară și dânșii și se adunară ciopor lângă conducătorul lor și al țării.

Domnul o îmbrățișă pe băneasă și pe băieții ei, le dădu voie să-i sărute mâna, sărută și el mâna mitropolitului, îl lăsă și pe acesta să-i sărute dreapta, apoi se îndreptă către careta cu însemnele domniei ce fusese trasă în fața ușii și zise, cam în doi peri:

— Frumoasă vreme! Nici n-ai zice că a venit toamna… Se pare că banul Radu s-a despărțit fără părere de rău de lumea asta, se zice că plouă atunci când mortul regretă că ne părăsește… Da, frumoasă vreme…

Apoi se întoarse către banul Grigore Brâncoveanu și-i spuse:

— Ținând seama că am fost cu toții la înmormântare, după-amiază nu mai strângem divanul domnesc. O să ne vedem mâine. Eu o să profit de vremea asta minunată și o să fac o plimbare în afara orașului, cu doamna și copiii, să ne mai limpezim mintea, să mai scăpăm de praful și duhoarea orașului. Că avem timp, abia a trecut de amiază… Poate că o să înnoptăm la Mogoșoaia, știu și eu…

Așteptă ca doamna să se îmbrățișeze cu Goleasca, mai spuse o dată *Dumnezeu să-l ierte,* apoi urcă în caleașcă. Beizadeaua Costachi și domnițele așteptară să tragă la scară și trăsura lor, apoi întreaga familie domnească părăsi locuința Goleștilor, însoțită de douăzeci de arnăuți din garda palatului, oameni de încredere ai domnului, pe care-i adusese din Istanbul și care ascultau numai de dânsul.

Apoi, încet, încet, fără grabă, plecară spre casele lor și ceilalți boieri, lăsând familia să-și jelească mortul și să se ocupe de nenumăratele treburi cerute de obiceiurile locului într-o asemenea împrejurare.

Cele două trăsuri domnești și arnăuții ce călăreau în jurul lor se îndepărtaseră fără grabă, dar începuseră să gonească de îndată ce ieșiseră din oraș și nu le mai vedea nimeni.

După mai puțin de trei ceasuri, ajunseră la Mogoșoaia și traseră în curtea palatului. Domnul și ai săi coborâră iute din calești, se duseră iute în clădire și reveniră după câteva minute. Lepădaseră hainele scumpe, de ceremonie, și îmbrăcaseră veșminte comode, potrivite unei călătorii îndelungate. Câțiva servitori se țineau după ei, cărând două cufere mari, grele, și câteva mai mici, mai ușoare, dar având, ca și cele mai mari, încuietori complicate.

La scara palatului erau trase două trăsuri solide, fără însemne, niște poștalioane menite să reziste la drum lung și greu. În prima urcară domnul, beizadea Costachi și Alexandru Mavrocordat, nepotul domnului, iar doamna și domnițele se instalară în cea de-a doua. Cuferele cele mari fură așezate la picioarele bărbaților, cele mici la picioarele femeilor. Câteva servitoare veniră în fugă de la bucătărie, cărând coșuri cu merinde și ulcioare cu apă, cu vin…

De îndată ce familia domnească urcă în calești, arnăuții voievodului, vreo cincizeci cu toții, încălecară și se strânseră în

jurul trăsurilor. De undeva, din fundul curții, apărură și arnăuți ai agiei, vreo două sute de oameni, care se împărțiră în două cete: jumătate deschideau drumul, iar jumătate mergeau în urma convoiului.

Din câte se vedea, drumul avea să fie lung și urma să fie parcurs în grabă, pentru că arnăuții din coada convoiului aduceau o mulțime de cai de schimb, atât pentru călăreți, cât și pentru carete.

— Eh, cu Dumnezeu înainte! oftă domnul, pregătindu-se să dea semnalul de plecare.

Apoi își aduse aminte de ceva și făcu semn spre conducătorul arnăuților agiei. Căpitanul Iordachi își îmboldi de îndată calul cu pintenii și se opri lângă caleașcă.

— Poruncă, Maria Ta!

— Vreau să trimit o scrisoare banului Brâncoveanu.

Iordachi răcni un ordin, iar unul dintre arnăuții săi veni în mare grabă, sări din șa și îngenunche în fața voievodului. Domnul îi făcu semn să se ridice, scoase din sân o scrisoare sigilată cu pecetea domnească și i-o întinse. După ce arnăutul o luă, voievodul îi aruncă un galben, pe care albanezul (de fapt, bosniac) îl prinse din aer, rânjind, și-i spuse:

— Să duci scrisoarea asta banului Brâncoveanu și să i-o dai doar lui, în mână. Nu-i grabă, banul trebuie s-o primească până mâine-dimineață, înainte să se strângă boierii în divan…

— Dă-i drumul, Nicos! strigă el apoi.

Iar vizitiul pocni din bici și caleașca se puse în mișcare, odată cu mulțimea de arnăuți.

Cel ales să ducă scrisoarea în București rămase locului o clipă, încercând să înțeleagă ce voia domnul de la el. Mai dusese și altă dată scrisori și ordine domnești — căci de aceea îl alesese căpitanul Iordachi tocmai pe el — și întotdeauna i se ceruse să ajungă la destinație cât mai iute. Cum adică nu era nicio grabă și să ajungă la banul Brâncoveanu până a doua zi de dimineață? Poate dacă mergea pe jos, târâș, în patru labe… Probabil că domnul glumise… sau îi atrăsese atenția, într-un mod șugubăț, să nu piardă vremea. Așa că se opri lângă camarazii săi din coada convoiului, arătă scrisoarea *domnească* și luă un cal de schimb, să fie sigur că avea să ajungă în București cât mai iute, fără să zăbovească nicio clipă.

Apoi goni fără odihnă și ajunse în fața palatului

Brâncoveanului cam la patru ceasuri de la plecarea domnului de la înmormântare. După ce le explică slugilor de la intrare ce voia, fu condus în iatacul banului, care luă scrisoarea și-i aruncă un galben soliei. Apoi rupse pecetea și începu să citească.

După câteva clipe, se opri din citit și răcni la omul lui de încredere:

— Pantelimoane, trimite iute să-i cheme de îndată aici pe vornicul Barbu Văcărescu, pe vistierul Grigore Ghica și pe logofătul Samurcaș!

— Dar ce s-a întâmplat, înălțimea Ta, că nu vin turcii!

— S-ar putea să vină, mârâi banul. Stai să-ți citesc și să te minunezi:

Io, Ioan Vodă, temându-mă de împilarea necredincioșilor, am hotărât să las de bunăvoie tronul Țării Rumânești și să plec în străinătățuri, cu tot neamul meu. Iar pentru ca treburile țării să meargă bine în continuare, numesc o căimăcămie care să-mi țină locul, alcătuită din boieri de neam: banul Grigore Brâncoveanu, vornicul Barbu Văcărescu, vistiernicul Grigore Ghica și logofătul Samurcaș.

Facă-se voia Domnului!

— Și iacă așa, Pantelimoane dragă, se sfârși domnia lui vodă Caragea! încheie Văcărescul.

Arnăutul care adusese scrisoarea stătuse până atunci lângă ușă, cu alți servitori. Cum auzi conținutul scrisorii, se trase dintre slujitorii care se îngrămădeau să-și firitisească stăpânul, ieși din clădire și călări în grabă până la agie. Acolo își lăsă caii în grajd și se duse să se spovedească mai-marilor săi.

— Dacă-i fugar și a numit caimacami în locul lui, atunci nu mai e domn și nu mai are niciun drept în fața legii, zise unul din căpitani.

— Ba mai mult, adăugă un altul. A încălcat legile, fugind cu banii țării, iar datoria noastră e să-l prindem și să-l trimitem legat la înalta Poartă, ca pe oricare alt vânzător de țară.

— După lege, o parte din averea fugarului e a celor care-l prind, mormăi visător un al treilea.

— Dacă nu facem nimic, viitorul domn o să ne belească, concluzionă un altul. Vrând, nevrând, nu putem să stăm nepăsători. Din partea mea, mi-aș dori ca vodă Caragea să

scape cu bine. Pentru că a știut să spună *Gata, îmi ajunge, e vremea să mă bucur de ce-am agonisit până acum,* nu ca nesătuii care au stat pe tron până și-au pierdut nu numai averea, ci și capul. Dar nu contează ce mi-aș dori eu. Trebuie să trimitem olăcari către arnăuții agiei care-l însoțesc pe fostul domn, cu ordin să-l oprească și să-l aducă înapoi în București.

— Păi… știu și eu… e deja departe… s-ar putea să nu-l mai ajungem din urmă… și nici nu știm prea bine pe ce drum a luat-o…

— S-ar putea să nu-l mai prindem. Dar merită să încercăm. Dacă reușim, ne umplem de bani. Dacă nu reușim, ne salvăm pielea, pentru că n-o să ne poată învinovăți nimeni că am fost complici cu trădătorul.

Așa că peste un sfert de ceas din clădirea agiei porniră grupuri de călăreți, cu cai de schimb, ce părăsiră Bucureștiul pe diferite drumuri ce duceau spre nord, către Transilvania austriecilor.

Trecuseră mai puțin de cinci ore de la plecarea domnului, încă nu se înserase, căci în ziua aceea, de 29 septembrie 1818, vremea fusese însorită și frumoasă, iar la ceasurile șase era lumină și ziua părea că nu se îndură a se lăsa înlocuită de noapte.

Între timp, fără să știe de vânzoleala din capitală, convoiul familiei Caragea gonea către nord. Avea drum lung de străbătut, iar domnul — fostul domn, ca să fim mai corecți — nu avea de gând să se oprească până nu avea să treacă granița.

Caii goneau, când oboseau erau înlocuiți cu alții, trăsurile se hurducăiau prin glod și șleauri, călăreții se țineau încă bine în șa… Treptat, lumina pierdu din putere și se lăsă înserarea, dar convoiul nu se opri, continuă să meargă mai departe cu încăpățânare, la lumina stelelor, dar cu viteză mai mică. Vizitii aprinseră niște felinare, la fel și unii dintre călăreți, iar cavalcada continuă prin beznă… Călătorii din carete moțăiră sau ațipiră, cât se putea ațipi în zdruncinatul vehiculelor, iar unii arnăuți dormiră zdravăn, ținându-se călare pe caii lor. Merseră cu viteză egală și pe câmpuri pustii, dar și prin sate în care locuitorii dormeau, fără să știe ce simandicoși le treceau prin fața casei.

Cu tot somnul furat din când în când, când se lumină, caii și călăreții erau în ultimul hal de oboseală.

Dar nu parcurseseră decât jumătate din distanța prevăzută pentru prima etapă, de vreo șapte poște, își zise domnul. Sau, altfel spus, în unități din altă lume — cea în care va trăi de acum încolo — vreo sută de mile… Deci străbătuseră vreo trei poște și jumătate și mai aveau încă pe atât.

Adică aveau să ajungă la capătul primei părți din drum pe la sfârșitul după-amiezii…

La un semn al călărețului din frunte, tot convoiul părăsi drumul și porni pe un drumeag năpădit de ierburi. După vreo zece minute, trăsurile și mulțimea de călăreți erau la adăpostul unui pâlc de copaci, care-i ascundea vederii celor ce treceau pe drum.

Arnăuții descălecară și se repeziră la mese improvizate din scânduri, puse pe niște capre, alături de care erau niște bănci, tot din scânduri. Pe mesele acelea fuseseră așezate blide cu mâncare și oale de pământ, smălțuite, pline cu vin. Mai într-o parte fusese pregătită o masă mai îngrijită, pentru domn și ai săi.

În timp ce drumeții se ospătau cu lăcomie, servitorii tăcuți schimbau caii de la trăsuri, mutau șeile pe cai odihniți…

Într-o oră fură cu toții gata de plecare, hrăniți, dezmorțiți, odihniți măcar un pic. Și părăsiră în grabă refugiul ce le fusese pregătit din timp de un credincios al domnului.

Când soarele se înălțase zdravăn pe cer, convoiul gonea iarăși, ca fugărit de furtună, ca o ceată de blestemați care nu cunosc odihna, care nu știu ce-i tihna, care aleargă temându-se de ce li s-ar întâmpla, dacă s-ar potoli măcar o clipă…

Și goniră, călăreți și trăsuri, pe drumuri mai bune și mai proaste, până când soarele începu să dea semne de plictiseală și de oboseală.

De când plecaseră din locul de popas, în fruntea convoiului se instalase o ceată de arnăuți domnești, care alegeau drumul pe care aveau să-l urmeze. Se părea că aceștia sau măcar conducătorul lor știau bine ținutul. Căci domnul și însoțitorii săi nu mai merseseră, de când se luminase, pe drumuri principale, ci pe drumeaguri ferite, ce ocoleau satele și târgurile, iar convoiul de trăsuri și călăreți întâlnea rar suflet de om: câte un cioban cu turma pe islaz, vreo muiere ce ducea de mâncare bărbatului ei pe câmp…

Goneau mai încet, căci drumurile ferite erau doar niște cărări

de pământ, ce puteau fi folosite doar pentru că vremea fusese frumoasă și senină, nu mai plouase de mult și pământul rămăsese uscat. Da, călătorii nu înotau în noroi, dar trebuia să meargă încet, pentru că, altfel, i-ar fi sufocat praful ridicat de copitele atâtor cai…

Pe de altă parte, dacă la plecarea din București și până se înnoptase convoiul parcursese doar zone de șes, acum drumurile se strecurau printre dealuri, urcau încontinuu, mai domol sau mai abrupt, dar fără încetare, străduindu-se să se apropie de munții din zare. Munții păreau aproape, să-i atingi cu mâna, dar de fapt se aflau la cel puțin o zi de mers.

Călărețul din frunte se opri și ridică mâna, făcându-le semn celor din urma sa să stea locului. Voievodul scoase capul pe ușa trăsurii, schimbă câteva vorbe cu vizitiul, apoi se trase înapoi, în adăpostul caretei. Surugiul pocni din bici și îndemnă caii să meargă înainte, în timp ce arnăuții se dădeau la o parte din calea vehiculului. Trăsura în care erau doamna și domnițele se ținu după cea a domnului, până ajunseră amândouă lângă călărețul cu brațul ridicat, unde rămaseră pe loc, iar vodă coborî și văzu motivul pentru care convoiul se oprise.

Drumul pe care merseseră până atunci se termina brusc pe marginea unei văi cu maluri abrupte. O vale nu tocmai adâncă, pe fundul căreia se strecura un fir de apă, cât mai rămăsese, după o vară secetoasă, dintr-un râu care probabil umplea primăvara întreaga vale. Peste valea aceea lată de vreo patruzeci-cincizeci de stânjeni se întindea un pod de lemn. Podul părea în bună stare, dar cu siguranță nu fusese construit să treacă pe el un convoi domnesc. Dincolo de vale, la celălalt capăt al podului, drumul urca destul de abrupt, printre copacii de la marginea unei păduri. Se vedea doar că pătrundea în umbra arborilor, nu și unde ducea mai departe. Domnul știa că drumul dădea în drumul principal, drum zdravăn, pentru care grele, ce ducea de la Câmpulung la Bran. Trebuia, în primul rând, să ajungă la drumul acela.

Și apoi să ajungă până la Bran, în imperiul austriecilor. Dacă ajungea la graniță, scăpa de turci, scăpa de griji…

Bucata asta de drum de dincolo de pod până la Bran era partea a doua a călătoriei sale. Prima etapă se termina aici, la podul banal, de pe un drum secundar. A doua etapă, mai scurtă, de numai trei poște, era și cea mai periculoasă. Însă totul se

făcea după voia Domnului…

Căpitanul Iordachi veni și el lângă călărețul din frunte — care-și lăsase mâna în jos de îndată ce se apropiase vodă — să vadă despre ce e vorba și ce e de făcut.

— Nu-i nimic, îl liniști voievodul. Numai că podul nu ne ține pe toți și trebuie să trecem pe rând.

— Sigur, sigur, mormăi arnăutul agiei.

— Eu zic să treacă mai întâi arnăuții mei ca să se asigure că nu ne paște nicio primejdie în cealaltă parte, după aia să treacă trăsura mea, fără nimeni în ea, să fie mai ușoară, apoi o să mergem pe pod, pe jos, eu și ai mei, după care o să vină și cea de-a doua trăsură, iar după aceea arnăuții tăi, în grupuri de câte zece… ce zici?

— Voia Mariei Tale, zise căpitanul, spunându-și în gând că, din partea lui, puteau să treacă peste râu în orice ordine dorea voievodul, el era un simplu slujbaș și nu avea de ce să-și bată capul cu trăsnăile care le treceau prin cap mărimilor.

— Atunci, așa facem, încheie discuția vodă Caragea, iar Iordachi se duse să împartă ordinele necesare.

Arnăuții domnului descălecară de îndată, luară caii de dârlogi și începură să treacă în cealaltă parte a văii, în grupuri mici. Când ajunseră dincolo, se strânseră la marginea pădurii, în jurul unei căruțe mari, cu coviltir negru, care parcă poposise la capătul podului.

Se părea că vehiculul cu pricina nu reprezenta un pericol, pentru că unul dintre arnăuți, cel care condusese cavalcada până la pod, făcu semn că puteau să treacă și ceilalți.

Când ajunse în cealaltă parte a podului, voievodul văzu mai bine căruța cu coviltir negru, în jurul căreia se strânseseră arnăuții săi.

Nu era o căruță, ci un vehicul bizar, dintr-un soi de butoi făcut din fier și vopsit negru, culcat și fixat pe o platformă din metal. Platforma stătea pe patru roți din metal, late cam de două palme și cu diametrul de vreo cinci palme. Din partea din față a butoiului ieșea un horn gros din tablă neagră, iar din horn ieșea fum, care se pierdea în frunzișul copacilor din jur. Din partea de sus a mașinăriei porneau trei picioare metalice, ca de păianjen, două, care se rezemau pe pământ, în spatele vehiculului, împiedicându-l să o ia la vale, spre pod, și unul în față, ridicat la un stânjen deasupra solului, ca un soi de oiște trasă de cai

invizibili și zburători. Pe butoiul negru era scris, cu litere mari, albe, STEAM HORSE III. În partea din față a vehiculului, dincolo de hornul de tablă, era prinsă un soi de trăsură ce se rezema pe două roți mai mici și mai ușoare decât cele de pe platforma ce susținea butoiul. Cabina aceea de trăsură avea pereții și ușile din plăci de oțel, iar în loc de geamuri erau niște deschizături înguste, în partea de sus. Deasupra ei se afla un soi de cușcă din plăci de oțel, ca un foișor, la care se ajungea pe o scară exterioară, tot din metal. În partea din spate exista un soi de pridvor, tot din plăci de oțel, în care erau îngrămădite lemne de foc și saci cu cărbuni. De jur-împrejurul întregii mașinării era prins un soi de parapet, dintr-un suport metalic ce alcătuia un dreptunghi. Pe fiecare latură a lui erau fixate câte zece dispozitive bizare, alcătuite din niște mâini metalice, între care se găseau un soi de lunetă mică și o pâlnie din metal. În spatele mâinilor era un fel de rastel cu patru lăcașuri, în care se aflau — în primul și în ultimul lăcaș — câte o pușcă de cel mai nou tip, probabil englezești sau nemțești, își spuse domnul.

Mașinăria stătea pe drum, gata de plecare, cu cabina îndreptată spre pădure și cu cele două picioare rezemate de pământ aflate în partea dinspre pod.

Vodă Caragea privi îndelung vehiculul, pentru că era prima oară când îl vedea, deși discutase despre el de nenumărate ori. După ce-și satisfăcu curiozitatea, își îndreptă atenția spre cei trei bărbați în veșminte nemțești, care stăteau lângă drăcovenia vopsită în negru, cu șepcile în mâini.

— Bine te-am găsit, jupâne Burr! i se adresă el unuia dintre cei trei, un bărbat de vreo treizeci și cinci de ani, blond, cu ochi albaștri. Bine te-am găsit, jupâne Rudy! îi spuse el celui de-al doilea — care avea părul de-un blond aproape alb, dar asta era culoarea naturală a părului său, nu încărunțeală vârstei (lucru puțin credibil, de altfel, având în vedere că Rudy era încă tânăr).

Dacă până atunci domnul vorbise cu cei din jur grecește, de data asta se adresase străinilor în franțuzește.

Numele de familie al lui Rudy — Sturmschwimer — i se părea imposibil de pronunțat voievodului, așa că-i reținuse doar diminutivul prenumelui.

— Viață îndelungată și sănătate, înălțimea Voastră! îi răspunse Burr în aceeași limbă, pe care o vorbea fără accent, deși era american. Dați-mi voie să vi-l prezint pe domnul John

Brunton, despre care v-am vorbit. Dânsul este nepotul domnului Brunton, englezul care a inventat calul cu aburi, bidiviul care ne va căra astăzi. Și, în această calitate, cunoaște foarte bine calul cu aburi și e cel mai îndreptățit să se ocupe de vehiculul nostru.

Vodă Caragea dădu din cap către străin, iar acesta, un roșcovan cam de aceeași vârstă cu ceilalți doi, îi răspunse cu o ușoară plecăciune.

— Acest cal cu aburi, această locomobilă, folosește puterea aburilor, după cum spune și numele său... continuă Burr, pregătindu-se să-i explice voievodului cum funcționa mașinăria cea ciudată.

Între timp, cea de-a doua caretă ajunsese la jumătatea podului și înainta încet spre capăt. Burr vorbea cu domnul, dar trăgea cu ochiul la ce se întâmpla pe malul celălalt, așa că se întrerupse din expunere și exclamă:

— V-am spus că, după analiza mea, aici se va întâmpla evenimentul! Și mă bucur că mi-ați dat crezare! Rudy, dă-i drumul!

Sturmschwimer fugi iute către pod, luă de jos un fitil întins cu grijă pe marginea lemnăriei și îl aprinse de la trabucul său. Fitilul începu să sfârâie, transmițând cu viteză focul către ceva aflat pe stâlpii de susținere ai podului.

Între timp, pe malul celălalt se produsese mare agitație. Doi călăreți pe cai obosiți și plini de spume năvăliseră în mare grabă de pe drumeagul pe care venise convoiul cu vreo oră înainte și răcniseră ceva ce-i făcuse pe arnăuții care-și așteptau răbdători rândul să treacă peste pod să se strângă în jurul lor. Căpitanul Iordachi își făcuse loc prin mulțime și pusese câteva întrebări, iar după ce primise răspuns zăbovise doar o clipă înainte de a împărți câteva ordine răstite.

Câțiva arnăuți încălecaseră și se repeziseră în mare grabă pe pod, fără să le pese că acesta s-ar fi putut prăbuși sub greutatea lor.

Dar înainte să ajungă la jumătatea podului de dedesubt se auzi o explozie teribilă, iar partea dinspre pădure a podului se prăbuși ca un castel din cărți de joc.

Arnăuții reușiră să-și oprească bidivii la marginea spărturii și se întoarseră în grabă lângă camarazii lor. Căpitanul Iordachi răcni alte ordine, iar arnăuții își luară flintele ce le atârnau pe spate, prinse de curea, și le ațintiră asupra celor de pe malul

celălalt.

Numai că aceștia nu stătuseră lemn-tănase, și se puseseră în mișcare încă de când elvețianul — căci Rudolf Sturmschwimer asta era, elvețian din Berna — îi dăduse foc fitilului. Vizitii încărcaseră cuferele și lădițele din carete în cabina locomobilului, apoi dăduseră bice cailor și trăsurile intraseră în pădure, urmate de arnăuții domnești, care încălecaseră în mare grabă. Domnul și familia lui se grăbiseră să urce acolo unde fuseseră încărcate cuferele cu bani și bijuterii, iar cei trei străini se cățăraseră și ei în mașinăria vopsită în negru — Brunton și Sturmschwimer în cabina din spate, iar Burr în foișorul din față.

— Richie, ridică frâna! răcni Brunton, iar americanul moșmondi ceva în foișorul lui, iar picioarele sau brațele mecanice din spate se mișcară un pic.

Între timp, arnăuții de dincolo de râu începuseră să tragă, iar unele dintre gloanțele lor izbiră plăcile de oțel ale cabinei din spate, făcându-le să zăngăne ca niște talgere dintr-o fanfară. Altele se înfipseră în copacii din jur sau se pierdură în pădure.

Rudy duse la buze un fluier de argint și suflă în el.

Nu se auzi nimic, dar mâinile metalice de pe parapetul din spatele calului cu aburi, adică acelea dinspre pod, se mișcară la unison. Luară puștile aflate în lăcașul din stânga lor, le îndreptară către arnăuți și traseră toate zece odată. Gloanțele lor făcură prăpăd printre cei de dincolo de punte. Apoi, tot la unison, brațele metalice puseră puștile descărcate în lăcașul din dreapta al rastelului, care între timp rămăsese gol, pentru că pușca din el ajunsese deja în lăcașul din stânga. În timp ce mâinile mecanice făceau ce făcuseră mai înainte — adică luau pușca din lăcașul din stânga, o îndreptau către arnăuții de dincolo de pod și trăgeau —, pușca descărcată din lăcașul din dreapta fusese împinsă spre stânga, niște brațe metalice îi vârâseră pe țeavă un cartuș cu încărcătura învelită în hârtie, apoi o împinseseră mai la stânga, unde o vergea de armă împinsese încărcătura până la capătul țevii. Și, după încă o împingere, arma ajunse în lăcașul din stânga al rastelului, gata să fie folosită.

După ce mâinile metalice trăseseră de vreo patru ori, făcând prăpăd printre arnăuți, care încetară să tragă și se aruncaseră pe burtă, în praf, Rudy suflă din nou în fluierul lui care scotea sunete neauzite, iar mâinile metalice înțepeniră din nou.

Brunton aruncase un butuc în foc, meșterise ceva, trăsese de niște pârghii și răsucise niște comutatoare, iar unul dintre picioarele metalice în care se sprijinea locomobilul ca să nu alunece la vale se ridică, se așeză din nou pe pământ, dar de data asta chiar lângă locomobil, și împinse cu putere, aruncând vehiculul înainte.

În clipa următoare al doilea picior metalic făcuse o mișcare similară, iar vehiculul fusese din nou împins înainte.

Cele două membre, ca de insectă metalică, prinseră a se agita cu o viteză impresionantă, iar vehiculul vopsit negru prinse inerție și fu împins spre deal cu o viteză din ce în ce mai mare, pătrunzând în pădure, la adăpostul copacilor.

Din momentul în care vehiculul dispăru din vedere, arnăuții agiei se ridicară din praf, iar căpitanul lor împărți în mare grabă ordine. De îndată călăreții goniră de-a lungul râului, în dreapta și în stânga, căutând locuri de trecere prin vad sau pe vreo punte aruncată peste vale.

După câteva minute, Calul cu aburi ajunse din urmă caretele și călăreții care mergeau la pas, după ce ieșiseră din bătaia flintelor arnăuțești. Burr scoase capul pe ușa compartimentului din spate și le strigă:

— Mergeți la han!

Probabil că atâta învățase în rumânește, pentru că nu dădu și alte explicații. Sau poate că nu era nevoie de alte explicații, căci lucrurile fuseseră stabilite mai dinainte, între cei implicați în pregătirea fugii lui vodă Caragea. Oricum, slujitorii domnului știau că trebuie să se ducă la cel mai apropiat han de pe marginea drumului către Bran, han aflat la vreo jumătate de oră de mers liniștit, unde să se amestece printre slujitorii și ajutoarele celor trei străini (cei care dăduseră o mână de ajutor la transportatul pieselor și montarea calului cu aburi la capătul podului, acolo unde îl găsise domnul) și care urma să plece peste două zile spre Bran, împreună cu o caravană de negustori sași, care se întorceau cu carele doldora de bunuri din Țara Rumânească.

Caretele și călăreții se traseră pe marginea drumului, făcând loc locomobilului, iar drăcovenia vopsită negru mări viteza mișcării picioarelor metalice, care o împinseră tot mai iute înainte.

După vreun sfert de oră, vehiculul ajunse la drumul mare,

drum pietruit cu prundiș și bătătorit bine de mulțimea de care ce treceau pe el.

În intersecție locomobilul reduse viteza, pentru că fusese construit să meargă mai ales în linie dreaptă, iar cotitul se făcea cu oarecare dificultate. Roțile din față erau prinse pe o osie ce permitea o mișcare de abatere de la perpendiculara pe axul vehiculului, mișcare dirijată de o manetă mânuită de Burr din cabina sa, dar greul îl făceau cele două picioare metalice, așezate pe pământ, tot cu ajutorul unor manete manevrate de Burr, mai în marginea vehiculului, și astfel, împingerea lor nu ducea la mișcarea înainte a locomobilului, ca până atunci, ci înainte și într-o parte. După mai multe asemenea opinteli, vehicolul cotea, încetul cu încetul, până ajungea îndreptat în direcția dorită.

O dată aflat pe drumul mai larg, mai drept și mai solid, Brunton alimentă iarăși focul, aruncând cu generozitate butuci de lemn în vatră, iar vehiculul căpătă viteză. Mergea acum iute, ca un cal la galop, având însă un avantaj foarte important: drumul era în pantă ascendentă, un cal n-ar fi putut să păstreze această viteză mai mult de câteva minute, în timp ce locomobilul nu dădea niciun semn de oboseală. Un convoi de care, încărcat cu marfă, ar fi făcut drumul până la Bran în două zile, deși distanța nu era prea mare, căci animalele de povară trebuiau să se odihnească și să fie hrănite... Însă calul cu aburi, care nu avea nevoie nici de odihnă, nici de hrană, ar fi trebuit să-l parcurgă în mai puțin de o zi.

Începuse să se însereze, poate că întunericul era mai mare decât ar fi trebuit să fie la ora aceea pentru că drumul trecea printre copaci înalți și plini de frunziș — arămiu, ce-i drept, dar încă des, arborii nu fuseseră loviți încă de chelbea sfârșitului de toamnă, însă nu mai era mult până când noaptea avea să-și între pe deplin în drepturi. Însă cât timp drumul era drept și puteai să-l vezi, trebuia să profiți, își zise Brunton, vârând cu sârg alți bușteni în focarul locomobilului. Iar calul cu aburi mânca jăratic de zor și părea a căpăta aripi, atât de iute mergea. Înainta zăngănind, bocănind și icnind, izbind ritmic drumul pietruit cu picioarele-i de lăcustă de metal, iar distanța până la graniță și până la libertate se tot micșora.

Familia domnească stătea ghemuită în compartimentul ei, învelită în pături și blănuri, pentru că, odată cu lăsarea serii și a

creșterii altitudinii, se făcuse frig. Stătea tăcută, pentru că nimănui nu-i ardea de taclale. Neobișnuiți cu zăngănitul și cu clătinatul vehiculului, care înainta cu opinteli, nu lin, ca o caretă, pasagerii nu reușeau să ațipească. Și nici nu puteau să ațipească, pentru că, deși se străduiau s-o ascundă, îi stăpânea teama. Teama provocată de mașinăria aia care zăngănea și bocănea, ca și cum ar fi fost gata să se dezmembreze în orice clipă, teama provocată de viteza nebunească, pe care n-o mai cunoscuseră până atunci, teama și îngrijorarea că ar putea fi prinși din urmă de dușmani gata să-i vândă turcilor…

Însă până atunci lucrurile merseseră bine, așa cum plănuiseră, și nu exista niciun motiv să creadă că nu aveau să meargă bine și în continuare.

Și mergeau bine. Locomobilul pufăia și zăngănea, bocănea cu picioarele-i lungi în pământul pietros, dar înainta iute pe drumul larg și pustiu la ora aceea.

Nu ieșiseră încă din pădure, se afundaseră tot mai mult în codrul cel des, întunericul se lăsase peste lume, dar ei mergeau mai departe. Burr aprinsese două felinare de lângă foișorul lui, felinare de-un fel deosebit, cu un soi de oglinzi concave în spatele flăcării puternice, care aruncau un strop de lumină pe drumul din fața locomobilului. Brunton redusese un pic viteza, dar nu prea mult, profita de faptul că drumul era pustiu și drept…

Călătorii începuseră a se obișnui că zăngănitul și cu smuciturile ritmice, așa că se lăsaseră cuprinși de picoteală.

Se treziră brusc, pentru că vehiculul se zgudui puternic.

Ca și cum s-ar fi izbit de ceva.

Apoi se auziră răpăituri de împușcături, care veneau de undeva, din față. După aceea se auziră altele, din spate, și altele, din dreapta.

Căzuseră într-o ambuscadă, în mijlocul pădurii.

Voievodul îl auzi pe Burr răcnind niște ordine din foișorul lui metalic.

Locomobilul se dădu înapoi, împins de brațul din față, apoi merse din nou înainte, părând a se izbi de ceva, după care continuă să înainteze cu greutate, ca și cum ar fi împins ceva.

Vodă Caragea își învinse teama și se ridică în picioare, încercând să vadă prin fantele din obloanele de oțel ce se întâmpla afară.

Zări la lumina slabă a felinarelor că drumul fusese blocat de câteva trunchiuri de copaci. Arborii fuseseră tăiați astfel încât să se prăbușească peste dâra de prundiș bătătorit ce traversa pădurea. Iar Burr încerca, manevrând locomobilul cu iscusință și profitând de puterea ce i-o dădea instalația cu aburi, să împingă trunchiurile din drum. Reușise să dea deoparte unul, proptind piciorul din față al calului cu aburi în el și împingând din răsputeri locomobilul cu picioarele din spate. Acum agățase un al doilea trunchi cu un cârlig aflat în partea de jos a piciorului din fața vehiculului și-l trăgea într-o parte, ca să-l poată înlătura din drum fără ca acesta să se proptească în ceilalți copaci.

Operațiunea era îngreunată de faptul că atacatorii — arnăuți ai agiei, haiduci sau tâlhari la drumul mare, n-aveai de unde să știi ce erau, pentru că nu se arătau și nici nu strigaseră călătorilor să se predea, ceea ce implica doar un singur lucru: că voiau moartea acestora — trăgeau asupra locomobilului, adăpostiți de întuneric și de arborii pădurii. Nu erau foarte mulți, cel mult zece, dacă judecai după numărul de împușcături... Și, își spuse domnul, nu erau arnăuți ai agiei, pentru că doar vreo două gloanțe nimeriseră în obloanele de oțel ale calului cu aburi. Asemenea nepricepuți nu puteau să fie decât niște borfași de rând, care văzuseră vehiculul singur, neînsoțit de-o gloată de călăreți înarmați până-n dinți, ca orice convoi plin cu mărfuri de preț, și hotărâseră să-și încerce norocul.

Numai că norocul lor era cam chior, își spuse domnul, când auzi bubuiturile puștilor manevrate de mâinile de metal. Trăgeau și cele din față, și cele din spate și din dreapta — treizeci de focuri în același timp. Nu știa cum ținteau mâinile alea, poate că ocheanul și pâlnia dintre ele aveau vreun rost, dar după tirul armatei metalice a jupânului Rudy urmară văicăreli, gemete și înjurături.

Iar după ce pușcașii de metal ai elvețianului mai traseră o dată, în pădure se auziră trosnet de vreascuri și fâșâit de frunziș, semn că tâlharii ascunși acolo o luaseră la fugă.

Între timp, jupânul Burr reușise să împingă și ultimul copac din drum. Apoi întrebă dacă fusese lovit cineva de vreun glonte rătăcit, iar după ce se convinse că scăpaseră cu toții nevătămați, își Continuară drumul prin întuneric, cu viteză redusă, fiindcă nu aveai de unde să știi dacă nu-i aștepta o altă ambuscadă.

Dacă până atunci călătorii moțăiseră din când în când, acum le trecuse orice urmă de somn, așa că se bucurară văzând că cerul începe să se lumineze treptat, ca și cum bezna și-ar fi pierdut puterea și încrederea în sine și se lăsa împinsă de pe cer de lumina care se ivea, din ce în ce mai îndrăzneață, de după culmile de munți aflați spre răsărit.

Codrul se sfârșise, iar drumul se strecura pe panta muntelui, care tot urca. Din când în când, muntele făcea loc câte unei platforme întinse, netede, pe care se cuibărise câte un sătuc cu case scunde, din lemn, acoperite cu șindrilă. Oamenii dormeau la ora aceea de dinaintea zorilor, așa că nu băga nimeni în seamă drăcovenia care trecea pe drum, zăngănind și scoțând fum pe coș. Nici măcar câinii n-o luară în seamă, probabil că li se părea atât de ciudată, atât de nepotrivită cu ce știau ei despre lume și despre făpturile din ea, încât nici nu merita s-o latre.

Locomobilul gonea, reducându-și viteza doar când ajungea într-un loc în care drumul cobora în vreo vale. Atunci Brunter oprea împinsul din spate și lăsa vehiculul să coboare, datorită inerției, dacă panta nu era prea mare și dacă drumul era drept. Dacă panta era abruptă, lăsa piciorul metalic din față să se târască pe sol, folosindu-l ca pe o frână, iar dacă era cazul, frâna și cu ajutorul celor din spate. Dacă drumul cotea sau șerpuia pe coasta muntelui, intervenea Burr, care făcea manevrele complicate ale schimbării de direcție. Dar în cea mai mare parte drumul era drept și urca, așa că locomobilul gonea liniștit, iar călătorii se bucurau de soarele ce răsărea și de gândul că mai aveau puțin și ajungeau la graniță.

Vehiculul cu aburi opri lângă o fântână cu cumpănă, aflată pe marginea drumului. Lângă fântână aștepta o căruță încărcată cu lemne, tăiate în bucăți de-o jumătate de stânjen. Cei doi țărani, proprietarii încărcăturii, știau un pic dialectul săsesc. Probabil că-l învățaseră făcând diferite servicii negustorilor brașoveni, care treceau des pe drumul acela. Sturmschwimer se înțelese bine cu ei, le plăti fără să se tocmească — de fapt, tocmeala avusese loc cu două zile înainte, când cei trei străini parcurseseră călare drumul, ca să vadă cu ochii lor ce necazuri aveau să întâlnească și să pregătească proviziile. În timp ce țăranii încărcau lemnele în locomobil, împreună cu Sturmschwimer și Brunton, Burr scoase apă din fântână și o

turnă, găleată cu găleată, în cazanul vehiculului.

Pasagerii profitară de oprire ca să coboare, să-și dezmorțească picioarele și să facă o vizită prin tufișurile din jur.

După ce țăranii plecară, cu căruța lor cu tot, iar Brunton aruncă două buturugi în foc, să crească presiunea aburului, familia domnului se urcă în compartimentul din fața vehiculului. Numai voievodul își exprimă dorința să vadă mașinăria înainte de plecare.

Încântat de curiozitatea clientului lor, Burr nu se lăsă rugat și începu să-i arate și să-i explice. Domnul nu păru foarte entuziasmat de cuptorul în care ardeau lemnele (puteau fi folosiți și cărbuni, erau chiar de preferat, pentru că aveau putere mai mare, îi explică americanul, dar aleseseră să păstreze sacii cu cărbune pentru eventualitatea în care rămâneau fără alt combustibil și nu se puteau aproviziona cu lemne), căci mai văzuse cuptoare, chiar mai mari decât acela, în bucătăria palatului domnesc. Fu, în schimb, interesat de mâinile mecanice care trăgeau cu arme de foc și dori să știe ce putere le punea în mișcare.

— Aceste dispozitive sunt acționate de un soi de arcuri făcute dintr-un oțel special, se grăbi să-l lămurească Rudy Sturmschwimer. Niște arcuri ca de ceasornic, care trebuie întoarse cu un soi de cheie. Energia acumulată în ele pernuțe cam o sută de mișcări — ei, nu chiar o sută, vreo nouăzeci și cinci, că n-am avut niciun caz în care să ajungă chiar la o sută. Adică fiecare mecanism poate să tragă cu pușca de vreo douăzeci, douăzeci și cinci de ori. Ceea ce, zic eu, e mai mult decât suficient. După aia trebuie să întorci arcul din nou.

— Și cât durează să întorci un arc? întrebă domnul, mai mult ca să arate că fusese atent.

— Cam o jumătate de oră pentru fiecare dispozitiv, răspunse imediat elvețianul. Arcul e foarte rezistent, iar în el trebuie să se acumuleze multă energie… E nevoie de multă putere și răbdare.

— Asta înseamnă o zi întreagă pentru toate mecanismele! se minună domnul.

— O grămadă de muncă, îl aprobă Brunton. Eu i-am propus să-i adaptez un mecanism legat de pistonul cu aburi, care să facă automat toată treaba, a răsucitului arcurilor. Numai că stimatul meu coleg nu vrea să priceapă că aburul e viitorul omenirii.

— Sigur, aburul va aduce multe foloase, se băgă în vorbă și Burr, dar viitorul e al electricității. Nu vreau să vă dau prea multe amănunte, dar noi construim acum, pentru un client al nostru din India, un aparat ce poate să călătorească sub apa mărilor. Vă dați seama că un asemenea aparat nu poate folosi puterea aburului, căci sub apă nu există aer, deci focul necesar producerii aburului nu poate să ardă într-un asemenea aparat, pentru că ar consuma tot oxigenul necesar oamenilor din ambarcațiunea respectivă…

— Abur, electricitate… mormăi elvețianul. Toate astea sunt aiureli care se bazează pe surse de energie ieftine și cunoscute din vechime, adică pe arderea lemnelor și a cărbunilor. Viitorul este al mecanicii fine, al mecanismelor ca de ceasornic, al dispozitivelor optice și acustice de finețe. Da, aburul poate să împingă un vehicul ca ăsta, poate chiar să pună în mișcare un șir de asemenea vehicule legate între ele, dar nu poate să facă o pușcă să ochească și să descopere o țintă doar fiindcă aceasta scoate un zgomot sau pentru că se mișcă…

Domnul își aduse aminte cât de bine îi nimeriseră pe dușmani puștile folosite de mâinile mecanice și fu dispus să-i dea dreptate jupânului Rudy. Însă asemenea discuții în contradictoriu erau potrivite pentru meșteri pricepuți în mașinării bizare, nu pentru domnitori îndemânatici mai degrabă în dejucarea uneltirilor boierești și în supraviețuirea proprie, în ciuda intereselor împărățiilor din jur…

Da, dar fără asemenea meșteri ciudați n-ar fi reușit să fugă din împărăția necredincioșilor…

Își aducea și acum aminte de prima întâlnire cu jupânul Burr. Americanul îl vizitase la casa lui din Fanar, pe când nu se hotărâse încă să-și riște viața și averea cumpărând de la osmanlâi tronul Țării Rumânești.

Străinul venise plin de curaj, cu obrăznicie chiar, deși fusese tot timpul extrem de politicos, și-i întinsese cartea de vizită (obicei evropenesc, ce nu-și avea rostul în inima Istanbulului).

Ianis Georgios Caragea o luase și o citise, căci știa latinește, franțuzește și nemțește, deci cunoștea literele occidentalilor:

R. O. BURR
LE CONQUERANT
Firmă specializată în fugi și evadări

Sediul principal la Paris, filiale în Viena, Madrid și Londra

Urmau apoi adresele sediilor din cele patru orașe.

Străinul îl amuzase, crezuse în prima clipă că are de-a face cu un escroc, dar americanul nu-i ceruse niciun ban, se mulțumise să-i explice cum putea să-și scoată banii din Valahia și să-i depună în bănci sigure, din străinătățuri îndepărtate și cum putea să ajungă în Transilvania, fără să fie prins de oamenii turcilor.

— Cel mai simplu este să plecați din București și să mergeți până la Câmpina, îi spusese americanul, dovedind că știa situația locală. Iar de acolo să mergeți de-a lungul Prahovei, spre pasul Timiș. Drumul ăsta fusese doar o potecă, pe care puteau merge doar caii cu samare pe ei, dar austriecii l-au transformat, în timpul ultimei lor năvăliri în Valahia, într-un drum accesibil căruțelor și trăsurilor. Sunt multe poduri de lemn, care pot fi distruse după ce le treceți, ca să nu vă poată ajunge nimeni din urmă. Dar, vă întreb eu, vă puteți bizui pe oamenii care vă vor însoți? Sunteți convins că nu vă vor vinde turcilor sau că nu vă vor omorî ca să vă jefuiască? Sau că vă vor apăra, dacă vă vor ataca tâlharii de drumul mare?

Caragea aprobase dând din cap.

— Deci nu drumul contează, ci viteza cu care îl veți parcurge, încât să nu puteți fi ajuns de urmăritori. Și mai contează să fiți în siguranță, să nu vă pese dacă vă atacă cineva.

Și americanul continuase, spunându-i ce plan avea.

Și cât o să-l coste.

Fanariotul se gândise îndelung, se mai întâlnise și mai discutase cu Burr de câteva ori și până la urmă bătuseră palma. Iar apoi familia Caragea se pusese în mișcare, cheltuise sume enorme și Ianis Georgios ajunsese domnul Țării Rumânești…

— Cazanul s-a încins, presiunea aburului e tocmai potrivită, zise Brunton, întrerupând gândurile domnului. Ar trebui s-o luăm din loc. În câteva ore ar trebui să ajungem la graniță.

Domnul dădu din cap și se grăbi să se urce lângă familie. Picioarele de lăcustă metalică începură să se agite iute, împingând locomobilul din ce în ce mai iute…

Soarele se ridicase deasupra culmilor, vehiculul gonea din răsputeri și domnul începuse să creadă că grijile lui ajunseseră la sfârșit.

Apoi auzi peste zăngănitul calului cu aburi, cu care începuse să se obișnuiască, rumoare și zarvă de mulțime întărâtată.

Se uită prin fantele obloanelor de oțel și văzu că se apropiau de un sat, și mai văzu că drumul fusese ocupat de vreo sută de țărani furioși, care agitau topoare și furci.

— Ne-a belit el, vodă, dar acum o să-l belim și noi! răcnea mai tare ca ceilalți unul dintre oameni.

Asta ar fi culmea, își zise voievodul, *să scăpăm de arnăuți și de tâlhari, și să ne împiedicăm de niște țopârlani!*

Și răcni către foișorul în care stătea Burr, dirijând locomobilul:

— Intră cu mașinăria în ei! Zdrobește-i sub roți! Mârlanii! Mitocanii! Calcă-i! Strivește-i!

În furia sa, nu se mai întrebă cum de ajunseseră țăranii dintr-un sat pierdut în munți să știe că în mașinăria aceea ciudată călătorea chiar domnul țării.

Burr râse, auzind înverșunarea domnitorului, și-i transmise lui Brunton să mărească viteza. Apoi păstră direcția de înaintare, năvălind spre gloata din drum, dar acționând sirena locomobilului, care scoase un urlet foarte puternic, îngrozitor, pentru cineva care nu mai auzise vreodată așa ceva.

Majoritatea oamenilor fugiră din calea drăcoveniei urlătoare, dar se găsiră destui care să rămână în drum, agitând topoarele și furcile cu care voiau să-l oprească pe domnul fugar.

Atunci Sturmschwimer suflă în fluierul său vrăjit, iar mâinile mecanice din fața vehiculului traseră o dată.

Gloanțele, bine țintite, loviră uneltele agitate pe deasupra capetelor și le zburară din mâinile ce le țineau.

O a doua salvă, trasă aproape imediat, trimise gloanțe care izbiră drumul în apropierea țăranilor, cărora le trecu de îndată cheful de stat în calea vehiculului ce năvălea către ei, urlând ca însuși necuratul.

Gloata se împrăștie, fugi în dezordine, dar se strânse, încăpățânată, la vreo douăzeci, treizeci de stânjeni de drum, în apropierea căsuțelor amărâte ce alcătuiau sătucul de munte.

Acolo, simțindu-se în siguranță, mulțimea începu să urle, fără odihnă:

— Mânca-te-ar viermii neobosiți! Că ne-ai împilat și ne-ai jefuit, mai rău ca tâlharii! Huo! Huooo! Huideo!

Și Continuară să huiduie până când locomobilul, care încetase să șuiere din sirenă, dar mărise și mai mult viteza, dispăru din

vedere.

Fir-ar ai dracului de țopârlani! continuă să bombăne domnul în gând, văzând domnițele ce păreau speriate. *Atâta știu, să huiduie! Un neam de huiduitori și de cârtitori, gata să dea vina pe străini, pentru mizeria lor. Sigur, el însuși vânduse ranguri și funcții tuturor celor dispuși să plătească, dar nu pusese nimănui pistolul la tâmplă, ca să-l oblige să-i dea hani. Iar cei ce-și cumpăraseră slujbele doriseră să-și recapete banii cât mai iute. Ăsta era mersul lucrurilor. El plătise ca să ajungă domn, vânduse ranguri celor dornici ca să-și recupereze cheltuiala, aceștia îi jumuliseră pe amărâții de târgoveți și pe țăranii și mai amărâți... întotdeauna, mărirea unora se plătește de talpa țării... Însă contează și ce faci cu banii pe care îi strângi prin asemenea mijloace,* conchise domnul. *E ușor să dai vina pe lăcomia străinilor, fără să te gândești că străinii aceia lacomi n-ar fi putut să facă nimic fără ajutorul plin de entuziasm al localnicilor. Grecii fanarioți, cum era și el, făcuseră o mulțime de reforme în țările rumânești, dar cine se uita la asemenea nimicuri? Reformele erau foarte bune și ar fi adus prosperitate țării, de n-ar fi existat atâta lăcomie. Și prostie. Să-i ia dracu' pe valahi! El nu avea să mai aibă niciodată de-a face cu ei. Îi ajunsese. Strânsese o avere imensă și reușise să o pună la adăpost, în bănci din Englitera. Dar, spre deosebire de boierii rumâni, nu avea de gând să păstreze tot bănetul pentru el. Finanța de mult Eteria, așa cum făceau o mulțime de greci avuți. Iar când Elada avea să fie liberă — și avea să fie, pentru că mulți trudeau pentru asta, în diferite feluri — avea să dea o grămadă de bani statului grec și capitalei acestuia. Visul său — care avea să devină realitate, era sigur, era ca în Atena să se ridice o statuie, pe soclul căreia să scrie:*

IANIS GEORGIOS CARAGEA
DOMN AL VALAHIEI ȘI MARE FILANTROP
BINEFĂCĂTOR AL ATENEI ȘI AL ÎNTREGII ELADE

Poate că n-o să scrie exact așa, dar o să fie ceva asemănător. Iar conștiința sa o să fie împăcată. Și n-o să-i mai pese de huiduielile țopârlanilor valahi.

În timp ce domnul gândea astfel, locomobilul gonea de zor.

Soarele urcase sus pe cer, ziua era senină și frumoasă, niciun

nor nu păta seninul cerului, niciun nor nu mai înnegura gândurile familiei Caragea, care vedea că se apropie, cu fiecare clipă, de graniță și de libertate.

În cele din urmă, calul cu aburi încetini și se opri.

În jurul lui se auzeau voci mirate, care sporovăiau între ele în nemțește.

Domnul deschise ușa compartimentului și văzu că în jur se strânseseră grănicerii austrieci.

Scăpase de turci.

Coborâră cu toții, domnul arătă grănicerilor scrisorile de trecere ce-i fuseseră pregătite din timp de jupanul Burr, apoi familia domnească se îndreptă, cu cuferele cu bani și cu bijuterii, spre câteva trăsuri comode, care așteptau în vecinătate. Măcar ultima parte a drumului, până la Brașov, s-o parcurgă în condiții omenești.

Înainte de plecare, domnul își luă rămas-bun de la cei trei străini, îi dădu lui Burr o pungă cu galbeni imperiali și o scrisoare de transfer de fonduri pentru o bancă din Londra, cea prin care se făcuseră și plățile precedente, apoi îl întrebă:

— Și acum încotro, jupâne Burr?

— Înălțimea Voastră, avem o grămadă de treburi. În primul rând, o să facem câteva transformări calului cu aburi — o să-i scoatem armele și compartimentul pentru pasageri, o să-i punem roți mai înguste, potrivite șinelor de cale ferată —, și o să-l predăm proprietarilor unei mine din Transilvania, care au dorit să-l cumpere ca să le împingă vagonetele cu minereuri. Iar după aceea... Sturmschwimer o să-și vadă de mecanismele lui, iar eu de vehiculul ce merge pe sub apă... Brunton o să construiască un balon pentru un client care trebuie să scape de undeva, din mijlocul Africii... Avem multe de făcut, căci lumea e în mare fierbere.

— Și în mare schimbare, oftă fostul voievod. De vreo treizeci de ani se tot schimbă și tot nu-i e de ajuns... Să dea Domnul să putem face față atâtor vremuri interesante...

Și domnul se îndreptă spre trăsura lui, zgribulit de frig. Da, era o zi senină, dar aici, în creierul munților era frig. Și va fi și mai frig, în oricare loc din Valahia sau din Transilvania, când va veni cu adevărat iarna și se vor porni viforul și ninsoarea.

Se săturase de valahi, se săturase de iernile valahe. Avea să zăbovească în Brașov doar câteva zile, până ce soseau servitorii

credincioși, rămași în urmă. Apoi aveau să plece cu toții în Italia, unde clima semăna cu cea a iubitei lui Elada. Iar când grecii vor avea țara lor avea să se mute printre cei din neamul lui, printre cei ca el…

ÎNTRE CER ȘI PĂMÂNT…

Citise gazeta cu o deosebită satisfacţie. Lucrurile mergeau așa cum le prevăzuse. Îl bucura că apreciase atât de corect evoluția politică a ţării, că intuise cu mult timp în urmă valoarea anumitor persoane. Ar fi vrut să-și manifeste bucuria de faţă cu tatăl său. Bătrânul fusese dintotdeauna un conservator înrăit și un susţinător fanatic al lui Disraeli (Harold n-ar fi folosit în nicio împrejurare titlul de lord Beaconsfield). Dar, din nefericire, bătrânul se încăpăţânase să-i strice plăcerea și murise cu câteva săptămâni înainte ca Gladstone să fie numit prim-ministru.

Ce chestie ciudată! Se simţise ușurat atunci când scăpase de bătrân și de ideile lui învechite… apoi se pomenise că dispariţia lui îl lipsea de posibilitatea de a-i demonstra că avusese dreptate. Încăpăţânarea domnului Heathermolder fusese proverbială, dar modul în care acţionase în politică… împotriva intereselor propriei familii… pretinzând că respectă îndelunga tradiţie a strămoșilor… Care strămoși? se întrebase Harold, la început în sinea sa, apoi cu glas puternic, în timpul nenumăratelor certuri cu tatăl său. Ce tradiţie conservatoare? Astea erau lucruri pe care le puteau susţine membrii aristocraţiei, cu genealogii autentice, care arătau că erau descendenţi ai lui William Cuceritorul, nu un negustor îmbogăţit nu se știe cum prin Africa (probabil în urma comerţului cu sclavi). Cum putea să susţină că avea strămoși conservatori, când el nu-și cunoștea nici măcar tatăl (e adevărat că în actele de la orfelinat era trecut numele mamei, adică măcar pe asta o știa…), deci nu știa cine îi fuseseră bunicii și nu avea habar din ce neam se trăgea?

În general, copiii mai bine educaţi decât părinţii se rușinează de cei care i-au zămislit. De obicei copiii se consideră superiori părinţilor și se feresc să fie văzuţi în public împreună cu ei. Conflict între generaţii, evoluţie socială, lipsă de recunoștinţă… Dumnezeu știa care era adevăratul motiv, însă Harold era convins că doar copiilor cu părinţi tâmpiţi și capsomani le era rușine cu ei, pentru că întâlnise și cazuri, destul de rare, în care fiii își adorau părinţii (care, între noi fie vorba, chiar meritau să fie adoraţi).

Oricum, el nu-l apreciase prea mult pe tatăl lui.

Sincer vorbind, fuseseră și momente în care se mândrise cu el. Nu poți ignora un om care a pornit de jos, fără familie, fără avere, un orfan amărât crescut la mahala și care a ajuns să agonisească o avere considerabilă, a reușit să-și găsească un loc onorabil în societate și să aibă relații apropiate cu persoane importante din cercurile politice.

Poate că fusese la mijloc și un pic de recunoștință, poate că ținuse seama că, fără averea bătrânului Heathermolder, n-ar fi putut să studieze la Oxford.

Iar, dacă n-ar fi studiat la Oxford, nu i-ar fi cunoscut pe cei care îi erau prieteni și nu le-ar fi împărtășit ideile…

…adică n-ar fi putut să fie atât de pornit împotriva ideilor conservatoare ale tatălui său.

Viața era plină de paradoxuri, își spuse Harold.

Poate că greșise certându-se cu bătrânul. Poate că acesta suferise descoperind că fiul său nu-i împărtășea opiniile…

Aiurea! își zise enervat Harold. Dacă ar fi suferit, ar fi încercat să-l înțeleagă, nu s-ar fi străduit să-i impună un mod de gândire stupid și retrograd.

Jonathan Heathermolder fusese un individ mărginit și grosolan, fără educație și fără calități, care reușise să facă avere prin tenacitate și probabil prin crime. N-ar fi dat niciodată dovadă de o slăbiciune rușinoasă, precum aceea de a fi încercat să-și înțeleagă fiul. Fiul nu era decât încă unul dintre bunurile agonisite de el și care fusese menit să-i aducă laude (în calitate de fiu ascultător al lui, nu pentru merite proprii).

Bine că scăpase de el!

Bine că nu mai are de ce să se rușineze că este fiul unui asemenea tată!

Și, cu toate astea, existau momente în care regreta că bătrânul murise. Momente în care se vedea limpede, chiar și pentru cei obtuzi și încrâncenați, că ideile lui Jonathan Heathermolder fuseseră greșite, greșite în esența lor, în timp ce el, Harold, avusese dreptate. Momente în care ar fi putut să-i spună în față că fusese un prost, care făcuse rău familiei încăpățânându-se să sprijine idei absurde, contrare propriilor sale interese.

„Familia noastră a crezut întotdeauna în…”

Nici nu mai conta în ce susținuse că crezuse familia lui. Familia care nu existase. Justificarea propriei prostii prin

asemenea aberații și faptul că fusese în stare să pună interesele familiei reale, ale fiului său, mai prejos de niște idealuri stupide și conjuncturale dovedeau, din punctul de vedere al lui Harold, că bătrânul își pierduse mințile cu multă vreme în urmă.

Dar, ca toți nebunii, reușise să aibă un comportament aparent rațional, mai ales în relațiile cu străinii.

Iar acum, când avea dovezile care-i erau suficiente să-i demonstreze bătrânului că avusese dreptate, boșorogul binevoise să-și dea duhul, ca și cum i-ar fi râs în nas!

I-ar fi plăcut să-i citească articolul de fond din gazetă…

…și se pomeni privind spre fotoliul în care-și făcea veacul domnul Jonathan când venea la club.

Numai că domnul Jonathan nu era în fotoliul acela și nu avea să mai fie niciodată.

— Îi simți lipsa, nu-i așa, Heathy?

Se întoarse surprins. Liniștea din bibliotecă îl făcuse să uite că nu era singur. Recunoscu zâmbetul blajin al lui Woody — Jeremiah Woodsdove, coleg de Oxford și de club, prieten vechi și de încredere așa că-i răspunse și el cu un zâmbet, poate nu la fel de sincer ca al amicului său.

— Nu cred că-i simt lipsa, mormăi el. Dimpotrivă, mă bucur că nu mai sunt obligat să-l suport.

Woody continuă să-i zâmbească:

— Știi, abia după dispariția cuiva din viața noastră ne dăm seama cât ne lipsește… și cât a contat pentru noi, chiar dacă atunci când trăia nu ne-am dat seama sau n-am vrut să recunoaștem…

Harold își șterse zâmbetul de pe figură, dar nu se grăbi să-l înlocuiască imediat cu o expresie amenințătoare. Woody era un tip cumsecade, care dorea binele tuturor. Nu, nu puteai să-l consideri prost… nici măcar lipsit de tact… pur și simplu trăia într-o altă lume, cu alte reguli. Din anumite puncte de vedere, era chiar foarte inteligent și se pricepea la o mulțime de lucruri… și, mai ales, era loial și te puteai bizui pe el la ananghie.

Adică puteai să-i suporți inițiativele ciudate, pentru că era bine intenționat și reușea, într-un mod bizar, să-ți fie de folos chiar (sau mai ales atunci) când inițiativele lui te făceau să vrei să-l strângi de gât.

Așa că se mulțumi să se uite la el cu o mutră nu tocmai

posacă, dar nici foarte încântată, și se mulțumi să-i răspundă:

— Nu cred că îi simt lipsa și sunt convins că n-o să i-o simt nici de acum încolo. Știi, simți el nevoia unei mărturisiri — lui Woody puteai să-i mărturisești orice, știa să păstreze cu grijă un secret —, îmi pare rău că nu pot să-i arăt că am avut dreptate și că, de m-ar fi ascultat, familia noastră ar fi câștigat și bani, și prestigiu. Simt un soi de nevoie lăuntrică să-i spun că s-a înșelat în privința mea. Însă asta nu înseamnă că-i simt lipsa. Dimpotrivă.

Jeremiah Woodsdove zâmbea în continuare, cu un zâmbet larg și plin de bunăvoință. Însă atunci când vorbi, tonul său era foarte serios.

— Știi, Heathy, felul în care vedem relațiile din interiorul unei familii ne face să nu fim spontani, să nu fim naturali. Dacă relațiile dintre mamă și copii sunt oarecum normale, cele dintre copii și tată sunt formale, rigide… sunt lipsite de dragoste.

— Bine, recunosc că discutăm teoretic, pentru că nu suntem căsătoriți, adică nu avem copii, zise Harold, dar nu crezi că-i mai important ca un fiu să-și respecte și să-și asculte tatăl decât să-l iubească? Dragostea e o piedică importantă în procesul educațional, știi și tu…

— Respectul nu exclude iubirea, răspunse Woodsdove, continuând să zâmbească.

— Woody, nu mă lua cu farfastâcuri! se supără Harold. Debitezi o grămadă de inepții, deci e limpede că vrei ceva de la mine. Presupun că te aștepți să fac ceva. Spune-mi de-a dreptul ce dorești. Făgăduiesc să nu mă supăr. Și, chiar dacă o să mă supăr, făgăduiesc să nu te iau la bătaie.

— Nu cred că ai putea să mă bați, rânji amuzat Jeremiah Woodsdove, care era cu un cap mai înalt decât Harold și mult mai solid. Totuși, mă văd silit să recunosc că vreau ceva de la tine. Însă, dacă s-ar putea… te-aș ruga să ai răbdare, ca să-ți explic despre ce e vorba. Știi că o curtez pe domnișoara Hammersford.

— Sigur că știu, mormăi Harold. Toată lumea știe.

— Am o înțelegere cu domnul Hammersford.

— Ca între gentlemani.

— Nu ne vedem decât dacă sunt și alte persoane de față, nu ne permitem familiarități și nu facem nimic care ar putea să aducă atingere onoarei domnișoarei…

— Mi se pare normal, mormăi Harold, întrebându-se unde voia să ajungă prietenul său.

— Însă... suntem tineri și avem imaginație... ne-am dorit să fim un pic mai apropiați...

— Woody! Ce vrei să-mi spui?

— Liniștește-te, nu-i nimic imoral la mijloc. Am găsit o metodă de a ne ține de mână de față cu alții, fără ca gestul să fie considerat o familiaritate nepotrivită pentru o domnișoară dintr-o familie bună.

— Interesant! spuse Harold, dându-și seama că merita să cunoască o asemenea metodă, pentru că era posibil să aibă și el nevoie de ea... Și care-i metoda aia? Sau e ceva secret?

— Nu-i nimic secret, râse Woody. Dimpotrivă, e o metodă cunoscută de foarte multă lume. Și mă întreb dacă succesul spiritismului nu e datorat faptului că multe perechi de tineri au descoperit ce am descoperit și noi, anume că poți să o ții de mână pe aleasa sufletului tău fără să aibă nimeni nimic împotrivă.

Harold se bosumflă.

— Despre asta voiai să-mi vorbești? Despre spiritism? Știi că nu cred în prostiile astea.

— Heathy, am asistat împreună cu domnișoara Hammersford la multe ședințe. Și știi ce am remarcat? Că majoritatea celor care încercau să ia legătura cu sufletele decedaților voiau să le spună acestora că i-au iubit, că le e dor de ei, că le simt lipsa... și alte chestii de felul ăsta. Și erau foarte încântați când li se răspundea că rudele lor erau fericite acolo unde se aflau.

— Eu sunt fericit că tatăl meu nu mai e pe lumea asta ca să mă chinuie și să mă exaspereze. Nu mă interesează cum o duce pe lumea cealaltă și nu mă deranjează cu nimic dacă arde în focul iadului, pentru că nu-mi imaginez că a avut cea mai mică șansă să fie primit în paradis. Și, ca să încheiem discuția asta inutilă, știi doar că nu cred în nemurirea sufletului. Respect tradițiile Angliei doar din patriotism, însă consider că Biserica e o chestie depășită, inclusiv cea anglicană. Trăim în secolul al XIX-lea, secolul științei, și nu mai putem să acceptăm prostii și superstiții. Având în vedere toate aceste opinii ale mele, pe care le știi de mult și pe care credeam că le împărtășești și tu, nu-mi dau seama cum ai putut să crezi că m-ar interesa escrocheriile unor șarlatani ordinari. Sigur, înțeleg că asiști la asemenea

ședințe ca să poți s-o ții de mână pe domnișoara Hammersford, însă nu văd de ce trebuie să mă plictisești pe mine cu aiurelile alea despre suflete nepieritoare și discuții cu dragii dispăruți…

Woody îl privi mirat și-i spuse:

— Ți-am zis eu că aș crede în spiritism? Am încercat să te conving să accepți teoriile spiritiștilor? Ți-am explicat doar că mulți dintre cei care asistă la respectivele ședințe o fac pentru că regretă că n-au fost mai apropiați și mai sinceri cu părinții sau cu alte rude, că din motive stupide nu au îndrăznit să le spună celor apropiați că-i iubesc câtă vreme au trăit. Iar acum, când și-au dat seama că au amânat prea mult momentul, au descoperit că ar mai exista o șansă, aceea de a se destăinui sufletului celui decedat. Cred că spiritismul nu e o nouă religie, ci o manifestare a regretelor generației noastre. Generația noastră a fost educată să nu-și arate sentimentele și a descoperit că viața e fadă, insipidă, fără dragoste, fără sinceritate. Avem nevoie de iubire, simțim nevoia să arătăm celor dragi că-i iubim, simțim nevoia să ni se spună că suntem iubiți.

— Știi prea bine că nu l-am iubit pe tatăl meu! se înfurie Harold. Ai asistat uneori la certurile noastre, așa că nu-i nevoie să-ți explic că l-am urât din tot sufletul!

— Dragostea și ura sunt două fețe ale aceluiași sentiment…

— Woody, dacă nu încetezi o să încep să urlu! Ce vrei de la mine?

— Să asiști la o ședință de spiritism.

— De ce? Ți-am zis că nu cred în prostiile alea.

— Nici nu vreau să crezi. Îmi doresc doar să te descoperi pe tine însuți. Și poți să vii însoțit de cine ai chef.

— M-ai supărat îngrozitor, așa că o să vin cu Adalbert.

— Foarte bine, adu-l pe Montry. Poate că o să se descopere și el…

— Dacă o să fie treaz! rânji Harold, care nu-și amintea să-l fi văzut treaz pe Adalbert Montrechant decât în vremea când fuseseră colegi de școală primară. Când are loc minunata și interesanta ședință?

— Mâine-seară. O să trec pe la tine cu trăsura, să vă iau, pe la ora șase.

— Și domnișoara Hammersford?

— Vine cu domnul și cu doamna Bailley. Doamna Bailley e

sora domnului Hammersford. O să-i întâlnim în casa în care are loc ședința, undeva în Sogbringham Square.

— Bine, mormăi Harold. O să te așteptăm mâine la șase.

Apoi se ridică, hotărât să plece imediat, ca să scape de gura lui Woody.

Ce face dragostea din om! își spuse el în timp ce mergea pe stradă, convins că prietenul său nu fusese atât de insistent pe vremea când n-o cunoscuse pe domnișoara Hammersford.

Pe de altă parte, nu fusese niciodată la o ședință de spiritism. Merita să se ducă, măcar ca să-și satisfacă o curiozitate. Totuși… era vorba de ceva mai mult decât o simplă curiozitate. Oameni de știință, scriitori celebri și artiști cunoscuți se declaraseră adepți ai noii nebunii (că religie nu puteai să-i spui). Adică exista ceva care putea să te atragă, să te captiveze, să te convingă.

Poate că trăsnitul de Woody avea dreptate. Poate că de fapt toată aiureala aia îți deschidea niște porți către tine însuți, îți permitea să te vezi așa cum erai în realitate. Probabil că în atmosfera aceea bizară, în semiîntuneric, îți părăseai deghizarea impusă de convențiile sociale și te arătai lumii așa cum ai fi vrut să fii: plin de dragoste, de milostenie, dornic să înțelegi și să fii înțeles…

Bine, avea să se ducă.

Cu o singură condiție: dacă venea și Adalbert.

Adalbert era opusul lui Woody. Dacă Woody era idealist și altruist, Adalbert era cinic și egoist. Acolo unde Woody vedea ceva interesant și demn de cercetat Adalbert vedea o escrocherie care să te lase fără bani, care trebuia analizată, bineînțeles, dar din alt motiv decât cel avut în vedere de Woody.

Adalbert avea să fie nu doar sceptic, ci și bănuitor. Dacă Woody vedea în spiritism o ocazie s-o strângă de mână pe aleasa sufletului său, Adalbert avea să vadă o încercare de a fi jefuiți sau îndoctrinați pentru a fi jefuiți și a da o mână de ajutor pentru a-i jefui și pe alții.

Așa că avea să fie prudent.

Prudent și pentru alții.

Abia atunci când gândul, ridicol în sine, i se înfipse ca un cui în minte, Harold își dădu seama că, într-un fel, îi fusese frică să se ducă la ședința de spiritism. De aceea își propusese să se ducă doar însoțit de Adalbert. Dar de ce îi era frică? De

întuneric? Păi, în salonul acela nu putea să fie mai întuneric decât era pe multe străzi ale Londrei, străzi pe care le parcurgea fără pic de teamă în fiecare seară… De supranatural? Având în vedere că oricum nu credea în asemenea tâmpenii… Atunci de ce îi era frică? Pentru că acum, când recunoscuse (măcar în parte) că-i era teamă, își dădu seama că putea să recunoască (bineînțeles, doar față de sine însuși) că ideea de a participa la o ședință de spiritism îi provocase mai degrabă un soi de repulsie decât de frică.

Poate că în sinea lui se lăsase convins de aiurelile lui Woody, că poți să comunici cu sufletele morților, că măcar acum poți să le mărturisești că i-ai iubit și că regreți că te-au părăsit…

Harold trase furios un șut într-un stâlp cu un felinar stradal în vârf.

Nu îl iubise pe tatăl lui, nu-i regreta moartea, nu avea de ce să discute cu sufletul acestuia, dacă exista vreun suflet.

Atunci, de ce ideile lui Woody încolțiseră atât de puternic în mintea lui?

Insistase atât de mult și de convingător colegul său de colegiu?

Nu chiar…

Era ceva suspect în toată chestia…

Puse capăt cavalcadei nebunești a gândurilor pentru că ajunsese în fața locuinței lui Adalbert.

Într-un fel, își dorea să nu-l găsească acasă, căci astfel putea să-i explice lui Woody de ce nu avea să vină la ședința de spiritism.

Însă, spre nemulțumirea sa, majordomul îl întâmpină cu bucurie și-i mărturisi că domnul Montrechant era acasă și că se întrebase de câteva ori de ce nu-l vizitează niciun prieten. Așa că sosirea sa era nu numai binevenită, ci chiar salvatoare. Ca urmare, se grăbi să-i ia pelerina, jobenul și bastonul, apoi îl conduse în salon.

Adalbert stătea în fața căminului, tolănit într-un fotoliu, și se încălzea la flăcările puternice.

Când majordomul își drese glasul, întoarse capul și-l văzu pe Harold.

— Ah, Heathermolder, ce bine-mi pare că te văd! N-aveam niciun chef să ies pe frigul ăsta și aveam și mai puțin chef să mă îmbăt de unul singur. Oliver, trage-i lui Heathermolder un fotoliu

lângă mine și toarnă-ne ceva de băut. Ce bei, Heathy?

— Deocamdată nimic. Aș vrea să-ți cer un serviciu.

— Bani? Să știi că nu am mare lucru în casă. Abia peste o săptămână o să-mi primesc renta…

— Nu, nu bani, dădu din mână disprețuitor Harold. Am destui bani. Să nu râzi! Woody m-a rugat să vin cu el la o ședință de spiritism.

— Ah, da, spuse Adalbert. Se întâlnește cu domnișoara Hammersford. Da. O să te plictisești, sunt sigur, dar e vorba de o favoare pentru un prieten, așa că… Apropo de favoare. Cu ce te pot ajuta?

— Vreau să mă însoțești la ședința aia afurisită.

Adalbert se uită la el mai degrabă îngrijorat decât mirat, iar Harold se grăbi să-i explice:

— Am impresia că Woody a picat pe mâinile unor escroci.

— Sigur că a picat pe mâinile unor escroci, zâmbi Adalbert. Numai că lui nu-i pasă. Pentru el nu contează câteva guinee, dacă în schimbul lor poate să o țină de mână pe domnișoara Hammersford.

— Știai de chestia asta? se minună Harold.

— Toată Londra știe. Inclusiv domnul Hammersford. Woody e un idealist, iar, dacă el vrea o poveste de dragoste, de ce să n-o aibă? O să se însoare cu domnișoara respectivă, o să-i facă o grămadă de copii și o să fie fericiți până la adânci bătrâneți. Nu văd niciun motiv de îngrijorare.

— Cum să-ți spun… Woody s-a comportat ceva mai ciudat ca de obicei, se destăinui Harold. Mi-a tot vorbit despre nevoia de a conversa cu sufletele celor dispăruți, de nevoia de a le spune cât de mult i-am iubit…

— Oliver, toarnă-mi un pic de scotch și după aia ascunde carafa! Tu nu bei nimic? se întoarse el către Harold.

— Bine, vreau și eu un strop.

Sorbiră din paharele umplute generos, apoi Adalbert oftă.

— O să-i treacă. După ce o să se căsătorească, n-o să mai aibă timp de prostii. Mă întreb însă de ce a insistat să te duci cu el. Știi, eu nu cred în tâmpeniile asta. Sunt convins că nu există viață după moarte. Nu există suflete. Iar, dacă există, sunt puse bine la păstrare, în locuri din care nu pot să iasă. Adică e clar că spiritiștii nu pot să cheme spirite și să le pună să discute cu oricine.

— Deci toată treaba e o escrocherie.

— Cam așa ceva. Însă uneori mă întreb despre ce ar putea fi vorba, dacă n-ar fi o escrocherie… Știi ce-i interesant? Că niciuna dintre civilizațiile anterioare nouă nu credea că sufletele umblă haihui… grecii și romanii erau de părere că sunt ținute în Hades… indienii considerau că sufletele se reîncarnează…

— Nu e chiar așa, îl contrazise Harold. În Biblie se spune că Saul s-a dus la o vrăjitoare din Endor, ca să discute cu spiritul lui Samuel.

— Da, dar chemarea spiritelor era, pentru evrei, un mare păcat și se credea că vrăjitoarea a chemat un demon, nu spiritul profetului.

— Păi, dacă nu-i o escrocherie și nu-s nici spirite… ce-ar putea fi? întrebă Harold, gândindu-se, la rândul său, dacă nu cumva prietenul lui exagerase cu băutura.

— Nu am habar, mărturisi Adalbert. De aceea o să vin cu tine, să studiez problema.

Dădu peste cap restul de băutură, apoi îi spuse majordomului să-i pregătească patul.

— Nu vreau să fiu nepoliticos, dar ar fi bine să te duci acasă și să te culci și tu, îi zise el lui Harold. Mâine aș vrea să fim amândoi odihniți și gata de luptă.

— Gata de luptă? întrebă îngrijorat Harold.

— Vorba vine. Însă adevărul e că nu știm ce ne așteaptă…

— Bine. Woody o să treacă pe la mine la ora șase, să ne ia.

— Perfect! O să fiu acolo.

Își strânseră mâinile, iar Harold plecă. Într-un fel, era mai îngrijorat decât fusese la sosire. Dacă o să aibă impresia că Adalbert a luat-o razna, n-o să se ducă la nicio ședință de spiritism.

Mai că-i venea să se îmbete criță, ca a doua zi să fie atât de mahmur, încât să poată să-i ceară scuze lui Woody și să-i spună că nu se ține pe picioare, deci să se ducă la ședință fără el.

Oftă din rărunchi. Dacă nu avea să se ducă, nu avea să scape niciodată de gura lui Woody. În plus, Adalbert nu avea să-l ierte că renunțase la băutură degeaba. Fără a mai pomeni o situație posibilă: ca Adalbert să fi găsit ceva care să-l facă să vrea să meargă cu tot dinadinsul la ședința de spiritism, caz în care avea să-l ia cu el, indiferent dacă voia sau nu să se ducă, indiferent dacă putea să meargă sau era nevoie să fie cărat.

Ca urmare, se duse acasă și dormi până târziu, ca să aibă cât mai puțin timp să se gândească și să se răzgândească.

În cele din urmă, când se hotărî să se dea jos din pat, trecuse de amiază. Până se spălă, până se rase și se îmbrăcă, mai trecu o oră… după care mâncă zdravăn și bău moderat — câteva căni cu bere la masă și un pahar cu porto la sfârșit — și se pomeni că trecuse de cinci, iar majordomul îl anunță că venise domnul Montrechant.

— Poftește-l aici! îi spuse el. Poate vrea să mănânce cu mine.

Adalbert refuză să mănânce și refuză să bea. Acceptă o ceașcă de ceai, mai mult ca să aibă un motiv să se așeze.

Începu prin a-i arăta lui Harold ce pregătiri făcuse.

La șold, într-un toc bine ascuns de pulpana redingotei, avea un pistol american, cu mai multe focuri, din cele nou apărute, numite revolvere.

— Nu se știe niciodată cu cine ai de-a face, se justifică el. În buzunarul de la pantaloni am un cuțit italienesc, din acelea cu lamă rabatabilă.

În buzunarul interior al hainei vârâse un pachet cu câteva lumânări și o cutie cu chibrituri.

— Ca să putem să facem lumină când o să vrem noi, dacă o să ni se pară că lucrurile au scăpat de sub control, îi explică el.

— Să iau și eu un pistol și un pumnal? întrebă Harold, pe care-l cuprinsese o ațâțare bizară.

— Nu cred că e nevoie, doar nu ne ducem la război! îl liniști Adalbert. Eu zic că-i suficient un baston zdravăn.

Mai apucară să soarbă un pic din ceai și să ronțăie un biscuit, apoi majordomul îi anunță că domnul Woodsdove tocmai sosise, că-i aștepta în trăsură și-i ruga să coboare, pentru că erau în întârziere și nu mai avea timp să urce.

Se minunară cât de iute trecuse timpul, își puseră pelerinele pe umeri, jobenele pe cap, iar Harold alese un baston greu, cu mânerul din bronz și cu vârf ascuțit, din oțel și se grăbiră să iasă în stradă.

Era o zi senină și luminoasă. Soarele se îndrepta spre apus, dar avea să mai zăbovească un timp pe cer. Cei doi urcară în trăsură, îl salutară pe Woody și pălăvrăgiră un timp despre subiecte lipsite de interes, evitând cu grijă să amintească de locul către care se îndreptau sau de ce aveau să facă după ce ajungeau acolo.

La început, cât timp străbătură străzile largi din centrul Londrei, vehiculul merse destul de iute. Apoi ajunseră într-un cartier cu ulițe înguste, pline de oameni mohorâți, prost îmbrăcați și dușmănoși, care nu numai că nu se grăbeau să facă loc trăsurii, dar îndrăzneau să se certe cu vizitiul și să arunce insulte neclare pasagerilor. Înaintau cu greu, mai încet decât dacă ar fi mers pe jos. Din exteriorul trăsurii venea un miros greu, de putregai, cărbune ars și fecale. Harold simțea că-i gata să vomite.

Apoi vizitiul dădu bice cailor și roțile începură să se învârtească mai iute. Putoarea sufocantă dispăru și fu înlocuită de miros de verdeață proaspătă, de flori și de pământ umed. Trăsura se hurducăia pe un macadam prost întreținut. Apoi se opri brusc.

Vizitiul sări de pe capră și se grăbi să deschidă ușile.

Pasagerii coborâră, iar Harold se uită în jur, curios.

Nu mai fusese în zona aceea. Era undeva, la marginea orașului, într-o piață largă, aproape pustie, mărginită de case nici prea-prea, nici foarte-foarte. Un cartier locuit de indivizi din clasa medie. Grădini întinse, pomi — poate că în zonă locuiau grădinari și florari.

Drumul durase mai mult decât se așteptase Harold, iar soarele se pregătea să dispară dincolo de orizont. Întunericul pândea după colț, gata să ia cartierul în stăpânire.

Trăsura se oprise în spatele altor două vehicule, iar vizitiul îi salută cu un gest pe confrații săi care-și așteptau stăpânii în stradă.

Woody îi invită să-l urmeze și-i conduse spre intrarea în clădirea în fața căreia se opriseră.

În prag îi aștepta o pereche: un bărbat de vreo cincizeci de ani, chel și cu favoriți stufoși, și o femeie slabă, cam de aceeași vârstă. Bărbatul rânjea prostește, iar Harold își spuse că individul avea o mutră de câine vagabond, dispus să se gudure în fața oricui era dispus să-i dea ceva de mâncare, dar gata să te muște de îndată ce-i întorceai spatele. Iar femeia, osoasă, cu păr cenușiu, îmbrăcată într-o rochie cenușie, semăna cu un șoarece viclean, obișnuit să se strecoare prin cotloane și să înhațe tot ce nu era bătut în cuie sau legat cu lanțuri. Cei doi nu-i inspirau niciun strop de încredere.

— Vi-i prezint pe doamna și pe domnul Ironbee, gazdele

noastre, spuse vesel Woody, iar cei doi înclinară din cap cu oarecare slugărnicie, apoi se dădură într-o parte pentru ca musafirii să poată intra.

Din holișorul de lângă ușă pătrunseră într-un salon destul de mare, luminat de două lămpi cu gaz prinse pe pereții din dreapta și stânga ușii. În centrul încăperii se afla o masă cu tăblie rotundă, din scânduri geluite și date cu un soi de baiț.

— Nu s-au folosit cuie, balamale, colțare sau alte element de metal când s-a făcut masa aceasta, scândurile au fost prinse în cuie din lemn, le explică doamna Ironbee, cu un ton infatuat, iar Harold se enervă, simțindu-se tratat cu superioritate de o individă care avea scris pe frunte „proastă". Metalul în general și fierul în special izgonesc spiritele, le fac să nu se simtă în largul lor. De aceea vă rugăm să vă lăsați obiectele de metal, împreună cu pelerinele și pălăriile, în cuierul din colț.

Adalbert rânji disprețuitor și-și aranjă pelerina pe spătarul unui scaun, după care își puse jobenul cu gura în sus pe podea, lângă scaunul respectiv, iar în cele din urmă se așeză și el pe scaunul pe care și-l alesese. Harold se instală pe scaunul din dreapta lui și-și așeză îmbrăcămintea ca prietenul său. În plus, își agăță bastonul de spetează.

Gazdele se uitară mustrător la ei, dar nu ziseră nimic. Woody se grăbi să-și atârne pelerina și jobenul în cuier, apoi se grăbi să-i salute pe cei doi Bailley și pe domnișoara Hammersford.

— Dați-mi voie, dragi oaspeți care nu ne-ați mai fost alături până acum, să v-o prezint pe Gwyneth, mediumul uimitor pe care l-am descoperit întâmplător într-un cătun uitat de lume din Țara Galilor, spuse domnul Ironbee cu un glas cald, plăcut și oarecum neașteptat, având în vedere înfățișarea sa.

Abia atunci Harold îi învrednici cu o privire pe cei aflați în încăpere la sosirea lor. Le salută cu amabilitate pe viitoarele rude ale lui Woody, se uită bănuitor la cele trei persoane, doi bărbați solizi și o muiere zdravănă, care rânjeau cu un soi de slugărnicie agresivă (erau sau fuseseră, din câte își dădea el seama, servitori în casa unor negustori de mahala, încântați să joace rolul unor reprezentanți ai clasei medii) și se holbă un timp la Gwyneth.

Welșa era o puștoaică de vreo șaisprezece ani, care chiar părea dusă cu pluta, adică se vedea limpede că nu se preface și că era singura persoană din încăpere care lua în serios povestea

cu spiritele și cu legăturile cu alte sfere. Avea o paloare nesănătoasă, ochii bulbucați și o slăbiciune ce sugera fie o boală gravă, fie o sărăcie cumplită. În mod ciudat, înfățișarea ei, care ar fi putut să-i stârnească repulsie lui Harold, ca și ceilalți din gașca ei, îi provocă milă și (lucru și mai ciudat) o făcu să aibă încredere în ea. Orice avea să se întâmple în seara aceea, fata nu avea să încerce să le facă rău. Puștoaica avea un păr arămiu, lucios și bogat, care contrasta cu pielea albă ca varul. Harold se întrebă o clipă dacă era cu adevărat din Țara Galilor. Și, dacă nu era, de unde putea fi? Era evreică? Era de pe undeva din ținuturi îndepărtate, din Scandinavia sau din Rusia? apoi își spuse că nu avea nicio importanță.

— Dacă ținem seama că au venit toți oaspeții, iar ora e înaintată, propun să începem, zise domnul Ironbee, iar soția îl aprobă, dând din cap. Aș vrea să stabilim locurile în jurul mesei, astfel încât influențele astrale să fie cât mai puternice.

Ca și cum s-ar fi vorbit dinainte, cei cinci indivizi „ai casei”, adică soții Ironbee și cei trei prieteni ai lor (ale căror nume Harold nu le reținuse, considerându-le fără importanță), se puseră în mișcare, intercalându-se între oaspeți. Doar Gwyneth rămăsese pe loc.

— Eu nu mă mișc de pe scaunul ăsta, spuse Adalbert, rânjind cu obrăznicie. Și nici prietenul meu.

Domnul Ironbee păru la început surprins, apoi preocupat. Se decise însă iute, pentru că după câteva secunde de gândire zâmbi împăciuitor și zise:

— Va fi așa cum doresc domnii. Atunci, fiecare să-și aleagă locul care îi convine și să sperăm că efectul va fi crearea unei armonii care să atragă spiritele.

Woody se grăbi să-și aleagă locul din dreapta lui Harold, rezervându-i scaunul din dreapta sa domnișoarei Hammersford. Urmau apoi doamna și domnul Bailley, domnul Ironbee, Gwyneth, doamna Ironbee și ceilalți indivizi.

După ce se așezară cu toții, iar domnul Ironbee le explică tot ce aveau de făcut, în principal să se țină de mâini și să tacă din gură, Adalbert îi șopti lui Harold:

— Să-ți ții mâna stângă pe masă și să mă lași pe mine să te țin de ea. Vreau să am mâna liberă, dacă va fi nevoie să folosesc pistolul.

Harold dădu din cap că a înțeles, apoi îi șopti lui Woody să

facă la fel. Woody se uită mirat la el, apoi zâmbi condescendent și se supuse. Era prea preocupat de persoana din dreapta ca să aibă timp să se întrebe ce-l apucase pe Harold.

Domnul Ironbee trase draperiile ca să nu pătrundă lumina crepusculară.

Apoi doamna Ironbee aprinse o candelă din fundul încăperii, după care stinse lămpile cu gaz. În salon se întinse un semiîntuneric liniștitor, aproape compact, în care pâlpâia cu timiditate luminița feștilei.

Urmă o scurtă perioadă în care toți cei din jurul mesei așteptau, se așezau cât mai comod, se foiau nerăbdători... iar domnul Ironbee, ca un regizor priceput, îi lăsă să fiarbă în suc propriu exact atât cât trebuia și zise, înainte ca oaspeții să înceapă să-și piardă răbdarea:

— Vă rog să vă prindeți de mâini în clipa aceasta... mulțumesc. Acum vă rog să vă concentrați, să vă rugați în gând ca spiritele să ne fie favorabile și dornice să ne împărtășească din cunoștințele lor.

Harold avea simțurile încordate. Ceva îi spunea că îi amenință un pericol groaznic. Probabil că și Adalbert simțea la fel, pentru că își descheiase nasturii de la redingotă de cum se stinsese lumina, ca să poată să ajungă cât mai ușor la revolverul de la șold. Harold avea impresia că auzea pași ușori furișându-se prin beznă și își imagina un grup de tâlhari care se apropiau tiptil din spate, cu lațurile pregătite, gata să li le pună de gât și să-i sugrume, în timp ce ei se țineau de mâini, fără să fie în stare să se împotrivească. Totuși, își spuse el, ideea lui Adalbert redusese substanțial șansele de reușită ale bandiților. Cu totul altfel ar fi stat lucrurile dacă repartizarea locurilor ar fi fost cea dorită de Ironbee și fiecare oaspete ar fi avut mâinile ținute de ciracii lui... Probabil că ar fi fost sugrumați cât ai clipi, în timp ce complicii asasinilor îi omorau pe vizitii... Apoi totul ar fi dispărut fără urmă: trăsuri, cai, cadavre...

Însă, deși ciulise urechile, nu auzi nimic neliniștitor. Își făgădui să fie atent în continuare. Poate că atacul avea să aibă loc în momentul în care ședința avea să devină mai interesantă, iar musafirii aveau să fie captivați de trucurile mediumului...

— Sunt convins că draga noastră Gwyneth va stabili din clipă în clipă legătura cu lumea spiritelor. Dorește cineva să discutăm cu un anumit dispărut? Cineva dintre cei care nu ne-au mai

onorat cu prezența lor?

Cum nici Harold, nici Adalbert nu se osteniră să răspundă, domnul Ironbee insistă:

— Nici dintre prietenii noștri obișnuiți?

— Eu aș vrea să o aud iar pe sora mea, îi ceru femeia solidă, aflată între cei doi zdrahoni.

— Bine, doamnă Jones, îi răspunse amabil Ironbee. Dragă Gwyneth, ai auzit ce dorește scumpa noastră prietenă, doamna Jones. Crezi că-i putem îndeplini dorința?

Candela fusese așezată astfel încât stropul de lumină răspândit de ea să cadă îndeosebi asupra mediumului. Dar Harold apucă să vadă și figura femeii zdravene. Doamna Jones avea o expresie ciudată, plină de speranță și de așteptarea unei bucurii incredibile. Poate că, totuși, măcar unii dintre oamenii ăștia credeau în spirite și nu se strânseseră ca să-i omoare, își zise Harold, apoi își dădu seama că exact asta așteptau bandiții: să lase garda jos o clipă…

După aceea se întâmplară simultan două lucruri.

Gwyneth își dădu ochii peste cap, iar ochii ei holbați se transformară în globuri albe. În același timp, fata înțepeni și păru că încetează să respire. Păru că se transformă într-o statuie.

Chiar în clipa în care adolescenta înlemnea, în salon se făcu brusc foarte frig. Nu se simți nici pic de curent, adică nu deschisese nimeni ușile, permițând aerului mai rece de afară să pătrundă în încăpere. Nu, aerul rămase nemișcat, neclintit ca și fata transformată brusc în statuie, însă temperatura scăzuse subit atât de mult, încât Harold se înfioră și simți că o să-i clănțăne dinții.

Domnul Ironbee arăta șocat. Din două, una, își spuse Harold: tipul ori era un actor de mare clasă și-și pierdea timpul cu prostii, în loc să se angajeze într-o trupă de teatru renumită, ori chiar se întâmpla ceva neașteptat.

Apoi privi și la doamna Ironbee și se convinse că lucrurile o luaseră razna. Pentru că femeia se uita la fata din Țara Galilor ca și cum aceasta se transformase într-un balaur.

Din Gwyneth — da, din interiorul ei — se auziră niște pocnete, niște pârâituri, ca și cum în măruntaiele ei se loveau sau se rupeau niște chestii, apoi o voce de bărbat spuse liniștit:

— Gata, domnule Tringh, am stabilit legătura.

Tot din interiorul fetei, care nu mișcase buzele, deci era vorba despre un ventriloc, dar Harold nu-și dădu seama care dintre cei trei, Gwyneth sau unul dintre soții Ironbee, era autorul cuvintelor, se auzi:

— Ce interesant! îi văd foarte bine… Și acum ce trebuie să fac?

Fusese un glas de bărbat, mai pițigăiat decât primul și care părea emoționat, poate chiar speriat.

— Ce am stabilit. Aveți totul scris pe placheta din fața dumneavoastră, spuse prima voce.

— Da. Bine. Deci… Dragi prieteni, sunt un spirit din vechea Indie. Am trăit cu patru mii de ani în urmă și vreau să vă transmit dragostea mea, zise fără intonație al doilea glas. E bine?

— Nu-i bine, domnule Tringh, îi spuse mustrător prima voce. Puneți un pic de suflet în ce spuneți. Stați un pic! Ce v-am spus eu despre butonul roșu?

— Să-l apăs numai când vorbesc.

— Să-l apăsați numai când vreți să fiți auzit de cei de dincolo. Luați degetul de pe el! Ia naibii degetul de pe buton!

— De ce?

— De aia, prostule! Ca să nu audă subiecții ce discutăm! Tu chiar n-ai ascultat ce ți-am zis?

Apoi se auzi ceva ce semăna cu un soi de încăierare. După aceea se așternu o tăcere ce părea, cumva, amenințătoare.

După un timp, doamna Jones mormăi, dezamăgită:

— Ăla n-a fost glasul lui Mary…

— N-a fost, doamnă Jones, încercă s-o consoleze Ironbee. Știți, spiritele sunt atât de imprevizibile și multe sunt dornice să discute cu cei din lumea noastră. Așa că, atunci când se deschide o cale de comunicare, multe dintre ele se grăbesc să intervină, chiar dacă acea cale nu fusese deschisă pentru ele. Vă rog să aveți un pic de răbdare, căci Gwyneth se străduiește s-o găsească pe sora dumneavoastră…

Harold se uită la puștoaica roșcovană. Rămăsese ca mai înainte, țeapănă și cu ochii dați peste cap.

— Acum pot să vorbesc? se auzi iar a doua voce, la fel de emoționată ca prima oară, dar mai puțin speriată decât fusese inițial; mai mult, de data asta părea încăpățânată.

— Ce ți-am spus despre buton? întrebă exasperată prima

voce.

— A, da, ai dreptate.

Urmară din nou câteva minute de tăcere. În salon se auzea doar respirația celor strânși în jurul mesei — furioasă, a doamnei Jones, calmă și așteptând să vadă ce avea să se întâmple, a majorității oaspeților, cumva îngrijorată a lui Ironbee, aparent calmă a doamnei Ironbee, care strângea din fălci și încerca să înțeleagă ce se întâmpla.

Doar Gwyneth rămăsese țeapănă și nu respira niciun pic.

Harold începu să se amuze: spectacolul escrocilor parcă era stricat de cineva sau de ceva, iar gazdele nu înțelegeau nimic și nu știau la ce să se aștepte. Se uită spre Adalbert, dar prietenul său ridică din umeri, cu o expresie care spunea: un pic de răbdare, poate ne lămurim.

— Dragii mei, își începu iar discursul vocea pițigăiată, vă rog să mă scuzați. Sunt foarte emoționat. E prima oară când iau legătura cu oamenii din vremea voastră. După cum v-am spus, eu sunt Tringh, spiritul unui bărbat care a trăit în India în urmă cu patru mii de ani.

— Dacă ești indian, spuse calm Adalbert, de ce vorbești englezește?

După o scurtă ezitare, vocea pițigăiată răspunse:

— Noi, spiritele, putem să vorbim în orice limbă și să înțelegem ce ni se spune, indiferent în ce limbă ni se vorbește. Avem un soi de… spirit călăuzitor care ne traduce…

— Atunci, n-am putea discuta în hindi? îi propuse cu amabilitate Adalbert. Ai putea vorbi direct, fără să mai ai nevoie de spiritul călăuzitor…

Propunerea îl încântase, se pare, pe posesorul vocii pițigăiate, căci urmară câteva rafale de propoziții, rostite în grabă și cu multă patimă. Adalbert răspunse în aceeași limbă, cu oarecare interes, părând însă neîncrezător, chiar bănuitor. Harold își aduse aminte că prietenul lui lucrase câțiva ani în India, imediat după terminarea studiilor. Probabil că atunci învățase limba aia păgână. Se părea că n-o uitase, deși trecuseră ani buni de când renunțase la postul de dincolo de mări, după ce murise un unchi al său care-i lăsase o avere considerabilă.

Spiritul indianului părea încântat să discute în limba sa, pentru că turuia fără încetare, iar Adalbert îi dădea o replică pe măsură. Ceilalți se uitau mirați la adolescenta roșcată, din care

ieșeau cuvintele de neînțeles, și la domnul arătos care-i răspundea prin vorbe la fel de neinteligibile.

Apoi din Gwyneth țâșniră brusc alte cuvinte, rostite de o altă voce, cuvinte îndreptate către doamna Jones. Harold nu le auzi foarte clar, i se părură că sunt rostite de o femeie, o femeie plină de compasiune și de înțelegere, care spunea ceva emoționant, iar doamna Jones începu să lăcrimeze și să zică și ea tot felul de vorbe, parcă încercând să se disculpe sau să explice ceva…

În salon aveau loc două dialoguri — unul între Adalbert și indian, altul între doamna Jones și femeia necunoscută —, dialoguri pe care cei din jurul mesei nu le înțelegeau, căci schimbul de cuvinte părea să aibă loc în planuri diferite ale realității.

Apoi lucrurile se complicară și mai mult, pentru că galeza roșcovană se transformă într-un instrument bizar al spiritelor, permițând mai multora dintre acestea s-o folosească simultan. Din trupul ei ieșeau în același timp vreo zece glasuri. Fiecare se adresa unei anumite persoane din jurul mesei și numai aceasta o auzea în totalitate.

Harold se pomeni că-i vorbea o femeie în vârstă, care părea, după accent și după limbaj, din clasa superioară, o persoană instruită și cu o aleasă educație. Femeia aceea, care se prezentase drept Timurana, sau ceva asemănător, știa o grămadă de lucruri despre el. Începând cu numele său. Cunoștea ce studii făcuse, unde, în ce perioadă… Știa ce gusturi avea în privința artelor, ce opinii politice avea și care era situația sa financiară.

Bizar era că lui Harold îi plăcea să discute cu femeia aceea, îl copleșise un soi de euforie stranie și nu putea să justifice de ce simțea plăcerea aceea. Căzuse într-un fel de transă, era într-o lume ce avea doar câteva puncte de contact cu lumea sa. Adică știa că se găsea în salonul soților Ironbee, îi vedea pe ceilalți participanți la ședința de spiritism pălăvrăgind cu spiritele, le vedea figurile, în ciuda semiîntunericului, dar nu înțelegea ce spun, auzea doar cuvinte izolate. Și de fapt nici nu-l interesa ce spun, nu-l interesa ce făceau, simțea că se află departe, departe de ei, dincolo de capătul lumii.

Dar lumea în care se afla consta mai degrabă într-o stare de spirit, n-o putea defini prin intermediul simțurilor sau senzațiilor.

Discuția cu Timurana îi generase un fel de extaz — nu-și închipuise că vorbele pot provoca așa ceva, nu era ferm convins că plăcerea aceea extraordinară fusese provocată de conținutul cuvintelor, poate că transa în care alunecase fusese cauzată de ton, de intonație, de muzicalitatea acelor cuvinte. Căpătase însă convingerea că ar fi putut să-și petreacă întreaga viață ascultând vocea aceea.

Destăinuise, fără să-și dea seama și fără să simtă vreo reținere, tot ce se ascundea în tainițele sufletului său. Simțea că poate să aibă încredere în făptura aceea din alt timp. Ea spunea că e din trecut, dar, după câte știa, venea probabil dintr-un soi de timp în afara timpului, în care trecutul și viitorul însemnau același lucru.

Timurana îi lămuri îndoieli, îi explică enigme și-i arătă cursul probabil al unor evenimente (nu prin preziceri, ci prin deslușirea cauzelor interne). Apoi, cu un regret indescriptibil, îi spuse:

— Timpul care ne-a fost acordat se apropie de sfârșit. Nu mi-am imaginat că între noi se pot stabili asemenea legături. La urma urmei, mi-ai fost doar obiect de studiu. De aceea vreau să-ți dăruiesc ceva ce nu va schimba soarta lumii, nu va schimba nici măcar soarta ta. Însă te va ajuta să suporți lucrurile mai ușor... Și poate te va face să-ți amintești din când în când de mine. Fii atent, pentru că nu vreau să știe și alții despre darul meu. Și nu știu cum să-ți descriu în cuvinte ce vreau să știi, așa că voi fi silită să-ți trimit o imagine. Una pe care nu vreau s-o vezi decât tu, într-un loc în care o să-ți dai seama de înțelesul ei.

Frigul din jurul lui Harold se înteți. Aerul ce-i ieșea pe nări deveni un soi de abur alb ce se strânse într-un fel de sferă — care tot crescu, până când ajunse mai mare decât o portocală, mai mare decât o gutuie... și se opri când atinse dimensiunile unui pepene mic. Sfera se desprinse de nările sale și pluti încet, nebăgată în seamă de ceilalți, preocupați doar de discuțiile lor, până ajunse deasupra jobenului său (pe care-l așezase pe podea, cu gura în sus, când intrase în salon). Dacă-și aducea aminte, drăcia aia albă se numea ectoplasmă și toți oamenii raționali erau convinși că apariția ei în timpul ședințelor de spiritism era rodul unei escrocherii. Balonul alb coborî și se ascunse în joben. Culoarea sa se confunda cu cea a căptușelii de mătase.

— Mă bucur nespus că te-am cunoscut, spuse vocea aceea

fermecătoare. Să nu-ți pierzi vremea căutându-mă! N-are niciun rost, pentru că n-o să ne mai întâlnim. Iar tu vei avea multe, tare multe de făcut…

Harold simți că legătura creată cu lumea femeii ce spusese că se numește Timurana se subțiază și se risipește ca un nor împrăștiat de vânt. Se trezi redevenind el însuși, în salonul soților Ironbee, dar, spre surprinderea lui, trezirea nu fusese însoțită de regret, de senzația că pierduse ceva inegalabil și irecuperabil. Nu, ci de bucuria unei realizări, a aflării unui secret care nu era la îndemâna oricui.

Trase aer puternic în piept și privi în jur.

Ceilalți se trezeau și ei.

Gwyneth își pierdu rigiditatea, ochii îi reveniră la locul lor… Fata oftă tare, începu să respire iute, apoi se potoli și privi spre doamna Ironbee.

Femeia se grăbi s-o îmbrățișeze, s-o strângă la piept, apoi spuse câteva vorbe soțului ei, care se ridică și aprinse cele două lămpi cu gaz. Lăsă draperiile trase, probabil că afară se întunecase zdravăn.

Cei din jurul mesei își desprinseră mâinile, începură să se miște, ca și cum ar fi vrut să verifice că aveau membre, că încă aveau un trup și că nu se transformaseră deja în spirite…

Începură să discute lucruri banale, niciunul nu simțea nevoia să-și împartă cu ceilalți experiența deosebită pe care o trăise. Însă rosteau cuvintele apăsat, exagerat, ca și cum revenirea în realitate nu-i înzestrase și cu aprecierea corectă a distanțelor, a densității aerului și a vitezei de propagare a sunetului din această lume.

Primul care își reveni pe deplin fu Adalbert. Își puse pelerina pe umeri, își luă jobenul, îi făcu semn lui Harold să facă la fel și se duse spre soții Ironbee. Îi dădu bărbatului câteva monede, primind în schimb mulțumiri uimite și respectuoase, apoi îi vârî în palmă femeii o guinee și-i șopti:

— Aveți grijă de fată! E foarte obosită. Are nevoie de odihnă, de hrană bună și din când în când de un pahar de vin bun. Are un har aparte. Menajați-o. Altfel, o s-o pierdeți.

Doamna Ironbee îi șopti și ea câteva vorbe — Harold nu îi înțelese spusele —, iar Adalbert dădu din cap.

După ce-și luară rămas-bun de la ceilalți, urcară în trăsura lui Woody. Rămaseră tăcuți tot timpul drumului, care dură la fel de

mult ca și la sosire, însă atunci când ajunseră în fața casei lui Harold și Woody se oferi să-l ducă pe Adalbert până la locuința sa, acesta îi mulțumi și-l refuză.

— Am niște probleme de rezolvat cu Heathy, fu singura explicație pe care i-o dădu în timp ce-i strângea mâna.

După ce intrară în casă, Harold se grăbi să se ducă în salon, fără să se sinchisească de servitoarea care încerca să-i ia pelerina, bastonul și jobenul. Își cocoță jobenul pe un dulap, iar celelalte lucruri le aruncă pe un fotoliu și-l așteptă pe Adalbert. Acesta apăru după câteva secunde.

— Ce-ți torn? întrebă Harold.

— Nimic, îi răspunse cu un glas ciudat Adalbert. Știi, se pare că n-o să mai beau alcool decât rareori sau poate n-o să mai beau niciodată.

— Te simți bine? îl întrebă îngrijorat Harold. Te doare ceva? Stai jos pe fotoliul ăla din fața căminului. Să trimit pe cineva după doctorul Merrygrave? Vrei o ceașcă de ceai? O gustare? Sau mai bine să comand ceva consistent, că n-am apucat să cinăm?

— O ceașcă de ceai ar fi foarte potrivită, îl liniști Adalbert. Vreau să discutăm un pic și să-mi potolesc gândurile. Nu știu ce ți s-a întâmplat ție, dar eu am trăit o experiență… nu chiar indescriptibilă, dar foarte greu de descris într-un mod credibil. M-am întrebat, în timp ce ne întorceam spre casă, dacă n-a fost hipnoză în masă. Știi, am văzut multe ciudățenii în India… deci singura explicație rațională ar fi că fata aia cu părul roșu ne-a hipnotizat pe toți și ne-a făcut să vedem și să auzim lucruri inexistente. Dar dacă n-am fost hipnotizați înseamnă că ni s-a întâmplat ceva… care n-are legătură cu ce știm noi.

— Adică te-ai convins de existența spiritelor? întrebă Harold, neștiind dacă trebuia să-i împărtășească prietenului său propriile trăiri și opinii despre experiența prin care trecuseră. Știi, dacă-mi dai voie, aș putea să-ți povestesc ce am simțit eu…

Dar Adalbert nu părea dornic să-i afle părerile sau, mai degrabă, arăta ca și cum nu i-ar fi auzit propunerea, așa că decise să păstreze doar pentru el ce i se întâmplase.

Prietenul său se bosumflase, ca și cum s-ar fi supărat că cineva ar fi putut să creadă că se convinsese de existența spiritelor, dar se potoli, pentru că apăruse servitoarea cu tava. Sorbi din ceai, ronțăi o prăjitură și, într-un fel neașteptat, se

liniști, deveni visător și zâmbitor. Se uită cu drag la Harold și-i spuse:

— Probabil că au ieșit la iveală dorințe sincere pe care le ascundeam în sufletul meu. Ședința de spiritism le-a dat, cumva, o formă și un înțeles. Probabil că același lucru s-a întâmplat cu toți cei prezenți. Însă nu vreau să-ți vorbesc despre lucruri intime. Le voi păstra pentru mine. Te asigur că nu e nimic rușinos — speranțe adolescentine, chestii romantice și alte prostioare de același gen. În fiecare bărbat se ascunde un copil, a zis cineva mai înțelept decât mine. Iar eu adaug că, fără copilul ăla, am uita să visăm. Dar să revenim la chestiile serioase. Indianul vorbea un dialect pe care nu l-am mai auzit până atunci. Unele cuvinte sunau ciudat, folosea multe prescurtări și mulți termeni pe care nu-i cunosc. Însă am priceput, în mare, sensul spuselor sale. Să ne înțelegem de la bun început: povestea este bizară și nu pot să-ți dezvălui dovezile aduse în sprijinul veridicității sale. A început prin a-mi zice că se bucura că putea să discute cu mine în hindusă, pentru că putea să-mi spună ce dorea fără să fie înțeles de ceilalți… Adică îmi sugera, într-un fel, că vorbele lui nu aveau acordul colegilor săi, că reprezentau o destăinuire secretă. N-aș reuși să reproduc cu exactitate ce mi-a zis. Mă văd silit să-ți fac un rezumat a ceea ce am înțeles eu din vorbele sale. Deci, ca să-ți răspund la întrebare, nu m-am convins de existența spiritelor, nu cred nici acum în existența lor, dar sunt convins că am asistat la ceva ciudat, oricât de incredibil și de… neconvingător a fost acel ceva.

Harold devenise nerăbdător. Abia aștepta să audă explicația lui Adalbert, care se cufundase în scuze și explicații fără rost. Așa că îl zori pe prietenul său:

— Spune-mi ce ți-a povestit indianul și lasă-mă pe mine să judec dacă e ceva incredibil.

— Bine. Ideea ar fi că în viitor, peste vreo trei, patru mii de ani, cineva o să inventeze un dispozitiv de călătorit în timp. Acest dispozitiv nu va putea permite mutarea fizică a unui om dintr-un timp în altul. Indianul ăla a spus că noi, în vremea noastră, nu am descoperit *conceptele* care mi-ar permite să înțeleg motivele. Important e că o călătorie în timp se va reduce la obținerea de imagini din trecut. Apoi, peste încă o mie de ani, cineva o să afle întâmplător că se va putea face schimb de

sunete cu trecutul, adică se vor putea trimite mesaje către oamenii din trecut și vor putea fi recepționate convorbiri dintre acești oameni, dacă printre ei va fi prezent măcar unul care deține anumite calități paranormale.

— Adică un medium, exclamă uimit Harold.

— Da. Indianul numea o asemenea persoană *amplificator bidirecțional de unde Bromisch.* Sau ceva asemănător. Chestia e că în timpul în care trăia el aparatul era încă în fază experimentală, nu funcționa foarte bine, iar mediumul folosit pentru legătura dintre cele două timpuri trebuia să între în transă. O altă chestie e că indivizii și-au dat seama că, în același timp cu mesajele, se transmiteau și alte… lucruri, printre care emoții, adică treaba s-a dovedit a fi mult mai complicată decât se crezuse inițial. Oricum, ca să-și testeze aparatul, indivizii din viitor au profitat — sau vor profita? nu știu cum e corect — de ședințele de spiritism din epoca noastră. Indianul credea, fără a fi foarte sigur, avea doar niște bănuieli, că spiritismul a fost sprijinit, cumva, de inventatorii mașinii timpului, ca să-și rezolve treburile. Oricum, spunea că echipele care lucrează cu dispozitivul de călătorit în timp n-au voie să destăinuie că vin din viitor, că sunt obligate să susțină că sunt spirite din trecut. După cum vezi, totul se bazează pe vorbe, adică e o teorie puțin convingătoare. Interesantă, dar puțin convingătoare.

— Spuneai că preopinentul tău ți-a oferit dovezi…

— Heathy, îmi ești cel mai bun prieten, dar nu-ți pot dezvălui chiar totul. Poți fi sigur că o să fii primul — probabil și singurul — care o să afle, dacă va fi ceva de aflat. Sigur, toată povestea ar putea fi o escrocherie, dar mi s-au spus anumite lucruri pe care nu putea să le știe un escroc. Educația mea raționalistă nu-mi permite să cred că a fost vorba despre o intervenție supranaturală a unui spirit malițios care și-a bătut joc de noi. Așa că, în ciuda tuturor îndoielilor — de înțeles, fie vorba între noi —, înclin să cred că e vorba despre o vizită din viitor… Acum, că m-am descărcat, o să mă duc acasă. O să merg pe jos să mă gândesc în liniște la anumite schimbări pe care le voi face în viața mea.

Harold îl conduse până la ușă, trimise servitorii la culcare și se grăbi să se întoarcă în salon.

Își recuperă jobenul și-l întoarse cu gura în jos.

Balonul alb rămase în interiorul pălăriei.

O scutură puternic, iar globul de culoarea cretei coborî lent. Se opri la două picioare deasupra podelei, apoi se îndreptă spre ușa camerei de lucru.

Harold deschise ușa, iar balonul pluti atunci încetișor înăuntrul încăperii.

După care se opri în fața biroului mare, complicat și elegant, care fusese al domnului Heathermolder. Se ridică un pic ca să fie văzut mai bine de Harold, după care își schimbă forma. Nu mai era o sferă, ci imita perfect înfățișarea biroului din apropierea sa.

Însă imitația avea ceva în plus: o săgeată care indica un anumit loc al biroului, sub tăblie. Harold se uită la biroul adevărat, căută locul respectiv și descoperi că atunci când apăsă pe el ieși la iveală un sertar secret.

În aceeași clipă obiectul alb, în formă de birou, care plutea cam la un yard deasupra covorului, se descompuse fără zgomot și dispăru ca și cum n-ar fi existat.

Harold scotoci în sertar. Găsi un teanc de foi acoperite cu scrisul regulat și îngrijit al tatălui său.

Le luă și se duse în salon. Se așeză pe fotoliul din fața căminului și le citi cu atenție.

Apoi le mai citi o dată.

După aceea le aruncă, una câte una, în focul din cămin.

Nu conțineau nimic care să-i schimbe viața din temelii.

Nu conțineau nimic care să-l facă să-și schimbe fundamental părerea despre tatăl său.

Îl surprinsese un pic să afle că tatăl lui fusese implicat în lucruri atât de importante, alături de persoane foarte sus-puse.

Anumite lucruri trebuiau să rămână neștiute. Era mai bine să rămână neștiute.

Însă ce citise pe filele acelea îl ajutase să-și înțeleagă mai bine părintele, să-i priceapă loialitatea cumva ciudată și oarecum păguboasă. Poate că tatăl lui nu fusese în totalitate un om cu care să se laude, dar nu fusese în niciun caz un părinte de care să-i fie rușine. Însă, Harold nu era tatăl său, nu avea obligațiile acestuia, nu avea de ce să aibă opiniile sale.

Așa că avea să-și continuie viața așa cum crezuse el și cum credea și acum că trebuie să și-o continuie.

Închise ochii o clipă și, gândindu-se la toate ciudățeniile acelei zile, nu reuși să nu-și amintească o frază din *Hamlet,* când

prințul danez îi spune prietenului său: *Horațio, între cer și pământ sunt mai multe minuni decât își imaginează filosofii...*

Sau ceva asemănător.

Nu contau prea mult vorbele, ci sensul lor: lumea e plină de minuni, pe care nu putem sau nu vrem să le înțelegem.

Important e să le recunoaștem existența, își spuse Harold. Dacă recunoaștem că există, o să le descoperim cândva și înțelesul...